ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ)

ಸಂಶೋಧಕರು

ಬಸವರಾಜ ಅ. ಬೆಳವಟಗಿ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩ ೨೭೬

೨೦೧೪

601

Shri Mohantesh
BOOK BINDIN

AKSHARA GRANTHALAYA
ACC.NO. 049492

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

(ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ)

ಸಂಶೋಧಕರು

ಬಸವರಾಜ ಅ. ಬೆಳವಟಗಿ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಡಾ. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ

ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನಿಕಾಯ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩೨೭೬.

೨೦೧೪

307.772
BAS s
049192

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

"ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು" ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ***ಡಾ. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ*** ರವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಬಸವರಾಜ ಅ. ಬೆಳವಟಗಿ)
ಸಂಶೋಧಕರು
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ-೫೮೩೨೭೬.

ಸ್ಥಳ : ಗಿರಿಸೀಮೆ

ದಿನಾಂಕ : ೦೯.೧೦.೨೦೧೪

ದೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ

ಬಸವರಾಜ ಅ. ಬೆಳವಟಗಿ ಅವರು *"ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು"* ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಪದವಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಲಿ ಇವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ದೃಢೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಡಾ. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ)
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ,
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ–೫೮೩೨೭೬.

ಸ್ಥಳ : ಗಿರಿಸೀಮೆ

ದಿನಾಂಕ : ೦೯.೧೦.೨೦೧೪

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿ, ಮಹಾಪ್ರಬಂಧದ ರಚನೆಯ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ತಿದ್ದಿ ನನ್ನ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪ ಕೊಡಲು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುನ್ನಡೆಸಿದ ನನ್ನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾದ ಡಾ. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ ಅವರಿಗೂ, ನನ್ನನ್ನು ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತನಂತೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನೋಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಾ ದೈವಜ್ಞ ಅವರಿಗೂ, ಪುಟ್ಟಿ ಭಾಗೀರಥಿ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಾದ ಡಾ. ಕೆ.ಎಂ. ಮೇತ್ರಿ, ಡಾ. ಕೇಶವನ್ ಪ್ರಸಾದ್, ಡಾ. ಚಲುವರಾಜು, ಡಾ. ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಡಾ. ವಾಸುದೇವ ಬಡಿಗೇರ, ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಉಮೇಶ ಎಂ.ಓ. ಅವರಿಗೂ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಅಂದಿನ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ಎ. ಮುರಿಗೆಪ್ಪ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಡಾ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರಿಗೂ, ಕುಲಸಚಿವರಾದ ಡಾ. ವಿಜಯ ಪೂರ್ಣಚ್ಚ ತಂಬಂಡ ಅವರಿಗೂ, ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಅಧ್ಯಯನಾಂಗದ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಡಾ. ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ ಅವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಡಾ. ಅಶೋಕ ಕುಮಾರ ರಂಜರೆ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಸದಾ ನನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತ, ನನ್ನ ಓದಿಗೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತು ನನ್ನ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಿದ ಪೂಜ್ಯ ತಂದೆಯವರಾದ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಬೆಳವಟಗಿ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನವರಾದ ಬಸವಂತಪ್ಪ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಬೆಳವಟಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕು॥ ಶ್ವೇತಾ ಹಾಗೂ ಸದಾ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ನನ್ನ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಶ್ರೀ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ಹೇಮಾವತಿ, ಸುವರ್ಣ, ಮತ್ತು ಜಯಶ್ರೀ ಅವರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾದ ನಮನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಈರಣ್ಣ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಲಿಂಗರಾಜ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ಮಾವಂದಿರಾದ ನಿಂಗನಗೌಡ, ಸುರೇಶ, ಮುತ್ತನಗೌಡ, ಮಹಾದೇವ,

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ, ಶಿವನಗೌಡ, ಹಾಗೂ ಬಸನಗೌಡನವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿಯಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಿಲ್ಪಾ ಸೋಮಶೇಖರ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಪುಟಾಣಿಗಳಾದ ನವ್ಯಶ್ರೀ, ನೀತಿಶ್‌ಕಮಾರ, ಸರೋಜಾ, ಸಚಿನ, ಶಶಿಕಾಂತ, ಚೇತನ, ಮಧುಶ್ರೀ, ರಶ್ಮಿ ಸೊಸೆಯಂದಿರಾದ ಅರ್ಪಿತಾ, ಐಶ್ವರ್ಯ, ಶೃಷ್ಠಿ, ಶ್ರೀನಿಧಿ ಹಾಗೂ ಅಳಿಯಂದಿರಾದ ವಿನೋದ, ಚಂದ್ರು, ಮಲ್ಲು, ಹರ್ಷಾ, ಸಮರ್ಥ ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಡಾ. ಎಸ್. ಎಮ್. ಮಿಟ್ಟಲಕೊಡ, ಎಸ್.ಎನ್. ಪರೂತಿ, ರವರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಸದಾ ಸ್ನೇಹ ಹಸ್ತ ಚಾಚಿ, ಸಹಕರಿಸಿ, ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುತ್ತ, ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಇಂತಹದೊಂದು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆನೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಮೇಶ್ವರ, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾರ ಶ್ರೀ ಸಿ.ಜಿ. ಬೀರನೂರ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯ ಸದಸ್ಯರು, ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ, ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಪಕರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕೇತರ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೀ ವಿನಯಕುಮಾರ ಗಂಜೀಗಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು.

ಬಸವರಾಜ ಅ. ಬೆಳವಟಗಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ ೧

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ: ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಮೈ ಬಣ್ಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತ: ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ನಿಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದವರು ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ಮಾನವರ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಫ್ರಿಕಾದವರು. ಪೋರ್ಚಗೀಸರ, ಬ್ರಿಟೀಷರ, ಅರಬರ ಹಾಗೂ ಹಲವು ವಸಹಾತುಶಾಹಿಗಳ ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದವರು. ವಸಹಾತುಶಾಹಿಗಳು ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಕರೆ ತಂದ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಜಮೀನ್ದಾರರು, ಅಮಲ್ದಾರರು, ದೊರೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲ-ಗದ್ದೆ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವ ಯಂತ್ರಗಳಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಗುಲಾಮರಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದವರು. ಅತಿಯಾದ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಬೆಂದು ಹೋದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮಾಲೀಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದವರು. ಇಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕರಾವಳಿ, ದಟ್ಟ ಕಾಡಿನ ಮಲೆನಾಡು, ಬಯಲು ಸೀಮೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ ಇವರು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಗಳು ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡು ಸೇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅವರ ಮಾಲೀಕರು ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಧರ್ಮದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಇವರ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಾದವಾದರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿರಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನವನ್ನು ಕೆಲ ಅಧ್ಯಯನಕಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

'ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇಂದೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸಹ ಇವರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯ ಜನರ ತೋಟ-ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮನೆಯ ಆಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಕಾಯಕವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನವಿಡೀ

ದುಡಿದು ಬರುವ ಇವರ ಕಲೆ ಅರಳುವುದು ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ತಮ್ಮದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಬಹಳ ಚತುರರು, ಡಯಾಮಿ ಕುಣಿತ ಇವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.'

ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಷಣೆಗೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಬಂದಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳು, ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಪ್ರಬಲ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದಂತೆ ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅರೆ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಕತ್ತರಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿವೆ. ಸರಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

೧. ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶಗಳು

ತೆರೆದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಹರಾಜಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾಗದೇ ಕಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಾಡು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲಗತಿಸಿದಂತೆ ಉದಾರೀಕರಣ, ಜಾಗತೀಕರಣ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಕರಣಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಶೋಧನೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದವರು. ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನ ಜಾರಿಯಾದಾಗಿನಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ, ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರದ್ದು ಒಂದೇ ಪಂಗಡವಾದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳತ್ತ ಅವರು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪೂರ್ವಜರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸದೇ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ೮೦ ರ ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆದವರು. ನಂತರ ಸರಕಾರದ ಕೆಲ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಡೆಗೆ ತೆವಳುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಹೊಸ ಜೀವನದ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೆಯಾದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಇವರು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಗಳ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಈ ಜೀವನ ಚಕ್ರ ಸವೆಸಿದ ಹಾದಿಯ ಒಂದು

ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಮರ್ತ್ಯರು ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಬಹುತೇಕ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ದಾರಿದ್ರ, ಕ್ಷಾಮ, ಮನುಕುಲದ ಸಂಕಷ್ಟ, ವಿಶಮತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದುರಂತಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿರುವ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ಮನುಕುಲವನ್ನು ಆತಂಕ, ದುಗುಡಗಳಿಲ್ಲದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಉದ್ದೇಶ ಅವರದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ವಿಧಾನ, ತಂತ್ರ, ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷ ಏನೆಂದರೆ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನೈತಿಕ ಹಂದರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾನವೀಯ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದರಲ್ಲಯೇ ಅವರು ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಥಮ ಕೊಡುಗೆ ತಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆಯೇ ಅಗದೆ.

ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದು ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಕುರಿತು ಎ.ಕೆ. ಸೇನ ರವರು ನೀಡುವ ಒಂಭತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೧. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಕೂಂಶವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.

೨. ಸಿದ್ದಿಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ.

೩. ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

೪. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರವು ಕೈಕೊಂಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಾಧಕ- ಬಾಧಕಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ.

೫. ಸಿದ್ದಿಯರು ಎದುರುಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು.

೬. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು.

ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜೀವನಗಳ ಪುಟಗಳೂ ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿವೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿಗಳ

ಮೇಲೆ ಇತರ ಅಂಶಗಳೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಸಿದ್ದಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿತ್ರಣ ಸಿಗುವುದು ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಶಿರಸಿ. ಹಳಿಯಾಳ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಜೋಯಿಡಾ ಮತ್ತು ಅಂಕೋಲ ತಾಲೂಕುಗಳು. ಸಿದ್ದಿಗಳು ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವರಾದರೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ತಾಲೂಕಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪುರಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕಲೆಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾಡುಸೇರಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ, ಜೇನು, ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸತೊಡಗಿದವರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಹಿಂದುಳಿದರು. ಇದನ್ನ ಗಮನಿಸಿದ ಸರಕಾರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆತಿವೆ? ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಸರಕಾರದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ತಲುಪದೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೀರಿಕ್ಷಿತ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಕಾಡನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಕಾಡಿನ ಉಪ-ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಇಂದು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೇನು? ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಭೂ-ರಹಿತರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಿದ್ದಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ, ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಂಧಿಗ್ಧತೆ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನವು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.

೨.ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವ

೧. ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪೋರ್ಚುಗೀಜರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದರು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾಡುಸೇರಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆಸಿ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತ, ಜೇನು, ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದವರು. ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಯಾವ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೨. ಸರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

೩. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

೩. ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಶಿರಸಿ ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಗರಡೊಳ್ಳಿ, ಭಾಗವತಿ, ರಾಮಪುರ, ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಭರತನಹಳ್ಳಿ, ಲಿಂಗದಬೈಲು, ಹಂಸಗದ್ದೆ, ತೆಲಂಗಾರ, ಗುಳ್ಳಾಪುರ, ಕಿರವತ್ತಿ, ಕುಮುದಿ, ಕಲಸಿ, ಅರೆಬೈಲು, ಕೋಟೆಮನೆ, ತೆರನಳ್ಳಿ, ಬಲ್ಕಿ, ಚಿಕ್ಕೊತ್ತಿ, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ, ಮಾವಿನಮನೆ, ಉಚಗೇರಿ, ಮಾಗೋಡು, ಚಾಂದಗುಳಿ, ಕನ್ನಡಗಾಲು, ಮತ್ತು ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಅಚವೆ, ಶೇವ್ಕರ್, ಕುಂಟಣಗಿ, ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ, ಡೋಣಗಿರಿ, ಹೆಗ್ಗಾರು, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ, ಕಮ್ಮನಿ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸೋನಗಿಮನೆ, ಮಸ್ಕಿ, ಕಕ್ಕಳ್ಳಿ, ಸಿರಿಗನಿ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ, ಮತ್ತು ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ೮೦ ಹೆಂಗಸರು ಹಾಗೂ ೮೦ ಗಂಡಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೯೨ ಹಿಂದೂ, ೧೫ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಾಗೂ ೫೩ ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ೨೭ ಕೃಷಿಕರು, ೫೬ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ೩೫ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳು, ೨ ಗೌಂಡಿ,

೧೫ ಮನೆಕೆಲಸದವರು, ೩ ಜನ ವಾಹನ ಚಾಲಕರು, ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ೫ ಜನ ಹಿರಿಯ ಮಾಹಿತಿದಾರರು, ಇಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕಿಯರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ, ಇಬ್ಬರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ, ತಲಾ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ ಉದ್ಯೋಗಿ, ಹೋಂ ಗಾರ್ಡ, ಅರೆಕಾಲಿಕ ನೌಕರ, ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇವೆ, ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿ ನೌಕರಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ವಲ್ಡವಿಶನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. (ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ)

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ೪೨ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ, ಕಾಡಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಯ ಮೂಲಕ ಬದುಕುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

೪. ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಆನುಷಂಗಿಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದಲೂ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಅನುಷಂಗಿಕ ಆಕರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಬಂಧ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರಿಂದ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ವಿಧಾನ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದ ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ನೀಡಿದ ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಸಂದರ್ಶನ ವಿಧಾನ : ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಮುಖರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವವರಾಗಿ ಅವರು ಉತ್ತರಿಸುವವರಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು. ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರಮುಖರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಲು ಸಂದರ್ಶನವು ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಯಿತು. ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ. ಅವರ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಚಾರಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಂಧ ಸಿದ್ದಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮವಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವಲೋಕನ ವಿಧಾನ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರ ದಿನನಿತ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉಪಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರ ವೆಚ್ಚಗಳು, ದುಂದು ವೆಚ್ಚಗಳು, ಮತ್ತು ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಂಡು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ವಿಧಾನ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೆಲವು ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮದುವೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯದ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಲವಾರು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ : ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದ ನಂತರ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರು ಹೇಗೆ ಸದುಪಯೋಗ ಹಾಗೂ ದುರಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಸರ್ಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳೇನು? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರ ಮತ್ತು ಯುವಕರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದಿಗಿನ ಕೆಲವು ಅಪರೂಪದ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಛಾಯಾಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು, ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಲಾಯಿತು. ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಆ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೫. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಸ್ವದೇಶಿ ಹಾಗೂ ವಿದೇಶಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು, ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕೆಲ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ನನ್ನ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕಾಡು ಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಕಾಡುಗಳೇ ಅವರ ಸರ್ವಸ್ವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಭಾರತದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ಭಾರತದ ಆಫ್ರಿಕನ್ನರು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಆಫ್ರಿಕಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಿಂದ ಈ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ "೧೬ ಮತ್ತು ೧೯ನೇ ಶತಮಾನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾದ ಮೊಝಾಂಬಿಕ್, ಉಗಾಂಡ, ಕೀನ್ಯಾ, ಬೆಂಭಾ, ಕಾಂಗೋ, ನೈಜೆರೀಯಾ, ನಂಜಿಬಾರ್, ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ ಮತ್ತು ತಾಂಜೇನಿಯಾದ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ ದೊರೆಗಳು ಗೋವಾ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಕರೆತಂದ ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ದೊರೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅವರ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದೇ ಫಲಾಯನ ಗೈದು, ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಪಾಲಿಗೆ ಇವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು. ವಲಸೆ ಬಂದ ದಿನದಿಂದಲೂ ಇವರನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಕೂಲಿ-ನಾಲಿ ಮಾಡುವ ಸಮುದಾಯದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಬದುಕನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ."

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅವರ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅರಿತು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಯವುದೇ ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರದೇಶ, ಪರಂಪರೆ, ಇತಿಹಾಸ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ರಚನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಅವರ ಕಲೆ, ಕಸುಬು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಆಹಾರ-ವಿಹಾರಗಳ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ನನ್ನ ಈ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಮಧು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ೨೦೦೨, ಅಕ್ಷತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೬೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರನ್ನು ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳು, ಆದಿವಾಸಿಗಳು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರು, ಗಿರಿಜನರು ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಂವಿದಾನ ೩೪೨ ನೇ ಕಲಂ ನ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಕಿ – ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಜನರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ವೃತ್ತಿ, ಉಡುಗೆ, ಉಟೋಪಚಾರ, ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ಸರ್ವವಿಧದಲ್ಲೂ ಶೋಷಣೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಅನಭಿವೃದ್ಧಿ ಪೀಡಿತರಾಗಿ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೇ ಕಾಣದೆ ಸಮಾಜದಿಂದ ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ದುರ್ದೈವಿ ಮಾನವ ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಅಸಹನೀಯವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನ ೪೬ ನೇ ಕಲಂನ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ – ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ, ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಹಲವಾರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಇರುವಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಮಗ್ರ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಗಿರಿಜನರ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕನಸು ಇಂದಿಗೂ ಕೂಡಾ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನನಸಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಧು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ. ೪.೨೬ ರಷ್ಟು ಗಿರಿಜನರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪಂಗಡಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿರುವ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್, ಕೋಲಾರ, ರಾಯಚೂರು, ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನರ, ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮೊದಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯು ೧೯೭೭ ರಿಂದ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ಎಂಬ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳ ಸೃಷ್ಟಿ, ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಸುಧಾರಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ

ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರು ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ಸೋಲಿಗರು, ಜೇನುಕುರುಬ, ಬೆಟ್ಟಕುರುಬ ಮುಂತಾದ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಂಡು ಅದರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವೆಂಕಟರಂಗೋ ಕಟ್ಟಿ, (ಅನು) ಗ್ಯಾಝೆಟಿಯರ ೧೯೮೮, ಮುಂಬಯಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾಂವಿ, ಬಿಜಾಪೂರ, ಕಾರವಾರ ಈ ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳದ್ದು ಏಶಿಯನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಶನಲ್ ಸರ್ವೀಸಸ್ ನವದೆಹಲಿ,

ಈ ಗ್ಯಾಝೆಟಿಯರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಾತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇವರು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸಿದ್ದಿ ಕುಲದ ವಂಶದವರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ಕಂಡು ಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದುವರೆದು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಜೀವನ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೈತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ., ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ೨೦೦೨, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಆಧುನಿಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮೂಲ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ನಗರೀಕರಣ, ತಾಂತ್ರೀಕರಣ ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನೀಕರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಡು ನಾಡಾದಾಗ ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಡು ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಸ್ವಾಮ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗ ಕಾಡಾಶ್ರಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕಸುಬಿಗೆ ಸಂಚಕಾರ ಬಂದೊದಗಿರುವುದು ಸಹಜ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯದೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳ ಹಿಂದಿನ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಕೆ ಎಂ. ಮೈತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಇತಿಹಾಸದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯ ೪೯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕುಲಕಸುಬುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ವಿಶೇಷತೆಯೇನೆಂದರೆ, ಕಲಾತ್ಮಕತೆ ಕಸುಬುದಾರರ ಕುಲಗಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾದರೆ, ಕುಲಕಸುಬುಗಳು ಸಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಗೆ

ಕಾರಣವಾದವು. ಅಸಮಾನತೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಿದ ಸರಕಾರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಕುಲ ಕಸುಬುಗಳು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಕಸುಬುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾಯಕ್, ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ೧೯೯೨, ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾಶನ ಹೊನ್ನಾವರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ

ಡಾ. ನಾಯಕ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಗಳ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು? ಅವರ ಮೂಲ ಯಾವುದು? ಗುಲಾಮ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೇಗೆ ಬಂದರು? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಈ ಕಿರು ಗ್ರಂಥ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಕಲೆ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಹಿ.ಚಿ., ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೧೯೯೩, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ "ಉಪಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ" ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರೊ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಂಡು "ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತಃ ಎಲ್ಲಿಯವರು, ಅವರು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಗುಲಾಮಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ತುತ್ತಾದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಬಗೆ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಜೀವನ ಕುರಿತು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರೊ. ಹಿ ಚಿ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ತಪಸ್ವೀಕುಮಾರ ನಂ., ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸ, ೨೦೦೦, ಚೇತನ ಬುಕ್ ಹೌಸ, ಮೈಸೂರು

"ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಕಾಸ" ಇದು ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥ. ಪ್ರಪಂಚದ ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗಗಳ ಮೂಲದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆಫ್ರಿಕಾದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಅಧ್ಯಾಯ ೧೦ರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಿಗ್ರೋಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು, ನಿಗ್ರಿಟೋಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ನಿಗ್ರಿಟೋ ಜನಾಂಗದ ತಳಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೂಲದ ನಿಗ್ರೋಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವಿಕರ ಬಗೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ.

ಸೀತಾರಾವ್ ಸಿ., (ಪ್ರಸಂ), ನಿರಂಜನ (ಅನು), ವಿಶ್ವ ಕಥಾಕೋಶ ಸಂಪುಟ-೨, ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ "ಆಫ್ರಿಕಾದ ಹಾಡು" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಗುಲಾಮಿ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೃಢಕಾಯರೂ, ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳೂ ಆದ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕ್ರೂರತನದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಎನ್. ಭಟ್, (ಲೇ) ಸಿದ್ದಿಯರು, ಎಚ್. ಜೆ. ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ (ಪ್ರ. ಸಂ.), ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು,ಭಾಗ ೧, ೧೯೯೮, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಲೇಖನ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಕಲೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಲೇಖಕರು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಬರಲಾಗದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಹುದೂರ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನುದೀ ಲೇಖಕರು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸೋಮಶೇಖರ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ೨೦೧೦, (ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ ಪ್ರಬಂಧ) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಸೋಮಶೇಖರರವರು ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿ ಪದದ ಮೂಲ, ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವೃತ್ತಿಗಳು, ಆಹಾರ ಪದ್ದತಿ, ವಿಶೇಷ ಕಲೆಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ, ವೈದ್ಯಪದ್ಧತಿ, ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಗಿರಿಜನ ನಾಡಿಗೆ ಪಯಣ, ೨೦೦೬, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಗಿರಿಜನರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಕಾಳಜಿಯಿರುವ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಕಾಳಜಿಯಿಂದ ಗಿರಿಜನರ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೊ. ಹಿ.ಚಿ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ "ಗಿರಿಜನ ನಾಡಿಗೆ ಪಯಣ" ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಲವಾರು ಗಿರಿಜನರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಆದ ಅನುಭವಗಳು, ಗಿರಿಜನರ ಪರಿಸರದ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅಕ್ಷರರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೆಗಾನೆ ಪರ್ವತ, ಕುಡಗುಂಚಿ ದ್ವೀಪ, ಚಾರ್ಮಾಡಿ, ಕುದುರೆಮುಖ

ಶರಾವತಿ ಹಿನ್ನೀರಿನ ಪ್ರದೇಶ, ಅಘನಾಶಿನಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಗೊಂಡರು, ಹಸಲರು, ಮೇರ, ಮನ್ಸ, ಮಲೆಕುಡಿಯರು, ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಬಗೆಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. "ನಮ್ಮೊಳಗೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಆಫ್ರಿಕಾ" ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಮಂಚಿಕೇರಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ನೀಡಿದ ಅಪರೂಪದ ಮಾಹಿತಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರು ಓದಲೇಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥ.

ಪಾರ್ವತಮ್ಮ ಸಿ., ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ೨೦೦೭, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿ,

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕಿಯಾದ ಪ್ರೊ. ಸಿ. ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ದಲಿತಪರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮೂರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ವಿವೇಕಾನಂದ ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ಯುವಕ ಚಳುವಳಿ ಎಚ್.ಡಿ.ಕೋಟೆ, ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಡೀಡ್ ಇವುಗಳು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಈ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆರ್., ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮಾನಸಗಂಗೊತ್ರಿ, ಮೈಸೂರು

ಈ ಕಿರುಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಾದ ಡಾ. ಆರ್.ರಾಮಕೃಷ್ಣರವರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಮೂವತ್ತೈದು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಚಿತ್ರಣ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಯಮುನಾ ಗಾಂವ್ಕರ್, ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಒಂದು ಸುತ್ತು, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಬಂಡಾಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊನ್ನಾವರ

ಈ ಕೃತಿಯ ಲೇಖಕರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ವೈಶಿಷ್ಟಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಯುವತಿಯರ ಕ್ರೀಡಾ ಬದುಕು "ಕನಸಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆ" ಎಂಬ ಲೇಖನವು ಸಿದ್ದಿ ಕ್ರೀಡಾ ಯುವತಿಯರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

Anil R. Naik, Technical Report of Uttar Kannada 2008- 09 NRDMS Center, Karwar

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಚಿತ್ರಣ, ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳು, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ, ಪರಿಸರ, ನೈಸರ್ಗಿಕ

ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಮೇತ್ರಿ ಕೆ.ಎಂ. ಮತ್ತು ಚಲುವರಾಜು, (ಸಂ), ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ– ಸಂಪುಟ ೩. ಸಂಚಿಕೆ ೨, ಜುಲೈ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೬, ೨೦೦೬, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ೫೦ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಕ್ಕೆರೆ ಶಿವಶಂಕರ, ಜನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರವೇಶ, ಪ್ರಕಾಶಕರು, ಸಾಗರ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಾದ ಡಾ. ಚಕ್ಕೆರೆ ಶಿವಶಂಕರ ಅವರು ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಸ್ತ್ರತವಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಗಳ ಡಮಾಮಿ ಮತ್ತು ಪುಗುಡಿ ಕುಣಿತವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಗಳ ವೇಶ ಭೂಷಣದ ವಿವರಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಕಲೆಗಳಾದ ತಾರ್ಲೆ ಕುಣಿತ, ತಾಳ ಮದ್ದಳೆ, ಪ್ರೇತ ಕುಣಿತ, ಪಾಣಾರಾಟ, ಪಿಲಿಪಂಜಿ ಕುಣಿತ, ಬಾಲೆಸಾಂಚು, ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

Pashington Obeng, The Cultural Politics of African Indians in South Asia, Published by : Lexington Books, Advisor of Rowman & Littlefield publishers U.K

ಈ ಕೃತಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಜನರ ಮೂಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮೂಲತಃ ಹಬಡಿ ಜನಾಂಗದವರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೇಗೆ ಭಾರತವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಟ್ಟ ಪಾಡೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಉದ್ಯೋಗ, ಅವರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹಿಂದೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆಚರಣೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅವರ ಕಲೆಗಳ ಮೇಲೂ ಈ ಕೃತಿ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಮದುವೆ, ಶವಸಂಸ್ಕಾರ, ನಾಮಕರಣ, ಮಾಡುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ನಮ್ಮೊಳಗೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಆಫ್ರಿಕಾ, ೨೦೦೪, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು

ಹಿ.ಚಿ ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ, ಗುಲಾಮಿ ಪದ್ದತಿ, ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಓದುಗರೆದುರು ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಹೊತ್ತ ಹಡಗು ಬಂದಾಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು, ಅಲ್ಲ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲಾಮರು (ಸಿದ್ದಿಯರು) ಒಡೆಯರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಕಾಡನ್ನು ಸೇರಿದ ಬಗೆ ಹಾಗೂ ವಾಸ್ತವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ೧೯೯೨, ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾಶನ ಹೊನ್ನಾವರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕರಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಡಾ.ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕರವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ "ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು" ಎಂಬ ಕೃತಿಯು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳ ಜನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಒಂಟಿಗೋಲು, ಡಮಾಮಿ, ಡೊಳ್ಳು, ತಾರ್ಲೆ ಮತ್ತು ಪುಗಡಿ ಕುಣಿತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಡಮಾಮಿ ಮತ್ತು ಪುಗಡಿ ಕುಣಿತ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಕಲೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ ಮತ್ತು ಎನ್ ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ್, (ಸಂ) ಗಿರಿಜನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೨೦೦೦, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ ೨೦೦೦ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ನೀತಿಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟು ಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರೆ ಗಿರಿಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಗೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ.

ಬದುಕು ಬೆಳಕಾಯಿತು, ೨೦೧೧-೧೨ ಪ್ರಕಟಣೆ: ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರ ಮತ್ತು ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡ ಸಾಧಕರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು "ಬದುಕು ಬೆಳಕಾಯಿತು" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ

ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಸಾಧನೆಯ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಛಾಯಾ ಚಿತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಪಡೆದಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುವುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯು ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

R.S Hiremath, Life living, and Language among Siddies of North Kanara District 1993, Karnatak University, Dharwad

ಇದು ಆರ್.ಎಸ್. ಹಿರೇಮಠರವರು ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ ಪದವಿಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ. ಸಿದ್ದಿಗಳ ಜೀವನ; ಸಿದ್ದಿ ಪದದ ಅರ್ಥ, ಸಿದ್ದಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರು, ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮ ಏನು, ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆರ್.ಎಸ್ ಹಿರೇಮಠರ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹೇಗಿದ್ದವು? ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಯಾವ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ತಾಮಸ್ ಚನ್ನಪ್ಪ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪಿಎಚ್.ಡಿ.ಪ್ರಬಂಧ, ೨೦೦೯, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ

ಈ ಕೃತಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತಾಮಸ್ ಚಿನ್ನಪ್ಪರವರು ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊರಗ ಸಮುದಾಯದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಿದ್ದಿಗಳ ನಡುವಿನ ಲೌಕಿಕ ನೋಟ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಭಾಕರ, ಎ.ಎಸ್. (ಸಂ) ಆದಿವಾಸಿ ಆಖ್ಯಾನ, ೨೦೦೮, ಸಿದ್ದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊಸಪೇಟೆ

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಏಳು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಏಳು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೭ ಲೇಖನಗಳಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನುಲ್ಲೀ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯು ಈ

ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಾಹಿತಿಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಮಣಿಶಂಕರ ಅಯ್ಯರ್ (ಮೂಲ) ಎ. ಸುಶೀಲ (ಅನು) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು, ಯೋಜನಾ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦೦೮

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಣಿಶಂಕರ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರು ಬರೆದ " ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ" ಎಂಬ ಲೇಖನವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎ.ಸುಶೀಲ ಅವರು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ೨೦೦೬ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೨೯ರಂದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮಾನ್ಯತೆ ಕಾಯ್ದೆಯ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು, ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೊಟಕುಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಯ್ದೆಯಿಂದ ಕಾಡನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉಸಿರಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಲೇಖನಗಳಾದ ೨೭ವರ್ಷಗಳ ಸಾಧನೆ, ವಿವೇಕಾನಂದ ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರದ ಯಶೋಗಾಥೆ, ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾನೂನು ೨೦೦೬, ಹುಲಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು, ಹುಲಿ – ಬುಡಕಟ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯಿದೆ ಮುಂತಾದ ಲೇಖನಗಳು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧ್ಯಯನಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ಅವರ ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದ ಚಿತ್ರಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆ ರೋಮಾಂಚನಗೊಳ್ಳುವಂತಹದ್ದು. ಆಧುನಿಕತೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ, ನಗರೀಕರಣ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೇಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಹೇಗೆ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಅಧ್ಯಯನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಎಂಬ ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ, ಮಹತ್ವ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ವಿಧಾನ, ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯ ಅದು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೂಲಕ ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಭವಿಸಿದ ಗುಲಾಮಗಿರಿ, ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ ನೋವುಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಅವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು ಹೇಗೆ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಿದ್ದಿಯ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಲಬಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರ ಚಹರೆಗಳು, ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ಒಳಾಡಳಿತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೩ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಪಾರಂಪರಿಕವಾದ ವೃತ್ತಿ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಭೂಮಾಲೀಕರು, ಹೇಳಿದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದವರು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿ ಇಂತಹದ್ದೇ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಂದಂತೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಾವು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ, ಜೀತಮಾಡುತ್ತ ಬದುಕಿದವರು ಎಂದು.

ಈ ಹಿಂದೆ ಮತ್ತು ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸಿದ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ಬೇಟೆ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ, ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ನೌಕರಿ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಅಲೆಮಾರಿತನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳು, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಿದ್ದಿಯವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಆ ಸಂಘಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೪ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರ ವರಮಾನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ತೀರ

ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿದ ಭೂಮಿಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಸಹ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷರ ಆದಾಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯ ವಿವರ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಅವರು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಬಗೆಗೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಕಾರ್ಡ್ ಹೊಂದಿರುವವರ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಶುಪಾಲನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯವೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅವರು ಮಾಡುವ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚವೇನು? ಅವರು ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೫ : ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಸಹ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಚಿತ್ರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪುರುಷಗಿಂತ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೇ. ೯೦ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳಾದ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಸಹಾಯಕ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಲಾ ತಂಡಗಳು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೬ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ೨೦೧೧-೧೨ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿತ್ತು. ಈ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ

ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೮೮ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ೧೫೪೯ ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ೧೫೩೯ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳು ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿದ್ದಿಯರು ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿವೆ. ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಕೂಲಿ, ಸರಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ನೌಕರಿ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

೩೦೮೮ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ, ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಇತರೆ ಎಂದು ಆರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ೩೦೮೮ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ, ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ದ್ವಿಚಕ್ರ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ವಾಹನಗಳ ವಿವರ, ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಾಸದ ಕೊಠಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ವಿವರ, ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಸಿದ್ಧಿಯರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೭ : ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿವೆ. ಆದರೂ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅತಂತ್ರವಾದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವಂತಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯ ಮಾಹಿತಿದಾರರು 'ನಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಬೇಡ, ಈ ಕಾಡು ನಮ್ಮದು, ನಮ್ಮ ಈ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬದುಕಲು ಬಿಡಿ' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನೋವಿನಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ

ಎಂಬುದರ ಮಾಹಿತಿಯೂ ಸಹ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೮ : ಸಮಾರೋಪ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಳಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರುವ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವರ, ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳು, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಸಿದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೨

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತಃ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೂಲದವರು. ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಸರಕುಗಳಂತೆ ಮಾರಾಟದ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದರೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ದಂಡಯಾತ್ರೆಯ ಅಥವಾ ವ್ಯಾಪಾರದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲ, ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ಖಂಡ ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕಥೆಯು ರಕ್ತಸಿಕ್ತವಾದುದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾರು

ಕಪ್ಪು ವರ್ಣದ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲಿನ, ದೃಢ ಮೈಕಟ್ಟಿನ ಶ್ರಮಿಕ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಸಿದ್ದಿ' ಈ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯವು ಆಫ್ರಿಕಾದ ನಿಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದ ಭಾಗವೇ ಆಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಶಿದಿಮಾ, ಸಿಡಾಮೋ, ಹಬಸಿ, ಬನಿಯಾಗಳು, ಸಿದ್ದಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಸಿದ್ದಿಗಳೆಂದೇ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿ ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ದರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದವರು. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಿದ್ದರಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ "ಸಿದ್ದಿ"ಗಳು ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂತು ಎಂದು ಡಾ. ಎನ್ ಆರ್ ನಾಯಕ ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿರಿಯರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವೂ ಇರಬಹುದು. ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಬಂದ ಇವರು ಬೆಳದಿದ್ದು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ಭೂಮಾಲೀಕರು, ಪಾದ್ರಿಗಳು, ವರ್ತಕರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಗುಲಾಮರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

"ಸಿದ್ದಿಯವರನ್ನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರು "ಸಿದಿ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. "ಸಿದಿ" ಎಂಬ ಪದವು ನಿಗ್ರೋ ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪದವೆಂದು ವಿಲಿಯಮ್ಸನ್‌ರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ವಿಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ. "ಹಡಗಿನ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ಏಳು ಮಂದಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಧಾನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನಲ್ವತ್ತೂರು ಮಂದಿ ಲಾಸ್ಕರ ನಾವಿಕರು, ಆರು ಮಂದಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂಜಿನಿಯರರು, ಮೂವತ್ತೈದು ಮಂದಿ ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಮತ್ತು ಹದಿನೈದು ಮಂದಿ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಕೆಲಸಗಾರರಾದ "ಸಿದಿ" ಯರು ಅಥವಾ ನಿಗ್ರೋಗಳು" ಇದ್ದರು. ಈ ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲ ಸಿದಿ ಮತ್ತು ನಿಗ್ರೋ ಪರ್ಯಾಯ ಪದಗಳಾಗುತ್ತವೆ. "ಸಿದಿ" ಎಂದರೆ ಕೂಲಿಕಾರರು ಎಂದು ಸರ್ ಹರ್ಬಟ ರಿಸ್ಲೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಸಯೀದ್" ಎಂದರೆ ಸರ್

ನಂತೆ ಗೌರವಸೂಚಕ ಪದವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಯೀದ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಿಂದಲೇ "ಸಿದ್ದಿ" ಶಬ್ದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿರಬಹುದೇ? ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು "ಸರ್" ಇಲ್ಲವೇ 'ಸಯೀದ್' ಎಂಬ ಗೌರವದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಗುಲಾಮರಂತೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.' ಆದರೂ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇವರು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಬಾಳಿರಬೇಕು, "ಸಯೀದ್" ಎಂಬ ಪದವೇ ಕ್ರಮೇಣ "ಸಿದ್ದಿ" ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರಬೇಕು".೧

"ಸಿದ್ದಿ ಎಂಬ ಪದವು ಸಯೀದ ಮತ್ತು ಸರ್ ಎಂಬ ಪದದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಬಾಳಿದ್ದರು" ಎಂಬ ಎನ್.ಆರ್.ನಾಯಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಪ್ಪು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುಗ್ಧ ಜೀವಿಗಳು ನಿಗ್ರೋಗಳು ಜಾಂಜಿಬಾರ್, ಮಾಸಾಂಭಿಕಾ, ನ್ಯಾಸ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಪಶುಗಳಂತೆ ಹೆಡೆಮುರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜರಿಗೆ, ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಮಾರಿದವರು ಅರಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರಾಗಿಯೇ ಜೀವನವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಮಾಲೀಕರ ಆಜ್ಞಾಪಾಲಕರಾಗಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಕ್ರೂರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಗಳಾದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಗೌರವಯುತವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸಿರಬಹುದು ಎಂಬ ವಾದದಲ್ಲಿ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅರಬರು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ರಾಜ ಮನೆತನಗಳು ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಧೃಢಕಾಯದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗೆಜಿಟಿಯರನಲ್ಲಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಅರಬರು, ಡಚ್ಚರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಅಂಶ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

"ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಎ.ಆರ್.ಕ್ರೋಬರ್ ಅವರು ನಿಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದವರ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಗ್ರೋಯಿಡ್ ಜನ ಜಾತಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಳೀಯರ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗ್ರೋಗಳದ್ದು ಒಂದು ವಿಭಾಗವಾದರೆ ಕುಬ್ಜ ಕೃಷ್ಣರಾದ ನಿಗ್ರಿಟೋಗಳದು ಎರಡನೆಯ ವರ್ಗ, ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗರಾವೃತ ಮಲೇಷ್ಯದ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಎಂಬ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಗವೂ ಉಂಟು. ನಿಗ್ರೋಗಳು ಹಾಗೂ ಮಲೇಷ್ಯದ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಅನಂತ ವಿಸ್ತಾರದ ಆಚೆ ಈಚೆಯ ತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಡಿದು ಹೋದಂತೆ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೂ, ಇವರು ಪರಸ್ಪರ ಬಂದುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ."೨

"ಪ್ರೊ ಕೊನ್ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಆಫ್ರಿಕೆಯ ಪಿಗ್ಮಿಗಳಾಗಲಿ, ಬುಫೆನರಾಗಲಿ, ಬಬಾರರಾಗರಿ, ಅರಬರಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಿತರಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಜನಸಮುದಾಯವಾಗಲಿ ಅಲ್ಲದೇ ಇರುವಂತಹ ಜನರೇ ನೈಜ ನಿಗ್ರೋಗಳು. ಆ ಜನರೆಂದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಫ್ರಿಕದ ಜನ ಪೌರ್ವಾತ್ಯ

ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕೆಲಜನರು ಮತ್ತು ಒಂಟುಗಳ ಪೈಕಿ ಬಹುಪಾಲಿನವರು ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ನಿಗ್ರೋ ಜನಸಮುದಾಯಗಳಂತೆ ಅರೇಬಿಯಾಕೆ ಮತ್ತು ನವವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಬಹುಷಃ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು."೩

ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ವಸಾಹತಾಗಿದ್ದ ಮೊಝಾಂಬಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ತಾಂಜೇನಿಯಾದ ದ್ವೀಪ ಚಾಂಜಿಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಸುದಾಸಿನ ನ್ಯಾಸ ಸರೋವರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಬನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಬನಾಬಿಯಾ ಎಂಬ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಬೇಟಿಯಾಡಿ ಗುಲಾಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧಡೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಂಬೇಸಿ ನದಿಯ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದ್ದ "ಶಿದಿಮಾ"ದರೂ ಸಹ ಬನ್ಸಾ ಪಂಗಡದವರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿ

ಹಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಿಸರ್ಗದ ನಡುವೆ ಸ್ವಚ್ಚಂದವಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಫ್ರಿಕನ್ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಇಡೀ ನಿಗ್ರೋ ಕುಲ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯೆಂಬ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಶತಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲಗಳವರೆಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತೇವೆಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಎಣಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಹುಡುಕಾಟ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಸಾಹತುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮೊದಲಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೊಸ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಶೋಧ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್‌ರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬರಿಗೆ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ಖಂಡ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿಯಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಪತ್ತಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟ ಮೈಮಾಟದ ಕಡುಗಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ನಿಗ್ರೋಗಳೂ ಸಹ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೂಲವಾದರು. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಡೆಸಿದವರೆಂದರೆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರೇ. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಉದಯಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ ಅರಬ್ಬರೂ ಸಹ ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಾಡು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಯಾವ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳೂ ಇರದೆ ಅರಬರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಯದೇ ಇದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಹೆಡೆಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತು ತಂದು ಹಡಗಿನ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಲು ಅವರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳೆಯ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ನಿಗ್ರೋ ಗುಲಾಮರು, ಈ ನಿಗ್ರೋಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಗುಲಾಮರು ಒಡೆಯರ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಹೊಸ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲು ಬಂದೂಕು ಮತ್ತು ತುಪಾಕಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಬರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಕೆಲವು ರಾಜಮನೆತನದವರೂ ಸಹ ಕೈಜೊಡಿಸಿ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಪಾಶ್ಚತ್ಯ ಐಶಾರಾಮಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ನಿಗ್ರೋಗಳ ಸ್ವಚ್ಚಂದ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ರಣಹದ್ದುಗಳಂತೆ ಎರಗಿದ ಅರಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ನರ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು "ಲಿವಿಂಗ್ ಸ್ಟೋವ್" ಹೀಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. 'ಅದೊಂದು ಉರಿಬಿಸಿಲಿನ ದಿನ ನಾನು ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ಮೈದಾನದತ್ತ

ಹೋದೆ. ಆಫ್ರಿಕಾದ ಅನೇಕ ಜನಾಂಗಗಳ ಜನರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು, ಅಡೆ ಮತ್ತು ಮನೀಲಾನನ್ನು ಮತ್ತು ಈಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ದುಗುಂಬೇ ಜೊತೆ ಬಂದಿದ್ದ ಮೂವರು ಅಪರಿಚಿತರನ್ನು ಕಂಡೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ಬಂದೂಕುಗಳನ್ನು ನೇತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಂತೆ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜಮಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಆಯುಧಗಳೊಡನೆ ಸಂತೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ತಿಳಿಯದೆ ಇವರು ಬಂದೂಕಿನೊಡನೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಪರಿಚಿತರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ಗಜ ದೂರು ನಡೆದಿರಬಹುದಷ್ಟೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸಂತೆಯ ಗುಂಪಿನೊಳಗೆ ಢಮಾರ ಢಮಾರ್ ಎಂದು ಮೂರ್‍ನಾಲ್ಕು ಗುಂಡು ಹಾರಿದ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಆಫ್ರಿಕನ್ನರು ತಾವು ತಂದಿದ್ದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿಯಾಗಿ ಎಸೆದು ಎಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕುಗಳತ್ತ ಓಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡಿತು. ಅನೇಕರು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನದಿಯತ್ತ ಓಡಿದರು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ ಗುಂಡಿನ ಸುರಿಮಳೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಅನೇಕ ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿ ಒದ್ದಾಡತೊಡಗಿದರು. ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿ ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಜನ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ನದಿಯ ಆಚೆ ದಡದ ಕಡೆಗೆ ಪಲಾಯನ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ದೋಣಿಗಳು ಮುಳುಗತೊಡಗಿದವು. ದಡದಿಂದ ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರತ್ತಲೂ ಗುಂಡಿನ ಸುರಮಳೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಮೈಲಿಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದ ಆ ನದಿಯ ಅಗಲಕ್ಕೂ ಮುಳುಗುವ, ಆಕ್ರಂದನ ಮಾಡುವ, ಸತ್ತು ತೇಲುವ ಮಾನವನ ದೇಹಗಳೇ ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಇದಾದ ನಂತರ ಈ ಅರಬ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಧೂರ್ತರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮೇಲೆರಗಿ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರನ್ನು ಹೆಡಮುರಿ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆದೊಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೂ ನನಗೆ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಳಿ ಈ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಹಾರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಂದೂಕಿನ ಸದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗರ ಚೀತ್ಕಾರ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಗ್ಗತ್ತಲ ನಾಡೊಳಗಿನ ಕರಾಳ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂದು ಕೊನೆ ಮಾಡುವೆ ದೇವರೇ? ಲುಲಾಬಾ ನದಿಯ ತೀರದ ಈ ಮುಗ್ಧ ಆಫ್ರಿಕನ್ನರ ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಏಕೆ ಕಾಪಾಡಲಾರೆ?”[೪]

ಅಂದಿನ ಕ್ರೂರ ಘಟನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತ ಹಡಗುಗಳು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಂಚರಿಸಿದವು. ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊತ್ತ ಹಡಗುಗಳು ಬಂತೆಂದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಒಡೆಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಬ್ಬ. ಕತ್ತಲೆಯ ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಬಂದಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಕತ್ತಲ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಸಿರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಪಯಣದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದವರು ಅದೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಬದುಕುಳಿದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಹರಾಜಿನ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹರಾಜು ಕೂಗುವವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಬೆಲೆಯನ್ನು

ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಬೆಲೆಯು ಅರೇಬಿಯಾದಿಂದ ಬಂದ ಕುದುರೆಗಳ ಬೆಲೆಗಿಂತಲೂ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕರಪತ್ರ

"ಆಫ್ರಿಕಾದ ಪವನ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಇದೀಗ ಬಂದಿರುವ ಇಬ್ಬರು ಸೋದರರು ಹಡಗು ಅಪೂರ್ವ ಮಾಲನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಸೊಗಸಾದ ಒಳ್ಳೆ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಕ್ಷಣವೇ ದುಡುಮೆಗೆ ತಕ್ಕವರಾದ ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟಿ ಗಂಡಸರು ಮತ್ತು ಹೆಂಗಸರು? ಶರತ್ತುಗಳು ಅರ್ಧ ಬೆಲೆ ನಗದಾಗಿ ಅಥವಾ ಧಾನ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ. ಈಗ ಸಂದಾಯ ಉಳಿದ ಅರ್ಧಭಾಗ ಜನೆವರಿ ಮೊದಲ ದಿನ. ಅಗತ್ಯವೆನಿಸಿದರೆ ಸಾಲ ಪತ್ರ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ಬೋರ್ಡೋ ಅವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಆರಂಭ"[೫]

ನಿಸರ್ಗದ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಚಂದವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಆ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಆಮಿಷಗಳಿಂದ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರದಂತಹ ಕೀಳು ದರ್ಜೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದು ಮನುಕುಲದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಹೀನಾಯ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ನಿಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಅಂದು ಬಿದ್ದಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಹೊಡೆತದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಚೇತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಮೇಲೆದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಗಳು

ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲದ ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಪಶುಗಳಂತೆ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಅವರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಹಡಗಿನ ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ವದ ನಾನಾಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ ಅರಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಕೆಲವು ಹಡಗುಗಳು ಭಾರತದ ಗೋವಾಕ್ಕೂ ಬಂದಿದ್ದವು. ಗೋವಾ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಸಾಹತಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಿಶನರಿಗಳು, ಕೆಲವು ಭೂಮಾಲಿಕರು, ವರ್ತಕರು ಈ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದರು. ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭೂಮಾಲಿಕರು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಲು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಶ್ರೀಮಂತರು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಾಳಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರೈಸ್ತ ಪಾದ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ನಿಗ್ರೋ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಅರಬರು ಅವರನ್ನು ಬಿಜಾಪೂರದ ಸುಲ್ತಾನರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾಗಿ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ

ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಮೂಲಕವೇ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ.

ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ಜೊತೆಗೆ ಗುಲಾಮರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಗುಜರಾತಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಕೈಜೋಡಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರ ಪ್ರಮುಖ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದ ಜಾಂಜೀಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಸಹ ಗುಲಾಮರಿಗಾಗಿ ಬಕಪಕ್ಷಿಗಳಂತೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂಬುದು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. "೬೧೪ ಚದರ ಮೈಲಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರದ ಜಾಂಜೀಬಾರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ೧೬೫೦೦೦ ಜನರಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ನಿಗ್ರೋ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು. ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ಹಿಂದೂಗಳು (ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ವ್ಯಾಪಾರ), ಉಳಿದವರು ಆಡಳಿತಾರೂಢ ಅರಬರು. ಆ ಕಾಲದ ಹಾಗೂ ಆ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳದಿದ್ದ ಜಾಂಜೀಬಾರನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ಭಾರತೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಂತೂ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ನೆರವಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಗುಲಾಮರು ಸಾಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟರು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.'[೬]

"From the later 18th century Indian groups mostly, "Gujarati Vanias" acquired a considerable economic role in Mozambique and zanibar in the earlier nineteenth century these people dominated Mozambiques rather minor, slave trade. As portugese citizens they were much less off ected by British then wive other Gujaratis."[೭]

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮಗಿರಿ

ಇಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಕಂಡು ಬರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೋವಾ, ಗುಜರಾತ ಮತ್ತು ಮಲಬಾರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದರೂ, ಅದು ಕೇವಲ ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮ ವ್ಯಾಪಾರವು ಸಿದ್ದಿಯರ ಆಗಮನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಇತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇತಿಹಾಸಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳು ದೊರಕಿವೆ.

ಡಾ. ಎ.ಕೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ "ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನ" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗೇರಿ ಮಠದ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿರುವ "ಹೆಣ್ಣಿನ ಕ್ರಯ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು" ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶೃಂಗೇರಿ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಶೀಲಗೆಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮಠದ ಚಾವಡಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬ ವಿಷಯ ಆ ಕ್ರಯ ಚೀಟುಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೧೮೧೮ರ ಒಂದು ಚೀಟಿ ಅರ್ಥ ಹೀಗಿದೆ "ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರರಾದ

ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಕಳೇಕುಂದದ ಅಹೋಬರ ಸೋಮಯಾಜಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕ್ರಯಚೀಟಿ ಕ್ರಮವೇನೆಂದರೆ ಕೊಪ್ಪದ ಸೀಮೆಯ ಶಿಸಲೆ ಮಂಜನ ಹೆಂಡತಿ ಪಣಿ ಎಂಬ ವಿಧವೆಯ "ಯುರಳು ತಪ್ಪಿ ಬಂದಿದ್ದು ಈ ಹೆಚ್ಚು ನಿಮಗೆ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂರು ವರಹವನ್ನು ಚಾವಡಿ ಹಸ್ತಾಂತ್ರಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಬರೆಯಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕ್ರಯಚೀಟಿ"೮

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪೀಠಗಳಂತಹ ಘನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಹಿಂದೆ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಮಾರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದವು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ, ಎಂಬ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು, ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರ ಸೇವೆಗೆ ಎಂಬಂತಿದೆ. ಇಂಥಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿರುವಾಗಲೇ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾದ ನಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ತಂದುದು ಗುಲಾಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲ ನೀಡಿದಂತಾಯಿತು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಸಿದ್ದಿಗಳು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ದಟ್ಟ ಕಾಡುಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಅಂಕೋಲಾ, ಶಿರ್ಸಿ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಲವಾರು ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಡಾ. ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ ಅವರು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು.

೧. ಉ.ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಅರಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಮಾರಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೨. ಹೈವೆಯ ರಾಜನೊಬ್ಬ ಅರಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡನೆಂದೂ, ಹೈವೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೈದರಾಲಿಯು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಾಗ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಂದ ಪಾರಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾದರೆಂದೂ ಮತ್ತೊಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಇದೆ.

೩. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಮತ್ತು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಿಂಸೆ ತೀವ್ರವಾದಾಗ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವಲಸೆ ಬಂದರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅಬಿಸಿನಿಯಾದಿಂದ ಬಂದ "ಹಬಸೀ" ಜನಾಂಗವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರೊ. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರು ತೋಟಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿ ಬಂದಿರಬಹುದು.

೨. ೨ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಗುಲಾಮ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂಡೆದ್ದು ಓಡಿ ಬಂದಿರಬಹುದು.

೩. ಗುಲಾಮಿ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ಧತಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದು.

ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸಂಶೋಧನಾಕಾರರು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರೊಡನೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾಕೆ ಆಗಮಿಸಿದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು.

ಅ) ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಗಮಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜೀತದಾಳುಗಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಮೆಣಸು ಮತ್ತು ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳದರೂ ಸಹ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಸಹಾತುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಆಸೆಯಿಂದ ಭೂಮಾಲೀಕರು ನಿಗ್ರೋಗಳನ್ನು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರಿಂದ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು.

ಬ) 'ಗೋವಾ ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಸಾಹತಾಗಿತ್ತು. ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು ತೀವ್ರ ಮತಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಂದದಿರುವವರನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೋವಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ೨ನೆಯ ಲಿಸ್ಬನ್ ನಗರ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೀವ್ರ ಮತಾಂತರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಮತಾಂತರದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಗೋವಾ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದರು' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಿಂದ ಬಂದವರು. ಅವರ ಮಾಲೀಕರು ಅನುಸರಿಸಿದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಧರ್ಮ ಅದರ ಆಚರಣೆಗಳೇನು? ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರಾಗಿದ್ದರೂ ಗುಲಾಮರು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಹೀನಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗುಲಾಮರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳೂ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯತೊಡಗಿತು. ಅಬ್ರಹಾಂ ಲಿಂಕನ್ನರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಿಸಿ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ತಟ್ಟಿತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರ ೧೮೬೧ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಿ ಗುಲಾಮರನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಅಪರಾಧ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಗೋವಾದಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳ

ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಮೊದಲೇ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಮಾಲೀಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಾಡಿನ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇರದ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಬೇಕು.

ಕ) ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೇ ಓಡಿ ಬಂದ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸೋಂದಾ ಹಾಗೂ ಕೆಳದಿಯ ಅರಸರು, ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಳಿದ ಅನೇಕ ರಾಜಮನೆತನಗಳು ಇವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿರಬಹುದು. ಕೆಳದಿ ಅರಸರ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಇದ್ದರು ಎಂಬುದು ಈ ಊಹೆಗೆ ಇಂಬು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಡ) ಬ್ರಿಟೀಷರು ಪೋರ್ಚುಗೀಸರ ವಸಾಹತುಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಗ್ರೋಗಳು ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದು. ಜೀತದ ದುಡಿಮೆಯ ವಿನ: ಮತ್ತೇನೂ ತಿಳಿಯದ ಅವರು ಹೊಟ್ಟೆಪಾಡಿಗಾಗಿ ಹವ್ಯಕರ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯಲು ಸೇರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರಬಹುದು.

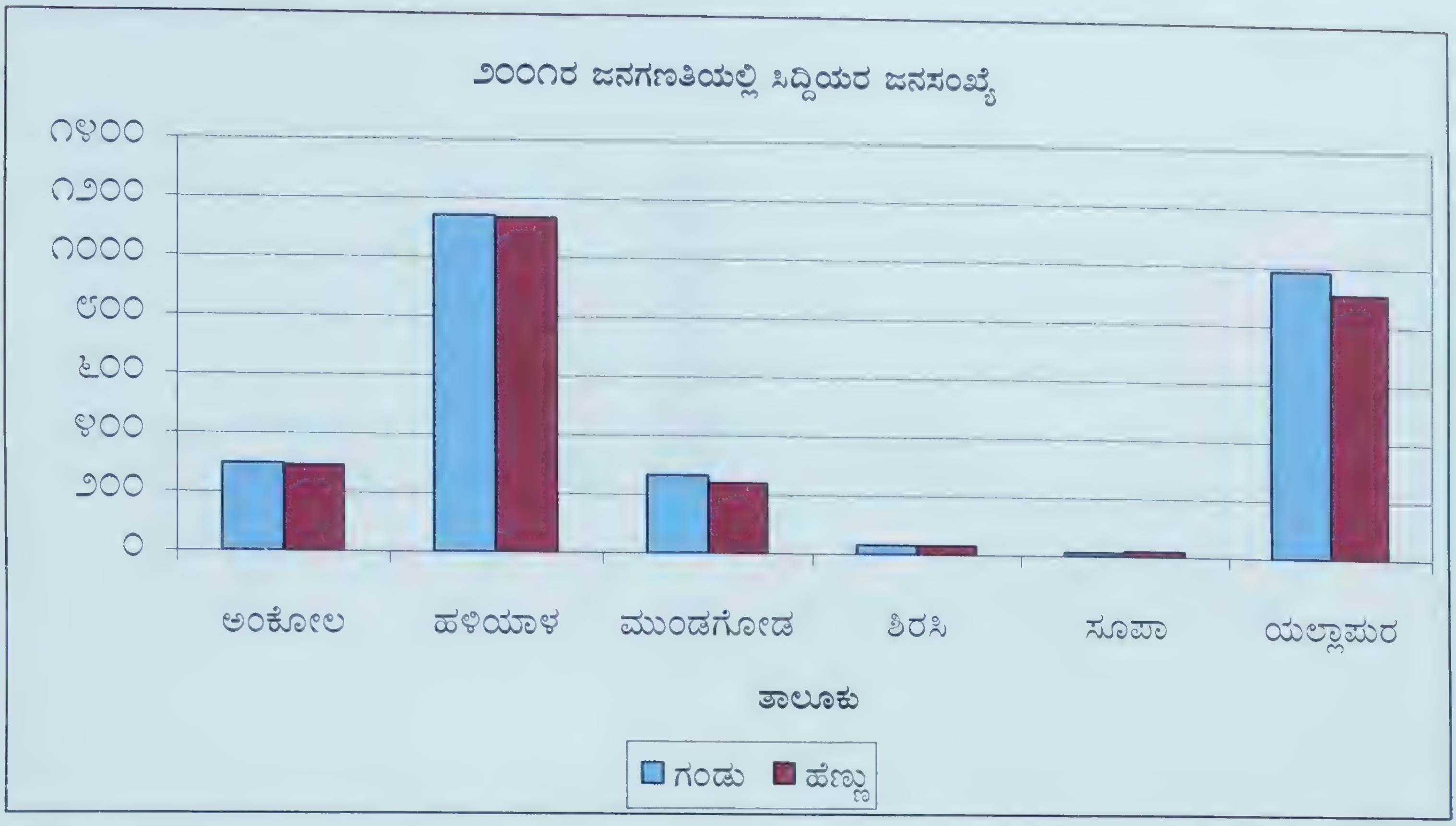
ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದರೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾಪೂರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಅಂಕೋಲಾ, ಕಾರವಾರ, ಜೋಯಿಡಾ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಖಾನಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೧ ರಲ್ಲಿ ೨೦೦೧ರ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೨ರಲ್ಲಿ ೨೦೧೧ರ ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೧ ಮತ್ತು ೨ ಪ್ರಕಾರ ೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ೫೩೬೧ ಇದ್ದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೦೧೧ರಲ್ಲಿ ೧೫೨೫೨ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಮೂರರಷ್ಟಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

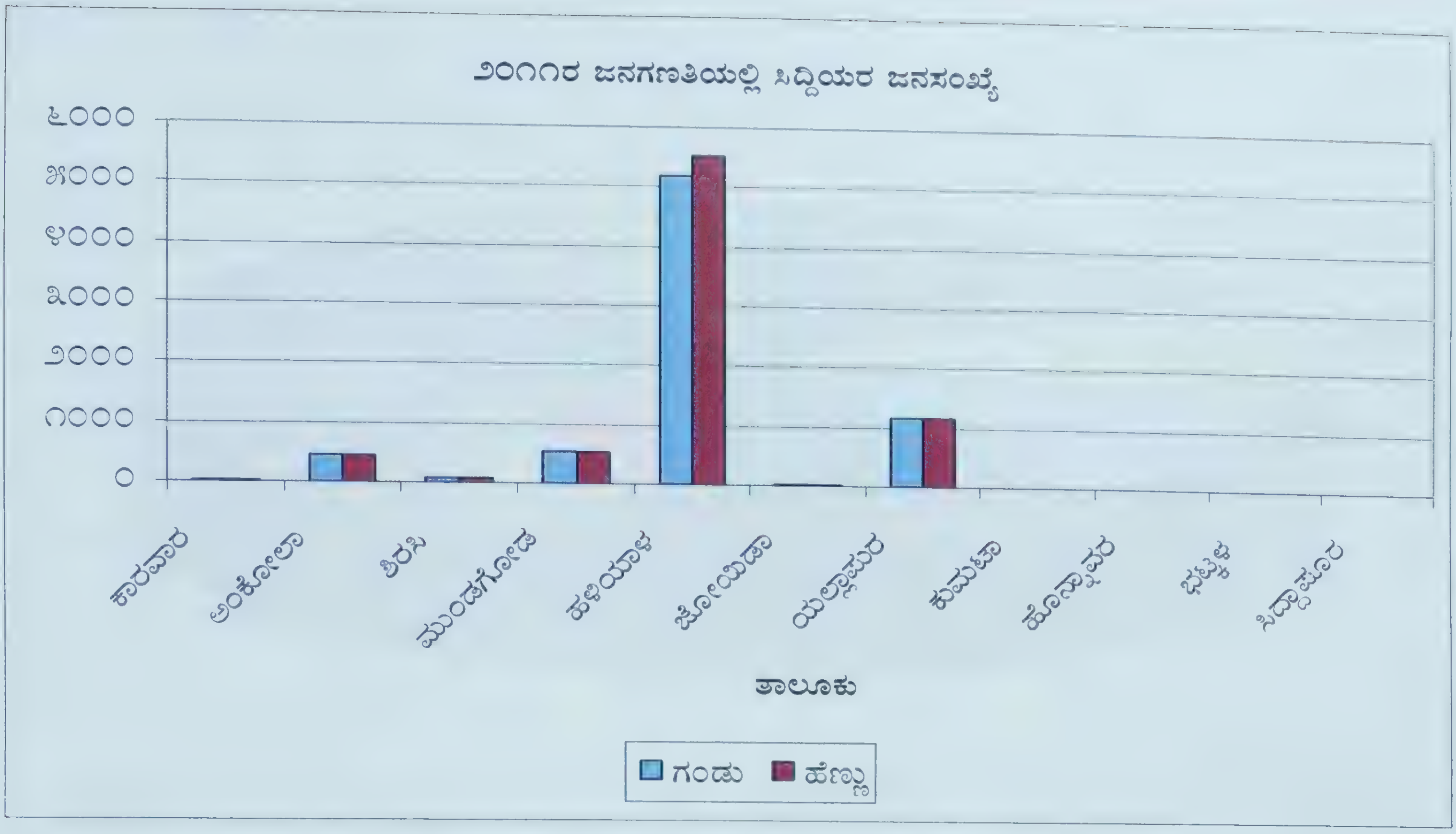
ಕೋಷ್ಟಕ ೧. ೨೦೦೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (www.population.co.in)

ಕ್ರಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧.	ಅಂಕೋಲ	೨೯೫	೨೯೨	೫೮೭
೨.	ಹಳಿಯಾಳ	೧೧೪೩	೧೧೩೭	೨೨೮೦
೩.	ಮುಂಡಗೋಡ	೨೬೩	೨೩೬	೪೯೯
೪.	ಶಿರಸಿ	೩೩	೩೫	೬೮
೫.	ಸೂಪಾ	೧೬	೧೭	೩೩
೬.	ಯಲ್ಲಾಪುರ	೯೮೭	೯೦೭	೧೮೯೪
	ಒಟ್ಟು	೨೭೩೭	೨೬೨೪	೫೩೬೧

ಕೋಷ್ಟಕ ೨. ೨೦೧೧ರ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ (www.population.co.in)

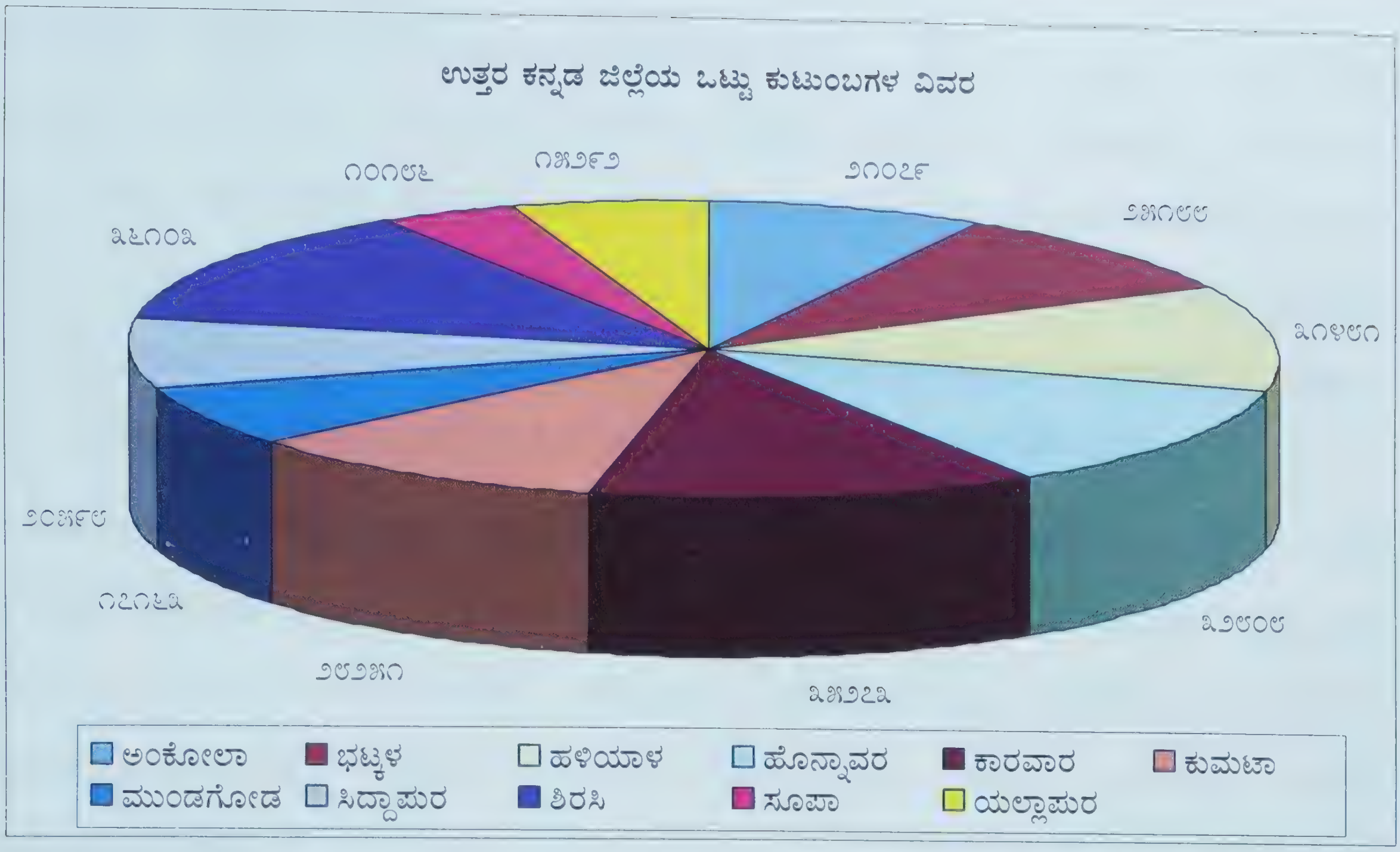
ಕ್ರಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧.	ಕಾರವಾರ	೨೦	೧೭	೩೭
೨.	ಅಂಕೋಲಾ	೪೪೪	೪೫೬	೯೦೦
೩.	ಶಿರಸಿ	೯೧	೮೮	೧೭೯
೪.	ಮುಂಡಗೋಡ	೫೨೯	೫೪೮	೧೦೭೭
೫.	ಹಳಿಯಾಳ	೫೧೭೭	೫೫೦೬	೧೦೬೮೩
೬.	ಜೋಯಿಡಾ	೨೯	೨೨	೫೧
೭.	ಯಲ್ಲಾಪುರ	೧೧೭೧	೧೧೫೪	೨೩೨೫
೮.	ಕುಮಟಾ	–	–	
೯.	ಹೊನ್ನಾವರ	–	–	
೧೦.	ಭಟ್ಕಳ	–	–	
೧೧.	ಸಿದ್ದಾಪೂರ	–	–	
	ಒಟ್ಟು	**೭೪೬೧**	**೭೭೯೧**	**೧೫೨೫೨**

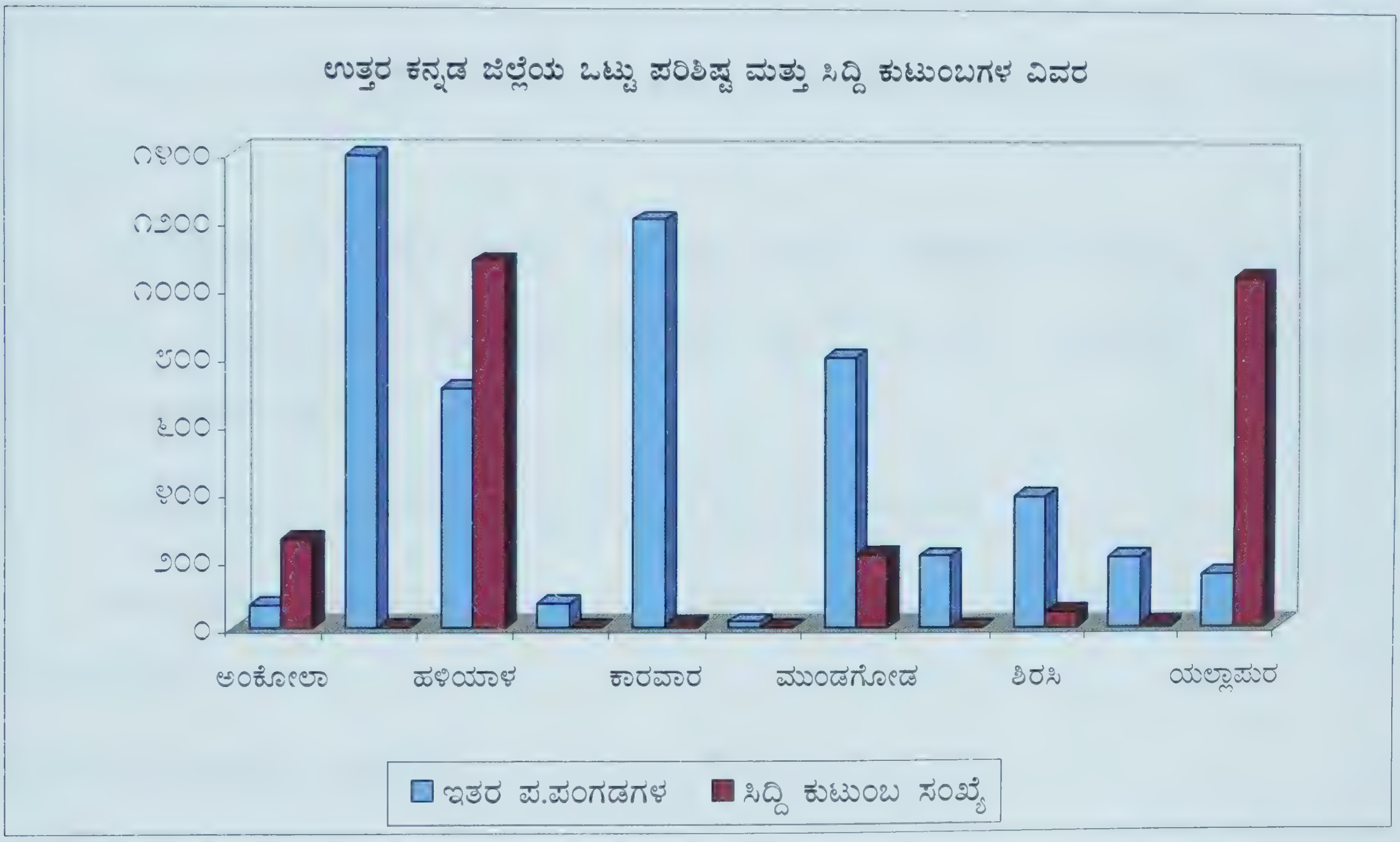

ಕೋಷ್ಟಕ ೩ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ೨,೭೩,೪೨೨ ಆಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ೨೬೬೮ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೨೪೧ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೧/೩ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿವರ
(districtatglance.uttarkannada)

ಕ್ರ.ಸಂ	ತಾಲೂಕು	ಒಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು	ಇತರ ಪ.ಪಂಗಡಗಳ	ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬ ಸಂಖ್ಯೆ
೧.	ಅಂಕೋಲಾ	೨೧೦೭೯	೬೫	೨೬೨
೨.	ಭಟ್ಕಳ	೨೫೧೮೮	೧೩೯೬	–
೩.	ಹಳಿಯಾಳ	೩೧೪೮೧	೭೦೯	೧೦೮೪
೪.	ಹೊನ್ನಾವರ	೩೨೮೦೮	೭೧	–
೫.	ಕಾರವಾರ	೩೫೨೭೩	೧೨೦೮	೧೦
೬.	ಕುಮಟಾ	೨೮೨೫೧	೧೮	–
೭.	ಮುಂಡಗೋಡ	೧೭೧೬೩	೭೯	೨೧೬
೮.	ಸಿದ್ದಾಪುರ	೨೦೫೯೮	೨೧೩	–
೯.	ಶಿರಸಿ	೩೬೧೦೩	೩೯೧	೪೫
೧೦.	ಸೂಪಾ	೧೦೧೮೬	೨೧೦	೧೧
೧೧.	ಯಲ್ಲಾಪುರ	೧೫೫೯೨	೧೬೧	೧೦೪೦
	ಒಟ್ಟು	**೨೭೩೪೨೨**	**೫೨೪೧**	**೨೬೬೮**

ಸಿದ್ದಿಯರ ನೆಲೆಗಳು: ಯಲ್ಲಾಪೂರ ತಾಲೂಕು: ಮಂಚಿಕೇರಿ, ಮಾಗೋಡ, ಸುಣ್ಣಗಾರ, ತಾಳಿಕೊಬ್ಬಿ, ತೊಟ್ಟಿರಗುಂಡಿ, ತೂಕಬೈಲು, ಉಳ್ಳಿರ ಮನೆ ತೋಟಕ್ಷನಡೊಳ್ಳಿ, ನಂದಿಬಾವಿ, ಸವಣೆ, ವನಕೆಮನೆ, ಪುರತಿಮನೆ, ಸರಗದ್ದೆ, ಸುಳಗಾರ, ಶಿರತಿ, ಶಿರನಾಳು. ಸಂಡೇಬೈಲು, ಲಿಂಗದಬೈಲ್, ಮದವಳಕೇರಿ, ಮಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಮಾವಿನಕಟ್ಟೆ, ಮೋಗಾಗಿ, ಶಾಸಗಿಜತ್ತಿ, ಕೇಸಿನಪ್ಪ, ಜಡ್ಡಿ, ಕೊಡಿಗೆ, ಕುಂದೂರು, ಲಾಲಗೂಳಿ, ಒಕ್ಕೋಳಿ ಜೋಗದಮನೆ, ಹುಜಕಮನೆ, ಕಾಳಮ್ಮನಗರ, ಕಾಣದಾಳ, ಕಣ್ಣಿಗೇರಿ, ಕರೆವ್ವನಗುಡಿ,ಹೊಸಳ್ಳಿ, ಹುಳಸಿಮನೆ, ಹುಟಕಯನೆ, ಕಾಡಗುಂದಿ, ಜಡ್ಡಿಗೆದ್ದ, ಗುಮಸೆಕುಂಬ್ರಿ, ಹಲಸಿನಕೊಡ್ಡ, ಹಂಸಗದ್ದೆ, ಹೆಗಲಂಬ್ಬಿ, ಹೊಳಿಮದು ಬಿಂಬಿನಹಳ್ಳಿ, ಚಂದಗುಳಿ, ದೇವರಕಲ್ಲಳ್ಳಿ, ಗೊಟಕೋಳ, ಗುಳ್ಳಾಪುರ, ಒಳಕಿ, ಚಿಳಿಕೊಡ, ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬ, ಭಾನಹಳ್ಳಿ, ಭರತನಹಳ್ಳಿ, ಬಿಕ್ಕಬಿಳ್ಳಿ,

ಅಂಬಗಾವೆ, ಅಂದ್ರಳ್ಳಿ, ಬೈಲಂದೂರ, ಬಳಗಿಮನೆ,ಸುರಬೈರು, ತೋಟದ ಕಲ್ಲಳ್ಳಿ, ತೂಕದಬೈಲ್, ಉಚ್ಚಿಗೇರಿ, ವಿದ್ಯಾನಗರ ನಂದಿಬಾವಿ, ಸವನೆ ಸರಗದ್ದೆ, ಮದನಸರ, ಮದ್ನೂರು, ಮಾಗೋಡ, ಮೋಡದಾಗಿ, ಕೆರೆಹೊಸಳ್ಳಿ, ಕುರಿವತ್ತಿ ಕೋಟಿಮನೆ, ಕುಂಟಗೇಣಿ, ಜರಗಳ್ಳಿ ಕಾಣಾರಕೊಡ್ಲು, ಕಳಾಸೆ, ಕಣ್ಣಗೆರಿ, ಹೊಸಳ್ಳಿ ಹುಣಶಿಕೊಪ್ಪ, ಹುದ್ವಾಂಡ, ಜಡಗಿನಕೊಪ್ಪ ಜಗರಮನೆ, ಹಡ್ಲಿಗೇರಿ, ಹಳ್ಳಿಗೆಪ್ಪೆ, ಹರಿಗೆದ್ದೆ ಹೆಡ್ಡಳ್ಳಿ, ಹಿತ್ಲಳ್ಳಿ, ಭೊವಿನೊಂದ, ಚಂದಗುಳಿ ಚಿಕ್ಕಮನೆ, ದೇವಿಸರ, ಗುಡಂದೊರನ, ಚಿದ್ದೇನ, ಹೆಕ್ಲು, ಬೆಳೆಕೊಪ್ಪ, ಬೆಂಡಿಗೇರಿ, ಭರಣಿ, ಬೀಗಾರ, ಬಿಳಕಿ, ಅರೆಬೈಲ್, ಆಸಗೊಡ, ಬಳಗಾರ .

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು: ಹೊಸೂರು, ಅಗಸಲಕಟ್ಟಾ, ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ರಾಂಪೂರ, ಅಡಿಕೆ ಹೊಸುರ, ಬೊಡ್ಡಕೊಪ್ಪ, ಕಾಮತಿಕೊಪ್ಪ, ರಾಯಪಟ್ಟಣ, ಅಜಗರ, ಗದಿಗೇರ ಕಗೆದಾಳ, ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ, ಆಲೂರ, ಗರಡೊಳ್ಳಿ, ಕುಂಬಾರಕೊಪ್ಪ, ಸಿದ್ದಾಪೂರ, ಬಾಂಸೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ, ಗೊಲೆಹಳ್ಳಿ, ಮೊದಲಗೇರ, ತಾವರಕಟ್ಟಿ, ಭಾಗವತಿ, ಗುತ್ತಿಬೈಲ್, ಎನ್.ಎಸ್.ಕೊಪ್ಪ, ತೆಗ್ಗಳ್ಳಿ, ತತ್ವಣಗಿ, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ, ಜತಗಲ, ಪಂಡರುವಾಳ ವಾಡ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು: ಕಕ್ಕಳ್ಳಿ, ವಾನಳ್ಳಿ, ಮತ್ತಿಘಟ್ಟಿ ಕೆಳಗಿನಕೊರಿ, ಸರಗಣಿ, ಮೆಣಸಿ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಹಗರಿಮನೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು: ಅಚವೆ, ಡೋಂಗ್ರಿ, ಹಿಗ್ಗಾರ, ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ, ಕನಕನಹಳ್ಳಿ, ಸೋರಕರ್, ವಂಡರಮನೆ, ಅಂಗಡಿಬೈಲ್, ದೊಡ್ಡಕಟ್ಟಿ, ಹಳವಳ್ಳಿ, ಕೈಗಡಿ, ಕಮ್ಮಾಗಿ, ಕೋಡಿಗದ್ದೆ, ರೋನಾಳ್, ಸುಕಸಾಲ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು: ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ, ಬಸರಿಜಡ್ಡಿ, ಕೆಂದಿಲ್ಕೇರಿ.

ಜೋಯಿಡಾ ತಾಲೂಕು: ಇರನೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕಾರವಾರ ತಾಲೂಕಿನ ಕಾಶಿರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕು

ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆ ಸಮುದಾಯದ ಬದುಕು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿ ರೂಪ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟಳೆ, ನೀತಿ, ನಿಯಮಗಳು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಆಚರಣೆಗಳು ಒಂದು ಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ

ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಗಾಳಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಮೂಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾಗಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನಾಗಲಿ ಅವರ ರೀತಿ-ರಿವಾಜುಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಹುಡುಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ಒಡೆಯರು ಅನುಸರಿಸಿದ ಧರ್ಮ ಅವರು ರೂಪಿಸಿದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುವವರು ಸಿದ್ದಿಯರು. ಪೋರ್ಚುಗಿಸರ ವಶದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನ ಸಿದ್ದಿಯರಾಗಿ, ಅರಬರಿಂದ ಮಾರಾಟವಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮುಸ್ಲಿಮರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಭೂಮಾಲಿಕರು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಗುಲಾಮರು ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಗಳಾಗಿ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಮೂರು ರೀತಿಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಸಿದ್ದಿಯರು ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತಾಯಿತು. ಗುಲಾಗಿರಿಯ ದಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮೂರೂ ಧರ್ಮಗಳ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ರಕ್ತಸಂಬಂದಿಗಳಂತೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ದೈಹಿಕ ರಚನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಸಿದ್ದಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವರು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯೋ, ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯೋ, ಅಥವಾ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೆಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮರ-ಅಕ್ಬರ-ಅಂತೋನಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಜನರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಗಣೇಶ ಚೌತಿ ಇರಲಿ, ಕ್ರಿಸಮಸ್ ಇರಲಿ, ಮೊಹರಮ್ ಇರಲಿ, ರಂಜಾನ್ ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಬ್ಬ ಇರಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ದಿಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ಹೊಂದಿರಬಹುದಾದ ದೈಹಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮತ್ತಾವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಲಾಢ್ಯವಾದ ಮೈಕಟ್ಟು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು, ಕಡುಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣ, ದಪ್ಪನೆಯ ತುಟಿ, ಮೊಂಡಮೂಗು, ಮತ್ತು ಇಡಿಯೇ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಅಂಗವೆಂದರೆ ಅದು ಅವರ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮಾತ್ರ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳೂ ಸಹ ಸುತ್ತಲಿನ ಮತ್ತು ಭೂಮಾಲಿಕರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಬಳಗಾಗಿವೆ. ತೋಟದ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಬಿಳಿಯ ಕಚ್ಚೆಪಂಚೆ, ಬನಿಯನ್ನು, ಅಂಗಿಯನ್ನು ಗಂಡಸರು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ, ಹೆಂಗಸರು ಇತರರಂತೆ ಸೀರೆಯನ್ನು ಉಡುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಯುವಕರು ಆಧುನಿಕ ಉಡುಪುಗಳತ್ತ ಈಗಿಗ ಮುಖ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊರನೋಟಕ್ಕೆ ಬಲಾಢ್ಯರಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಇವರು ಬಹಳ ಪುಕ್ಕರು. ಇವರ ದೃಡಕಾಯ ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಜನರು ಹೆದರುವುದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಜೋರಾಗಿ ಗದರಿಸಿದರೂ ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನ ಇವರು.

ನಂದಿಬಾವಿಯ ರಾಮಾಸಿದ್ದಿಯರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವದಾದರೆ "ನಮ್ಮ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಒಡೆಯರು ಹೇಳಿದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೀವನ ಮುಗಿಸಿದರು. ಮುಂದಿನವರಿಗೆ ಏನೂ

ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿರಿಯರು ಹೈಗರ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು) ಮನೆಯ ಜೀತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅವರಿಂದ ಪಡೆದ ಸಾಲ ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇಡೀ ಜೀವಮಾನ ಜೀತ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದು ಬೇಡ. ಅವರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಓದಿಸಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಸೆ" ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಮಾಜದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎನ್ನುವುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಕೌಟುಂಬಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ೧. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ೨. ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುಪಾಲು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡುಬರುವುದು ವಿರಳ. ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೆಲವು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯಜಮಾನ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಯಜಮಾನಿ ಪಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು ಕುಟುಂಬವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ ಮತ್ತು ಯಜಮಾನ ಪುರುಷನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಗಳನ್ನು ಘರ್ ಮತ್ತು ಬಿಡಾರ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. "ಘರ್" ಎಂಬುದು ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಯಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸಿದ್ದಿ ಹುಡುಗ ಮದುವೆಯಾದನೆಂದರೆ ಅವನು ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅವನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮನೆಯೇ "ಬಿಡಾರ". ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಿದ್ದಿ ಯುವಕ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸಬೇಕು. ತಾನು ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ಅವನ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲವನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವನು ಒಮ್ಮೆ ಮನೆ ಬಿಟ್ಟುಬಂದ ಮೇಲೆ ಮೂಲ ಮನೆಯು ಅವನಿಗೆ "ಘರ್" ಆಗಿರುತ್ತದೆ. "ಘರ್" ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದೇವಸ್ಥಾನವಿದ್ದಂತೆ. ಘರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಘರ್‌ನ "ಕರ್ತ" ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ ಕರ್ತಾ ನಾ ಘರ್ ನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. "ಘರ್"ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರು ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಘರನ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. "ಘರ್" ಮೈಲಿಗೆ ಆಗದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಘರನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಷ್ಟು ಪಾವಿತ್ರತೆ "ಬಿಡಾರೆ" ದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆಂದೇನಿಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡಾರವು ಘರ

ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಂತರ ಗಂಡನು ಸತ್ತರೆ ಅವನ ಗಂಡು ಸಂತಾನವು ಅವನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಪೂಜೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಬಿಡಾರವು ಘರ್ ಆಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಕಾರ ಹಿರಿಯರ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ಬಿಡಾರಗಳು ಘರ್ ಆಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಜಮಾನನು ಗಂಡು ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ತರೆ ಆ ಬಿಡಾರ ಬಿಡಾರವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಹೊರತು ಘರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರೆಲ್ಲ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕಾಣುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬವನ್ನೇ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಿದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿಲ್ಲ, ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳವಾಗ ಮನೆಯೊಡತಿಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹುಟ್ಟು

ಸಿದ್ದಿಯರು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನ ವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪರಂಪಾರಾನುಗತವಾಗಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇಂದು ಅನೇಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳು ಆಚರಿಸುವ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಇವರಲ್ಲಿವೆ.

ವಿವಾಹದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಲೈಂಗಿಕ ಅಪೇಕ್ಷೆಯ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಸಂತತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಸಂತತಿಯು ದೇವರು ದಯಪಾಲಿಸುವ ವರ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸಂತತಿ ಮುಂದುವರೆಯುವ ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗುವುದನ್ನು ಕುಟುಂಬವು ಕಾತುರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಪುಣ್ಯದ ಫಲ. ಫಲವಂತಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ದೊರೆತಾಗ ಅಥವಾ ತಾಯ್ತನದ ಭಾಗ್ಯ ದೊರೆತಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರದ್ದಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದರೆ ಸದ್ಗತಿಯಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಾಗದವಳನ್ನು ಬಂಜೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಜೆ ಪಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಾಳುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಾಗದಿದ್ದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆ ದೇವರಿಗೆ, ಇತರೆ ದೇವರಿಗೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ. ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಆಯುರ್ವೇದ ಇಲ್ಲವೇ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಸೇವನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಫಲವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಮೂಲಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. "ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೃಷ್ಠಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಜನಪದರು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ, ವಿವಾಹವಾದಾಗ, ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದಾಗ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿಯೇ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಠಿಸಿದರು."[೯] ಹೆಣ್ಣು ಚೊಚ್ಚಲ ಬಸರಿಯಾದಾಗ ಗಂಡನ ಮತ್ತು ತವರು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂತೋಷದ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂರೂ ಧರ್ಮದ

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಬಂಧಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರಂತೆ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ-ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೆರಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕರು ಬಡತನದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ದಿನಗಳು ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಮಾಮೂಲಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ, "ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದವಳಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯೇತರ ಭೂತಗಳ ಬಾಧೆ ತಟ್ಟಬಾರದೆಂದು ಅವಳೊಬ್ಬಳನ್ನೇ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ದೂರ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ."[೧೦] ಇವಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಜೊತೆಯಾಗಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಬಯಕೆ ಬುತ್ತಿ, ಸೀಮಂತ ಕಾರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಇವರು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ.

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಾಳುವೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಸಬರಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವಳು ತನ್ನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾಳೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತವರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡನ ಮನೆಗಿಂತ ತವರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಣಂತಿತನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ಬಯಕೆಗಳು ಸಹಜ. ಅದನ್ನು ಅತ್ತೆಯ ಮುಂದೆ ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿತ. ಆದರೆ ತಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ತನ್ನ ಇಷ್ಟ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚೊಚ್ಚಲ ಹೆರಿಗೆ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಗರ್ಭಿಣಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಆರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವಳಿಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತೆ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಗುಡಿಸಲಿನಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕರೆತರುವುದು ಇವರ ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. "ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಹೆರಿಗೆಯ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಶಾಚಿ ಬಾದೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಕಬ್ಬಿಣದ ತುಂಡೊಂದನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ."[೧೧] ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಬಾಣಂತಿಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆಂದು ಅವಳ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲವೆ ನುರಿತ ವಯಸ್ಸಾದ ಹೆಂಗಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನಿಸಿರುವ ಮಗು, ಬಾಣಂತಿ ಮತ್ತು ಸೂಲಗಿತ್ತಿಯರನ್ನು ಮೈಲಿಗೆಯವರೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಮಗುವಿನ ಹೊಕ್ಕಳುಬಳ್ಳಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ದು

ಮಾಸವನ್ನು ಒಂದು ಮಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ, ಮನೆಯ ಹಿರಿಯ ಹೆಂಗಸು ಮತ್ತು ಸೂಲಗಿತ್ತಿ ಸೇರಿ ಮನೆಯ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಅಥವಾ ಹಿತ್ತಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತುಳಿಯಲಾರದಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೆದರದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಬಾಳೆ ಅಥವಾ ತೆಂಗಿನ ಗಿಡವನ್ನು ನೆಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗುವಿನ ಜನನದ ಮೂರನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಬಾಣಂತಿಯು ಬಳಸಿದ ಬಟ್ಟೆಗಳು, ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಒಗೆದು ತಾಯಿ–ಮಗುವಿನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮನೆಯನ್ನು ಶುದ್ಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಐದು, ಏಳು, ಒಂಬತ್ತು, ಹನ್ನೊಂದು, ಹನ್ನೆರಡು, ಹದಿನಾರು, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಏಳನೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಶಟ್‌ವೀ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಮಕರಣ

ಮಗುವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಅಥವಾ ಹೆಸರಿಡುವುದು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಯಾವುದೇ ಮಗುವಾದರೂ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವೆಂದರೆ ಆಲಸ್ಯ ಅಥವಾ ಅನಿಷ್ಠ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಗಂಡು ಮಗುವಿನ ಜನನವಾದರೆ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ. ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಗಂಡು ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ತಂದು ಮನೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತೀರ್ಥ ನೀಡಿ ಮನೆಯ ಮೈಲಿಗೆಯನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಬಾಣಂತಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇವಿಸಿ ಶುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವನ್ನು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಅಂದರೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಮಕರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಮಗುವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆಯೇ ನಾಮಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಇವರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ, ಚಂದ್ರೇಶ್, ಶಿವಸಣ್ಯ, ಗಣಪು, ಸುಬ್ಬ, ನಾಗರಾಜ, ನಾಗ್ಯಾ, ಶಾಂತರಾವ್, ಸುಕ್ರು, ದಾನೇಶ್ವರ, ನರಸಿಂಹ, ವಿನಾಯಕ, ಲಲಿತ, ದೇವಿಕಾ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ, ಶೀಲಾ, ಪುಟ್ಟಿ, ಶಾಂತಾಬಾಯಿ, ಗಣಪಿ, ಯಶೋಧ, ಪಾರ್ವತಿ, ಭಾಗೀರಥಿ, ಶಾಂತಾ ಮುಂತಾದವು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ ಉಮರ್‌ಸಾಬ್, ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ, ಹುಸೇನ್, ಖಾಜಾಸಾಬ್, ಸದ್ದಾಂ, ಇಮಾಮ್ ಹುಸೇನ್, ಫಾರುಖ್, ಗಫರ್, ರಾಜಾಸಾಬ್, ಯೂಸೂಫ್, ಸೈಯದ್ ಶೇಖ್, ಅನ್ವರ್, ಗುಲಾಮ್, ಸಿಖಂದರ್, ರಫಿಕ್, ರಾಜ್‌ಬಿ, ದೌಲಾಬಿ, ಮೌಲಾಬಿ, ಖಾಜಾಬಿ, ರಜಿಯಾ, ಪರ್ವೀನ್, ಮುನ್ನ ಮುಂತಾದವು.

ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರುಗಳೆಂದರೆ ಡಿಯೋಗ್, ಜಾನ್, ಮಾರ್ಷಲ್, ಸಾವೇರ್, ನಿಕ್ಲಾ, ರಾಬರ್ಟ್, ಮೈಕೆಲ್, ರಾಬಿನ್, ವಿಲಿಯಂ, ಮಿಂಗೆಲ್, ಇಂಥ್ರೋಜ್, ಭಾವತೀಸ್, ಆಂಥೋನಿ, ಮೇರಿ, ಲೂಸಿಯಾ, ಇದಾಲಿನ್, ರೋಜಾ, ಫ್ರಾಸ್ಸಿ, ಥೆರೇಸಾ ಮುಂತಾದವು

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೆಸರುಗಳ ಮುಂದೆ ಮೂರೂ ಧರ್ಮದವರು ಸಿದ್ದಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಂದರೆ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ.

ನಾಮಕರಣದ ದಿನದಂದು ಮಗುವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ಒಳಗಡೆ ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ಹೂ ಮತ್ತು ಹೊಸಬಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮುದಾಯದವರು ಬಂದು ಈ ನಾಮಕರಣದ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾಮಕರಣದ ದಿನದಂದು ಗಂಗೆಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಬಾವಿ, ಹೊಳೆ, ನದಿ, ಕೆರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗಂಗೆಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ಬಾಣಂತಿಯು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಗೆಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವಳನ್ನು ಆರತಿ ಮಾಡಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಗೆಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಹೊತ್ತುತಂದ ತುಂಬಿದ ಕೊಡವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಕೆಳಗೆ ಇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಕರು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುತ್ತೈದೆಯರು ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಆರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿ ಮಗುವಿಗೆ ಹರಸುತ್ತಾರೆ.

ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಸೋದರಮಾವ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಇವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ನಾಮಕರಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಸುತ್ತ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ತೊಟ್ಟಿಲನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೂಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಸೋದರಮಾವನು ಆ ಮಗುವಿನ ಜನ್ಮರಾಶಿಯೊಂದಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಮೂರು, ಐದು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಸೋದರಮಾವ ಅಥವಾ ಅಜ್ಜ-

ಅಜ್ಜಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವಳ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಬಿಡುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ತೊಟ್ಟಿಲು, ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ, ಕಾಲ್ಗಡಗ, ಗೆಜ್ಜೆ, ಚೈನು, ಕಿವಿಯೋಲೆ ಮತ್ತು ಆಟದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬದಲಾಗಿ ನವೀನ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗೆಳೆಯರು, ಬಂಧುಬಾಂಧವರು ಸೇರಿ ತಾವೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಶೈಲಿಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನಿಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಗಳ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಮಹತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಜವುಳ

ಈ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋದರಮಾವ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ತುಂಬಿದಾಗ, ಸೋದರಮಾವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಿದ್ದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಿ, ಸೋದರಮಾವನ ಮುಖಾಂತರ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರ ಮಗುವಿನ ಮನೆಯವರು ಸೋದರಮಾವನಗೆ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮಗುವಿನ ಜವುಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತಂದೆಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಜವುಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜರುಗುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಒಳಗೆ ಜವುಳ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜವುಳದ ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿ ಸೋದರಮಾವನನ್ನು ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವನ್ನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪೂಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗುವನ್ನು ತಾಯಿಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವೀಳ್ಯದೆಲೆಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಡಚಿ ಸೋದರಮಾವನು ತಲೆಯ ಮೆಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಕತ್ತರಿಯಿಂದ ಐದು ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೌರಿಕನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೌರಿಕನಿಗೆ ಬೇಳೆ, ಬೆಲ್ಲ, ಹಿಟ್ಟು, ಕೊಬ್ಬರಿ, ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆಯ ಉಡುಗೊರೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲದೆ ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಷೌರಿಕರ ಸೇವೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಉಳಿದ ಕೂದಲನ್ನು ತಾವೇ ಮನೆಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಕತ್ತರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಕರೆಯದಿದ್ದರೂ ಸಿಹಿ ಅಡುಗೆಯ ಊಟವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜವುಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಹತ್ತುವರ್ಷದ ಒಳಗೆ ಮುಂಜಿ ಅಥವಾ ಸುನತಿಯನ್ನು

ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಇವರೂ ಸಹ ಮಗುವಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ತಮ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಪೂಜಿಸಿ ಮುಲ್ಲಾನ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಲ್ಲಾನು ಮಗುವಿಗೆ ಮುಂಜಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಗುವಿನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರ ಉಚ್ಚರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮುಂಜಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಈ ಆಚರಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಜವುಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಸೋದರಮಾವನ ಊರು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಮಾವನಾಗುವವನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಡಗರದಿಂದ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಾಮಕಾವಸ್ಥೆಗೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಗೋಡ ಗ್ರಾಮದ ಚಂದ್ರೇಶ್ ಸಿದ್ದಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಋತುಮತಿ

ಮಗು ಜನ್ಮತಾಳಿದ ನಂತರ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಲವಾರು ಆಚರಣೆಗಳು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ನಾಮಕರಣ, ಜವುಳ, ಚೂಡಕರ್ಮ, ಋತುಮತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು. ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ ಮೈಲಿಗೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. "ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾಗುವುದು ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಸಹಜ ನಿಯಮ. ಒಮ್ಮೆ ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಕೆಯ ಋತುಚಕ್ರ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳ್ಳುವವರೆಗಿನ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಫಲವಂತಿಕೆಯ ಕಾಲ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜೈವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ."[೧೨] ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾದರೆ ತಾಯ್ತನದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ. ತಾಯ್ತನದ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಕೃತಿ ನೀಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಋತುಮತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಮೂಗು ಚುಚ್ಚಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಿವಿ ಮತ್ತು ಮೂಗು ಚುಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಯನ್ನು ಮನಗೆ ಕರೆತರಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಹ ಕಿವಿ ಚುಚ್ಚುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆರಡರಿಂದ ಹದಿನಾರನೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಋತುಮತಿಯರಾಗುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯು ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಋತುಮತಿಯಾದಾಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂತೆ ಐದು ದಿನ ಮೈಲಿಗೆ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಐದು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಋತುಮತಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕೂಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಐದು ದಿನ ಮನೆ ಮೈಲಿಗೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇವರ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಐದನೆಯ ದಿನದಂದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಹಳ್ಳ, ಹೊಳೆ, ಕೆರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ

ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವಾಗ ಅರಿಶಿಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಋತುಮತಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಹೊಸ ಸೀರೆ ತೊಡಿಸಿ, ತಲೆ ಬಾಚಿ, ಹೂವು ಮುಡಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆರತಿ ಕಳಶವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹುಡುಗಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಆರತಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಗೆಯ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಸಾರಿಸಿ, ಪಂಚಗವ್ಯವನ್ನು ಮನೆಯ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಪಡಿಸಿ ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಳಶವನ್ನು ಹಿಡಿದುತಂದ ಹುಡುಗಿಯು ಅದನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಬೆಳಗಿ ಅದರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ. ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದು ಸಂಜೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಮಡಿಲು ತುಂಬಿ ಆರತಿ ಬೆಳಗುತ್ತಾರೆ. ಫಲವಂತಿಕೆಯ ಸಂಕೇತಗಳಾದ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಮಡಿಲು ತುಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಸೇರಿ ಆರತಿ ಮಾಡಿ ಹರಸುತ್ತಾರೆ.

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಋತುಮತಿಯಾದವರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಕೂಡಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಲ್ಲ. ಋತುಮತಿಯಾದ ನಂತರ ನೀರು ಹಾಕಿದರೆ ಅಥವಾ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಹತ್ತಿರದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಬರುವುದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚ್‌ಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿ ಋತುಮತಿಯಾದ ಮೂರನೇ ಅಥವಾ ಐದನೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಸೋದರಮಾವನ ಕಡೆಯವರು ಕೊಬ್ಬರಿ, ಬೆಲ್ಲ, ಹೂವು, ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ, ಹೊಸ ಸೀರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಋತುಮತಿಯಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಕಟ್ಟೆಯ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಳ್ಳಿರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಅವಳನ್ನು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ, ಹೂವು ಮುಡಿಸಿ ಅಲಂಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಆಧುನಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗದಿದ್ದರೂ ಮೊದಲಿನಷ್ಟು ಸಂಭ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ಆಚರಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಹಲವು ಸಿದ್ದಿಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿ ನೋಡುವುದು, ಸುಂದರವಾಗಿ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಇವುಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಫ್ಯಾಷನ್ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ವಿವಾಹ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮದುವೆಗಳು ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ಮತ್ತು ಇವರ ಸಮುದಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಿವಾಹದ ಆಚರಣೆಗಳು

ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿ ಜನರ ವಿವಾಹವು ಬಹಳ ಸರಳ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ್ದು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಜೀವಮಾನದ ಅರ್ಧ ದುಡಿಮೆಯಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮದುವೆ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ದುಂದುವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಡುವ ಇಂದಿನ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಿವಾಹಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ, ಸಿದ್ದಿಯರ ವಿವಾಹ ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನದು ಎನ್ನಿಸದಿರದು.

ಬಹುತೇಕ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರ ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಆಚರಣೆಗಳು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರ ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಆಚರಣೆಗಳೇ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಆಚರಣೆಗಳಿವೆ. ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ, ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಗುಮಟೆಗಳನ್ನು ಬಡಿಯುತ್ತಾ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನಿಂದ ವಾಪಸ ಬರುವಾಗ ವಿವಿಧ ಜಾತಿಯ ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಪ್ಪೆ, ಏಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮದುಮಕ್ಕಳು ಆಟವನ್ನು ಆಡಬೇಕು. ಏಡಿಯನ್ನು ಇಬ್ಬರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಆಡಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಮದುಮಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ವಧುವಿನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ವಧು ಹೆದರದೆ ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರಬೇಕು. ಕಪ್ಪೆಯನ್ನು ಹಿಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೆದುರು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೀಡಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತದನಂತರ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಕಾಡಿನಿಂದ ತಂದ ಸೊಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ವರ ಬಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ತಟ್ಟನೆ ವಧು ಬಡಿಸಬೇಕು. ಇದಾದ ನಂತರ ವಧು ಬಡಿಸಲು ಹೇಳಿದ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ವರ ಗುರುತಿಸಿ ಬಡಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ದತಿ ಇಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ವಧುದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ವಧುದಕ್ಷಿಣೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯವೇನಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊಸತಾಗಿ ಸಂಸಾರ ಮಾಡುವ ನವದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಬಾಳು ಬಳುವಳಿ ಎಂದು ದಿನನಿತ್ಯ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

"ಮದುವೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದವನನ್ನು ಗೌಡ, ಕೋಲುಕಾರರು ಹುಡುಕಿ ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಹುಡುಗಿಯ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಮದುವಣಗಿತ್ತಿಗೆ ತಂದ ಸೀರೆ, ಬಳೆ, ಮೂಗುತಿ, ಕುಂಕುಮಾದಿಗಳನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ತೊಡಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಂತರ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಿನ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದವನು ಯಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗದಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ಗರ್ಭಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿವಾಹಿತನಾಗಿದ್ದರೆ ಗರ್ಭವತಿಯನ್ನು ಹುಡುಗಿಯ ಪಾಲಕರು ರಕ್ಷಿಸಿ, ಅವಳು

ಮಗುವನ್ನು ಹಡೆದ ಮೇಲೆ ಬೇರೊಬ್ಬ ವಿಧುರನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೀರುಡಿಕೆಯ ಮದುವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡ ಸತ್ತ ಹೆಂಗಸು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿಧುರನ ಜೊತೆಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಮದುವೆ ವಿಧವೆಯರ ಮುಂದಾಳತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾಗುವ ವಿಧುರನು ವಿಧವೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿ, ಬಳೆ ತೊಡಿಸಿ, ತಾಳಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ಮದುವೆಗೆ ಉಡಿಕೆಯ ಮದುವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.[೧೩]

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿ ವಿವಾಹದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಇತರ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದವರ ಆಚರಣೆಯಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಯಾಗುವ ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣಿನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ಚರ್ಚಗಳಲ್ಲಿ ಫಾದರ್‌ಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹದ ದಿನ ವಧು-ವರರಿಬ್ಬರೂ ಶುಭ್ರವಾದ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಉಂಗುರವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬೈಬಲನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿಸಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಆಚರಣೆಗಳ ನಂತರ ನೂತನ ವಧುವರರು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಮನೆಗೆ ಮರಳುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರ ವಿವಾಹವು ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂಗಳಂತೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಮಾಂಸದ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಾದ ನಂತರ ಕಾಲುಂಗುರ ಮತ್ತು ತಾಳಿಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ತಾಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಪೂಜ್ಯ ಭಾವನೆಯು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಲ್ಲೂ ಇದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ವಿವಾಹವೂ ಸಹ ಅವರ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮುಲ್ಲಾಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಸಹ ಮದುವೆಗೆ ಮಾಂಸದ ಊಟವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಿಂದೂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ವಿವಾಹವಾಗಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗೀಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ಅಲಿಖಿತ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು, ಮುಸ್ಲಿಂರು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರ ವೈವಾಹಿಕ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮೂರು ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಳು ಮಿಶ್ರಿತವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವೆಂಬುದು ಗಟ್ಟಿ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಇಬ್ಬರೂ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂಟಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ದುಡಿದು ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಇಬ್ಬರೂ ಸಮರ್ಥರೇ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವತ್ತ ಸಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮ

ಕೇರಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಲನಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಈಗಿನ ಹುಡುಗರು ಪ್ರೀತಿ ಪ್ರೇಮದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನಾನೂ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ' ಎಂದು ಕೋಟೆ ಮನೆಯ ಸಣ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ವೈವಾಹಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ಶೈಲಿಯ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ವಿವಾಹವನ್ನು ಸಡಗರ ಸಂಭ್ರಮಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮದುವೆ ನಡೆಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರ ಪಾರವ್ವ ತಿಳಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಗೆಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸು, ತರಕಾರಿಗಳಿಂದ ವಿವಾಹದ ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಚಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣ ಅಥವಾ ನಗರದಿಂದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಂದು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಥಿತಿವಂತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ವಿವಾಹ ನಡೆಸುವ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಇವರು ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯದವರು ಕೀಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಮುದಾಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆದಾರರಾದ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಗೋಡ ಗ್ರಾಮದ ಚಂದ್ರೇಶ್‌ರವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಇತರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗದೆ ಅತಂತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ತೊಳಲಾಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇವರ ವೈವಾಹಿಕ ಬಂಧನ ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿದರೆ, ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಚ್ಛೇಧನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹ ವಿಚ್ಛೇಧನೆ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ, ನೊಂದಣಿ ವಿವಾಹಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ತಿಳುವಳಿಕೆದಾರರಾದ ಡಿಯೋಗ್ .ಬಿ. ಸಿದ್ದಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೀಮಂತ

ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯರ ಸಮಾಗಮನದ ಫಲವಾಗಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಾಗ ಮಾಡುವ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಸೀಮಂತ

ಕಾರ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ದಾರಿಬುತ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು "ಕಳ್ಳಬುತ್ತಿ, ಕಳ್ಳಕುಬುಸ" ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಗರ್ಭಿಣಿಗೆ ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಅಂದರೆ ಕಕ್ಷೆಯನ್ನು ದಾಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿಯ ತವರು ಮನೆಯವರು ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ತಿಂಡಿ-ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಳವಾಗಿ ಮನೆ-ಮನೆಯವರಲ್ಲಿಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಗಂಡಿನ ಮನೆಯವರು ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಅವಳ ತವರು ಮನೆಯವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ತವರುಮನೆಯವರು ಹೊಸ ಸೀರೆ, ಕುಪ್ಪಸ, ಹೂವು, ಹಣ್ಣು ಕೆಲವು ಬಗೆಯ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ನಂತರ ಗರ್ಭಿಣಿಗೆ ಆರು ಅಥವಾ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ತುಂಬಿದಾಗ ಸೀಮಂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಗೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಂತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರೇ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತವರು ಮನೆಯವರು ಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಬಳೆ ತೊಡಿಸಿ, ಹೂವು ಮುಡಿಸಿ ಸಮುದಾಯದ ತಮ್ಮ ಕುಲಬಾಂಧವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆದು, ಮಗಳು ಮತ್ತು ಅಳಿಯನಿಗೆ ಆರತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕೆಲವು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಳಿಯನು ಕೆಲ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಾನೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಬಂಗಾರದ ಸರ ಇಲ್ಲವೇ ಬಂಗಾರದ ಉಂಗುರ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಬಡವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲಸ್ಥರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಜ್ಜ-ಅಜ್ಜಿಯಾಗುವ ಖುಷಿಗೆ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಬಂಗಾರ ನೀಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನ ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರಿಗೆ ಊಟ ಮಾಡಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ನಂತರ ಹೆಣ್ಣಿನ ಮನೆಯವರು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಚೊಚ್ಚಲು ಹೆರಿಗೆ ತವರುಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಆಸೆಪಟ್ಟ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಹೆರಿಗೆ ತವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಹೆಣ್ಣು ಗರ್ಭ ಧರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ವೈದ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹೆರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುವ ಸಂಭವವನ್ನು ವೈದ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರು ಹೆರಿಗೆ ನೋವು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ

ಮಾನವ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಮರಣದವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ತ ನಂತರವೂ ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸುವ ಆಚರಣೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಭಿನ್ನತೆಯಿದ್ದರೂ ಅದು ಸೂತಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಚಟ್ಟವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣವ ಎನ್ನುವ ಭಿನ್ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳಿಂದ ಚಟ್ಟವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ಹೆಣವನ್ನು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ತರೆ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹಿರಿಯ ಮಗ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ಮೂರು ತಾಸಿನ ಒಳಗಾಗಿ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಬರುವವರೆಗೆ ಕಾಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಂಧಿಗಳು ಬಹುಬೇಗನೆ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಅನ್ನ, ಪಲ್ಯ, ಸಾರು, ಸರಾಯಿಯ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ ಬಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಸತ್ತವರ, ಹಿರಿಯರು ಇರುವ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗಂಡಸಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮೃತಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಸಂಗಮವಾಗುತ್ತಾನೆ ಅಥವಾ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಎಂದರೆ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಕೇವಲ ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಪುರುಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೂಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಹೂಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದು ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮರಣಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಆ ಹೆಣವನ್ನು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯಂತೆ ಶವಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚ್‌ನ ಫಾದರ್‌ನು ಬೈಬಲ್‌ನ ಕೆಲವು ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸಿ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಕೋರುತ್ತಾನೆ. ಏಸು ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಆ ಶವವನ್ನು ಹೂಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಣವನ್ನು ಹುಗಿದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆಯಲು ಈ ಆಚರಣೆ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಶವವನ್ನು ಹೂಳುತ್ತಾರೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರಲ್ಲಿ ಶವವನ್ನು ಇಟ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪ ಹಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವಾಗ ಆ ದೀಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೋಗುವುದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ, ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯ

019492

ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದು ದಿನದವರೆಗೆ ಸೂತಕವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬೂದಿಯನ್ನು, ಹೂತಿದ್ದರೆ ಅದರ ಮಣ್ಣನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಗುಂಪೆ ಮಾಡಿ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂದು ಸೂತಕ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನ, ದಿವಸ (ದೀಸ್) ಮಾಡಿದಾಗ ಮೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾವು ಸಂಭವಿಸಿದ ಹತ್ತನೆಯ ದಿನದ ರಾತ್ರಿಯಂದು ಮನೆಯವರು ಊಟ ಮಾಡದೆ ಮಡಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕರೆದು ಶುದ್ಧ ಶಾಖಾಹಾರದ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಊಟವನ್ನು ಕುಟುಂಬದವರೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹಗಲು ನಡೆಯುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯ್ದ ಕೆಲವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ದಿನ ಸಂಜೆ ಎಡೆಗೆಂದು ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕೊಯ್ಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎಡಗೆ ಕೊಯ್ದ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಊಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕರೆದು ಊಟ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುವವರೆಗೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಎಡೆ ಮಾಡಿ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಾನುಸಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಊಟ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಣ ಹೊಂದಿದ ವರ್ಷಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಜನರಿಗಾದರೂ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾನವಮಿಯ ದಿನದಂದು ಕಾಗೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲು ಹಾಕುವ ಪದ್ದತಿಯೂ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನದ ತಿಥಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಾಗ ಹಳೆಯ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಿರಿಯರ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿರಿಯರು ಆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಯಾವ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಆಕ್ರಮಿಸದಂತೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಯಾವ ಆಪತ್ತೂ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರು ಮರುಜನ್ಮ ಪಡೆದು

ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸತ್ತ ಹಿರಿಯರ ಹೆಸರನ್ನಿಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವರ ಅನೇಕ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶವ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಂಭವಿಸದಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಪ್ರಮಾಣದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಹೆಣವನ್ನು ಹೂಳುವ ಪರಿಪಾಠವಿತ್ತು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಂಪರ್ಕ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಆಚರಣೆಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಹಿರಿಯರ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಬಂಧು ಬಳಗದವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕುವುದು ಸತ್ತವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇತ್ತು. ಇಂದು ಆ ಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯಲ್ಲಾಪುರ ಬಸರಿಜಡ್ಡೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸಿದ್ದಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿರುವ ಕುಲ-ಬಳಿಗಳು

ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬಳಿಗಳು ಅವಶ್ಯವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆತನ ಒಂದೊಂದು ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಬಳಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಬಳಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಬಂಧಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವಾಹ, ಮನೆದೇವರು, ವೃತ್ತಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮೂಲಪುರುಷ, ಇತಿಹಾಸ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳು ರೂಪಗೊಂಡಿವೆ. ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನುಕರಣೆಯ ಸಮಯದಿಂದಲೂ ಇವುಗಳು ಅಸ್ಥಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಅರಬರು, ಪೋರ್ಚುಗೀಸರು, ಬ್ರಿಟೀಷರು ಕುರಿಗಳಂತೆ ಎಳೆದು ತಂದ ಗುಲಾಮ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಬಂದರಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹರಾಜು ಕೂಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಹರಾಜು ಕೂಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮಾಲೀಕನು ತನ್ನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಗುಲಾಮರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಗುಲಾಮರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಚದುರಿ ಮಾಲೀಕನ ಅಡಿಯಾಳಾದರು. ಒಬ್ಬ ಗುಲಾಮ ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಮಾಲೀಕ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆ ಮಾಲೀಕ ತೋರಿಸಿದ ಮಾರ್ಗವೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾಲೀಕ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ತನ್ನ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಅಂತ ಹುಡುಕುವುದು? ಜೊತೆಗೆ ಯಾರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದು?

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಗುಲಾಮನು ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಮಾಲೀಕನು ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡನೋ ಆ ಮಾಲೀಕನ ಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಈ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರುವುದು, ಮದುವೆಯಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿದ್ದಿ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆ ಸಿಕ್ಕರೆ, ಮದುವೆಯಾದರೆ ಸಾಕು ಅಥವಾ ಅವಳೊಂದಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಒಂದಾಗುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿದ್ದ. ಆದರೂ ಇದು ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. ಮಾಲೀಕನ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಲೀಕನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದರೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಇಲ್ಲವೇ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗನ್ನು ನೋಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳಚಿಕೊಂಡು ಮಾಲೀಕನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಾಗ ಅವನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಬಳಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಂದ ಕಂಡುಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾಲೀಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ನಂತರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮೂರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಬೇಧವಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಬಳಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗುಗಳಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಕುವಾ ಮತ್ತು ಮಾಕುವಾ ಎನ್ನುವ ಎರಡು ಬಳಿಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕುವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು, ಮಾಕುವಾ ನಂತರದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕರಲ್ಲಿ ಬಳಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿವಾಹದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರು ಮನೆತನದ ಹೆಸರಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಬಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಮನೆತನದ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮನೆತನಗಳೆಂದರೆ ಕೆಸರೊಳ್ಳರ್, ಕೋಡಿಕಾರ್, ಬೆಳಗಾಂಕರ್, ಮಲ್ಲಿಗವಾಣಿ, ಪಠಾಣ್, ಸೈಯದ್ ಶೇಖ್, ನಾಯ್ಕ, ಪಾಟೀಲ, ಹವಾಲ್ದಾರ ಮುಂತಾದವು.

ಕುವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಮತ್ತು ಮಾಕುವಾ ನಂತರದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಮುದಾಯದ ಇತರೆ ಬಳಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇದರ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಾಸ್ಯತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಳಿಗಳ ವಿಚಾರದ ಬಗೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ವಂಶದ ಮೂಲಕವೇ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖಾಮುಖಿ, ನೇರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು

ಹೊಂದಿರುವ ಸಮೂಹದವರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬಂಧುಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬಂಧುಗಳು ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡಿನ ಸಂತತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕುಲ, ಬಳಿ, ಗೋತ್ರ, ಮನೆತನ, ಅಣ್ಣ-ತಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ, ಅಜ್ಜಿ-ಅಜ್ಜ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ-ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಮೊದಲಾದವು ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಗಳು ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಯಾವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಮತ್ತು ಒಡನಾಡಿತನವಿರುತ್ತದೋ ಅದು ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನವ ಸಮೂಹ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮೂರು ವಿಭಿನ್ನ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ, ನಾವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸಮುದಾಯದವರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೂಲತಃ ಮೊದಲಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸಮುದಾಯದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದುಗೂಡಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಕ್ತಸಂಬಂಧವೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇತರೆ ಯಾವ ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರದಂತಹ ಗಾಢವಾದ ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾನವ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಳಬಾಂಧವ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಣ್ಣನ ಮಗನಿಗೆ ತಂಗಿಯ ಮಗಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರು ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈಗ ಈ ರೀತಿಯ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯ ತಿಳುವಳಿಕೆದಾರರಾದ ಡಿಯೋಗ್ .ಬಿ. ಸಿದ್ದಿಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಬಳಿ ಅಥವಾ ಬೆಡಗಿನವರು ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ನಿಷಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಏಕಪತ್ನಿತ್ವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏಕಪತ್ನಿತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದನ್ವಯ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವರು ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಏಕಪತ್ನಿತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮ, ಕುಲ, ಗೋತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಸಮುದಾಯದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಇಂದಿನ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಮಾಜ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ಒಂದೇ

ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿರುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ನೀಗ್ರೋಯಿಡ್ ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಾನವಶಾತ್ರಜ್ಞರಾದ ಎ.ಎಲ್.ಕ್ರೋಬರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೊ.ಕೂನ್‌ರವರು ನೀಗ್ರೋ ಸಂತತಿಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಹತ್ವದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ೫೦೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವರ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮಿಶ್ರ ತಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಇತರೆ ಬೇರೆ ಸಮುದಾಯದವರ ಸಮ್ಮಿಲನದಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಭಿನ್ನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧ ಜನಾಂಗವೆಂಬುದು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಶಾರೀರಿಕವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಲಾಢ್ಯ ಮೈಕಟ್ಟು, ಕಪ್ಪುಬಣ್ಣ, ದಪ್ಪತುಟಿ, ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ ಮೊಂಡು ಮೂಗು, ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು, ರೋಮರಹಿತ ಶರೀರ, ಕಪ್ಪು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವ ಬಿಳಿ ಹಲ್ಲುಗಳು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಶಾರೀರಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು

ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೆಂದರೆ ಆಹಾರ, ವಸತಿ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವ ತನ್ನ ಮಾನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಮಾನ ಮುಚ್ಚುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮುದಾಯವೂ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತಿಕೆಗಿಂತ ಸ್ಥಳೀಯರ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಪಾರಂಪರಿಕ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು : ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಳ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿ.ಚಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಂತೆ "ಗುಲಾಮರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಅವರ ಮೈಮೇಲೆ ಒಂದು ತುಂಡು ಬಟ್ಟೆಯೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮಾಲೀಕ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾಲೀಕರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕಾಡಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿದುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ." ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಬಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವಿಯಾದ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹತ್ತಿರ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಅವರ

ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ವಸ್ತ್ರದ ಅಥವಾ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪ್ರಭಾವವಿರುವುದು ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಾತಾವರಣಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಉಡುಗೆಗಳು ಮಾನವನ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿದರೆ ತೊಡುಗೆಗಳು ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹಿರಿಯರು ಪಂಚೆಯನ್ನು ಉಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಸೇ ಇರುವ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಲೆಗೆ ರುಮಾಲು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದಾದ ಟವೆಲ್ ಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಟ್ಟೆಯ ಟೋಪಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸೀರೆ ಮತ್ತು ಕುಪ್ಪಸ ತೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸೀರೆ ಉಟ್ಟು ಕಚ್ಚೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ, ಕೈಗೆ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಥಿತಿವಂತರಿದ್ದರೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಬಳೆ ಇಲ್ಲಿದಿದ್ದರೆ ಗಾಜಿನ ಬಳೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲಿಗೆ ಕಾಲುಂಗುರ, ಮೂಗಿಗೆ ಮೂಗುತಿ, ಕಿವಿಗೆ ಓಲೆ, ಬುಗುಡಿ, ಕೊರಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹರಳಿನ ಸರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪುರುಷರು ಪಂಚೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಜುಬ್ಬಾ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಬಗೆಯ ಸಮುದಾಯದವರ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬುರುಕಾ ಧರಿಸುವರು. ಸಿದ್ದಿಯರ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಆಯಾ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯರ ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳು : ಆಧುನಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯುವಪೀಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸ್ಪರ್ಶಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದ ಈ ಸಮುದಾಯದ ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಪ್ಯಾಂಟ್ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನವೀನ ಶೈಲಿಯ ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸದ ಪ್ಯಾಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯುವಕರು ತೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶರ್ಟ್, ಟೀಶರ್ಟ್, ಬೂಟ್‌ಗಳು, ಕಿವಿಗೆ ಚಿನ್ನದ ಕೊಪ್ಪು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಅಥವಾ ನವೀನ ಶೈಲಿಯ ಸರಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯುವತಿಯರು ಚೂಡಿದಾರ, ನಿಲುವಂಗಿ (ನೈಟಿ), ಕಚ್ಚೆಯಿಲ್ಲದ ಸೀರೆ, ನವೀನ ವಿನ್ಯಾಸದ ಕುಪ್ಪಸ ತೊಡುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪೌಡರ್, ಸ್ನೋ ಮತ್ತಿತರ ಮೇಕಪ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಶವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ಹಲವಾರು ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದ ನವೀನತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಬಟ್ಟೆಗೆ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಬಳೆಗಳು, ಬಿಂದಿಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದೂ ಸಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೊರಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಫ್ಯಾನ್ಸೀ ಸರಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯುವಜನತೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಬುರುಕಾ ಧರಿಸಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಬುರುಕಾ ಧರಿಸದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಧರ್ಮದ ಸ್ತ್ರೀ-ಪುರುಷ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನವೀನ ಶೈಲಿಯ ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ

ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ಪದ್ದತಿ ಎಂಬುದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಡೆಯರು ನೀಡಿದ ಗಂಜಿ, ಹಳಸಿದ ಅನ್ನ, ಅಂಬಲಿ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿ ಆನೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅರೆಕಾಸಿನ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಎಂಬಂತೆ ಒಡೆಯರು ತಿಂದು ಉಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಗುಲಾಮರಿಗೆ ಗಂಜಿ ಎಂಬ ಪರಿಪಾಠವೂ ಕೆಲವು ಕ್ರೂರ ಮನೋಸ್ಥಿತಿಯ ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಇತಿಹಾಸದ ಹಲವು ಪುಟಗಳಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಗುಲಾಮ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾಡನ್ನು ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಹಣ್ಣುಗಳು, ಗಡ್ಡೆಗೆಣಸುಗಳು, ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸ ತಿಂದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದವರು. ನಂತರ ಕುಮರಿ ಬೇಸಾಯ ಕೈಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಬಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಒಡ್ಡಿವೆ. ಈಗ ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮೂಲತ ಇವರು ಮಾಂಸಹಾರಿಗಳು ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲ ಗುಣದ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾಂಸಪ್ರಿಯರು. ಆದರೂ ಸಹ ಮಾಂಸದಡಿಗೆಯನ್ನು ದಿನವೂ ಮಾಡಿ ತಿನ್ನುವಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿವಂತರಲ್ಲ. ಕುರಿ, ಕೋಳಿಗಳ, ಮಾಂಸಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಭಲರಲ್ಲದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗೆ ಹೊರಟರೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ವಿರಳ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾಟಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಸಾಕಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರಾದರೂ, ಯಾರಾದರೂ ತೀರಾ ಬೇಕಾದ ನೆಂಟರು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ದು ಸಾರು ಮಾಡಲು ಮುಂದಾದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಸಾಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಹ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದವರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿ ಹಲವಾರು ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕುರಿ, ಕೋಳಿಗಳ ಅಡುಗೆ ಎಂದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ ಎಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕಾಡು ಹಂದಿಯನ್ನೋ, ಕಾನು ಕುರಿಯನ್ನೋ, ಉಡವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮೊಲವನ್ನೋ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ತಂದರೆ ಆ ದಿನ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬವೇ. ಆದರೆ ಬೇಟೆ ಸಿಗುವುದೇ ಅಪರೂಪ. ಮೀನು, ಏಡಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳ ಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತೊರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಲೆ, ಗಾಳಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲು ಏಡಿಯೂ ಸಹ ಇವರ ಪ್ರಿಯ ವಸ್ತು.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಸ್ಯಹಾರದ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇವರು ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ, ಮತ್ತು ರಾಗಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಅನ್ನ ಮತ್ತು ರಾಗಿಅಂಬಲಿ, ಗೋಧಿಯಿಂದ ಗಂಜಿ ಮತ್ತು ಚಪಾತಿ ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹುಣಸೇ ಹಣ್ಣಿನ ಸಾರು ವಿಶೇಷ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುವ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಮರಗೆಣಸು, ಕಲ್ಲು ಗೆಣಸು, ಅಮಟೆಕಾಯಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೊಬ್ಬರಿ, ಈರುಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಶುಂಠಿ ಮಾವಿನಕಾಯಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಹಲಸಿನ ಕಾಯಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಚಟ್ನಿ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ, ತಂಬುಳಿ, ಮುಂತಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗೀಗ ಸಂಡಿಗೆ, ಹಪ್ಪಳಗಳ ರುಚಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಹವ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದುದೆಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು.

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮತ್ತೊಂದು ಕುತೂಹಲಕರ ಅಡುಗೆ ಎಂದರೆ ಚಿಗಳಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಿರುವೆ ಚಟ್ನಿ. ಇದು ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲ ಅಡುಗೆ ಆಗಿರಬಹುದು. "ಈ ಚಟ್ನಿ ಸಿದ್ದಿ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇರುವ ಒಂದು ವ್ಯಂಜನ. ಚಿಕ್ಕ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೂಡು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೆಂಪು ಇರುವೆಗಳನ್ನು ತುಸು ಉದ್ದನೆಯ ಬೋಗುಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಇಳಿಸಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ತುರಿದು ಉಳ್ಳಾಗಡ್ಡೆ ಅಥವಾ ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕೆಂಪು ಇರುವೆಯ ಚಟ್ನಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಂಪು ಇರುವೆಯ ಚಟ್ನಿ ಮಳೆಗಾಲದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಂಜು ಹತ್ತಿದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಸಿ ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗೀಗ ಅಪರೂಪವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಂಪು ಇರುವೆಯ ಚಟ್ನಿ ಔಷಧಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ".[೧೪]

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಚಿಗಳಿಯ ಚಟ್ನಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದೆನೇ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗೀಗ ಚಿಗಳಿಯ ಚಟ್ನಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹವ್ಯಕರ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಯುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಚಿಗಳಿ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಿರುವೆ ಚಟ್ನಿ ಎಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ತಿಂಡಿಯ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಮೂಗು ಮುರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅಸಹ್ಯ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ : ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗಿಂತ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಿಶೇಷವಾದ ಆಹಾರವೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುವೇ ಕೆಂಪಿರುವೆ ಮತ್ತು ಜಿಗಳಿಗಳ ಚಟ್ನಿ. ಕೆಂಪಿರುವೆ ಚಟ್ನಿ ಸಧ್ಯ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಯಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಚಟ್ನಿಯನ್ನು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಂಜು ಹತ್ತಿದವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಕೆಂಪಿರುವೆ ಮತ್ತು ಜಿಗಳೆಗಳ ಚಟ್ನಿಯು ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ನಂಜನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯು ಆಫ್ರಿಕಾ ಮೂಲದ್ದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಋತುಮಾನಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಳಸುವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವರ ಆಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ತಂಪು ನೀಡುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ, ಮಳೆಗಾಲ ಮತ್ತು ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಶಾಖವನ್ನು ನೀಡುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತುಸು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಗೋಧಿ, ಮಾಂಸ ಮುಂತಾದವುಗಳು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಿತಕಾರಿಯಾದರೂ ರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಒಂದು ಇದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಂಪಿರುವ ಚಟ್ನಿಯು ಮೊದಲಿನಷ್ಟು ರೂಢಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾರಣ ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಅಸಹ್ಯಪಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ. ಅಲ್ಲದೆ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜು ಮೆಟ್ಟಿಲು ತುಳಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಇವರಿಗೆ ಈ ಕೆಂಪಿರುವೆ ಚಟ್ನಿಯು ಉಡಾಫೆಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಚಟ್ನಿಯು ಮುಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾದರೂ ಅಚ್ಚರಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಆರೋಗ್ಯ

ಸಿದ್ದಿಯರು ದೃಢಕಾಯರೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರು ರೋಗಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಲ್ಲ. ವಿಪರೀತ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾದ ಇವರಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಮಾನವನಿಗಿಂತ ರೋಗಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಗಳು ರೋಗ ರುಜಿಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬದಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅದರ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿದು ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾರ ಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಯಾವ ರೋಗಕ್ಕೆ ಯಾವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆ ಎಂಬುದು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವುದು. ಹಾಗಂತ ಇವರು ನಾಟಿ ವೈದ್ಯ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲಿಯೋ ಲಸಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಂಚಿಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುವ ಪ್ರಕಾರ "ಮೊದಲು ಕೇರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಮತ್ತು ಗುಳಿಗೆ ಕೊಡಲು ಬಂದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಓಡಿ ಹೋಗಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು

ಊರು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆಯೇ ಮನೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು" ಆದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದ ಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಯಾವ ಘಟನೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ, ಯಶಸ್ವಿನಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಂತೆ ಇವರೂ ಸಹ ಕುಡಿತಕ್ಕೆ ದಾಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಧೂಮಪಾನ, ಮಧ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೆಲವು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಬಳಸುವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳು

ಜ್ವರ ಮತ್ತು ನೆಗಡಿ: ಶುಂಠಿ, ಕಾಳುಮೆಣಸು, ಕಷಾಯದ ಬೇರು, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಇವುಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕುದಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಕಷಾಯವನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ಜ್ವರ ಮತ್ತು ನೆಗಡೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. "ನಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಕೆಮ್ಮು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಜೋಳದ ದಂಟು ಇಲ್ಲವೇ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನ ಮೇಲೆ ಪುಡಿ ಉಪ್ಪನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಿರುನಾಲಿಗೆಗೆ ಒತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಕೆಮ್ಮು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲವಂಗ ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಅದರ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಕೆಮ್ಮು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೆಮ್ಮು ಬಂದರೆ ಅಜವಾನಕ್ಕೆ ಬಿಸಿ ನೀರು ಮತ್ತು ಅರಿಶಿಣ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಮ್ಮು ನೆಗಡಿಗೆ ತುಳಸಿ ಎಲೆ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ.'

ನಂಜು: ಬಾಣಂತಿಯರ ಮೈಯಿಂದ ನಂಜನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಲು ಕೆಂಪಿರುವೆ ಮತ್ತು ಚಿಗಳಿಗಳನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಬ್ಬರೆ, ಬೆಳ್ಳುಳ್ಳಿ, ಈರುಳ್ಳಿ ಸೇರಿಸಿ ಅರೆದು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಧಿ: ದಾಳಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನ ಒಣ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿಮಾಡಿ ಕಷಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಬೇಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಕೋಡುಮುರುತಿ ಸಸ್ಯದ ಬೇರಿನ ಕಷಾಯ ಕುಡಿದರೂ ಬೇಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಚಿಕೆ ಬೇರು: ನಾಚಿಕೆ ಗಿಡದ (ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮುನಿ) ಬೇರನ್ನು ಅರೆದು ಕುಡಿದರೆ ಮಲದಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹೋಗುವ ಸಮಸ್ಯೆ ದೂರವಾಗುತ್ತದೆ.

ವಾತ: ದೂಪದ ಮರದ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ವಾತಶೂಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಹಲ್ಲು ನೋವು: ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ ಗಿಡದ ಚಕ್ಕೆಯನ್ನು ನೋವಿರುವ ಹಲ್ಲಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಹಲ್ಲು ಮತ್ತು ವಸಡು ನೋವು ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಸಂದುನೋವು: ಉಪ್ಪಾಗೆ ಗಿಡದ ಬೀಜದಿಂದ ತೆಗೆದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಂದು ನೋವು ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ನಯವಾಗಿ ತಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಂದು ನೋವು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು

ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ತುಂಬಾ ಅಪರೂಪ. ಇಂದು ಒಂದು ಗ್ರಾಮ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಜಯಿಸಿ ಬರಬಹುದು. ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆದವರು ಜೀವನವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬದಕಲು ಸಾದ್ಯ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ವೇಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯೂ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು. ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೮೦ ಮತ್ತು ೯೦ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅವಿರತ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಇಂದಿಗೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣದ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಿತರ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವದ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಅರಿವಿನ ಫಲವಾಗಿ ಮೊದಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಏರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಇಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಮಾಣವು ಏರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಜನರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆದ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಅವರ ಬದುಕನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿ ಕಾಣದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿವೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ರೂಪುಗೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗಿಂತ ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಬೇರೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ವಯಸ್ಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಬರೆಯುವಷ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ೧, ೨ ಮತ್ತು ೩ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ೩೦ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ

ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರಾ ವಿರಳ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯ ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೌಢ, ಮತ್ತು ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸಿಗುವ ಎಲ್ಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ ಅರಿತು ಸಿದ್ದಿಯರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗಂತ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸವಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಶಾಲೆಗಳು ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ.
- ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು.
- ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.
- ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಕೋರ್ಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗೊಂದಲ ಇದೆ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ
- ಕೆಲವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಭಾಷೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಂಕಣಿ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮರಾಠಿಯೂ ಸಹ ಇವರ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿದೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ಒಂದು ಉಪಭಾಷೆಯೇ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದಂತಾಗಿದೆ. ಗೋವಾದ ಮೂಲ ಭಾಷೆ ಕೊಂಕಣಿ. ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕರೆತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಷೆ ಇವರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಗರ ಸಂಪರ್ಕ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಮರಾಠಿಯೂ ಸಹ ಇವರ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾಲೀಕರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕರಾವಳಿಯ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿರಬಹುದು.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಮಾಲೀಕನ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಗುಲಾಮನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಈ ಗುಲಾಮನಿಗೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಧರ್ಮದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆಯವರು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಆ ಭಾಷೆ ಇವರಲ್ಲಿ ರೂಢಿಗತವಾಗಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಸಹ ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾಡನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹಿಂದಿಯನ್ನೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ, ಮೇಲಿನ ರೀತಿಯ ಭಾಷೆಗಳು ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪರ್ಕ ಭಾಷೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ, ಉರ್ದು, ಹಿಂದಿ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಲಿಪಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಸಮುದಾಯದವರಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಹಲವಾರು ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಅಂದರೆ ಹಿರಿಯ ಕೆಲವು ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರೂ ಸಮುದಾಯದ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಕೊಂಕಣಿ ಮತ್ತು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೀರು ಕುಡಿದಂತೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯುವ ಪೀಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಸಹ ಈ ಮೂರೂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂಧತೆ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಂಕಣಿ, ಮರಾಠಿ, ಕನ್ನಡ ಮಿಶ್ರಿತ ಸಿದ್ದಿ ಉಪಭಾಷೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವ ಇವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಹಲವರು ಸಿದ್ದಿ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಷೆ ಕೇವಲ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಿಪಿಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈ ಸಮುದಾಯವು ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕೊಂಕಣಿ ೫೩.೪೨%, ಮರಾಠಿ ೧೦.೮೮%, ಉರ್ದು ೩೦.೧೫%, ಹಿಂದಿ ೧.೦೫% ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ೩.೩೮%, ಜನರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರದು ಕೊಂಕಣಿ ಮುಖ್ಯಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶೇ. ೫೩.೪೨% ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೆಂದು

ತಿಳಿಸಿವೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಮರಾಠಿ ಶೇ. ೧೦.೮೮%, ಉರ್ದು ಶೇ. ೩೦.೧೫% ರಷ್ಟು, ಹಿಂದಿ ಶೇ. ೧.೦೫% ರಷ್ಟು, ಕನ್ನಡ ಶೇ. ೩.೩೮% ರಷ್ಟು, ಮರಾಠಿ ಮಿಶ್ರಿತ ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದಿ ಭಾಷೆ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಶೇ. ೧.೯೯% ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿವೆ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮಾಲೀಕರುಗಳ ಧರ್ಮದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಇವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಒಳಾಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಮಾನವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಮಿಗುತಾಯ ಎಂಬುದು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯ ಪದ್ದತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಢಿಯಾಯಿತು. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುವ ಜೀವನ ವಿಧಾನವು ಅವರ ಕುಲ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಗುಲಾಮರಾಗಿ, ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಳೆದುತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭಾವಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೆಲವೊಂದು ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆನಿಲ್ಲದೆ ಅರೆ ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಬೇರೆಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ಮರಳಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಂದು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂತವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಮುದಾಯದ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲು ನ್ಯಾಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆಡೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂತ ನಂತರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನ್ಯಾಯ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದರೂ, ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ವಾಸ್ತ್ಯವಾಗಿಡುವಲ್ಲಿ ಇವರ ನ್ಯಾಯ ಪದ್ದತಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಯ ಪದ್ದತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾನೂನು, ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶಾಸನಗಳ ಬಗೆಗಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಂಟೆ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಪವಾದವೆನ್ನುವಂತೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದ ಫಲವಾಗಿ ಕೆಲವರು ಪೋಲಿಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಂಟೆ ತಕರಾರುಗಳಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಕುಲ ಪಂಚಾಯುತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಂಟೆ ಕರಾರುಗಳಿದ್ದರೂ ಮೊದಲು ಬುದುವಂತನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಬುದುವಂತನು ಕೋಲ್ಕಾರನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೋಲ್ಕಾರನು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯ

ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿ ಸೇರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಸದಸ್ಯರು ಪಂಚಾಯತಿ ಹತ್ತಿರ ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಲ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪಗಳು : ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಸಿದ್ದಿ ಕೂಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಿದ್ದಿ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದ ಯಜಮಾನನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಗ್ರಾಮದ ಸಿದ್ದಿ ಕೂಟದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ಪಂಚರೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಂಚರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬುದುವಂತನನ್ನು ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬುದುವಂತ, ಕೋಲ್ಕಾರರಾದಿಯಾಗಿ ಪಂಚರ ಮುಖಾಂತರ ನ್ಯಾಯ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ತಲೆತಲಾಂತರವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಅನುವಂಶಿಯವಾಗಿ ಬುದುವಂತರ ಕುಟುಂಬದವರೇ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡುಬರುವುದಾದರೂ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಬುದುವಂತನ ಮಗ ಅನೀತಿವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಅಯೋಗ್ಯನಾಗಿದ್ದರೆ ಕುಟುಂಬದ ಇತರರನ್ನು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುಟುಂಬದ ಇತರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ ಅನೀತಿವಂತನಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಮುದಾಯದ ಅಂಗೀಕಾರದ ಮೂಲಕ ಬೇರೊಬ್ಬ ಸಮರ್ಥನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಗತಿಸಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಭಾವಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಂತಾಯಿತು. ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಬುದುವಂತನಾಗಬೇಕಾದರೆ ವಂಶಪರಂಪರೆಯೊಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಸಮರ್ಥನಾದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಬುದುವಂತನಿಗೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ. ಸಮುದಾಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಭಾವಿ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಅಂತಸ್ತನ್ನುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈತನು ನೀತಿ-ನಿಯಮ, ಶಿಸ್ತು, ಸಂಯಮಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಈತನನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ನಡುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬುದುವಂತನು ಅನೀತಿ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಮುದಾಯ ಬಾಹಿರನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಆತನನ್ನು ಕಿತ್ತಿಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಬುದುವಂತ, ಕೋಲ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಪಂಚರು ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕುಲ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ದಿಯರು 'ಜಮಾತ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕುಲಪಂಚಾಯತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈಗ ಜಮಾತ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಸಂಘಟನೆ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ತಂಟೆ ತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಮೂರೂ ಧರ್ಮದವರು ಒಂದೇ ಕುಲ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಧರ್ಮದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮದ ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂದು ಮೂರೂ

ಧರ್ಮದವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಪಂಚಾಯತಿ ಇದೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದಾಗಿ ಇವರ ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಶಿಥಿಲಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿವೆ. ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲು ಹೊಂದಿದ್ದಂತಹ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಂದು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಯ ಹಿಡಿತ ಸಡಿಲಗೊಂಡಿದೆ. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕಳಾಹೀನವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯ ನಿರ್ಣಯದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪೋಲಿಸ್ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಿ ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸೋಗಿನಿಂದಾಗಿ ಯುವಪೀಳಿಗೆಯು ಪಂಚಾಯತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಸ್ಥನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳು : ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವನು ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಮೊದಲು ದೂರು ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಹತ್ತಿರ ಜನ ಮತ್ತು ಮುಖಂಡರು ಸೇರಿದ ನಂತರ ತನಗಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೈವದವರ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆರೋಪಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಡೆದ ಸತ್ಯ ಘಟನೆಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಆರೋಪಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಂದೆ ಮಾತಿನ ವಾಗ್ವಾದಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಟ್ಟೆಯ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರುಬದುರಾಗಿ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ವರ್ತನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರಿಸಬೇಕು. ನೆರೆದಿರುವ ಜನರೂ ಸಹ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಘಟನೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಂಚರ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರು ಕಂಡುಬರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದ್ದಾಗ ಬುದುವಂತ ನೇರ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಪಂಚರು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಬುದುವಂತನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಅಂತಿಮ. ಪಂಚಾಯತಿ ನೀಡಿದ ತೀರ್ಪು ಅಂತಿಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲ್ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಘೋರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. "ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲೂ ಅಪಾತನಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಕೊಲೆ, ವ್ಯಭಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳತನಗಳಿಗೆ ಮರಣದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿವೆ. ದಾಫ್ಲಾ ಜನರು ಅನೀತಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆ ಮಾಡಿ ಮರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯರನ್ನೇ ಹೊಡೆದು ಮರ್ಮಾಂಗಗಳಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪಾತನಿಗಳು ಮತ್ತು ದಾಫ್ಲಾಗಳು ತಮ್ಮ ಸೆರೆಯಾಳುಗಳನ್ನು ಕಬ್ಬಿಣದ ದಸಿಯ ಬೇಲಿಯ ಹಿಂದೆ ಒತ್ತೆಯಾಳುಗಳಾಗಿ ಬಂಧನದಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನ್ಯೆತಿಕ ಹುಡುಗಿಯರ ಕೂದಲನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನ್ಯೆತಿಕ ವರ್ತನೆಗೆ ಮೂಗನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ

ಅಂತಹ ಹುಡುಗಿಯರನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಅಪರಾಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಎಂಬುದು ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತವಾದುದೆಂದರೆ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಮಂಡಳಿಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಎದುರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ."[೧೫] ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಘೋರ ರೂಪದ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ದಂಡ ಕೊಡುವುದು, ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ, ಶುದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುವುದು, ದಂಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೇಲು ಜಾತಿಯ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಕಠಿಣ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಸಿದ್ದಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿ ಪೂರ್ತಿ ಅವನನ್ನು ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಊಟವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಉಪವಾಸವಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಟುಂಬದವರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದವರು ನೆರವಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಇವರಿಗೆ ಪಶುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವಂತೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಇದರ ಚಿತ್ರಣ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಬಯ್ಯುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಪೋಲಿಸರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅಪರಾದಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಭಂಗ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಕುಲದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪಂಚಾಯತಿಯು ದಂಡ ವಿಧಿಸಿದಾಗ, ದಂಡವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯ ಒಳಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವರು. ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದೆಂದರೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಯಪಟ್ಟು ಯಾರೂ ಕುಲಪಂಚಾಯತಿಯ ನಿರ್ಣಯ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕುಲದಿಂದ ದೂರವಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ಕುಲಸ್ಥರು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸಮುದಾಯದವರು ಬೆಂಕಿ, ನೀರು, ಆಹಾರ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಮುದಾಯದವರು ಯಾರಾದರೂ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡರೆ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದಂಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಶಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವನನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ, ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ

ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಲಯದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಬಹುದು.

ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು ಎಲ್ಲ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಪ್ಪಿನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಘೋರ ಅಪರಾಧಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಂದು ದಂಡದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಹುಡುಗಿಯ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಅಂತಹ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ವಿಧಿಸಿ ಬಗೆಹರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದವನು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಳೆಕಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಳೆಕಾಯಿ ಎಂದರೆ ಎಲೆ, ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಇಂದು ದಿನಗಳೆದಂತೆ ಸಮುದಾಯದ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಂಚಾಯತಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ತನಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಏರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಹಲವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಧಾನಗಳು ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ಬುಡಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಭಿನ್ನ ಪರಿಸರಗಳು, ಆಚಾರ, ವಾತಾವರಣ, ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾಗುವುವು."[೧೬] ಸಿದ್ದಿಯರು ದಾಸ್ಯದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಸೇರಿದ ಸಮುದಾಯವಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರೆಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮತ್ತು ಒಂದೆಡೆ ನೆಲೆನಿಂತಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೆಲವೊಂದು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಕುಲಪಂಚಾಯತಿ ನೀಡುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಪಂಚಾಯತಿ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿತ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದವನು ವಾಗ್ವಾದ ಅಥವಾ ಜಗಳಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಪಂಚಾಯತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬಾರದು.

➢ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದೊಳಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

➢ ಪೋಲಿಸ್, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಏರಿದರೆ ಕುಲದಿಂದ ತಿರಸ್ಕಾರ.

➢ ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡನಿಗೆ ಬೆಲೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಟ್ಟಳೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು

ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇವು ಸಮುದಾಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ನಡೆ-ನುಡಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಲೋಕರೂಢಿಗಳು, ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳು, ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ-ನಿಷೇಧಗಳು ಸಮುದಾಯದ ಅಲಿಖಿತ ಕಾನೂನುಗಳಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯಗಳು ತಲತಲಾಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮವಾದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಬಹಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಗಳು ಈಗ ತಾನೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರದೇ ಇವು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಅಂದರೆ ಒಂದು ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲರೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹವ್ಯಕರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಹಲವಾರು ನಡೆ-ನುಡಿಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ದೃಢಕಾಯಸ್ತರಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಂಜಿಕೆ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಂಜಿಕೆ ಸ್ವಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಬರಲು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಪದ್ಧತಿ. ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇವರನ್ನು ಮೂಲ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸಾಗಿಸುವ ಅವಧಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಮಾಲೀಕನವರೆಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಅನುಭವಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಹೆದರಿಕೆಯ ಸ್ವಭಾವ ಇವರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಇವರು ದೆವ್ವ ಭೂತಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ದೆವ್ವ ಭೂತದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿನಾಸ, ಹಿರಿಯರು, ಮಾರಿಯಮ್ಮ, ಚೌಡಿ, ಯಲ್ಲಮ್ಮ, ದುರುಗಮ್ಮ, ರೇಣುಕಾದೇವಿ, ಗಣಪತಿ, ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಮುಂತಾದ ದೇವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಹರಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳು, ಭಟ್ಟರು ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರು

ಯಾವುದೇ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಹಿರಿಯರ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಟ್ಟರು ಅಥವಾ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ನೀಡುವ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ, ಕುಟುಂಬದ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಭಟ್ಟರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಮನೆಯ ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಗೆ ಕೂಗಿದರೆ ಅತಿಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ.
- ಮೈಲಿಗೆಯಾದವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಶುಭ.
- ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಋತುಮತಿಯಾದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೋಣೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.
- ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಮುಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು.
- ಹಿರಿಯರು ಎಂದು ಪೂಜಿಸುವ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಲೆಮಾರಿನವರು ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಹಿರಿಯರು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಮದುಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯರ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೋಳು ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- ಸತ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಶವಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿವಸ್ತ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- ಎದುರಿಗೆ ಹೂ ಬಂದರೆ ಶುಭ.
- ಮೂರು ಸಂಖ್ಯೆ ಅಪಶಕುನ.
- ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇವರಿಗೆ ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕು.
- ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ದೇವರುಗಳನ್ನು ನೆನೆದರೆ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.
- ಯಾವುದೇ ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆ ಕೂದಲನ್ನು ಬಾಚದೆ ಹಾಗೇ ಕೂದಲನ್ನು ಹರಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅಶುಭ.
- ಕಸಪೊರಕೆ ಎದುರು ಬಂದರೆ ಅಥವಾ ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕಸ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಪಶಕುನ.
- ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅಪಶಕುನ.
- ಋತುಮತಿಯಾದವಳು ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸುವ ದಿನದವರೆಗೆ ಎದ್ದು ಕಂಡಕಂಡಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವಂತಿಲ್ಲ.
- ಋತುಮತಿಯಾದವಳು ಪರಪುರುಷನನ್ನು ನೋಡುವಂತಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ನಂಬಿಕೆ ನಿಷೇಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿದ್ದರೂ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಷೇಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಗಣನೀಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನೂ ಸಂಭವಿಸಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಒಡೆಯರ ಹತ್ತಿರ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ರಾಜಕೀಯ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಒಡೆಯರನ್ನೇ ಆಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? "ತಿರುಕನ ಕನಸು" ಎಂಬ ಜನಪದ ಹಾಡಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭ ಉಚಿತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಬಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ೨೦೦೩ರ ನಂತರ ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾತಿನಿದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ.

೨೦೦೩ ರಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಪ್ರವರ್ಗ ೧ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಇತರರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಠ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲಾದರೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಇವರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದೇನೆ.

೧. ಸಿದ್ದಿಯರ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ.

೨. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ಸಿದ್ದಿ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ತಾಲೂಕ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾತಿನಿದ್ಯ ಇಲ್ಲ.

೩. ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಪಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಯಾರೂ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

೪. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ೨೦೭ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೦ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿದೆ.

೫. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಒಟ್ಟು ಇರುವ ೨೦ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯ ಉಳಿದ ೧೯ ಜನರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಂದ ತೀವ್ರ ಪೈಪೋಟಿ ಎದುರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಈ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯ ದೇಹಸಿರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ತರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಮಾಜ ತಿರಸ್ಕೃತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಪ್ರಭಲ ವರ್ಗಗಳ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿ ಎಸೆಯಲ್ಪಟ್ಟವರು. ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಓಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಹಲವಾರು ಸಮುದಾಯದವರಿಂದ ನಿರಂತರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಇಂದು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೃಢಕಾಯಸ್ಥರಾದ್ದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮತ್ತು ಅವಾಚ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಬಯ್ಯುವುದು ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. "ನಾಳಿನ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಗುವ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಇಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದರಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವುದು ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನದ ಊಟಕ್ಕಾದರೂ ಸಾಕು ದುಡಿಯಲು ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಂತ ಇವರು ಸೋಮಾರಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಹಸಿಯಬೇಕು. ಆಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇವರು ಹುಲಿಗಳು"[೧೭] ನಾಳಿನ ಬಗೆಗೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದ ಇವರು ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕಾಲ ಬದಲಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಅಥವಾ ದುಡಿಮೆಯ ಕಡೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಇವರು ಆಳುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡೇ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂದಿಗೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾದರೂ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬಡತನದಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ದುಡಿಮೆಯೂ ಸಹ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. "ಸಮಾಜದ ಸಕಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಸಂಜೀವಿನಿ"[೧೮] ಅಂತಹ ಸಂಜೀವಿನಿ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಬಹುದೂರದಲ್ಲಿದೆ. ಸಮುದಾಯದ ಬಹುತೇಕರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯ

ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಡತನವನ್ನು ಸರ್ವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮೂಲ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನೀರಸವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೂಲಿನಾಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎನ್ನುವ ಭಯ ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಅತಂತ್ರರಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತಹ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರ ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಬದಲಾದ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಜೊತೆಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯ ಕೆಲಸ ಇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡಿಲ್ಲವಾದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಇವರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು. ಜೊತೆಗೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಗೋದಳ್ಳಿ, ಗೋದುಗೇರ, ತಾವರಕಟ್ಟ, ಬೋರುಣುಕಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲಘಟಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಡುಮುಗೊಳ್ಳಿ, ಕಂದ್ಲಿ, ಸುರೇಕಟ್ಟಾ, ಸಂಗಮೇಶ್ವರ, ಕೂಡಲಗಿ, ಜುಂಜರಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂಬಲಿಕೊಪ್ಪ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಲವಾರು ತಿಳುವಳಿಕೆದಾರರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಇತರೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಮುದಾಯದವರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಹಲವಾರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ಬದುಕನ್ನು ಅರಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಮುದಾಯ ಬಡತನದ ಬೇಗೆಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತ್ರಾಸದಾಯಕ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರ ಜೀವನ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯ ಮನೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ಕೂಲಿಯೇ ಇವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಹುತೇಕ ಜೀವನ ಭೂಮಾಲೀಕರು ನೀಡುವ ಕೂಲಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ. ಬಲಾಢ್ಯ ಶರೀರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಾನವ ಸಮೂಹದ ಸದ್ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಮುಂದುವರೆದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಒಲಂಪಿಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಕರಿಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಅನುಸರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿತಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆ ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವರು ಅತ್ಯಂತ ವಿರಳ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನಕ್ಷರತೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬೆರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರ, ಚಾಲಕ, ಕೃಷಿ ಮುಂತಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿಗೂ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಅಸ್ಥಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮುದಾಯದವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಭದ್ರತೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದುಡಿಯುವ ಕೈಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕೆಲಸ ನೀಡುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮುದಾಯ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕತೆಯ ದ್ಯೋತಕವೆನ್ನುವಂತೆ ಇಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾದ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗುವ ಮುಖಾಂತರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಗಾಲನ್ನು ಇಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದುದು. ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರ ಬದಲು ಪ್ರಬಲ ಸಮುದಾಯದವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವೆಂದರೆ

ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರೂ ಇವರ ಬಡತನ ಇವರನ್ನು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಲೀಕ ವರ್ಗದವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಗು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೈಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ನಾಲ್ಕಾರು ಕಾಸು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂದು ಶಾಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಮಕ್ಕಳು ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿಯುವುದು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆಧರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಮಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತಹ ಹಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಬದಲಾಗಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕಿರು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮುದಾಯ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೦೧. ನಾಯಕ್.ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ಪುಟ ೨೧.

೦೨. ತಪಸ್ವೀಕುಮಾರ ನಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಕಾಸ, ಪು ೨೬೦

೦೩. ಅದೇ

೦೪. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ, ಅಲೆಮಾರಿ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ಪು.೯೦-೯೨

೦೫. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪು ೧೨

೦೬. ಅದೇ ಪು ೨೧

೦೭. ಅದೇ. ಪು.೨೩

೦೮. ಅದೇ ಪು. ೦೪

೦೯. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪುಟ ೨೮.

೧೦. ನಾಯಕ್,ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ಪುಟ ೧೮.

೧೧. ಅದೇ, ಪುಟ ೧೮.

೧೨. ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಪುಟ ೪೩.

೧೩. ನಾಯಕ,ಎನ್ ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ಪು ೧೭

೧೪. ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಎಚ್ ಜೆ (ಸಂ) ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಪುಟ–೧

೧೫. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, (ಅನು) ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ, ಪುಟ ೪೫ ಮತ್ತು ೪೬.

೧೬. ನಾಯಕ್,ಎನ್ ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ಪುಟ ೧೫.

೧೭. ಭೈರಪ್ಪ, ಕೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ಪುಟ ೧೬೭.

೧೮. ಮೈತ್ರಿ, ಕೆ.ಎಂ., ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ಪುಟ ೩.

ಅಧ್ಯಾಯ ೩

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೩

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಯನವು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದ ವಿಷಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. "ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಸರಕು ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ ಮುಂತಾದವು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಅಥವಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ."[೧]

"ಒಂದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿನ ಜನರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದುಡಿದು ಅಥವಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಆದಾಯದಿಂದ ಜೀವನೋಪಾಯ ಸಾಗಿಸುವುದನ್ನೇ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದೇ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು."

"ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು"[೨]

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಟೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಹಸಿವನ್ನು ತಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾನವ ಕ್ರಮೇಣ ವಸತಿ, ಮತ್ತು ಉಡುಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬೆಂಕಿಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಾಗರಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ ಪರಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅದ್ಭುತ. ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾನವ ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆನಿಂತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಮತ್ತು ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಯಾವಾಗ ಅವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾದವೋ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿತು. ಮೊದಲು ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಷ್ಟೇ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದ ನಂತರ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಇತರರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ವಿನಿಮಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದಲಾಗಿ ಹಣ ಎಂಬುದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲವಾಯಿತು.

ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕತೆ ಎಂಬುದು ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಂದು ಮಾನವ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಭಲತೆಯೂ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ದುರ್ಬಲರಾದವರನ್ನು ಶೋಷಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಯೋಜನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಅದರಂತೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಇಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡಬಹುದು. ಮೇಲ್ವರ್ಗದವನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಕೆಳಜಾತಿಯವನಾಗಿರಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಂಕವು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತ: ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದವರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಬಂದ ಇವರು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತೋ ಅವರು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. "ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟರಾದ ಗಂಡು ಗುಲಾಮರು ಬಿಳಿಯರಿಗಾಗಿ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ಜೀವನ ತೇಯ್ದಿರುವುದು ಒಂದೆರಡು ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಅರಬರ ಮರಳುಗಾಡಿನ ಎಣ್ಣೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೈ ಮುರಿದು ದುಡಿದು ಇವರು ಅನೇಕ ನಗರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವರ ತಳಹದಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳಾಗಿಯೂ ಹೊತ್ತು ಹೋದರು. ಯುರೋಪಿಯನ್ನರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನೂರಾರು ವಸಾಹತುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ತೇದ ಜೀವ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ, ಕೆರೆಬಿಯನ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಬಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಸಕ್ಕರೆ ಅರೆದವರು. ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮತ್ತು ಟೀ ಬೆಳೆದವರು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಬೆಳೆದವರು, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ನೇಯ್ದುವರು, ನಿಗ್ರೋಗಳಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರ ಋಣದ ಮೇಲೆ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ.

ಬಿಳಿಯರ ವಸಹಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಲಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು, ಚಿನ್ನದ ನಿಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತಾವುದೇ ಲೋಹದ ಗಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿದವರು ಇದೇ ಕರಿಯರು. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ದಿಕ್ಕನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹಿಂದಿನ ದುಡಿಮೆಯ ಕೈಗಳು ಈ ಗುಲಾಮರವು. ಆದರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಉತ್ತುಂಗ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ಅನಾಗರಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲಕ, ಅಂದರೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇದಾವಿತನದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಬಿಳಿಯರ ಮೆದುಳು ಅವರ ಹೃದಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕುಬ್ಜವಾಗಿತ್ತು. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿದ ಕರಿಯರ ಸೇವೆ ಅರಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ನರ ಸೈನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೈನಿಕರಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಣ ತೆತ್ತದ್ದು, ಯಾವ ಜನ ಇವರನ್ನು ಅಟ್ಟಾಡಿಸಿ ತಂದರೋ ಅಂಥವರು ಪ್ರಾಣ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ, ಸರಕು ಸರಂಜಾಮುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಂದೂಕಿನ ನಳಿಕೆಗೆ ಎದೆಯೊಡ್ಡಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿದರು."[೩]

ಹೀಗೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ರಕ್ತ ಬಸಿಯುವಂತೆ ದುಡಿದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಭಾರತಕ್ಕೂ ಬಂದು ಅವರಿಗಾಗಿ ದುಡಿದರು. ನೊಗಗಳಿಗೆ ಎತ್ತುಗಳು ಸಿಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಇವರೇ ಎತ್ತುಗಳಾಗಿ, ಹೊಲ ಉತ್ತಿದರು. ನಡುವೆ ಚಾವಟಿ ಏಟುಗಳು ಬೇರೆ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ಹಗಲಿರುಳು ಎನ್ನದೆ ಬೆವರು ಸುರಿಸಿದರು. ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳ, ಪಾದ್ರಿಗಳ, ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯ ಚಾಕರಿ ಮಾಡುವ ಆಳುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಶ್ರಮದ ಆರ್ಥಿಕ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಮಾತ್ರ ಇವರ ಒಡೆಯರು.

ಹಲವು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಡನ್ನು ಹೊಕ್ಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತಾಗಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಗಳು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗಗಳು

೧. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ. ಹಾಗಂತ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು ಇವರ ಮೂಲ ಉದ್ಯೋಗವೇನಲ್ಲ. ಗುಲಾಮಗಿರಿಯ ಹಿಂಸೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಡನ್ನು ಸೇರಿದ ಸಿದ್ದಿಯವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ ಅವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಿಗುವ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಬೇಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಇವರು ಕಾಡು ಹಂದಿ, ಮೊಲ, ಉಡ, ಜಿಂಕೆ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಗುಲಾಮರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅನೇಕ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಇವರು ಕುಮರಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಆ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅರಣ್ಯ ಅತಿಕ್ರಮಣವನ್ನು ಸಹ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವಷ್ಟೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಉಳುವವನೇ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯ ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಎನ್.ಆರ್.ನಾಯಕರ ಪ್ರಕಾರ "ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಸಾಗುವಳಿ ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಉದ್ಯೋಗ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿರದಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಬಿಡಲು ಅವರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಾಗುವಳಿಣ್ಣೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ".[೪]

ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಲವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ

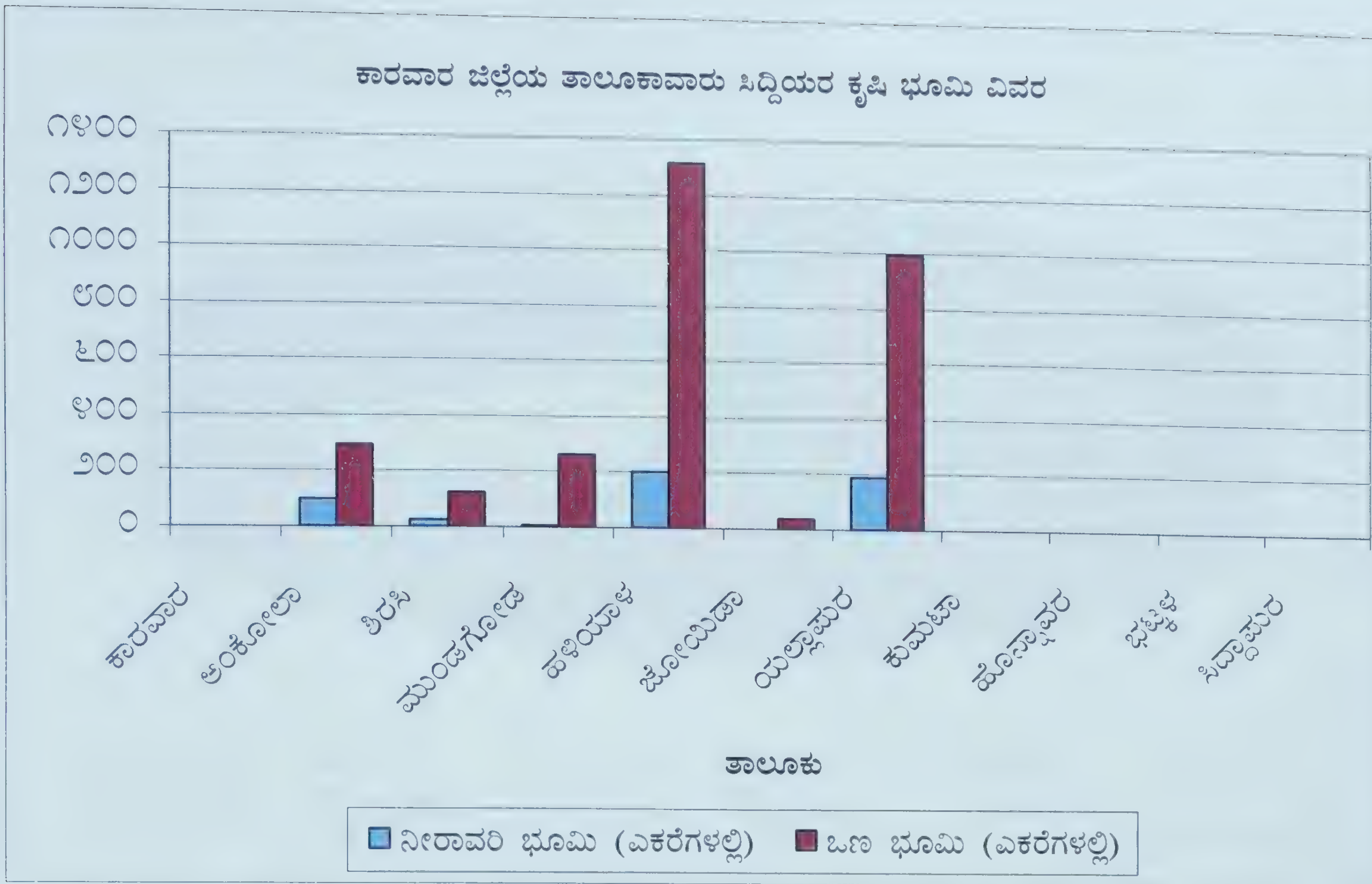
ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪ ಇರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯದವರನ್ನು ಕಂಡು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇನ್ನೂ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಪಾರಂಪರಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ದತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವುದು ೬ರಿಂದ ೭ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅವಲಂಭಿಸಿರುವುದು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ತೋಟಗಳನ್ನೇ, ಅವರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೆಂಗಿನ ಗೋನೆಕೊಯ್ಲು, ಅಡಿಕೆ ಸುಲಿಯುವುದು, ಅಡಿಕೆ ಹೊರುವುದು, ಬಾಳೆ ತೋಟದ ಕೆಲಸ, ಗದ್ದೆ ಉಳುವುದು, ಭತ್ತ ಬಡಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಠಿಣ ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಎತ್ತಿದ ಕೈ. ಆದರೆ ಇವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದೇ ವಿಪರ್ಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಇವರ ಮತ್ತೊಂದು ಕಸುಬು. ಈ ವೃತ್ತಿ ಇಂದು ತೀರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯ ವಿವರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ೩೫೫೨.೦೭ ಎಕರೆ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ೩೦.೨೬.೯೯ ಎಕರೆ ಒಣ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದು ೫೨೫.೦೮ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧

"ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲೂಕಾವಾರು ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ವಿವರ"[೫]

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ)	ಒಣ ಭೂಮಿ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ)	ಒಟ್ಟು ಭೂಮಿ (ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ)
೧	ಕಾರವಾರ	–	–	–
೨	ಅಂಕೋಲಾ	೯೯.೪೮	೨೯೫.೨೯	೩೯೪.೭೭
೩	ಶಿರಸಿ	೨೫.೦೦	೧೨೩.೨೦	೧೪೮.೨೦
೪	ಮುಂಡಗೋಡ	೬.೦೦	೨೬೧.೫೦	೨೬೭.೫೦
೫	ಹಳಿಯಾಳ	೨೦೫.೦೦	೧೩೧೪.೦೦	೧೫೧೯.೦೦
೬	ಜೋಯಿಡಾ	–	೪೧.೦೦	೪೧.೦೦
೭	ಯಲ್ಲಾಪುರ	೧೮೯.೬೦	೯೯೨.೦೦	೧೧೮೧.೬೦
೮	ಕುಮಟಾ	–	–	
೯	ಹೊನ್ನಾವರ	–	–	
೧೦	ಭಟ್ಕಳ	–	–	
೧೧	ಸಿದ್ದಾಪುರ	–	–	
		೫೨೫.೦೮	೩೦೨೬.೯೯	೩೫೫೨.೦೭

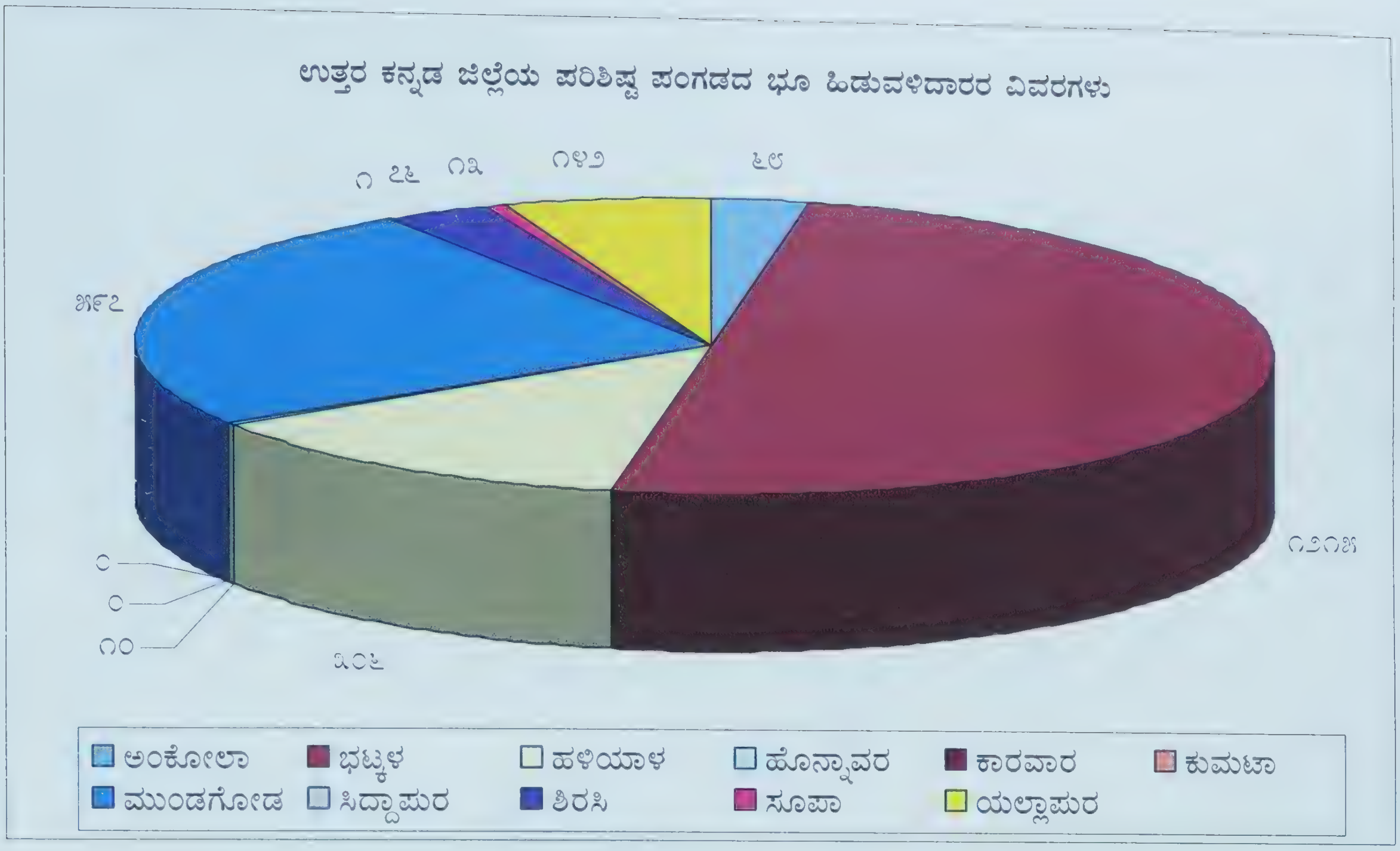

ಕೋಷ್ಟಕ ೨ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೯೨೮೨೨ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕೇವಲ ೨೪೨೮ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨

"ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ವಿವರಗಳು"[೬]

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಒಟ್ಟು ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು	ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು
೧.	ಅಂಕೋಲಾ	೨೨೪೪೪	೬೮
೨.	ಭಟ್ಕಳ	೧೯೪೬೬	೧೨೧೫
೩.	ಹಳಿಯಾಳ	೧೧೫೮೯	೩೦೬
೪.	ಹೊನ್ನಾವರ	೨೬೯೪೫	೧೦
೫.	ಕಾರವಾರ	೨೩೫೫೮	ಇಲ್ಲ
೬.	ಕುಮಟಾ	೨೯೬೨೭	ಇಲ್ಲ
೭.	ಮುಂಡಗೋಡ	೧೦೨೭೧	೫೯೭
೮.	ಸಿದ್ದಾಪೂರ	೧೬೧೭೭	೧
೯.	ಶಿರಸಿ	೧೯೧೧೮	೭೬
೧೦.	ಸೂಪಾ	೫೪೯೩	೧೩
೧೧.	ಯಲ್ಲಾಪೂರ	೮೧೩೪	೧೪೨
		೧೯೨೮೨೨	**೨೪೨೮**

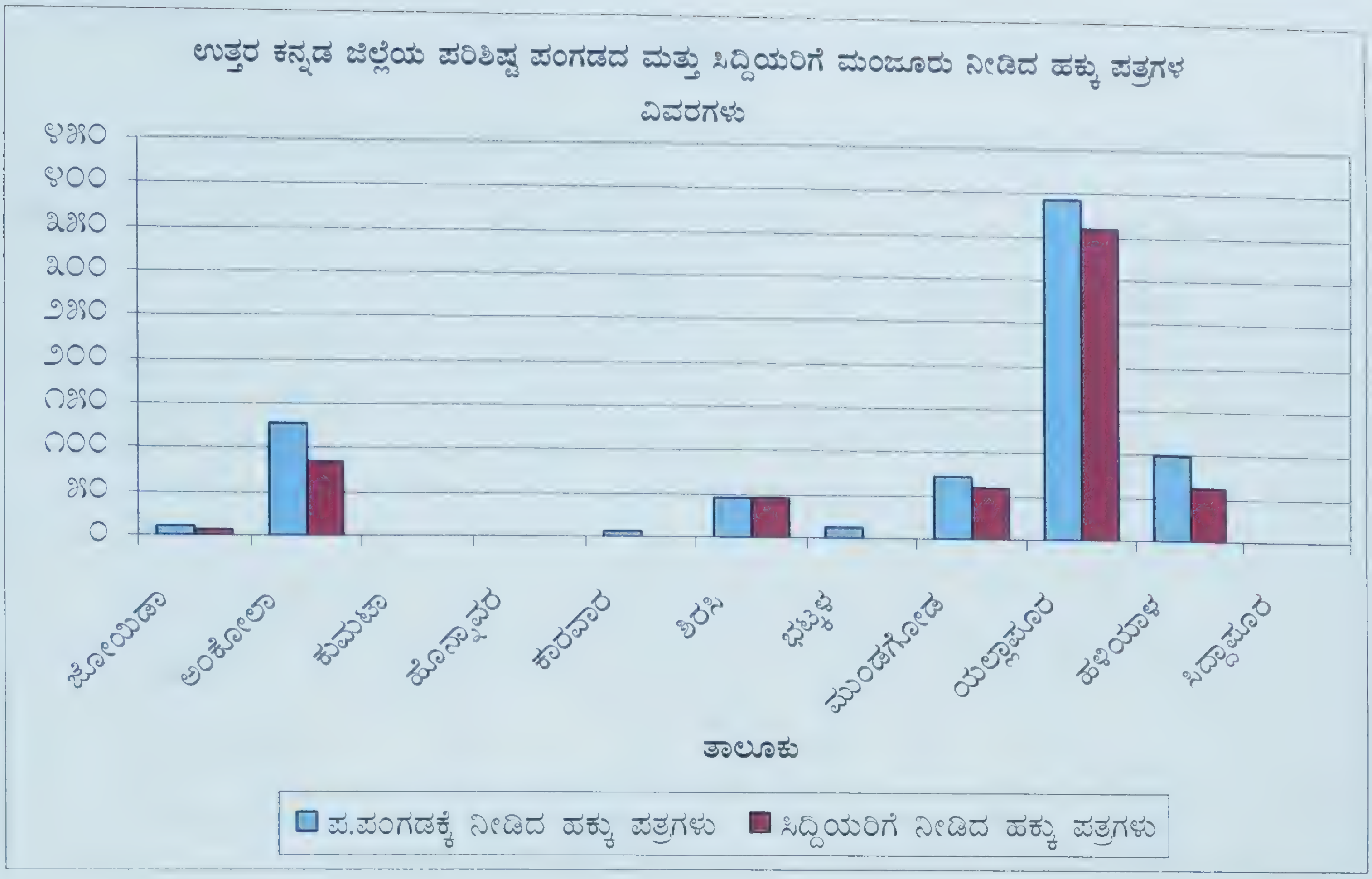

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರವನ್ನು ವಿತರಿಸಿದೆ. ಅದರ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೩ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩

"ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳು"[೭]

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಪ.ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು	ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು
೧.	ಜೋಯಿಡಾ	೧೦	೬
೨.	ಅಂಕೋಲಾ	೧೨೭	೮೪
೩.	ಕುಮಟಾ	೧	–
೪.	ಹೊನ್ನಾವರ	೧	–
೫.	ಕಾರವಾರ	೬	–
೬.	ಶಿರಸಿ	೪೫	೪೫
೭.	ಭಟ್ಕಳ	೧೩	–
೮.	ಮುಂಡಗೋಡ	೭೧	೬೦
೯.	ಯಲ್ಲಾಪೂರ	೩೯೩	೩೬೦
೧೦.	ಹಳಿಯಾಳ	೯೯	೬೨
೧೧.	ಸಿದ್ದಾಪೂರ	–	–
	ಒಟ್ಟು	**೭೬೬**	**೬೧೭**

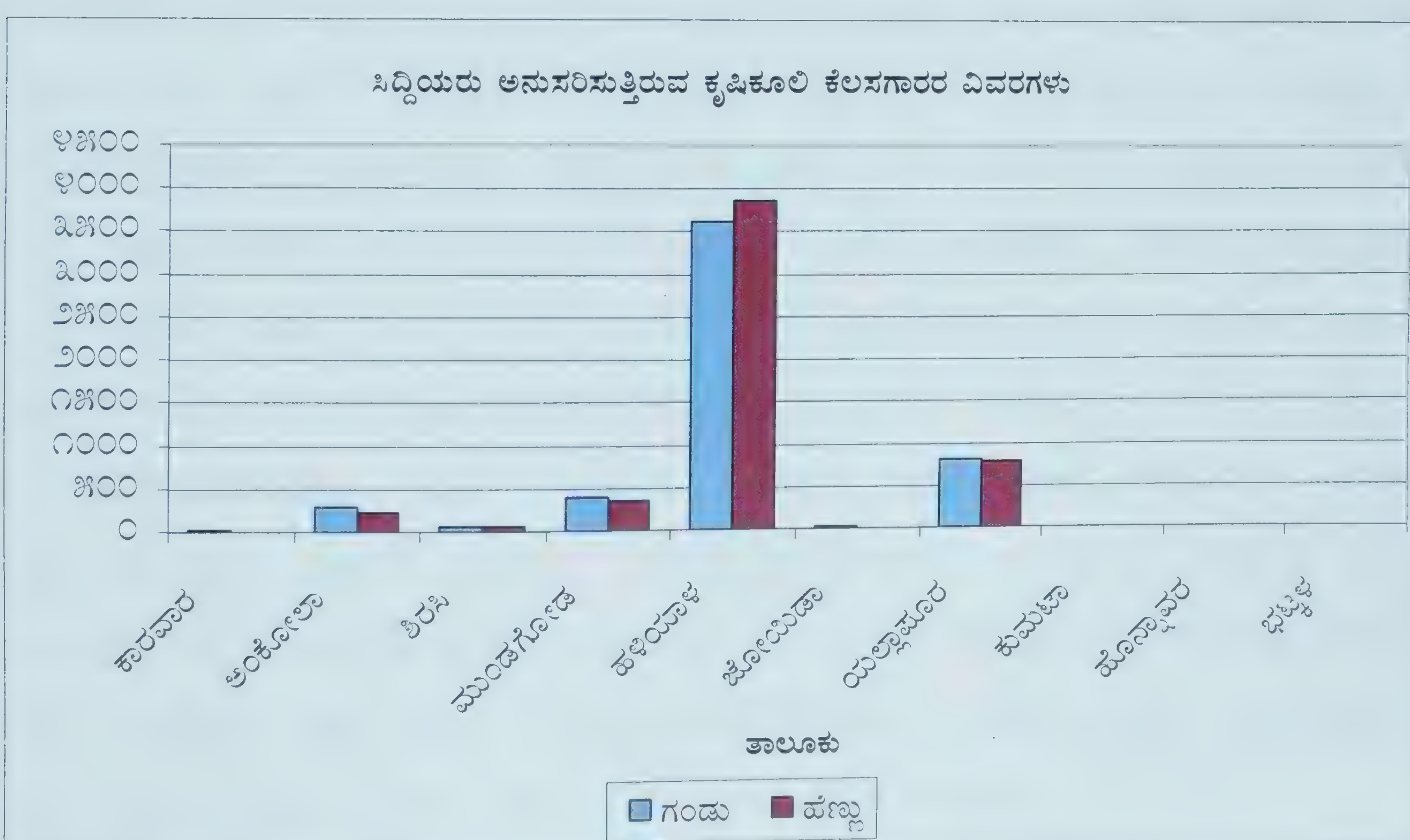

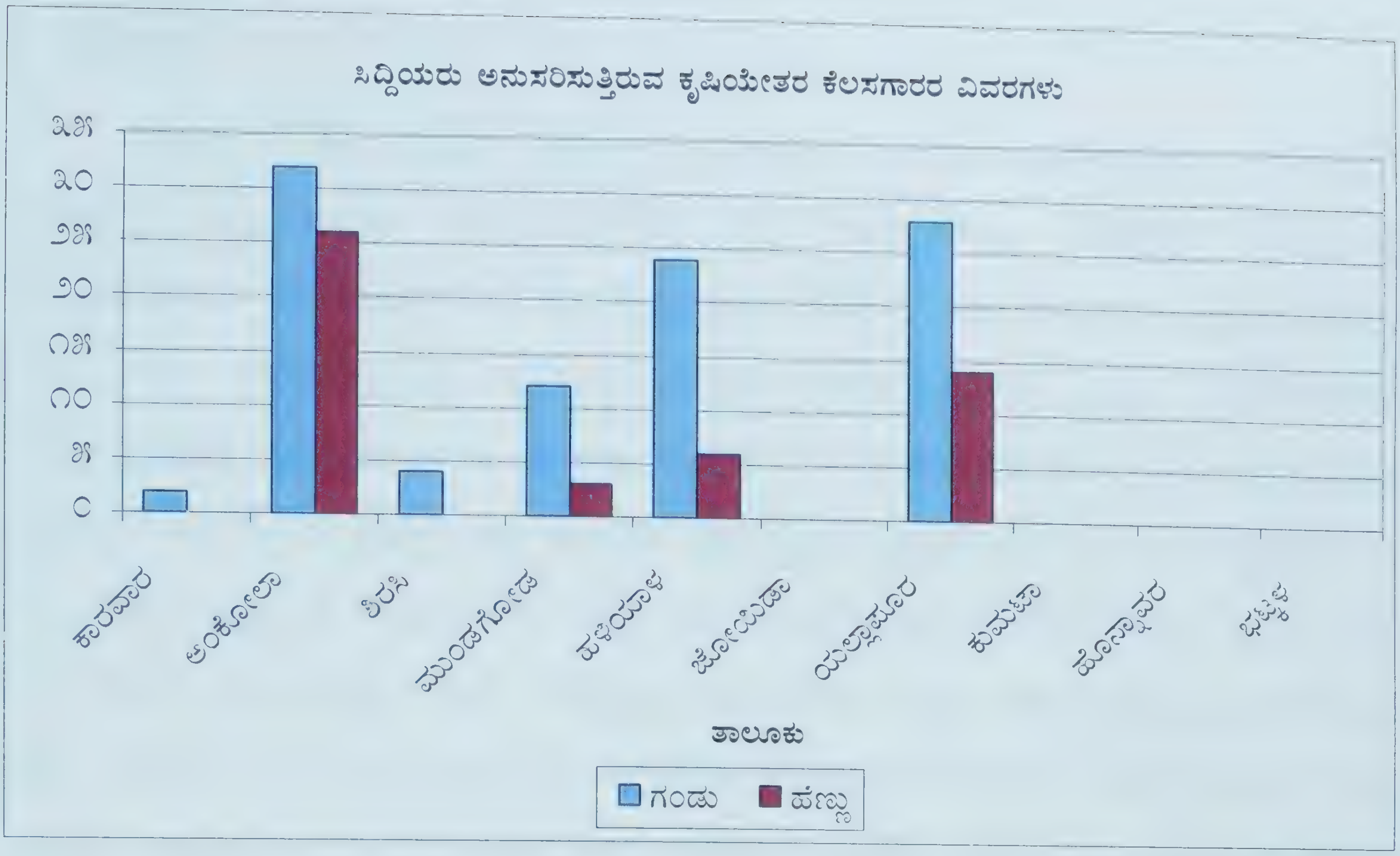
ಕೋಷ್ಟಕ ೪ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ಸಮುದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ ಎರಡೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೦೬೬೦ ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲಿ ೧೦೫೨೯ ಜನ ಕೃಷಿಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ೧೩೧ ಜನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಂದರೆ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ ೪ರ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪

"ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ ವಿವರಗಳು"[೮]

ಕ್ರಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರು			ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೆಲಸಗಾರರು		
		ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು	ಗಂಡು	ಹೆಣ್ಣು	ಒಟ್ಟು
೧.	ಕಾರವಾರ	೧೨	೯	೨೧	೨	–	೨
೨.	ಅಂಕೋಲಾ	೨೯೮	೨೩೦	೫೨೮	೩೨	೨೬	೫೮
೩.	ಶಿರಸಿ	೫೬	೬೪	೧೨೦	೪	–	೪
೪.	ಮುಂಡಗೋಡ	೩೮೫	೩೬೦	೭೪೫	೧೨	೩	೧೫
೫.	ಹಳಿಯಾಳ	೩೬೧೫	೩೮೬೪	೭೪೭೯	೨೪	೬	೩೦
೬.	ಜೋಯಿಡಾ	೧೪	೧೦	೨೪	–	–	–
೭.	ಯಲ್ಲಾಪೂರ	೮೧೨	೭೮೦	೧೫೯೨	೨೮	೧೪	೪೨
೮.	ಕುಮಟಾ	–	–	–	–	–	–
೯.	ಹೊನ್ನಾವರ	–	–	–	–	–	–
೧೦.	ಭಟ್ಕಳ	–	–	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	೫೧೯೨	೫೩೧೭	೧೦೫೦೯	೧೦೨	೪೯	೧೫೧

೨. ಬೇಟೆ

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಿಶ್ರ ಆಹಾರಿಗಳಾದ ಇವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಅದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂಲತಃ ಕಾಡಿನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಇವರಿಗೆ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೇನಲ್ಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಎಂಥ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯವೇ ಇರಲಿ ಅದರ ಇಂಚಿಂಚೂ ಸ್ಥಳ ಇವರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಣಿಯ ಕೂಗನ್ನು ಇವರು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಕ, ಬರಕ, ಮೊಲ, ಉಡ, ಕಾಡುಹಂದಿ, ಕಾಡುಕುರಿ, ಚಿಗರೆ, ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ, ಇಣಚಿ, ಕಾಡುಕೋಳಿ, ಮುಂಗುಸಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಟೆಗೆ ಭರ್ಚಿ, ಈಟಿ, ದೊಣ್ಣೆ, ಬಲೆ, ತುಪಾಕಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೇಟೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹ ಅಪರಾಧ. ಬೇಟೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಾಡಿನ ನಾಶದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂತತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅಪರೂಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗಿ ಮೊಲ, ಕಾಡುಕುರಿ, ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಗಳು ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಮೀನು, ಏಡಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಹಿಡಿದು ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಹಿಂದೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೂ ಈಗ ಅದನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವನ್ಯಜೀವಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

೩. ಪಶುಪಾಲನೆ

ಗದ್ದೆಯ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ದನಕರುಗಳ ಸಾಕಣೆ, ಕೋಳಿಮರಿ ಸಾಕಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಎತ್ತು, ಆಕಳು, ಎಮ್ಮೆ, ಕೋಣ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಪಶುಪಾಲನೆಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪಶು ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮನೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಆಕಳು ಮತ್ತು ಎಮ್ಮೆ ಸಾಕಣಿಕೆಯಿಂದ ಹೈನೋಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಗಳು ಸಮೀಪವಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳ ದರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲೂ ಲಾಭ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಚಿಪಗೇರಿಯ ಸಣ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಈಗ ಹಿಂಡಿ ರೇಟು ಬಾಳ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ, ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ತಂದು ಹಿಂಡಿ ಹಾಕು ಪೂರೈಟ ಮಾಡೋಕೆ ಆಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಒಣ ಹುಲ್ಲು ಸಿಗ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಬ್ಯಾಸಗೇಲಿ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ಸಿಗಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾನೂ ಪ್ಯಾಟೆಯಿಂದ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ರೆ ಅವು ಕೊಡೋ ಹಾಲಿಗೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಮಾಡೋ ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಹಾಲು ಸಿಗ್ತದೆ ಬಿಟ್ರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಉಳಿಯಲ್ಲ. ಹಿಂಡಿ ಹುಲ್ಲಿನ ರೇಟು ಕಡಿಮೆ ಆದ್ರೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಉಳಿತದೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದರ ಏರಿಕೆಯ ಬಿಸಿ ಜಾನುವಾರುಗಳು ತಿನ್ನುವ ಹಿಂಡಿ ಬೂಸಾಗಳಿಗೂ ತಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಲಿನ ದರ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಲಿನಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕಿಂತ ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು ಅಧಿಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಭತ್ತದ ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರ ಸಿಗುವ ಒಣ ಹುಲ್ಲಿಗೂ ಸಹ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದು ಅದರ ದರವೂ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಪಡುವ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಲಾಭವಂತೂ ಇಲ್ಲ.

ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಹಣೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗೂಡುಮಾಡಿ ಸಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಿ ಕೋಳಿಯ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇವರು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕಿಂತ ತಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು. ಆರಿದ್ರ ಮಳೆ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾಟಿ ಕೋಳಿಯ ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದು, ಒಂದು ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಸುಮಾರು ೭ರಿಂದ ೮ ರೂ. ಗಳವರೆಗೆ ದರ ಇದೆ.

೪. ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ

ಕೃಷಿ ಮತು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ವೃತ್ತಿ ಎಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಣದಿಂದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಳೆ, ಚಳಿ,ಬಿಸಿಲು ಎನ್ನದೇ

ಕಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರೂ ಸಹ ಅವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಡ್ಡಾದುಡ್ಡಿಗೆ ಕೇಳುವವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಲ್ಲದೇ ಆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ನೈಜ ಮೌಲ್ಯ ತಿಳಿಯದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಕೇಳಿದಷ್ಟು ದುಡ್ಡಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಲವು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ವಿವರಗಳು.

ಜೇನು ತುಪ್ಪ : ಸಿದ್ದಿಯರು ಜೇನು ಕೀಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಸ್ಸೀಮರು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ಮರವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಎಷ್ಟು ತುದಿಗೆ ಜೇನು ಕಟ್ಟಿರಲಿ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಜೇನು ತೆಗೆಯಲು ಕಂಬಳಿ, ಗೋಣಿಚೀಲ, ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ಜೇನುತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೌಲ್ಯ ೧ ಕೆ.ಜಿಗೆ ೨೮೦ ರೂ ಗಳಿಂದ ೩೫೦ ರೂ ಗಳವರೆಗೆ ಇದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಜೇನುತುಪ್ಪ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸಿಗುವುದು. ೧ ಕೆ.ಜಿ.ಗೆ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಉಳಿದ ಹಣ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಪಾಲು. ಸಿದ್ದಿಯರು ಜೇನು ತೆಗೆದ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಹೈಗರ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ) ಮನೆಗಳಿಗೆ, ಅವರ ಮನೆಯ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಇವರು ತೆಗೆದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆದು ಬರುವುದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ವಿವಿದೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜೇನಿನ ಮೇಣವನ್ನು ಸಹ ಖರೀದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೌದೆ : ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿದು ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಇಂದು ನಮಗೆ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಅಪಾರ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕಾರಣ ಉರುವಲು ಸೌದೆಗೆ ಬರವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸೌದೆಯನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಂದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಮೂಲಕ ಸೌದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಸೌದೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನೆಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತಂದರೂ ಸಹ ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಆಲೆ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಬೇಯಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಸುವುದು ಈ ಸಿದ್ದಿಗಳೇ.

ವಾಟೇಕಾಯಿ, ಮುರುಗಲು ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಹುಣಸೇಕಾಯಿ : ಇವು ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಇತರ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿವೆ. ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಹುಳಿಯಾಗಿರುವ ಈ ಕಾಯಿಗಳು ಅಡುಗೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತಂಬೂಳಿಗಳನ್ನು ಇದರಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಮುರುಗಲು ಮತ್ತು ವಾಟೇಹುಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯ ಗುಣಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ.

ಮಾವಿನ ಮಿಡಿ : ಬೇಸಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಾಪೂರ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮಿಡಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಬಲು ಜೋರಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉಪ್ಪಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವ ಮಾವಿನ ಮಿಡಿಗಳಿಗೆ ಗೋವಾ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜೀರಿಗೆ ಮಿಡಿ (ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಮಾವಿನ

ಮಿಡಿ)ಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ೨ರಿಂದ ೨.೫೦ ರೂ ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಾವಿನ ಬೆಳೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲೆದು ಎತ್ತರದ ಮರಗಳಿಂದ ಮಾವಿನ ಮಿಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇಲ್ಲದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾಡಿನಿಂದ ಕೊಯ್ದು ತಂದ ಮಾವಿನ ಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಿಡಿಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. LAMPS ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಅಷ್ಟೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವರ ವಾದ.

ಅಂಟವಾಳ ಮತ್ತು ಶೀಗೆಕಾಯಿ : ಮೊದಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯಲು ಅಂಟವಾಳ ಮತ್ತು ಶೀಗೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಸಹ ಇದರಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಪು ಮತ್ತು ಶಾಂಪುಗಳನ್ನ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಯುರ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಅಂಟವಾಳ ಮತ್ತು ಶೀಗೆಕಾಯಿಗಳು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಸ್ಯಗಳಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಪ ಆದಾಯವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

೫. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ನೌಕರರು

ಸಿದ್ದಿಯರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೮ ಜನ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಜವಾನರಾಗಿ, ಪೊಲೀಸ್ ಪೇದೆ, ಸೈನಿಕರಾಗಿ, ಅರಣ್ಯ ಕಾವಲುಗಾರರಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದವರೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇತರ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊಟೇಲಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಎನ್.ಜಿ.ಓ. ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ, ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸಗಳಾಗಿ, ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಪಾನ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮಾಲೀಕರಾಗಿ, ಮೆಕಾನಿಕ್, ಮೇಸ್ತ್ರಿ, ಟೈಲರ್ ಮುಂತಾದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಅಲೆಮಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೊದಲು ಕುಮರಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಲೆಮಾರಿಗಳಂತೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಕಾನೂನುಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ

ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೆಲೆಸಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇವರಿಗೆ ವರ್ಷವಿಡೀ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಇತರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಸುಮಾರು ೨೦% ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆ.ಇ.ಬಿ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಇತರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಇವರನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಂತ ಊರುಗಳಿಗೆ ಮರಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೭. ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ

ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳ ನಡುವೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತಾ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ, ಎಂದು ವೃತ್ತಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೇ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಅವರವರ ಜಾತಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಲ ಕಸುಬನ್ನೇ ಅವಲಂಭಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ನಾವು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು.

ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರಲ್ಲದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವ ಧರ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಡೆಯರು ಅನುಸರಿಸುವ ಧರ್ಮವೇ ಅವರ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ನಾವು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮೂರು ಧರ್ಮದವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಧರ್ಮ ಮೂರಾದರೂ ಒಂದೇ ಬುಡಕಟ್ಟಾಗಿ ಇವರು ಜೀವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಂತೆ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಮಾಡದ ಕೆಲಸಗಳಿಲ್ಲ. ಆಳುವ ವರ್ಗ ಬಿಟ್ಟು ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ಸೋಮಶೇಖರ ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ "ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾದರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಡವರಾಗಿದ್ದು ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಹಿಡುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೂ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಧರ್ಮದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ

ಕಾಣುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಯಲ್ಲಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲವು ಸಿದ್ದಿಯರು ಚರ್ಚುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕವಾದ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು ಅಪರೂಪಕ್ಕೆನ್ನುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ." ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಮೂರು ಜನ ಪಾದ್ರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲವು ಜನ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಹಿಂದೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಪುರೋಹಿತರಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಖಾಜಿ ಅಥವಾ ಮುಲ್ಲಾಗಳಾಗಿಯಾಗಲಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದರೆ ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದಿಯರೂ ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಯಾವುದೇ ವೃತ್ತಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಧರ್ಮಗಳು ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಧರ್ಮಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಕಸುಬುಗಳು ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮಗಳು ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದೆ.[೯]

೮. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

"ಚಲಿಸುವ ಚಕ್ರಗಳು ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ." ಮತ್ತು "ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಶ ಮತ್ತು ಮೂಳೆಗಳಿದ್ದಂತೆ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನರಮಂಡಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳೇ ಸಾಕು ನಮಗೆ ಸಾರಿಗೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು. ಮಾನವನ ದೇಹವನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಲು ನರಮಂಡಲ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ನರಮಂಡಲದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನರವು ಹಾನಿಗೊಳಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಗವೂ ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನರಮಂಡಲ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚನ್ನಾಗಿರುವ ಕಡೆಯಲೆಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ವಹಿವಾಟುಗಳು ಜೋರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಟ್ಟಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ರಸ್ತೆಗಳು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಗಿಂತ ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಾಳಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮಲೆನಾಡಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯೇ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗ. ಸಿದ್ದಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಯಲ್ಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಹಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗ್ರಾಮದ ರೀತಿ ಒಂದು ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ರಸ್ತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಕಾಡಿನ

ನಡುವೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಕಾಲುದಾರಿಯೇ ಆಧಾರ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕಾಲುದಾರಿಗಳು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಅದೂ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹತ್ತಿರದ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಬಾಡಿಗೆ ದ್ವಿಚಕ ವಾಹನಗಳನ್ನೇ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವಂತಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡಾಟ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬೈಕುಗಳು, ಜೀಪುಗಳು, ಟೆಂಪೋಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು "ಆನೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅರೆಕಾಸಿನ ಮಜ್ಜಿಗೆ" ಆದಂತಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

೯. ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು, ಸಮಗ್ರ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಲು ಹಾಗೂ ಅವರು ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಪಡೆಯಲು "ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ಧೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು" ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಇದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಬರುವ ಲಾಭವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ "ಟ್ರೈಫೆಡ್" ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗಾಗಿಯೂ ಸಹ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೨ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೧) ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಗಿರಿಜನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ನಿ., (ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್) ಯಲ್ಲಾಪುರ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ)

೨) ಗಿರಿಜನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ನಿ., (ಲ್ಯಾಂಪ್) ಹಳಿಯಾಳ

೧. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಗಿರಿಜನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ನಿ., ಯಲ್ಲಾಪುರ.

ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ

೧) ಯಲ್ಲಾಪುರ
೨) ಶಿರಸಿ
೩) ಅಂಕೋಲಾ
೪) ಮುಂಡಗೋಡ

ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ೧೩ ಜನರ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಮೀಟಿ ಇದೆ. ಕಮೀಟಿಯ ನಿರ್ದೇಶಕರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ವೇತನವನ್ನು ಸಂಘವೇ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೈನಂದಿನ ಆಡಳಿತಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಯನ್ನು ಸಭೆಯು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ೫೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸಿದ್ದಿಯೂ ಕೂಡ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನಾಗಲು ಅರ್ಹನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಗಿರಿಜನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶಗಳ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ ಹೀಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ರವಿ ರಾಮಾ ಸಿದ್ದಿ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು : ಶ್ರೀ ಮೈಕಲ್ ಕೈತಾನ್ ಸಿದ್ದಿ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ : ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬಿ. ಸಿದ್ದಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರು: ೧) ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಟಿ. ಸಿದ್ದಿ
೨) ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಾಯ ನಾ. ಸಿದ್ದಿ
೩) ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥ ಸು. ಸಿದ್ದಿ
೪) ಶ್ರೀ ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರ ಸ. ಸಿದ್ದಿ
೫) ಶ್ರೀ ಮರಿಯಾಗಿ ಜು. ಸಿದ್ದಿ
೬) ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಶಂಭು ಸಿದ್ದಿ
೭) ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾರಾಮ ಬಿ. ಸಿದ್ದಿ

೮) ಶ್ರೀ ಮೋತೇಶ ಜಾ ಸಿದ್ದಿ

೯) ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ತಮ್ಮು ಸಿದ್ದಿ

೧೦) ಶ್ರೀ ಇಮಾಮ ಹ. ಸಿದ್ದಿ

೧೧) ಶ್ರೀಮತಿ ಶೀಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ

ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಾಗುವವರು ೧೨೦ ರೂ ಸದಸ್ಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಧನ ಸಹಾಯವೂ ಇದರ ಬಂಡವಾಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಕ್ಕೆ ೨೦೧೦-೧೧ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ. ಸಹಾಯ ಧನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುವಿಕೆ ಯಿಂದ ಬಂದ ಲಾಭವನ್ನು ಸಹ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಬಂಡವಾಳವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೆಂದರೆ, ಜೇನುತುಪ್ಪ, ಗೋಡಂಬಿ ಬೀಜ, ಮಾವಿನ ಮಿಡಿ, ರಾಮಪತ್ರೆ, ವಾಟೇಕಾಯಿ, ಶೀಗೆಕಾಯಿ, ಅಂಟವಾಳಕಾಯಿ ಸಾಂಬಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ತಂದು ಕೊಡುವ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಮೂಲಕ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ಯಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ೨೩ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪೈಕಿ ೨೦ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಮುತ್ತತ್ತಿ ಈ ಮೂರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ವಾರ್ಷಿಕ ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಟೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಪಡೆದವರ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟೆಂಡರನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದೂ ಒಮ್ಮೆ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ ಸಂಘದವರು ಟೆಂಡರ್ ಪಡೆದು ನಂತರ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್‌ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

- ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಮುಂಗಡ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುವ ಸಹಾಯಧನ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿದೆ.
- ಯಲ್ಲಾಪುರ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಎ.ಪಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಯ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಘವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರಿಂದ ತಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅವರುಗಳು ನಮಗೆ ಸಂಘದ ಬೋರ್ಡನ್ನೂ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಸಂಘದ ಆವರಣದ ಒಳಗೇ ಇಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇದ್ದವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಾಡು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಈ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಲೂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೦೧. ಎಚ್.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಗೌಡ, ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಪು ೧೭

೦೨. ಎ.ಬಿ.ಎನ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಇತರರು, ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪು ೨೩

೦೩. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪು ೧೫-೧೬

೦೪. ಎನ್.ಆರ್. ನಾಯಕ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ ಪು ೧೭

೦೫. districtatglance.uttarkannada

೦೬. districtatglance.uttarkannada

೦೭. districtatglance.uttarkannada

೦೮. districtatglance.uttarkannada

೦೯. ಸೋಮಶೇಖರ, ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ಪು ೧೨

ಅಧ್ಯಾಯ ೪

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ೪

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇರುವರೆಂದು ನನ್ನ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬಹುದು. ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಕ್ರೀಡೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಹೀಗೆ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೊನೆಯಿಂದ ಮೊದಲಿಗರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿದಿನ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಳಲುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಂಡಾಗ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದ ಸಂಪರ್ಕವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದಡೆ ನೆಲೆನಿಂತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿ ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಸಹ ಇವರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಇಂದು ಅದು ಸಹ ಅವರ ಆದಾಯದ ಮೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ನೀತಿ, ಟೆಂಡರ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯ ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಅರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬೇರೆಡೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಟ್ಟಣದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖಮಾಡಿವೆ. ಸರಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನವು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸ ಜೀವನದ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮದೆಯಾದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ, ವಿಭಿನ್ನ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ೮೦ ಹೆಂಗಸರು ಹಾಗೂ ೮೦ ಗಂಡಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೯೨ ಹಿಂದೂ, ೧೫ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಾಗೂ ೫೩ ಜನ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್‌ರು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ೨೭ ಕೃಷಿಕರು, ೫೬ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ೩೫ ಕೃಷಿ

ಕೂಲಿಗಳು, ೨ ಗೌಂಡಿ, ೧೫ ಮನೆಕೆಲಸದವರು, ೩ ಜನ ವಾಹನ ಚಾಲಕರು, ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ೫ ಜನ ಹಿರಿಯ ಮಾಹಿತಿದಾರರು, ಇಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕಿಯರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ, ಇಬ್ಬರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ, ತಲಾ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಬ್ಯಾಂಕ ಉದ್ಯೋಗಿ, ಹೋಂ ಗಾರ್ಡ, ಅರೆಕಾಲಿಕ ನೌಕರ, ಮಿಲಿಟರಿ ಸೇವೆ, ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿ ನೌಕರಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ವರ್ಲ್ಡವಿಶನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ೪೨ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ, ಕಾಡಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೂ ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬದುಕುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ.

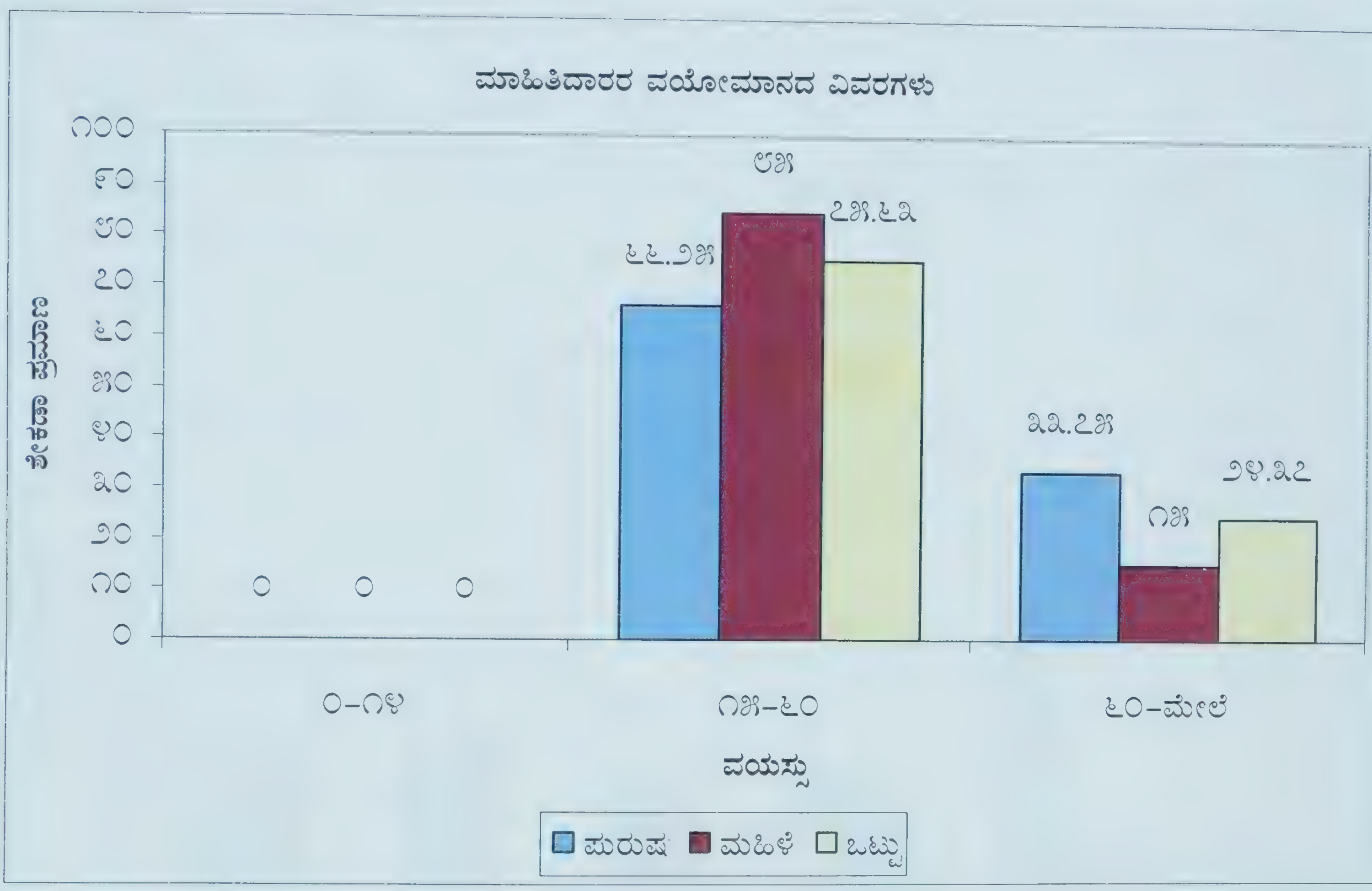
ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧೬೦ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಯೋಮಾನದ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ ೧ ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೬೦ ಆಯ್ದ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ೮೦ರಷ್ಟು ಪುರುಷರು ಹಾಗೂ ೮೦ ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೧೬೦ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೧೫ರಿಂದ ೬೦ ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಶೇ.೭೫.೬೩ರಷ್ಟು ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ.೬೬.೨೫ ಪುರುಷರು ಶೇ.೮೫.೦೦ ರಷ್ಟು ಮಹಿಳಾ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೨೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ೬೦ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೩. ೭೫ ರಷ್ಟು ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೧೫.೦೦ ರಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಯೋಮಾನದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಯಸ್ಸು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	೧೫-೬೦	೫೩.೦೦	೬೬.೨೫	೬೮	೮೫.೦೦	೧೨೧	೭೫.೬೩
೨.	೬೦-ಮೇಲೆ	೨೭.೦೦	೩೩.೭೫	೧೨	೧೫.೦೦	೩೯	೨೪.೩೭
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦	೧೦೦%

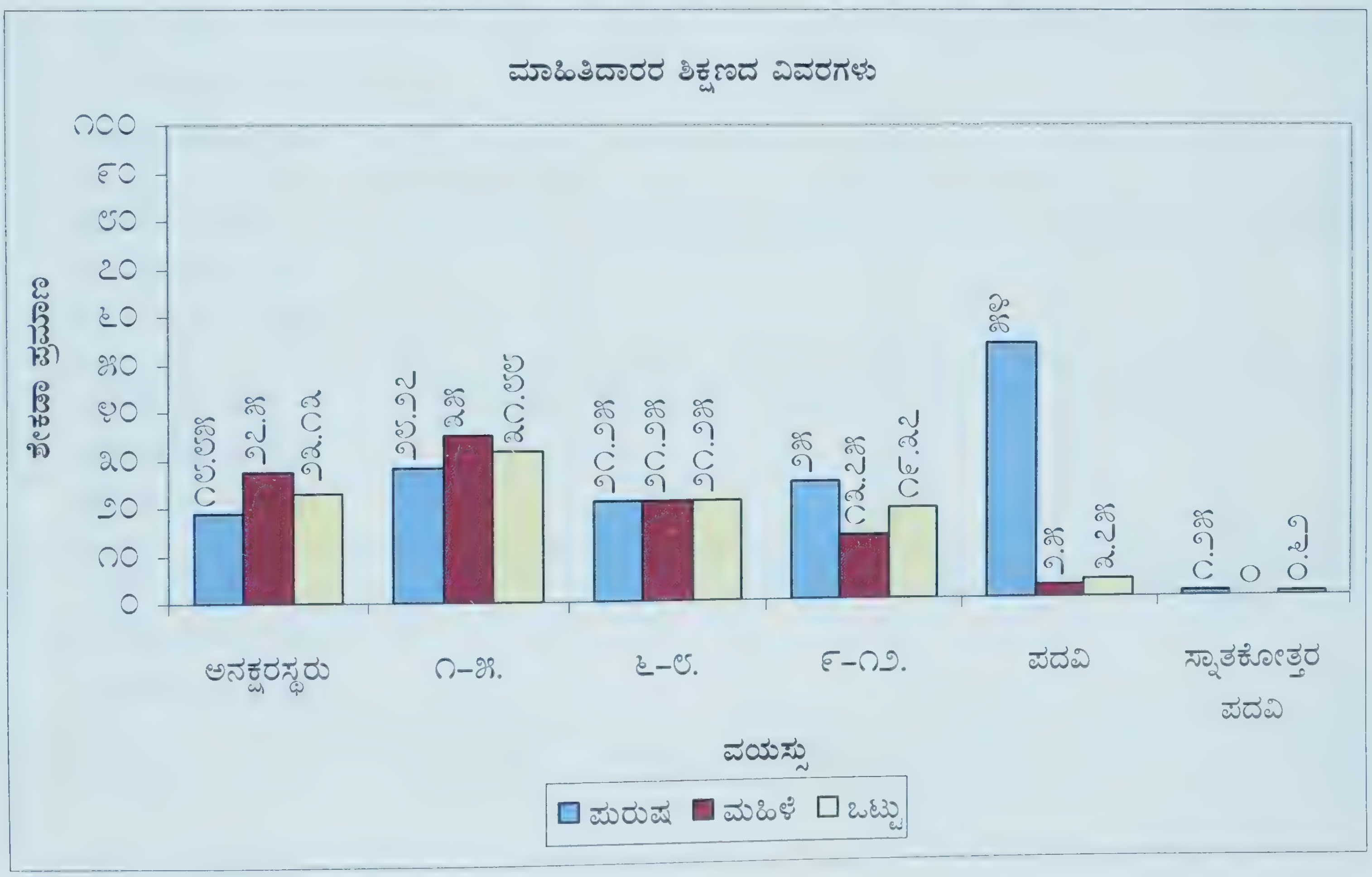

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕೋಷ್ಟಕ ೨ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ.೨೩.೧೩ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು, ಶೇ. ೩೧.೮೮ರಷ್ಟು ೧ ರಿಂದ ೫ ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೨೧.೨೫ ರಷ್ಟು ೬ರಿಂದ ೮ ನೇ ತರಗತಿವರೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೯ ರಿಂದ ೧೨ ನೇ ವರ್ಗದವರು ಶೇ. ೧೯.೩೭ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಪದವಿಯನ್ನು ಶೇ. ೦೩.೭೫ರಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೇವಲ ಶೇ.೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಯಸ್ಸು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು	೧೬.೦೦	೧೮.೮೫	೨೧.೦೦	೨೭.೫೦	೩೭.೦೦	೨೩.೧೩
೨	೧-೫	೨೩.೦೦	೨೮.೨೭	೨೮.೦೦	೩೫.೦೦	೫೧.೦೦	೩೧.೮೮
೩	೬-೮	೧೭.೦೦	೨೧.೨೫	೧೭.೦೦	೨೧.೨೫	೩೪.೦೦	೨೧.೨೫
೪	೯-೧೨	೨೦.೦೦	೨೫.೦೦	೧೧.೦೦	೧೩.೭೫	೩೧.೦೦	೧೯.೩೭
೫	ಪದವಿ	೦೪.೦೦	೫೪.೦೦	೦೨.೦೦	೦೨.೫೦	೦೬.೦೦	೦೩.೭೫
೬	ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ	೦೧.೦೦	೦೧.೨೫	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦	೦೧.೦೦	೦೦.೬೨
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%

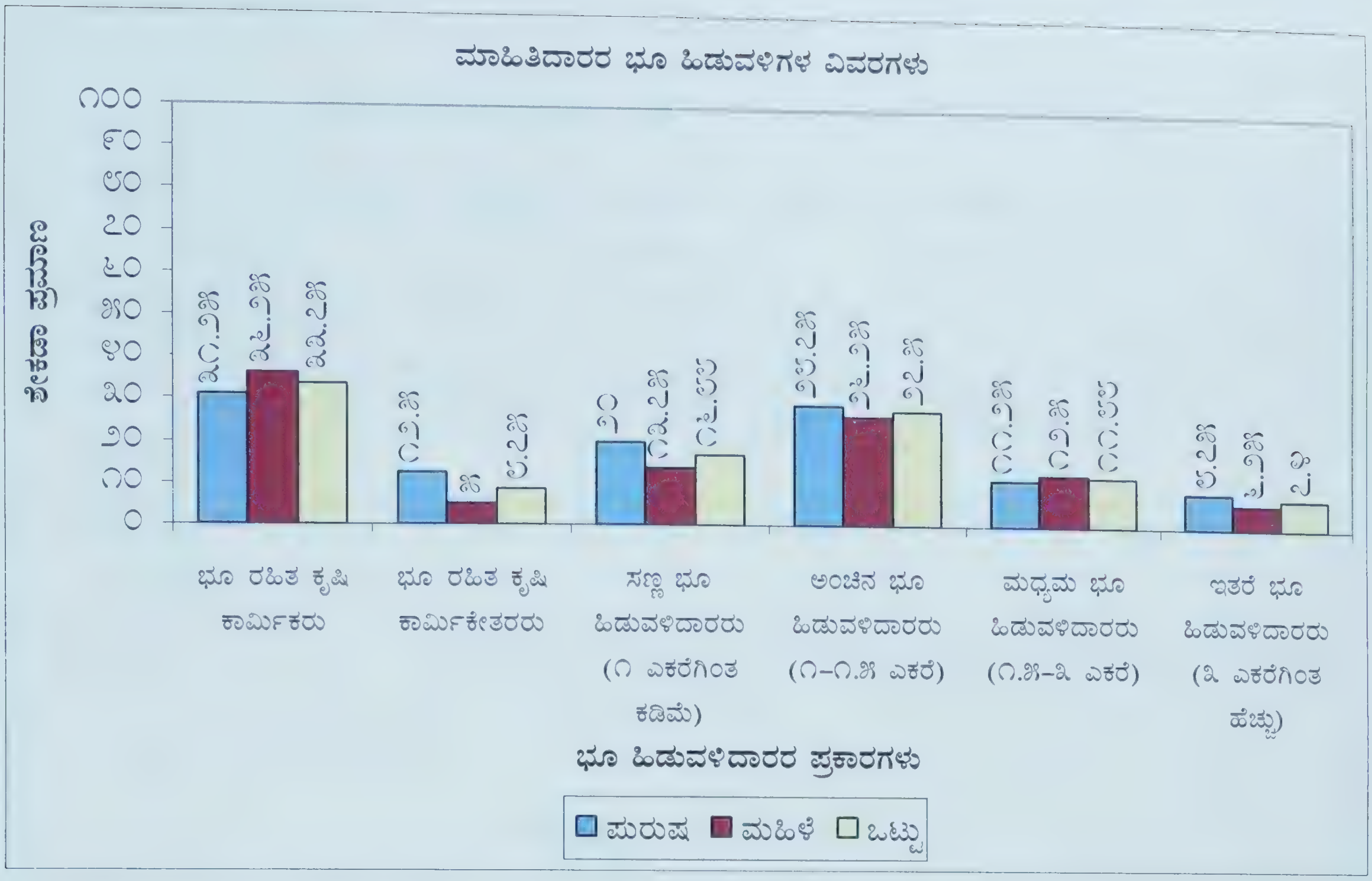
ಶಿಕ್ಷಣವು ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಅಳತೆ ಗೋಲು. ಅದು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ನಿಗದಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೩ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ.೩೩.೭೫ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಶೇ.೦೮.೭೫ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಭೂ ರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹಾಗೂ ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕೇತರರು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಶೇ.೧೬.೮೮ರಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಶೇ.೨೭.೫೦ ರಷ್ಟು ಅಂಚಿನ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು, ಮಧ್ಯಮ ಭೂ ಹಿಡಿವಳಿದಾರರು ಕೇವಲ ಶೇ.೧೧.೮೮ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೩

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ.	ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	ಭೂ ರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು	೨೫.೦೦	೩೧.೨೫	೨೯.೦೦	೩೬.೨೫	೫೪.೦೦	೩೩.೭೫
೨	ಭೂ ರಹಿತ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕೇತರರು	೧೦.೦೦	೧೨.೫೦	೦೪.೦೦	೦೫.೦೦	೧೪.೦೦	೦೮.೭೫
೩	ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು (೧ ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ)	೧೬.೦೦	೨೦.೦೦	೧೧.೦೦	೧೩.೭೫	೨೭.೦೦	೧೬.೮೮
೪	ಅಂಚಿನ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು (೧-೧.೫ ಎಕರೆ)	೩೨.೦೦	೨೮.೭೫	೨೧.೦೦	೨೬.೨೫	೪೪.೦೦	೨೭.೫೦
೫	ಮಧ್ಯಮ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು (೧.೫-೩ ಎಕರೆ)	೦೯.೦೦	೧೧.೨೫	೧೦.೦೦	೧೨.೫೦	೧೯.೦೦	೧೧.೮೮
೬	ಇತರೆ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು (೩ ಎಕರೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು)	೦೭.೦೦	೦೮.೭೫	೦೫.೦೦	೦೬.೨೫	೧೨.೦೦	೦೭.೪೦
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦	೧೦೦%

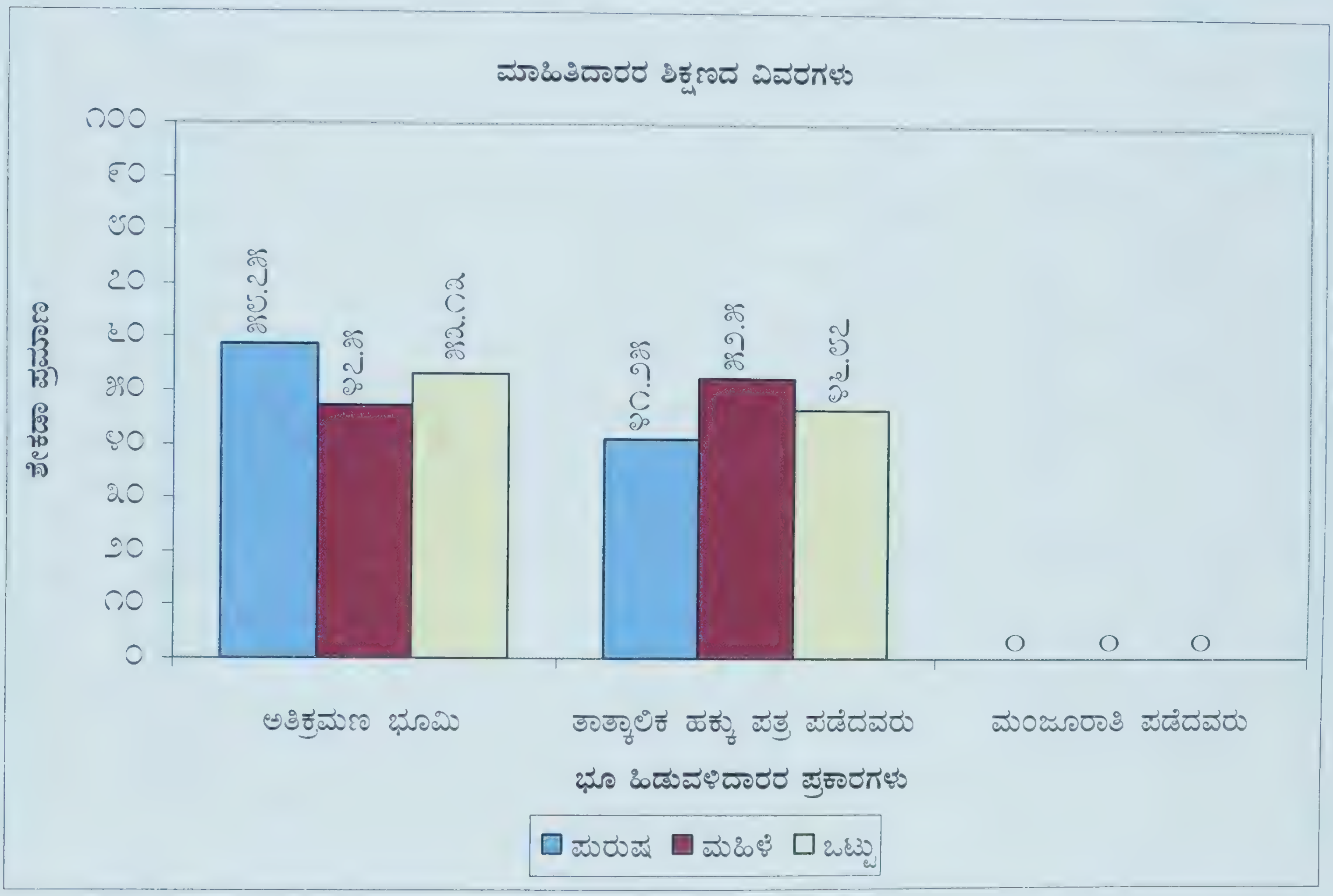
ಕೋಷ್ಟಕ ೩ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದಾದರೆ, ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಭೂರಹಿತರಾಗಿದ್ದು ನಂತರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅಂಚಿನ ಭೂ ಹಿಡಿವಳಿದಾರರು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸುಸಿತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ವತ: ಕನಿಷ್ಠ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪ರಲ್ಲಿ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಹಾಗೂ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ ಶೇ. ೫೩.೧೩ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಅತಿ ಕ್ರಮಣದಾರರಾಗಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಪಡೆದವರು ಶೇ. ೪೬.೮೭ರಷ್ಟು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖಾಯಂ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ದೊರಕದೆ ಇರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾಯ್ದೆಗಳೂ ಕಾರಣ. ಒಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕುಮರಿ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಇಡೀ ಕಾಡೇ ನಮ್ಮದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅದರ ಒಡೆತನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಆಸ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು ಅದರ ಒಡೆತನ ಸರಕಾರದ್ದು ಎಂಬ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿತ್ವ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗತೊಡಗಿದರು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೪

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಭೂ ಹಿಡುವಳಿ ಮತ್ತು ಮಾಲಿಕತ್ವದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಭೂ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಅತಿಕ್ರಮಣ ಭೂಮಿ	೪೭.೦೦	೫೮.೭೫	೩೮.೦೦	೪೭.೫೦	೮೫.೦೦	೫೩.೧೩
೨.	ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ಪಡೆದವರು	೩೩.೦೦	೪೧.೨೫	೪೨.೦೦	೫೨.೫೦	೭೫.೦೦	೪೬.೮೭
೩.	ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದವರು	–	–	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦.೦೦	೧೦೦%

ಕೋಷ್ಟಕ ೫ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನೇಗಿಲು, ರೆಂಟೆ, ಕೋರಡು, ಗುದ್ದಲಿ, ಪಿಕಾಸಿ, ಕತ್ತಿ, ಹಾರಿ ಮುಂತಾದ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಗರಿಷ್ಟ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳೆಂದರೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಟೇಲ್ಲರ್, ಕೋಯ್ಲಿ ಯಂತ್ರ, ನಾಟಿ ಯಂತ್ರ, ರಾಶಿ ಯಂತ್ರ ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಈ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ.೦೦.೬೨ರಷ್ಟು ಟೇಲ್ಲರ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸಿದ್ದಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ

ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇನ್ನೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾಧನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಸ್ಥರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೫

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಉಪಕರಣಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಉಪಕರಣಗಳು	ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	**ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಉಪಕರಣಗಳು**		
ಅ.	ನೇಗಿಲು	೧೩೨	೮೨.೫೦
ಬ.	ರೆಂಟೆ-ಕುಂಟೆ	೧೨೮	೮೦.೦೦
ಕ.	ಕೊರಡು	೧೧೫	೭೧.೮೮
ಡ.	ಗುದ್ದಲಿ	೧೫೫	೯೬.೮೭
ಈ.	ಪಿಕಾಸಿ	೧೫೫	೯೬.೮೭
ಫ.	ಕತ್ತಿ	೧೫೮	೯೮.೭೫
ಘ.	ಹಾರಿ	೧೦೦	೬೨.೫೦
೨.	**ಆಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳು**		
ಅ.	ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ	–	
ಬ.	ಟಿಲ್ಲರ್	೦೧.೦೦	೦೦.೬೨
ಕ.	ಕೊಯ್ಲಿ ಯಂತ್ರ	–	–
ಡ.	ನಾಟಿ ಯಂತ್ರ	–	–
ಈ.	ರಾಶಿ ಯಂತ್ರ	–	–

ಕೋಷ್ಟಕ ೬ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೇ. ೭೫.೬೨ ರಷ್ಟು, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಕಾರ್ಮಿಕರು ಶೇ. ೧೬.೨೫ ರಷ್ಟು, ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರು ಶೇ. ೦೦.೬೨, ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಶೇ. ೦೭.೫೧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

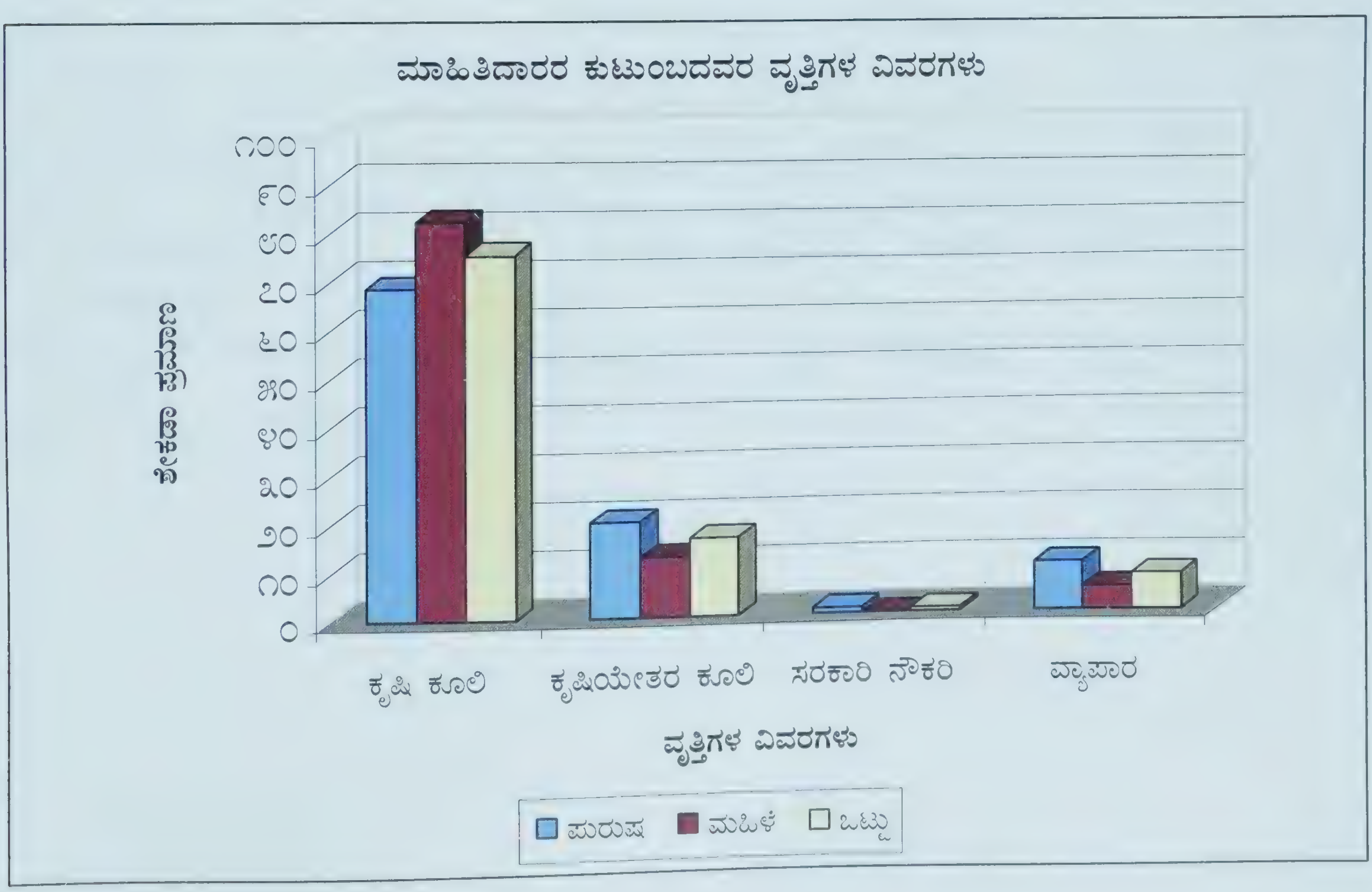
ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೮೨.೫೦ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೬೮.೭೫ರಷ್ಟು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೨೦.೦೦ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಶೇ. ೧೨.೫೦ರಷ್ಟಿದ್ದು ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದು, ಪುರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಪುರುಷರು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ವಾಸಸ್ಥಾಳ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ. ೦೭.೫೧ ರಷ್ಟು ವೃತ್ತಿಪರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇ. ೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೬

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಕುಟುಂಬದವರ ವೃತ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವೃತ್ತಿಗಳ ವಿವರಗಳು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	೫೫.೦೦	೬೮.೭೫	೬೬.೦೦	೮೨.೫೦	೧೨೧.೦೦	೭೫.೬೨
೨	ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ	೧೬.೦೦	೨೦.೦೦	೧೦.೦೦	೧೨.೫೦	೨೬.೦೦	೧೬.೨೫
೩	ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ	೦೧.೦೦	೦೧.೨೫	–	೦೦.೦೦	೦೦.೦೧	೦೦.೬೨
೪	ವ್ಯಾಪಾರ	೦೮.೦೦	೧೦.೦೦	೦೪.೦೦	೦೫.೦೦	೧೨.೦೦	೦೭.೫೧
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦	೧೦೦%

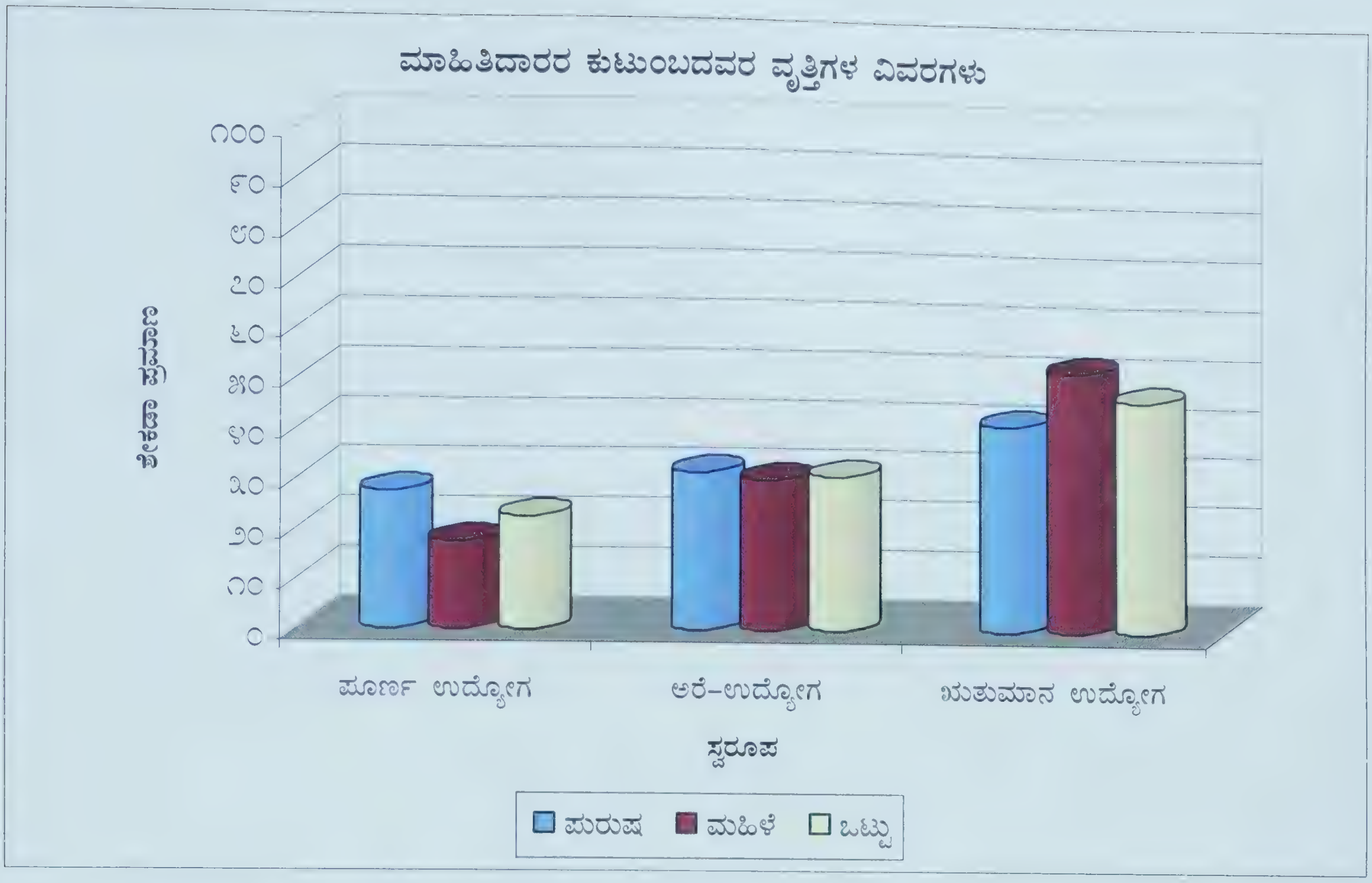
ಕೋಷ್ಟಕ ೬ ರಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನಡೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ದುಂದು ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದೂ ಸಹ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕಿನ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೭ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಉದ್ಯೋಗ ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೨೨.೫೦ ರಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅರೇ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೩೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೪೬.೮೦ರಷ್ಟು ಜನ ಋತುಮಾನದ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ನಾವು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬಹುದಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೇ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಋತುಮಾನ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಾತಾವರಣ ಕಾರಣವೂ ಇದೆ. ಇದರಿಂದಲೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೭

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ.	ಸ್ವರೂಪ	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗ	೨೨.೦೦	೨೭.೫೦	೧೪.೦೦	೧೭.೫೦	೩೬.೦೦	೨೨.೫೦
೨.	ಅರೆ-ಉದ್ಯೋಗ	೨೫.೦೦	೩೧.೨೫	೨೪.೦೦	೩೦.೦೦	೪೯.೦೦	೩೦.೬೨
೩.	ಋತುಮಾನ ಉದ್ಯೋಗ	೩೩.೦೦	೪೧.೨೫	೪೨.೦೦	೫೨.೫೦	೭೫.೦೦	೪೬.೮೦
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦	೧೦೦%	೧೬೦	೧೦೦%

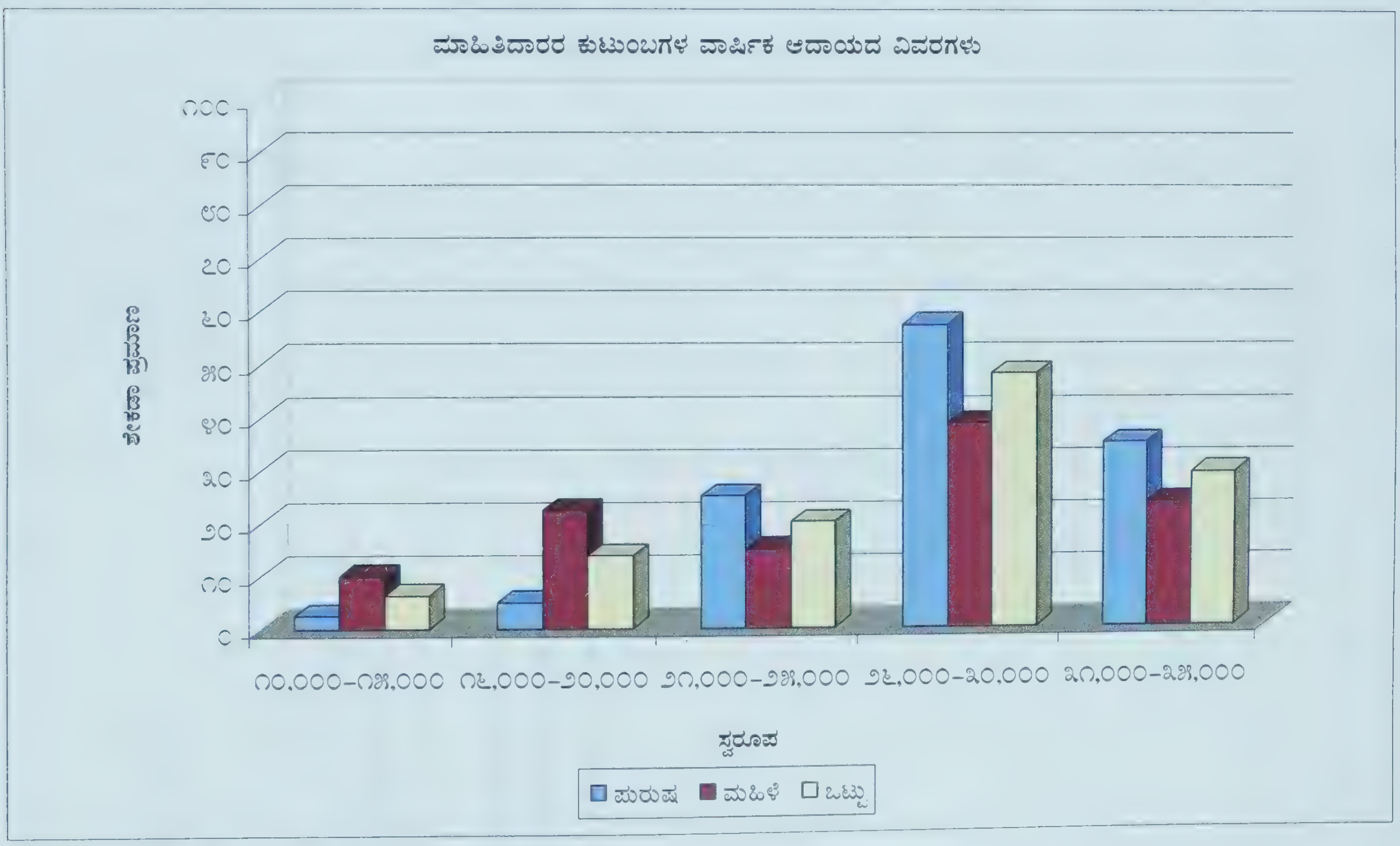
ಮಾನವನ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಗಳಿಸಬಹುದಾದ ಆದಾಯ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೭ರಲ್ಲಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ಥಿತಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿತವಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೮ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆದಾಯದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ೫ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೂ. ೧೦,೦೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೧೫,೦೦೦೦ ಆದಾಯ ಉಳ್ಳವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೦೬.೨೫, ರೂ. ೧೬,೦೦೦-೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೨೦,೦೦೦-೦೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶೇ. ೧೩.೭೫ರಷ್ಟು, ರೂ. ೨೧,೦೦೦-೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೨೫,೦೦೦-೦೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶೇ. ೨೦.೦೧ ರಷ್ಟು, ರೂ. ೨೬,೦೦೦-೦೦ ದಿಂದ ರೂ ೩೦,೦೦೦-೦೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶೇ. ೪೮.೧೨ ರಷ್ಟು, ರೂ. ೩೧,೦೦೦-೦೦ ದಿಂದ ರೂ. ೩೫,೦೦೦-೦೦ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶೇ. ೨೯.೩೭ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೮

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ವರೂಪ	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	೧೦,೦೦೦-೧೫,೦೦೦	೦೨.೦೦	೦೨.೫೦	೦೮.೦೦	೧೦.೦೦	೧೦.೦೦	೦೬.೨೫
೨.	೧೬,೦೦೦-೨೦,೦೦೦	೦೪.೦೦	೦೫.೦೦	೧೮.೦೦	೨೨.೫೦	೨೨.೦೦	೧೩.೭೫
೩.	೨೧,೦೦೦-೨೫,೦೦೦	೨೦.೦೦	೨೫.೦೦	೧೨.೦೦	೧೫.೦೦	೩೨.೦೦	೨೦.೦೧
೪.	೨೬,೦೦೦-೩೦,೦೦೦	೪೬.೦೦	೫೭.೫೦	೩೧.೦೦	೩೮.೭೫	೭೭.೦೦	೪೮.೧೨
೫.	೩೧,೦೦೦-೩೫,೦೦೦	೨೮.೦೦	೩೫.೦೦	೧೯.೦೦	೨೩.೭೫	೪೭.೦೦	೨೯.೩೭
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦.೦೦	೧೦೦%

ಸಿದ್ದಿಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ರೂ. ೨೬,೦೦೦/- ದಿಂದ ರೂ. ೩೦,೦೦೦/- ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದು, ಅದು ಶೇ. ೪೮.೧೨ ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷರು ಶೇ. ೫೭.೫೦ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ. ೩೮.೭೫ ರಷ್ಟಿದೆ. ರೂ. ೩೧,೦೦೦/- ದಿಂದ ರೂ. ೩೫,೦೦೦/- ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶೇ. ೨೯.೩೭ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ.೩೫ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಶೇ. ೨೩.೭೫.ರಷ್ಟು. ಈ ಆದಾಯದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಪುರುಷರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕೋಷ್ಟಕ ೭ರಲ್ಲಿ ನಾನು

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಆದಾಯ ವರ್ಗಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪುರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತರುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪುರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮದಾಯಕ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಗಳಿಸುವ ಆದಾಯವೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೯

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಬಳಸುವ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ.	ಇಂದನಗಳು	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಸೌದೆ	೮೦.೦೦	೧೧೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦.೦೦	೧೦೦%
೨.	ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦.೦೦	೧೦೦%
೩.	ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ.ಗ್ಯಾಸ್	–	–	–	–	–	–
೪.	ಗೋಬ್ಬರ ಗ್ಯಾಸ್	೦೩.೦೦	೦೩.೭೫	೦೨.೦೦	೦೨.೫೦	೦೫.೦೦	೦೬.೨೫
೫.	ಸೌರ ಶಕ್ತಿ	–	–	–	–	–	–
೬.	ವಿದ್ಯುತ್	–	–	–	–	–	–

ಕೋಷ್ಟಕ ೯ರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆಹಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು

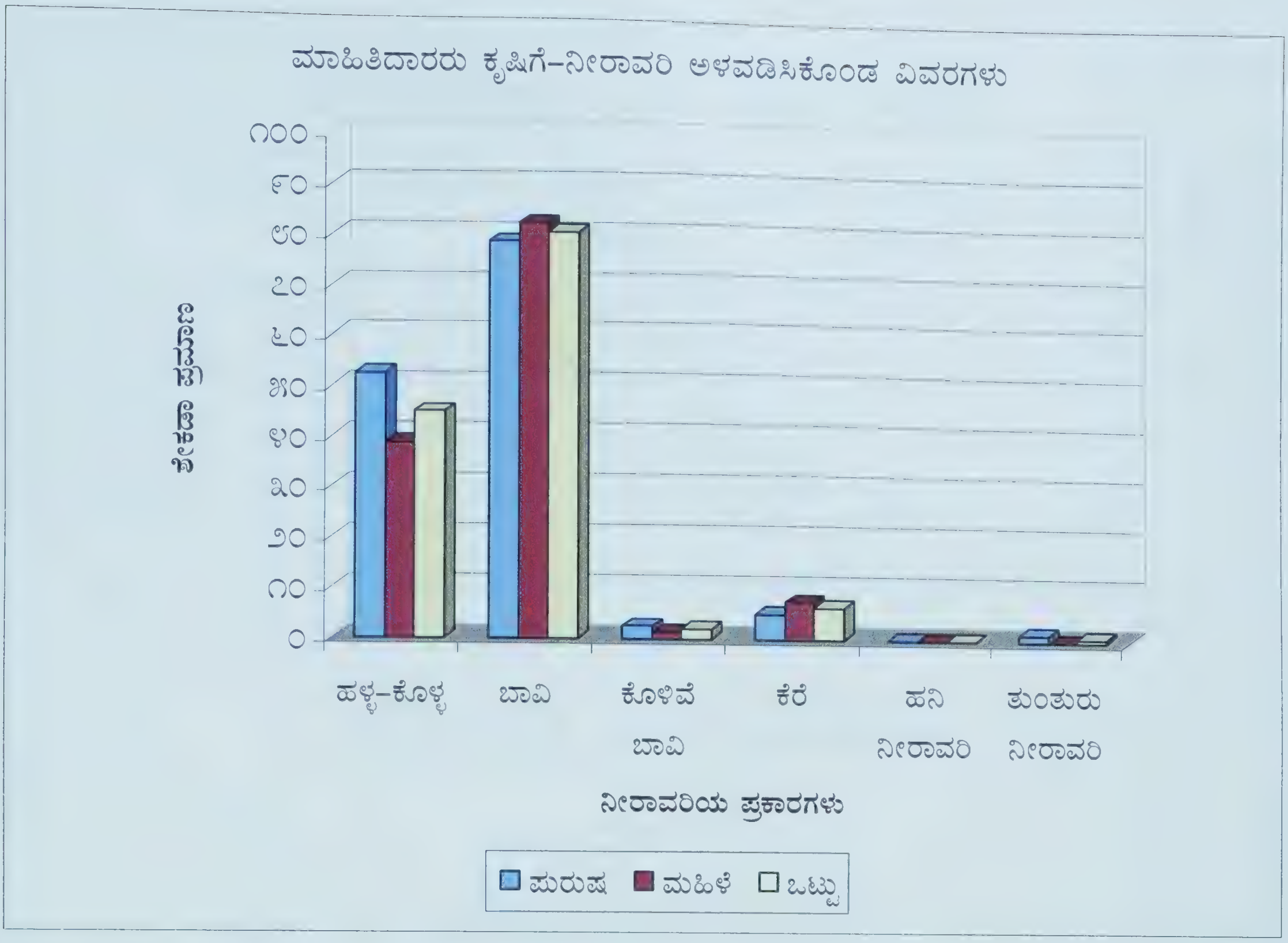
ಆಹಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳೆಂದರೆ, ಶೇ. ೧೦೦ ರಷ್ಟು ಸೌದೆ ಹಾಗೂ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ. ಕೇವಲ ಶೇ.೦೬.೨೫ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಗೊಬ್ಬರ ಗ್ಯಾಸ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ. ಗ್ಯಾಸ್, ಸೌರಶಕ್ತಿ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ದಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಬಳಸದೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್.ಪಿ.ಜಿ. ಗ್ಯಾಸ್, ಸೌರಶಕ್ತಿ, ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸ್ಟೋವ್ ಬಳಸಿ ಅಡುಗೆ ತಯಾರಿಸುವಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿವಂತರು ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಿತಿವಂತ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೦ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಶೇ.೪೫.೦೦ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೮೦.೬೩ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ತೆರೆದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು, ಶೇ. ೦೧.೮೮ ರಷ್ಟು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು, ಶೇ. ೦೬.೨೫ ರಷ್ಟು ಕೆರೆ ನೀರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಶೇ. ೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಜನರು ತುಂತುರ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೦

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಕೃಷಿಗೆ-ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ನೀರಾವರಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಹಳ್ಳ-ಕೊಳ್ಳ	೪೨	೫೨.೫೦	೩೧	೩೮.೭೫	೭೨	೪೫.೦೦
೨.	ಬಾವಿ	೬೩	೭೮.೭೫	೬೬	೮೨.೫೦	೧೨೯	೮೦.೬೩
೩.	ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ	೦೨	೦೨.೫೦	೦೧	೦೧.೨೫	೦೩	೦೧.೮೮
೪.	ಕೆರೆ	೦೪	೦೫.೦೦	೦೬	೦೭.೫೦	೧೦	೦೬.೨೫
೫.	ಹನಿ ನೀರಾವರಿ	-	-	-	-	-	-
೬.	ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ	೦೧	೦೧.೨೫	-	-	೦೧	೦೦.೬೨

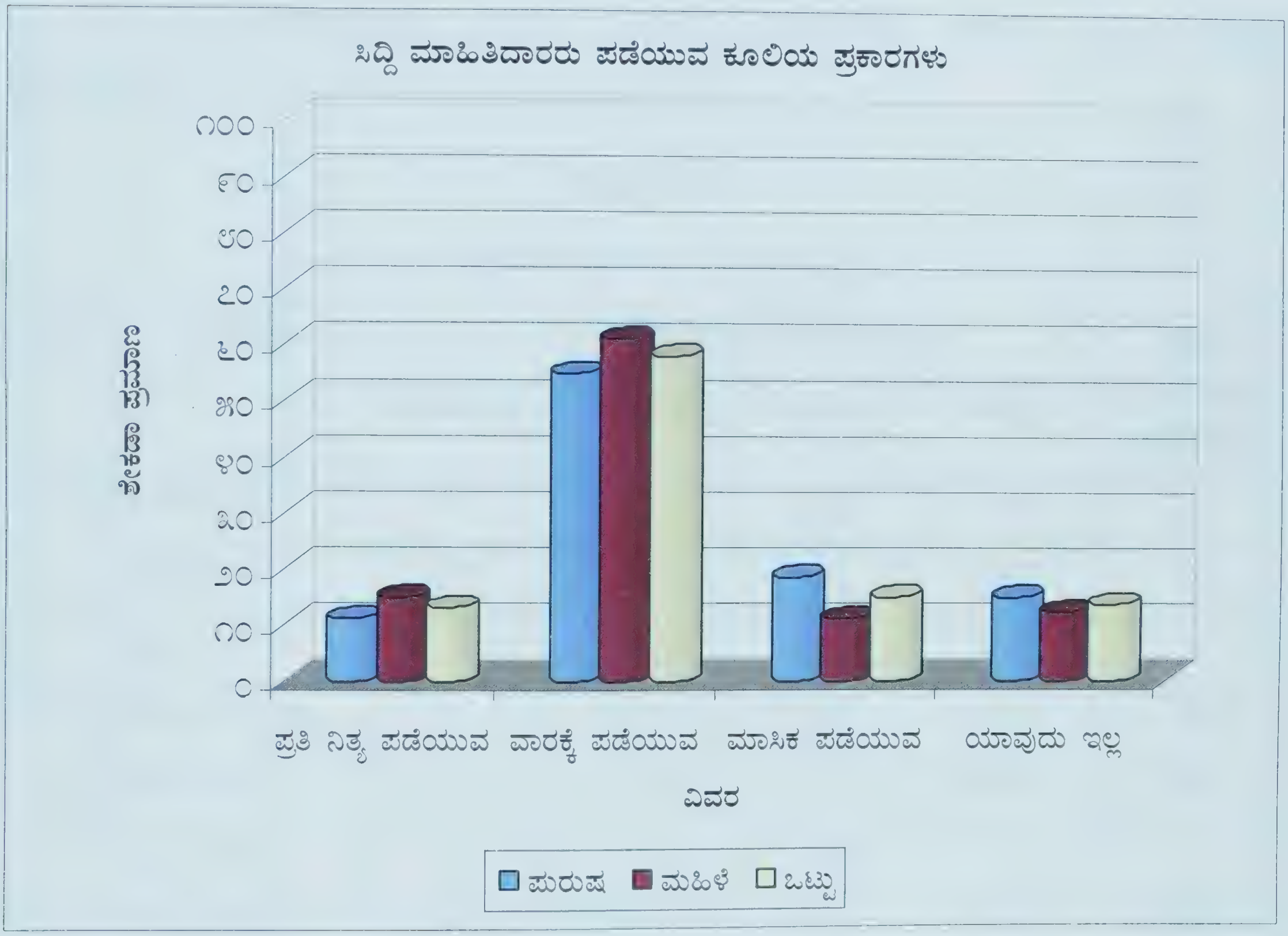
ಕೋಷ್ಟಕ ೧೦ ರಲ್ಲಿಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸುಧಾರಿತ ಆಧುನಿಕ ನೀರಾವರಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಳೆಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಕೃಷಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲ ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಕೃಷಿನಿರತ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೧ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೂಲಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೇ. ೧೩.೧೨ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೫೮.೧೨ ರಷ್ಟು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೂಲಿ ಪಡೆಯುವ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಶೇ. ೧೫.೦೦ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೧೩.೭೬ ರಷ್ಟು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಾಸಿಕ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಅವಧಿಗಳಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೧

ಸಿದ್ದಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಪಡೆಯುವ ಕೂಲಿಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಪಡೆಯುವ	೦೯.೦೦	೧೧.೨೫	೧೨.೦೦	೧೫.೦೦	೨೧.೦೦	೧೩.೧೨
೨.	ವಾರಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವ	೪೪.೦೦	೫೫.೦೦	೪೯.೦೦	೬೧.೨೫	೯೩.೦೦	೫೮.೧೨
೩.	ಮಾಸಿಕ ಪಡೆಯುವ	೧೫.೦೦	೧೮.೭೫	೦೯.೦೦	೧೧.೨೫	೨೪.೦೦	೧೫.೦೦
೪.	ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ	೧೨.೦೦	೧೫.೦೦	೧೦.೦೦	೧೨.೫೦	೨೨.೦೦	೧೩.೭೬
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦.೦೦	೮೦.೦೦	೧೦೦.೦೦	೧೬೦.೦೦	೧೦೦.೦೦

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೧ರ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ

ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಚಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂರೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರ ಚಿತ್ರಣಗಳು ಹೀಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗದತ್ತವಾಗಿ ಸಿಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಗೋಡೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಮುಚ್ಚಲು ಛಾವಣಿಗೆ ಕರಡ, ತೆಂಗಿನ ಮಡ್ಲು, ಅಡಿಕೆ ಸೋಗೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲಿನ ಗೋಡೆಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಬಿದಿರು ತಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಮೆತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿಗಾಗಿ ಕಿಂಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಿಡಕಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವ ಹುಲ್ಲು ಕರಡ, ಸೋಗೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ಮಡ್ಲುಗಳನ್ನು ತೋಟದ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಬೇಡಿ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೨-೩ ಕೋಣೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕೋಣೆ ಎಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕೋಣೆಗಳಿಲ್ಲ, ಬಿದಿರಿನ ಗಳವನ್ನು ಹುಗಿದು ತಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣು ಮೆತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾಗಿಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ೨ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಜಗಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿ ಹಾಸಿ ಸತ್ಕರಿಸುವುದು, ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಮನೆಯ ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರ ಪಟಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ದೇವರು, ಸಿನೆಮಾ ತಾರೆಯರು, ಸುಂದರ ಪ್ರಕೃತಿ ದೃಶ್ಯಗಳ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್‌ಗಳು ಗೋಡೆಗಳ ತುಂಬಾ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೨

"ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಗಳ ವಿವರಗಳು"[೧]

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಸ್ವಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು				ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವವರು
		ಗುಡಿಸಲು	ಹೆಂಚು	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ	ಒಟ್ಟು	
೧.	ಕಾರವಾರ	೧	೯	ಇಲ್ಲ	೧೦	೦
೨.	ಅಂಕೋಲಾ	೮೨	೧೭೪	ಇಲ್ಲ	೨೫೬	೬
೩.	ಶಿರಸಿ	೨	೪೩	ಇಲ್ಲ	೪೫	–
೪.	ಮುಂಡಗೋಡ	೮	೨೦೩	ಇಲ್ಲ	೨೧೧	೫
೫.	ಹಳಿಯಾಳ	೧೪	೧೦೩೪	ಇಲ್ಲ	೧೦೪೮	೩೬
೬.	ಜೋಯಿಡಾ	೩	೮	ಇಲ್ಲ	೧೧	–
೭.	ಯಲ್ಲಾಪೂರ	೧೧೨	೮೯೩	ಇಲ್ಲ	೧೦೦೫	೩೫
೮.	ಕುಮಟಾ	–	–	–	–	–
೯.	ಹೊನ್ನಾವರ	–	–	–	–	–
೧೦.	ಭಟ್ಕಳ	–	–	–	–	–
೧೧.	ಸಿದ್ದಾಪೂರ	–	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	೨೨೨	೨೩೬೪	–	೨೫೮೬	೮೨

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೨ರಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುಡಾರ ಮತ್ತು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ

ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೋಷ್ಟಕದ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಗುಡಿಸಲುಗಳು ೨೨೨, ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳು ೨೩೬೪ ಇವೆ. ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ೮೨ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

"ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆ ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮದ ಹಾಗೆ ಸರಳ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲವೂ ತೆರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವರ ಮನೆ ಮಣ್ಣಿನ ಗೋಡೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಕೋಣೆಗಳು, ಮೇಲೆ ಅಡಿಕೆ ಸೋಗೆ ಅಥವಾ ಕರಡು(ಒಣಗಿದ ಹುಲ್ಲು) ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ತುಸು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳಷ್ಟೇ ಪುಟ್ಟ ಮಂಗಳೂರು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ (ಪಡಸಾಲೆ) ಅಂಗಳದಿಂದ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಮಣ್ಣಿನ ಹಾಸು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಜನ ಬಹುತೇಕ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಪದ್ಧತಿ. ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ "ಜಗಲಿ" ಜಗುಲಿಯ ಎಡಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಭತ್ತ, ಹಸಿಮೆಣಸು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಶೇಖರಣೆಯ ಜಾಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಳಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚೌಕಾಕಾರದ ಕೋಣೆ, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕೋಣೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯ ತಂಬಿಗೆ, ಬಿಳಿ ಮಣ್ಣಿನ ಉಂಡೆ, ಘಂಟೆ ಮುಂತಾದ ಪರಿಕರಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿನ ಬಿದಿರುಗಳ ಮರದ ತೊಲೆಗೂ ಕಟ್ಟಿರುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ, ದೇವರ ಸಿದ್ದಿನಾಸ, ಮನೆಯ ಹಿರಿಯರು ಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 'ವಳ' ಗೆ ಮಲಗುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದವರೇ ಇದ್ದಾಗ ಊಟವೂ 'ವಳ' ದಲ್ಲಿಯೇ. ಅತಿಥಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಹೆಬ್ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕಂಬಳಿ ಹಾಸಿ ಅವರನ್ನು ಕೂರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ದನ ಹಸು ಎಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ತಾಗಿಕೊಂಡೇ ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. 'ವಳ'ದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೋಗಲು ಬಾಗಿಲು ಇರುತ್ತದೆ."[೨]

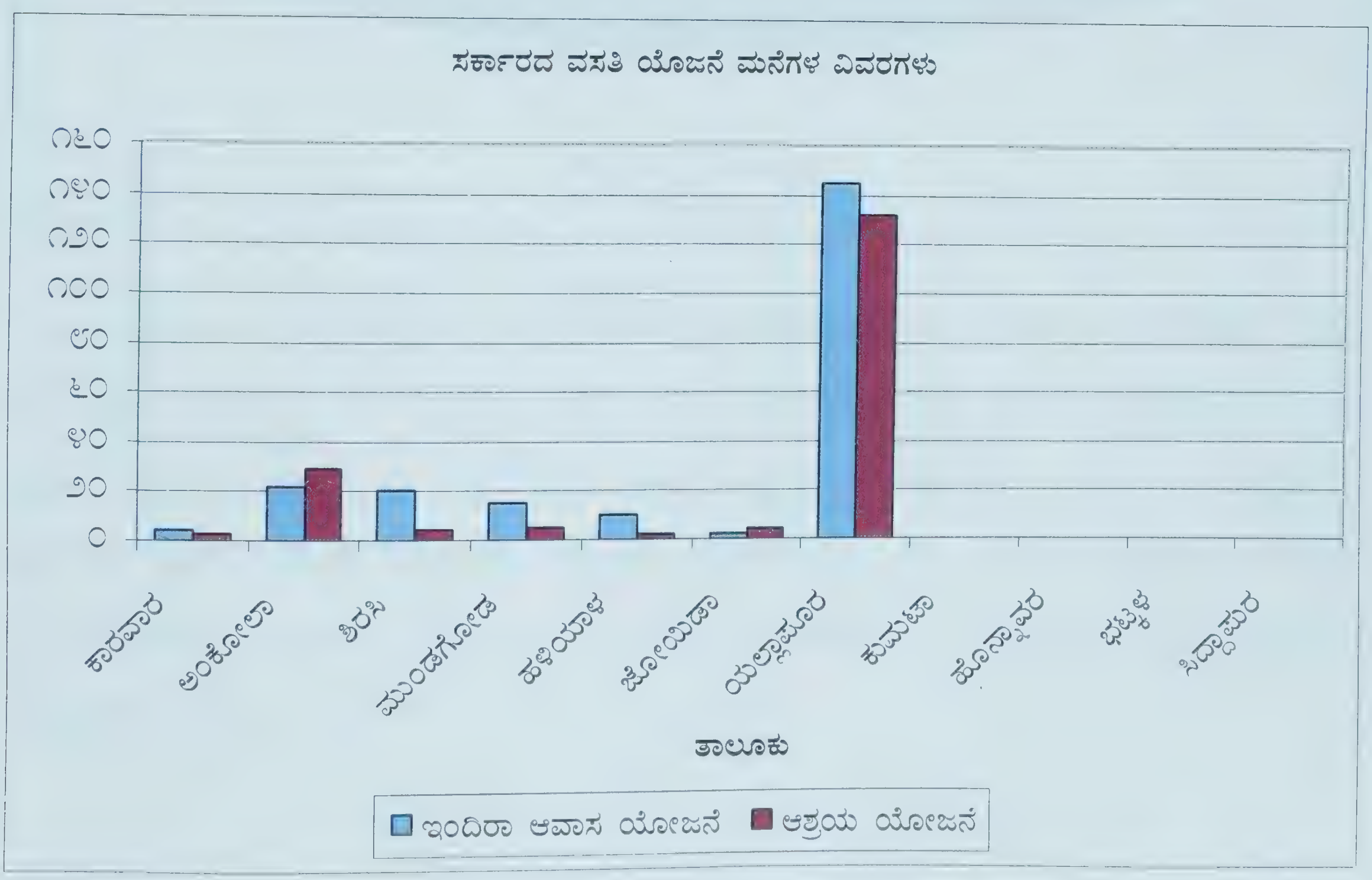
ಇದು ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮನೆಗಳ ಚಿತ್ರಣ. ಆದರೆ ಹಲವು ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಕಲ್ಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಯಲ್ಲಾಪೂರ ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಹಲವಾರು ಪಂಚಾಯತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಲ್ಲಿನ ಮನೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಕ್ಕಾ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಧನ ಸಹಾಯ ಪಡೆದವರೇ, ಸ್ವಂತ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಕಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಶ್ರಯ ಮತ್ತು ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕ ೧೩ರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ಒಟ್ಟು ೩೯೭ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವುಗಳ ತಾಲೂಕಾವಾರು ವಿವರ ಕೊಷ್ಟಕ ೧೩ರಲ್ಲಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೩

"ಸರ್ಕಾರದ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ ಮನೆಗಳ ವಿವರಗಳು"೩

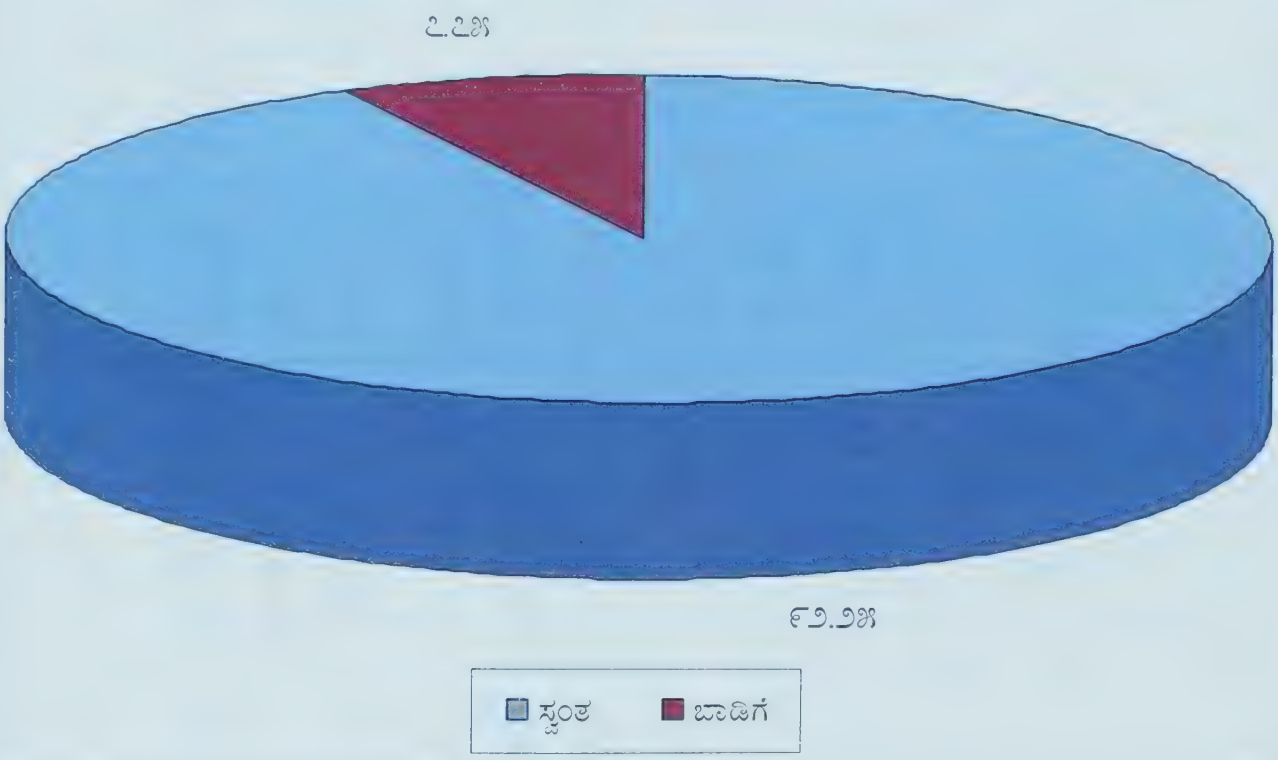
ಕ್ರ.ಸಂ.	ತಾಲೂಕು	ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆ	ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆ	ಒಟ್ಟು
೧.	ಕಾರವಾರ	೪	೩	೭
೨.	ಅಂಕೋಲಾ	೨೨	೨೯	೫೧
೩.	ಶಿರಸಿ	೨೦	೪	೨೪
೪.	ಮುಂಡಗೋಡ	೧೫	೫	೨೦
೫.	ಹಳಿಯಾಳ	೧೦	೨	೧೨
೬.	ಜೋಯಿಡಾ	೨	೪	೬
೭.	ಯಲ್ಲಾಪೂರ	೧೪೫	೧೩೨	೨೭೭
೮.	ಕುಮಟಾ	–	–	–
೯.	ಹೊನ್ನಾವರ	–	–	–
೧೦.	ಭಟ್ಕಳ	–	–	–
೧೧.	ಸಿದ್ದಾಪುರ	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	**೨೧೮**	**೧೭೯**	**೩೯೭**

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೪

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಸ್ವರೂಪ	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಸ್ವಂತ	೭೫.೦೦	೯೩.೭೫	೭೩.೦೦	೯೧.೨೫	೧೪೮.೦೦	೯೨.೨೫
೨.	ಬಾಡಿಗೆ	೦೫.೦೦	೦೬.೨೫	೦೭.೦೦	೦೮.೭೫	೧೨.೦೦	೦೭.೭೫
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೮೦.೦೦	೧೦೦%	೧೬೦.೦೦	೧೦೦%

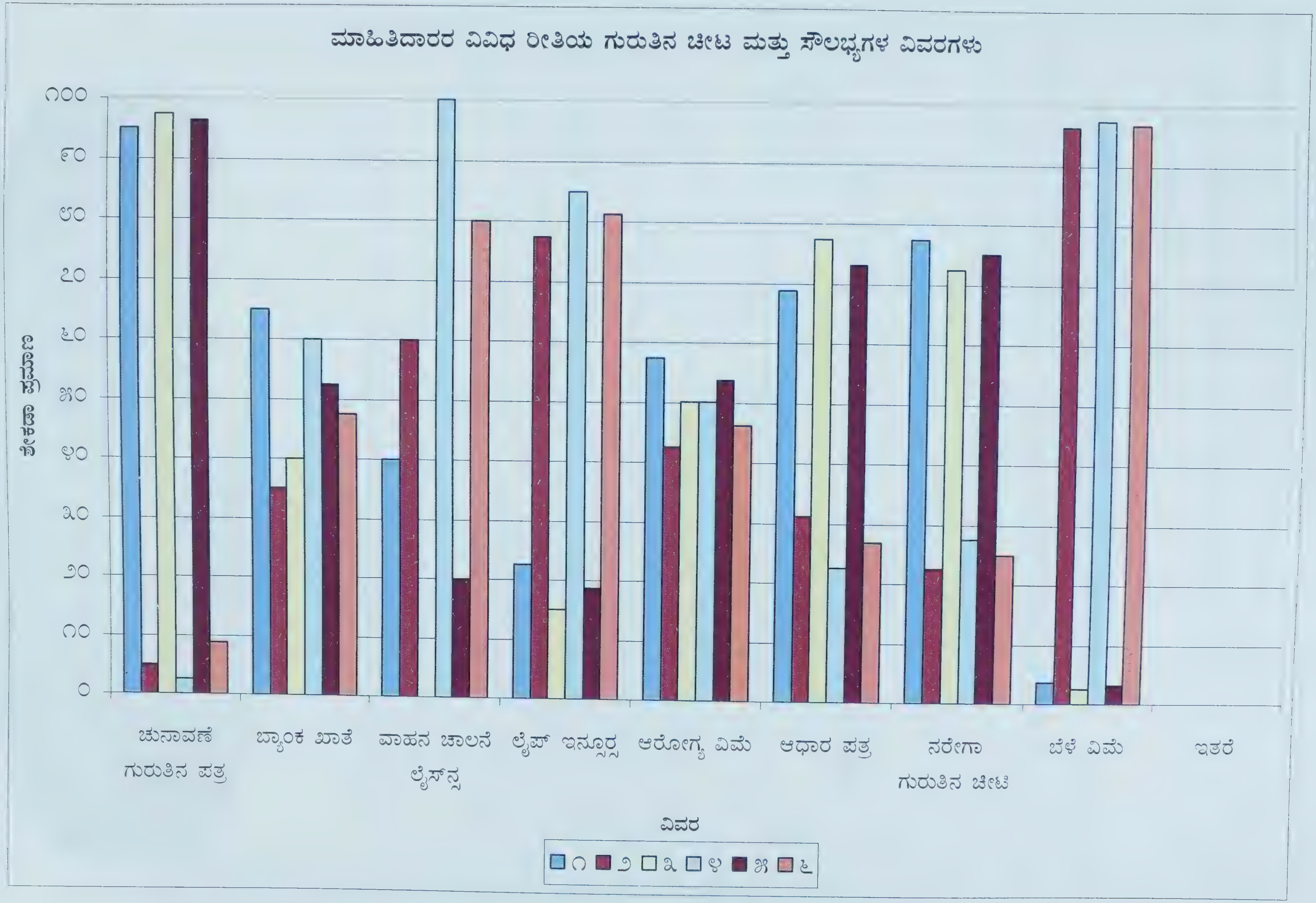

ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯೂ ಒಂದು. ಈ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧೬೦ ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೯೨.೨೫ ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶೇ. ೦೭.೭೫ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಖಾಲಿಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ೧೪ರಲ್ಲಿಯ ಈ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೫

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	೧		೨		೩		೪		೫		೬	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಚುನಾವಣೆ ಗುರುತಿನ ಪತ್ರ	೭೬	೯೫.೦೦	೦೪	೦೫.೦೦	೭೮	೯೭.೫೦	೦೨	೦೨.೫೦	೧೫೪	೯೬.೨೫	೦೬	೦೮.೭೫
೨.	ಬ್ಯಾಂಕ ಖಾತೆ	೫೨	೬೫.೦೦	೨೮	೩೫.೦೦	೩೨	೪೦.೦೦	೪೮	೬೦.೦೦	೮೪	೫೨.೫೦	೭೬	೪೭.೫೦
೩.	ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಲೈಸ್‌ನ್ಸ	೩೨	೪೦.೦೦	೪೮	೬೦.೦೦	೦೦	೦೦.೦೦	೮೦	೧೦೦.೦೦	೩೨	೨೦.೦೦	೧೨೮	೮೦.೦೦
೪.	ಲೈಪ್ ಇನ್ಸೂರ್ಸ	೧೮	೨೨.೫೦	೬೨	೭೭.೫೦	೧೨	೧೫.೦೦	೬೮	೮೫.೦೦	೩೦	೧೮.೭೫	೧೩೦	೮೧.೨೫
೫.	ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ	೪೬	೫೭.೫೦	೩೪	೪೨.೫೦	೪೦	೫೦.೦೦	೪೦	೫೦.೦೦	೮೬	೫೩.೭೩	೭೪	೪೬.೨೫
೬.	ಆಧಾರ ಪತ್ರ	೫೫	೬೮.೭೫	೨೫	೩೧.೨೫	೬೨	೭೭.೫೦	೧೮	೨೨.೫೦	೧೧೭	೭೩.೧೨	೪೩	೨೬.೮೭
೭.	ನರೇಗಾ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ	೬೨	೭೭.೫೦	೧೮	೨೨.೫೦	೫೮	೭೨.೫೦	೨೨	೨೭.೫೦	೧೨೦	೭೫.೦೦	೪೦	೨೫.೦೦
೮.	ಬೆಳೆ ವಿಮೆ	೦೩	೦೩.೭೫	೭೭	೯೬.೨೫	೦೨	೦೨.೫೦	೭೮	೯೭.೫೦	೦೫	೦೩.೧೨	೧೫೫	೯೬.೮೭
೯.	ಇತರೆ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಗುರುತಿನ ಚೀಟ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು
ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧೦೦
೯೦
೮೦
೭೦
೬೦
೫೦
೪೦
೩೦
೨೦
೧೦
೦
ಚುನಾವಣೆ ಗುರುತಿನ ಪತ್ರ
ಬ್ಯಾಂಕ ಖಾತೆ
ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಲೈಸ್‌ನ್ಸ
ಲೈಪ್ ಇನ್ಸೂರ್ನ್ಸ
ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ
ಆಧಾರ ಪತ್ರ
ನರೇಗಾ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ
ಬೆಳೆ ವಿಮೆ
ಇತರೆ
ವಿವರ
೧ ೨ ೩ ೪ ೫ ೬

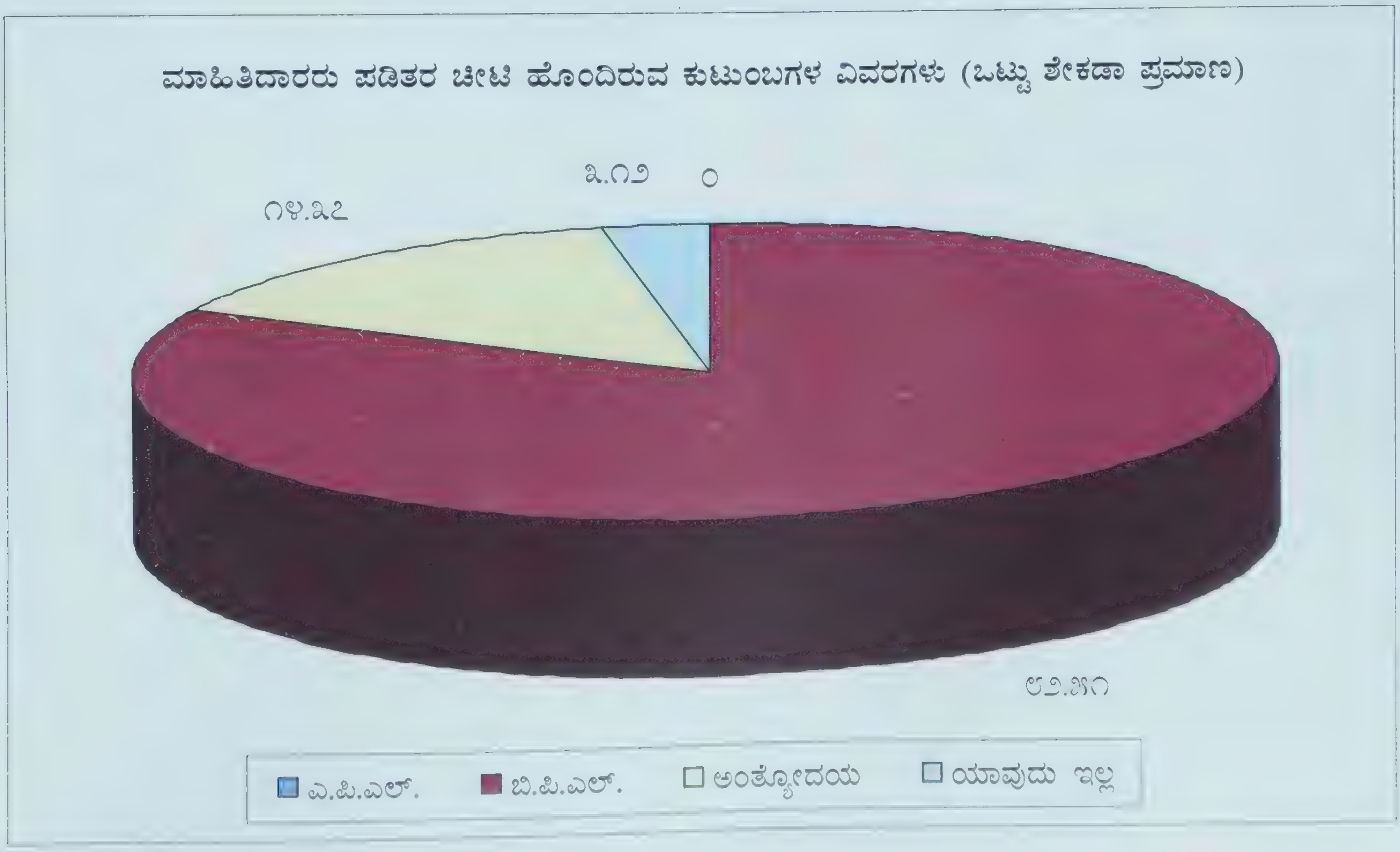
ಕೋಷ್ಟಕ ೧೫ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಶೇ. ೯೬.೨೬, ನರೇಗಾ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಶೇ. ೭೫.೦೦, ಆಧಾರಪತ್ರ ಶೇ. ೭೩.೧೨, ಆರೋಗ್ಯವಿಮೆ ಶೇ. ೫೩.೭೫ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕ ಖಾತೆ ಹೊಂದಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ. ೫೨.೫೦ ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಶೇ. ೨೦.೦೦, ಜೀವವಿಮೆ ಶೇ. ೧೮.೭೫ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿಸಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ ಶೇ. ೦೩.೧೨ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೫ರ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವಶ್ಯಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅದು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೬

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಪ್ರಕಾರಗಳು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಎ.ಪಿ.ಎಲ್.	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦	೦೦.೦೦
೨.	ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್.	೬೯.೦೦	೮೬.೨೫	೬೩.೦೦	೭೮.೭೫	೧೩೨.೦೦	೮೨.೫೧
೩.	ಅಂತ್ಯೋದಯ	೦೮.೦೦	೧೦.೦೦	೧೫.೦೦	೧೮.೭೫	೨೩.೦೦	೧೪.೩೭
೪.	ಯಾವುದು ಇಲ್ಲ	೦೩.೦೦	೦೩.೭೫	೦೨.೦೦	೦೨.೫೦	೦೫.೦೦	೦೩.೧೨
	ಒಟ್ಟು	**೮೦.೦೦**	೧೦೦%	**೮೦.೦೦**	೧೦೦%	**೧೬೦.೦೦**	೧೦೦%

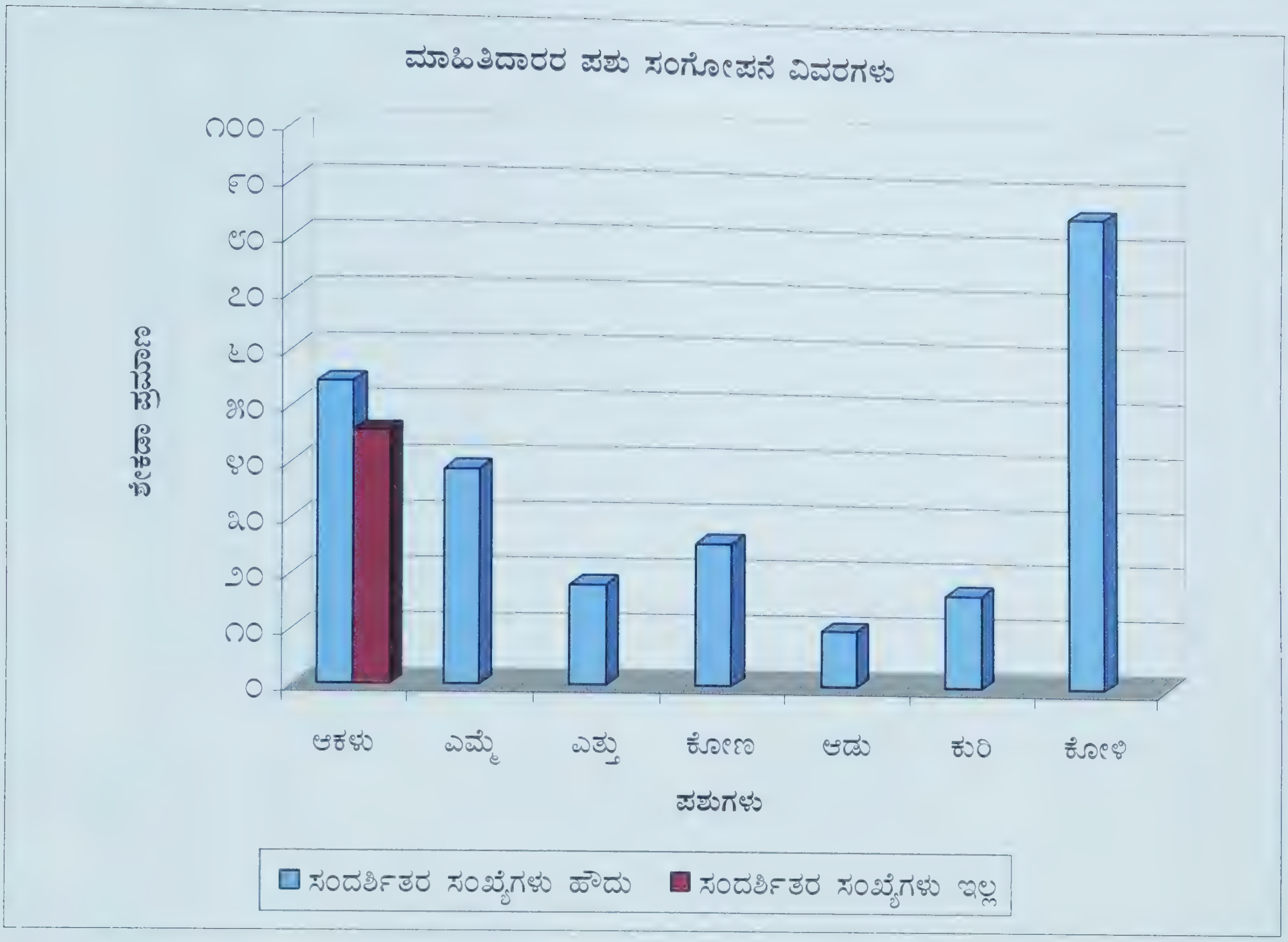
ಕೋಷ್ಟಕ ೧೬ರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಶೂನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಎ.ಪಿ.ಎಲ್. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿದ್ದು, ಇದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಕನಿಷ್ಠ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೦೩.೧೨ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರದ ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು (ಕೋಷ್ಟಕ ೧೬ರಲ್ಲಿ) ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅದು ಶೇ.೮೨.೫೦ರಷ್ಟು ಇದೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಶೇ. ೧೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಇದ್ದು, ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ. ೦೩.೧೨ ರಷ್ಟು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಎ.ಪಿ.ಎಲ್. ಕಾರ್ಡುದಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೭

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ.	ಪಶುಗಳು	ಸಂದರ್ಶಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಹೌದು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂದರ್ಶಿತರ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಇಲ್ಲ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂದರ್ಶಿತರು	
						ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ
೧.	ಆಕಳು	೮೭	೫೪.೩೮	೭೩	೪೫.೬೨	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೨.	ಎಮ್ಮೆ	೬೨	೩೮.೭೫	೯೮	೬೧.೨೫	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೩.	ಎತ್ತು	೨೯	೧೮.೧೩	೧೩೧	೮೧.೭೫	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೪.	ಕೋಣ	೪೧	೨೫.೬೩	೧೧೯	೭೧.೨೫	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೫.	ಆಡು	೧೬	೧೦.೦೦	೧೪೪	೯೦.೦೦	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೬.	ಕುರಿ	೨೭	೧೬.೮೮	೧೩೩	೮೩.೧೩	೧೬೦	೧೦೦.೦೦
೭.	ಕೋಳಿ	೧೩೮	೮೬.೨೫	೨೨	೧೩.೭೫	೧೬೦	೧೦೦.೦೦

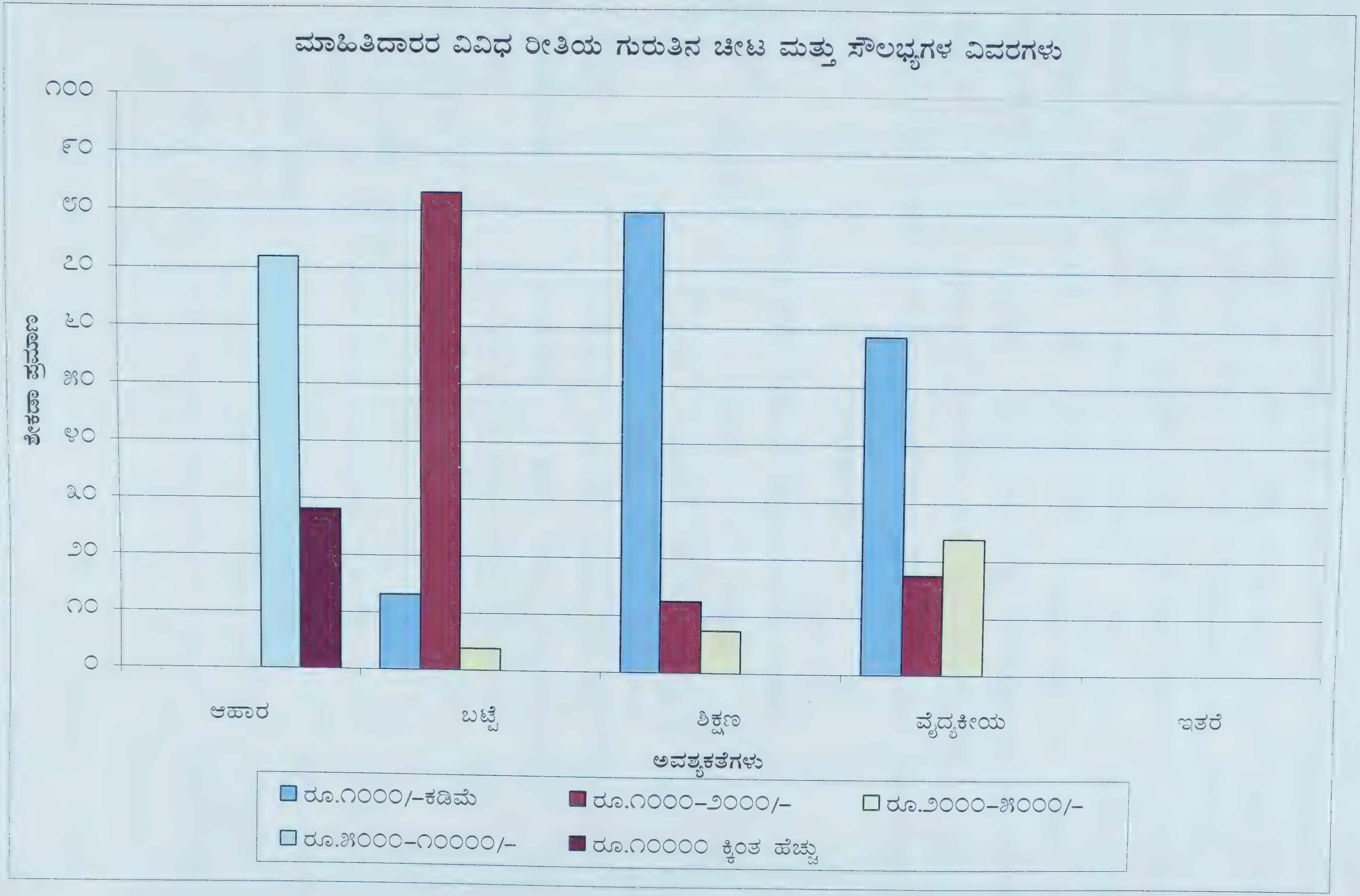
ಕೋಷ್ಟಕ ೧೭ರಲ್ಲಿ ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಆಕಳು, ಎಮ್ಮೆ, ಎತ್ತು, ಕೋಣ, ಆಡು-ಮೇಕೆ, ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೧೬೦ ಮಾಹಿತಿದಾರರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೫೪.೩೮ ರಷ್ಟು, ಆಕಳು, ಶೇ. ೩೮.೭೫ ರಷ್ಟು ಎಮ್ಮೆ, ಶೇ. ೧೮.೧೩ ರಷ್ಟು ಎತ್ತು, ಶೇ. ೨೫.೬೩ ರಷ್ಟು ಕೋಣ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇ. ೧೦.೦೦ ರಷ್ಟು ಆಡು/ಮೇಕೆ, ಶೇ. ೧೬.೮೮ ರಷ್ಟು ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಶೇ. ೮೬.೨೫ ರಷ್ಟು ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೭ನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಶುಪಾಲನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಪಶುಪಾಲನೆಯು ಸ್ವಂತ ಅನುಭೋಗದ ಆಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದು ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಕಾಳಜಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೮

ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು	ರೂ.೧೦೦೦/- ಕಡಿಮೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ರೂ.೧೦೦೦-೨೦೦೦/-	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ರೂ.೨೦೦೦-೫೦೦೦/-	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ರೂ.೫೦೦೦-೧೦೦೦೦/-	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ರೂ.೧೦೦೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧	ಆಹಾರ	-	-	-	-	-	-	೧೧೫	೭೧.೮೮	೪೫	೨೮.೧೨	೧೬೦	೧೦೦%
೨	ಬಟ್ಟೆ	೨೧	೧೩.೧೨	೧೩೩	೮೩.೧೨	೦೬	೦೩.೮೦	-	-	-	-	೧೬೦	೧೦೦%
೩	ಶಿಕ್ಷಣ	೧೨೮	೮೦.೦೦	೨೦	೧೨.೫೦	೧೨	೦೭.೫೦	-	-	-	-	೧೬೦	೧೦೦%
೪	ವೈದ್ಯಕೀಯ	೯೪	೫೮.೭೫	೨೮	೧೭.೫೦	೩೮	೨೩.೭೫	-	-	-	-	೧೬೦	೧೦೦%
೫	ಇತರೆ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

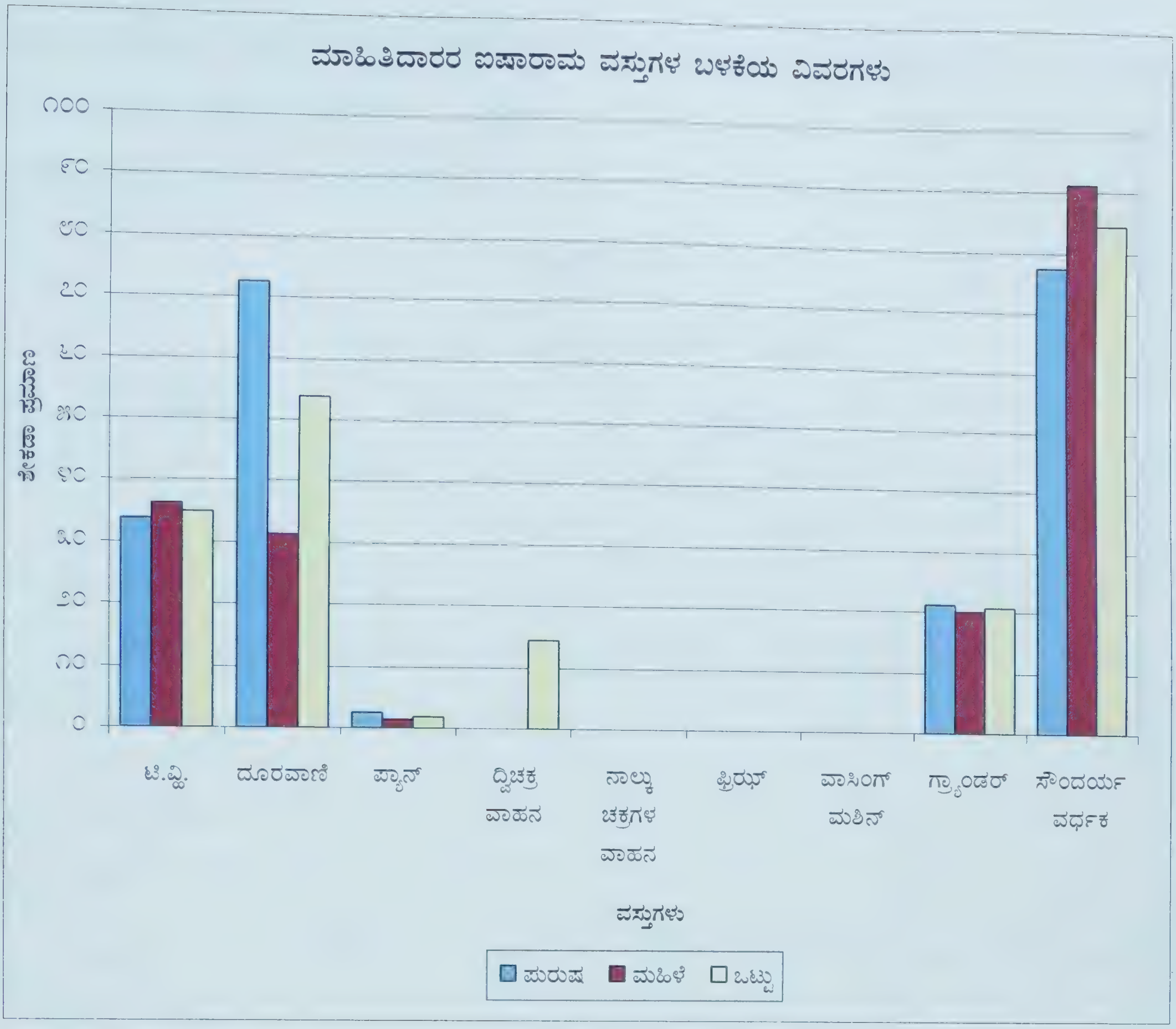

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಗುರುತಿನ ಚೀಟ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು
ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧೦೦
೯೦
೮೦
೭೦
೬೦
೫೦
೪೦
೩೦
೨೦
೧೦
೦
ಆಹಾರ
ಬಟ್ಟೆ
ಶಿಕ್ಷಣ
ವೈದ್ಯಕೀಯ
ಇತರೆ
ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು
ರೂ.೧೦೦೦/-ಕಡಿಮೆ
ರೂ.೧೦೦೦-೨೦೦೦/-
ರೂ.೨೦೦೦-೫೦೦೦/-
ರೂ.೫೦೦೦-೧೦೦೦೦/-
ರೂ.೧೦೦೦೦ ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೮ರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರೂ. ೧೦೦೦/– ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ, ರೂ. ೧೦೦೦/– ದಿಂದ ೨೦೦೦/– ರೂಗಳ ವರೆಗೆ, ರೂ. ೨೦೦೦/– ದಿಂದ ೫೦೦೦/– ರೂಗಳವರೆಗೆ, ರೂ. ೫೦೦೦/– ದಿಂದ ೧೦೦೦೦/– ರೂಗಳವರೆಗೆ ಅಥವಾ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. ೫೦೦೦/– ದಿಂದ ರೂ. ೧೦೦೦೦/– ವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ (ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ) ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಶೇ. ೭೧.೮೮ ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶೇ. ೨೮.೧೨ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ರೂ. ೧೦೦೦೦/– ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಬಟ್ಟೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ರೂ. ೫೦೦೦/– ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೯

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಐಷಾರಾಮಿ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ ಸಂ.	ವಸ್ತುಗಳು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಟಿ.ವ್ಹಿ.	೨೭.೦೦	೩೩.೭೫	೨೯.೦೦	೩೬.೨೫	೫೬.೦೦	೩೫.೦೦
೨.	ದೂರವಾಣಿ	೫೮.೦೦	೭೨.೫೦	೨೮.೦೦	೩೧.೨೫	೮೬.೦೦	೫೩.೭೫
೩.	ಫ್ಯಾನ್	೦೨.೦೦	೦೨.೫೦	೦೧.೦೦	೦೧.೨೫	೦೩.೦೦	೦೧.೮೭
೪	ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ						೧೪.೩೭
೫.	ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರಗಳ ವಾಹನ	–	–	–	–	–	–
೬.	ಫ್ರಿಝ್	–	–	–	–	–	–
೭.	ವಾಶಿಂಗ್ ಮಶಿನ್	–	–	–	–	–	–
೮.	ಗ್ರೈಂಡರ್	೧೭.೦೦	೨೧.೨೫	೧೬.೦೦	೨೦.೦೦	೩೩.೦೦	೨೦.೬೩
೧೦.	ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕ	೬೨.೦೦	೭೭.೫೦	೭೩.೦೦	೯೧.೨೫	೧೩೫.೦೦	೮೪.೩೭

ಕೋಷ್ಟಕ ೧೯ ರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಯಾವ ಯಾವ ಐಷಾರಾಮಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಮಾಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ದಿನನಿತ್ಯ ಅವರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಟಿವ್ಹಿ, ದೂರವಾಣಿ, ಪ್ಯಾನ್, ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ವಾಹನ, ಪ್ರಿಜ್, ವಾಷಿಂಗ್‌ಮಸಿನ್, ಮಿಕ್ಸಿ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಶೇ.೩೮ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಟಿವ್ಹಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಶೇ. ೫೩.೭೫ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಶೇ. ೦೧.೮೭ ಪ್ಯಾನ್, ಶೇ. ೧೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ, ಶೇ. ೨೦.೬೩ ಕುಟುಂಬದವರು ಮಿಕ್ಸಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಶೇ. ೮೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

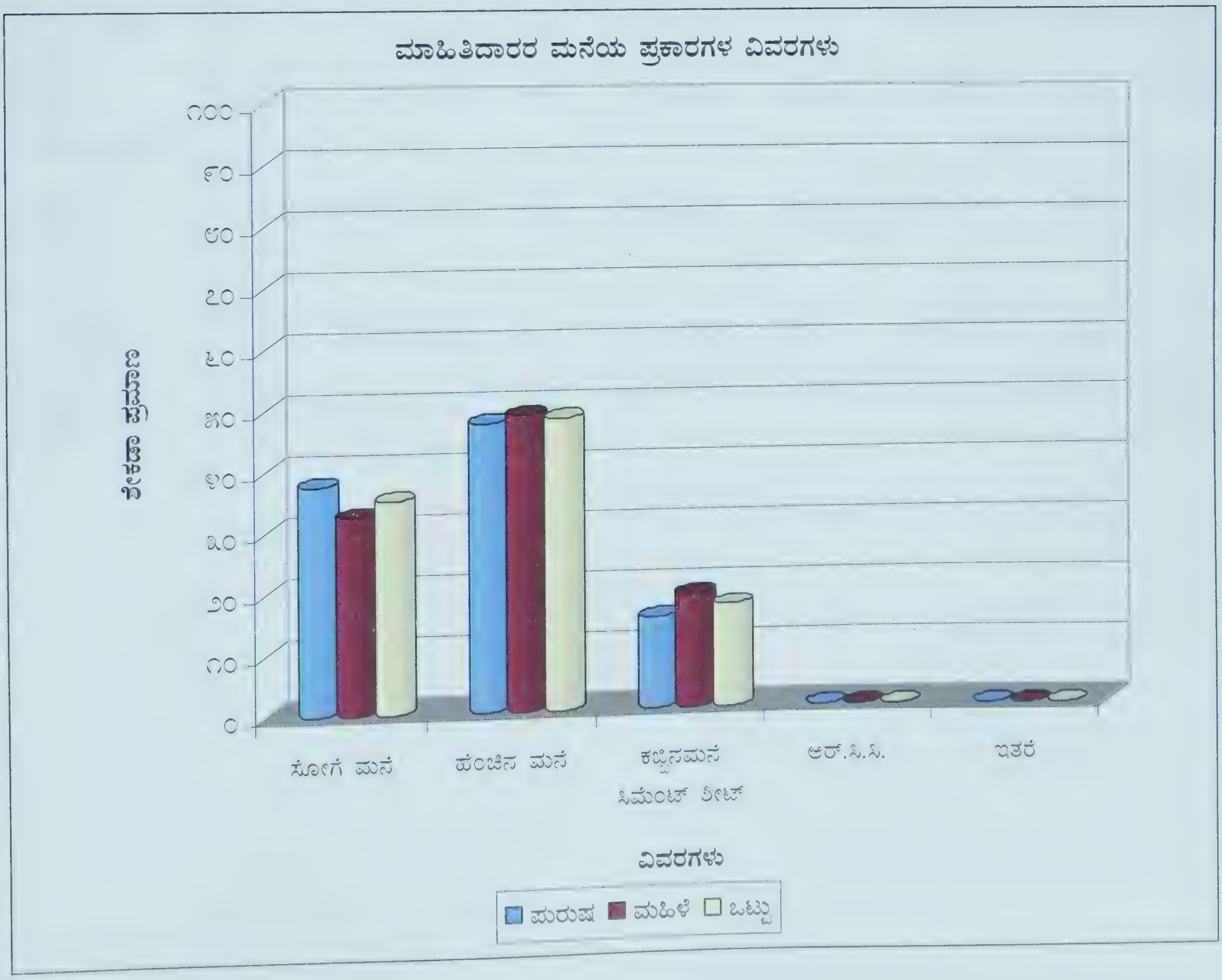
ಈ ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಿಂದ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಐಷಾರಾಮ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಟಿವಿ, ದೂರವಾಣಿ, ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ, ಮಿಕ್ಸಿ, ಇವುಗಳ ಬಳಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ಐಷಾರಾಮ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಫ್ರಿಜ್.

ವಾಷಿಂಗ್‌ಮಶಿನ್ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೦

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಪುರುಷ		ಮಹಿಳೆ		ಒಟ್ಟು	
		ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಸೋಗೆ ಮನೆ	೩೦.೦೦	೩೭.೫೦	೨೬.೦೦	೩೨.೫೦	೫೬.೦೦	೩೫.೦೦
೨.	ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ	೩೮.೦೦	೪೭.೫೦	೩೯.೦೦	೪೮.೭೫	೭೭.೦೦	೪೮.೧೨
೩.	ಕಬ್ಬಿನಮನೆ ಸಿಮೆಂಟ್‌ನ ಸೀಟ್	೧೨.೦೦	೧೫.೦೦	೧೫.೦೦	೧೮.೭೫	೨೭.೦೦	೧೬.೮೮
೪.	ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ.	–	–	–	–	–	–
೫.	ಇತರೆ	–	–	–	–	–	–
	ಒಟ್ಟು	೮೦.೦೦	೧೦೦.೦೦	೮೦.೦೦	೧೦೦.೦೦	೧೬೦.೦೦	೧೦೦.೦೦

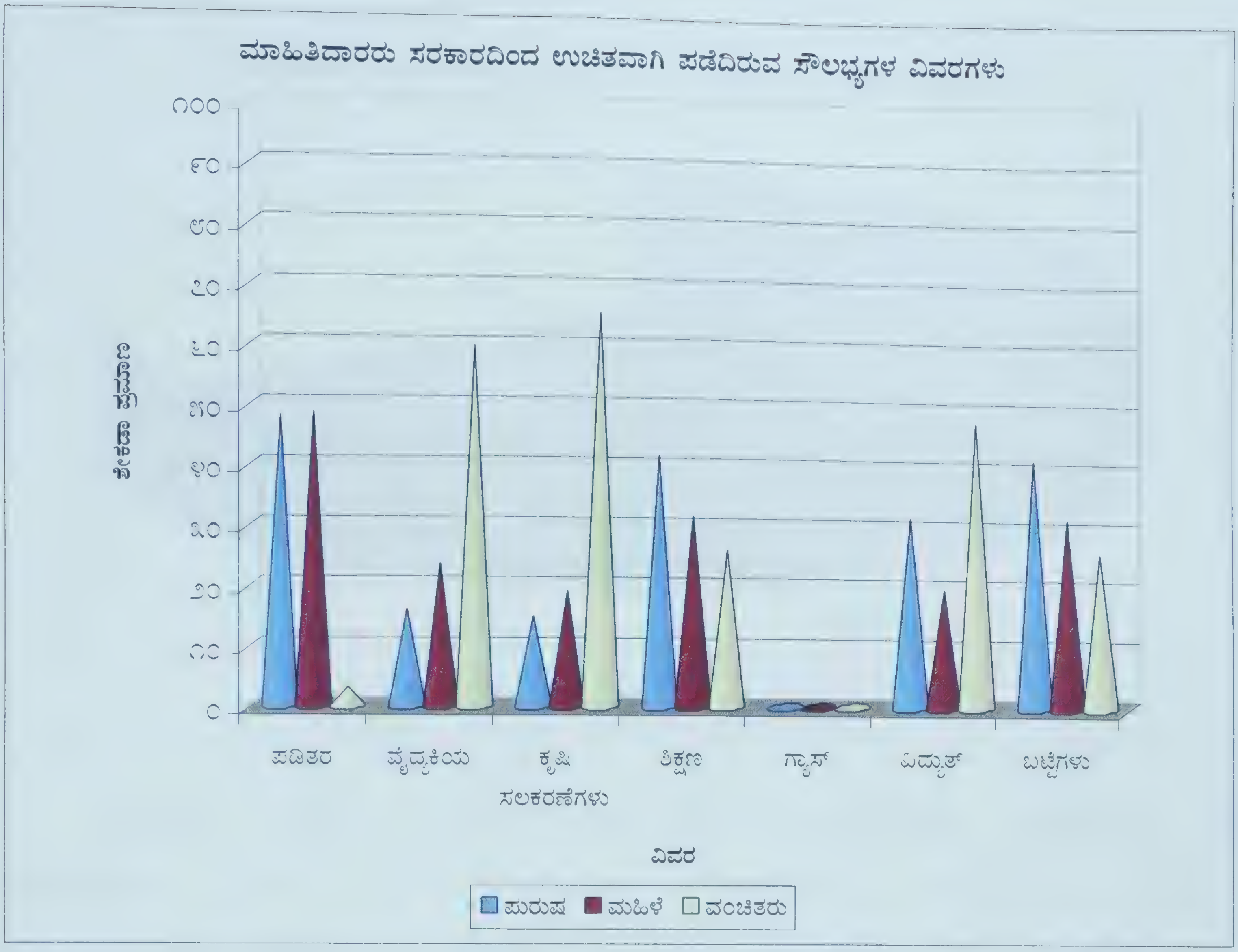
ಕೋಷ್ಟಕ ೨೦ರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಮನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಈ ರೀತಿ ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಸೋಗೆ ಮನೆ ಹೊಂದಿದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೩೫.೦೦ ರಷ್ಟು, ಹೆಂಚಿನ ಮನೆ ಶೇ. ೪೮.೧೨ ರಷ್ಟು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸೀಟಿನ ಮೇಲ್ಚಾವಣಿ ಶೇ. ೧೬.೮೮ ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಸರಕಾರ ಹಲವಾರು ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳ ನಿಗದಿತ ಲಭ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೧

ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಸರಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿವರ	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ವಂಚಿತರು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಪಡಿತರ	೭೭	೪೮.೧೨	೭೮	೪೮.೭೫	೦೫	೦೩.೧೩	೧೬೦	೧೦೦%
೨.	ವೈದ್ಯಕೀಯ	೨೬	೧೬.೨೫	೩೮	೨೩.೭೦	೯೬	೬೦.೦೦	೧೬೦	೧೦೦%
೩.	ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು	೨೪	೧೫.೦೦	೩೧	೧೯.೩೭	೧೦೫	೬೫.೬೩	೧೬೦	೧೦೦%
೪.	ಶಿಕ್ಷಣ	೬೭	೪೧.೮೭	೫೧	೩೧.೮೭	೪೨	೨೬.೨೬	೧೬೦	೧೦೦%
೫.	ಗ್ಯಾಸ್	–	–	–	–	–	–	–	–
೬.	ವಿದ್ಯುತ್	೫೧	೩೧.೮೮	೩೨	೨೦.೦೦	೭೭	೪೮.೧೨	೧೬೦	೧೦೦%
೭.	ಬಟ್ಟೆಗಳು	೬೭	೪೧.೮೭	೫೧	೩೧.೮೭	೪೨	೨೬.೨೬	೧೬೦	೧೦೦%

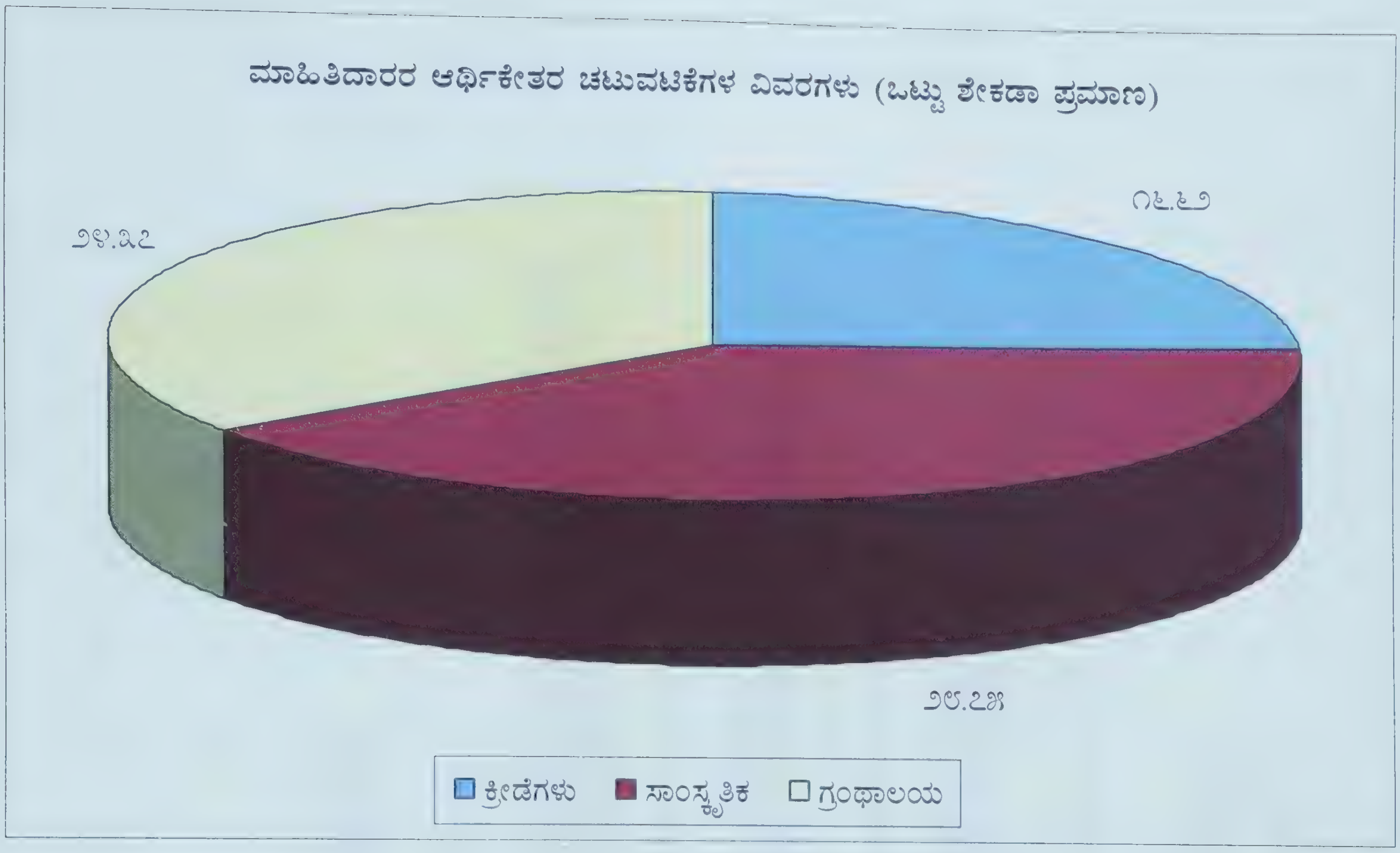

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೧ರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಸರಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರಕಾರದ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಪಡೆದವರ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೦೩.೧೩ ರಷ್ಟು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೬೦.೦೦, ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಶೇ. ೬೫.೬೩, ಶಿಕ್ಷಣ ಶೇ. ೨೬.೨೬, ವಿದ್ಯುತ್ ಶೇ. ೪೮.೧೨ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ-ಬರೆಗಳು ಶೇ. ೨೬.೨೬ ರಷ್ಟನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಈ ಉಚಿತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಸರಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೨

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಆರ್ಥಿಕೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಕ್ರೀಡೆಗಳು	೧೭.೦೦	೨೧.೨೫	೦೮.೦೦	೧೦.೦೦	೨೫.೦೦	೧೬.೬೨
೨.	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ	೨೭.೦೦	೩೩.೭೫	೧೯.೦೦	೨೩.೭೫	೪೬.೦೦	೨೮.೭೫
೩.	ಗ್ರಂಥಾಲಯ	೨೬	೩೨.೫೦	೧೩.೦೦	೧೬.೨೫	೩೯.೦೦	೨೪.೩೭

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೨ರಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಕ್ರೀಡೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆ ಈ ಪ್ರಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. ೧೬.೬೨ ರಷ್ಟು, ಸಮುದಾಯದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಶೇ. ೨೮.೭೫ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೨೪.೩೭ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ತರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲದೇ ಡಮಾಮಿಯಂತಹ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿ ಯುವಕರು ಆಧುನಿಕ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೩

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಹವ್ಯಾಸಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿವರ	ಪುರುಷ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಮಹಿಳೆ	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು	ಶೇಕಡಾ ಪ್ರಮಾಣ
೧.	ಬೇಟೆ	೨೪.೦೦	೩೦.೦೦	–	೦೦.೦೦	೨೪.೦೦	೧೫.೦೦
೨.	ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ	೬೭.೦೦	೮೫.೭೫	೪೮.೦೦	೬೦.೦೦	೧೧೩.೦೦	೭೦.೬೧
೩.	ಮದ್ಯಪಾನ	೫೩.೦೦	೬೬.೨೫	೧೧.೦೦	೧೩.೭೫	೬೪.೦೦	೪೦.೦೦
೪.	ಜೂಜಾಟ	೪೮.೦೦	೬೦.೦೦	೧೨.೦೦	೧೫.೦೦	೬೦.೦೦	೩೭.೫೦
೫.	ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ	೧೩.೦೦	೧೬.೨೫	೨೨.೦೦	೨೭.೦೦	೩೫.೦೦	೨೧.೮೭

ಕೋಷ್ಟಕ ೨೩ರಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿದ ವಿವಿಧ ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಬಗೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೇ. ೧೫.೦೦ ರಷ್ಟು ಜನರು ಬೇಟೆ, ಶೇ. ೭೦.೬೧ ರಷ್ಟು ಜನರು ತಂಬಾಕ ಸೇವನೆ, ಶೇ. ೪೦.೦೦ ರಷ್ಟು ಮಧ್ಯಪಾನ, ಶೇ. ೩೭.೫೦ ಜೂಜಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ದೂರ ಇರುವವರು ಕೇವಲ ಶೇ. ೨೧.೮೭ ರಷ್ಟು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿರುವ ದುಶ್ಚಟಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮಧ್ಯಪಾನ, ತಂಬಾಕು ಹಾಗೂ ತಂಬಾಕಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳ ದಾಸರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ದುಡಿದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ದುಶ್ಚಟಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ರೂ. ೧೫೦/- ಕೂಲಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಳಸಿದರೆ, ೧೫೦ ರೂಗಳ ಉತ್ಪಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ೧೦೦ರೂಗಳನ್ನು ದುಶ್ಚಟಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಹೆಂಡ

ಸೇವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅವಲೋಕನದ ಪ್ರಕಾರ ಶೇ. ೬೦ ರಷ್ಟು ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಂಡ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ, ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಗರಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲದ್ದು, ಭೂ ರಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡವಳಿದಾರರು ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿದಾಗ ಶೇ. ೫೩.೧೩ ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ೧ ರಿಂದ ೨ ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಶೇ.೪೬.೮೭ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.
- ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ವಾಸಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರರಾಗಿದ್ದರೆ, ಪುರುಷರು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಕೇವಲ ಶೇ. ೦೭.೫೧ ರಷ್ಟು ವೃತ್ತಿಪರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಸಿದ್ದಿಯರು ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇ. ೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

- ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಮಿತಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

- ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೇಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಋತುಮಾನ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿವೆ.

- ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪುರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತರುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಶೇ.೦೦.೬೨ರಷ್ಟು ಜನರು ತುಂತುರ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

- ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

- ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

- ಅವಶ್ಯಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯ ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅದು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.

- ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಶೂನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಎ.ಪಿ.ಎಲ್. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿದ್ದು, ಇದು ಈ ಜನರ ಕನಿಷ್ಠ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೦೩.೧೨ ರಷ್ಟು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯ ಸರಕಾರದ ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

- ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಶಿಕ್ಷಣ,

ವೈದ್ಯಕೀಯ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದಂತೆ ಬಟ್ಟೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇವುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ರೂ. ೫೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

- ಐಷಾರಾಮ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಫ್ರಿಜ್, ವಾಷಿಂಗ್‌ಮಸಿನ್, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳು ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಯಾವುದೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಹಲವಾರು ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಮನೆ ರಹಿತ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರದ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ನಿವೇಶನ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರದ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂತಾಗಿದೆ.

- ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಸರಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಚಿತ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯುತ್, ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಸರಕಾರದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅರ್ಹರಿದ್ದರೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

- ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು. ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ, ಮದ್ಯಪಾನ, ಮುಂತಾದ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದವರು ಕೇವಲ ಶೇ. ೨೧.೮೭ ರಷ್ಟು, ಉಳಿದವರು ಸುಮಾರು ಶೇ. ೭೮.೧೩ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನೇಕ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ಥರದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ದುಶ್ಚಟಗಳು ಇಡೀ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೦೧. districtatglance.uttarkannada

೦೨. ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಎನ್ ಭಟ್, ಸಿದ್ದಿಯರು (ಕರ್ನಾಟಕದ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಭಾಗ ೧) ಪು ೧೯೬

೦೩. districtatglance.uttarkannada

ಅಧ್ಯಾಯ ೫

ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು

ಅಧ್ಯಾಯ ೫

ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು

ಮೂಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆಲ್ಲಾ ಹಲವು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಕೃಷಿಯ ಮೂಲ ಜನಕಳು 'ಸ್ತ್ರೀ'ಯಾಗಿದ್ದು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಪುರಾವೆಗಳಿವೆ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥರಗಳ ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಎನ್ನುವ ಶ್ರೇಣೀಕರಣವಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಬೇಟೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ ಮೂಲತಃ ಜನ್ಮತಾಳಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಯಿಂದಲೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಂಕಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾದಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಹಿಳೆ ಬೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಷ್ಟೇ ನಿಸ್ಸೀಮಳಾಗಿದ್ದಳು. ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ಮಾಂಸವನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಮಹಿಳೆಯು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಹಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಗಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಎಸೆದಾಗ ಅವು ಮೊಳಕೆ ಯೊಡೆದು ಸಸಿಯಾಗಿ ಕಂಡ ಜ್ಞಾನವು ಕೃಷಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯೆಂದರೆ ಮೆಸೋಪೋಟೋಮಿಯಾದ ಟೈಗ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಯಾಪ್ರಟೀಸ್ ನದಿ ದಂಡೆಗಳ ಮೇಲಿರುವ ನಾಗರಿಕತೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ಗುಂಪುಗಳು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜೊತೆಯಾಗಿಯೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆಯಾಗದೆ ಗಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ-ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾಲಾನಂತರ ಮಹಿಳೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡರೆ, ಪುರುಷ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗತೊಡಗಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆಯಾದ ನಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸುಗಳು, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಕಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಸಸಿಯಾಗ ತೊಡಗಿದವು. ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೆಲಸವಾದರೆ, ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಪುರುಷರ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. "ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಆವಿಷ್ಕಾರ. ಇದರ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಆರಂಭದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರದ್ದೆ ಆಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರ ಸಹಾಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ಬೇಟೆಯನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ವಾಸಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೆಲ ಆಗೆದು ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಂತರ ಸದಾ ಕಾಲದವರೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೆಲಸ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೆಲಸವಾಗಿಯೆ ಉಳಿಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸುವಂತಿಲ್ಲ".[೧] ಹೀಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಕೃಷಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಯಿತು. "ಕಾಲಾನಂತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಪುರುಷರಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಶುಪಾಲನೆ ಹೇಗೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು? ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯ ಬೇಟೆಗಾಗಿ

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಯುವಾಗ ಕ್ರೂರವಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ತಂದು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಶುಪಾಲನೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರದಾಗಿದ್ದಿತು. ಪುರುಷರದ್ದೋ? ಸ್ತ್ರೀಯರಿದ್ದೋ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ತ್ರೀಯರದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಭರ್ಚಿಯ ಆವಿಷ್ಕಾರ ಪೂರ್ತಿ ಯಾಗಿ ಪುರುಷರದ್ದಾಗಿದ್ದಿತು".[೨] ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಪುರುಷರದ್ದೇ ಆಯಿತು. "ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದ ಆವಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ನೇಗಿಲನಿಂದ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನುಗಳ ವ್ಯವಸಾಯ ಆರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೈಯಿಂದ ಇದು ಪುರುಷರ ಕೈಯಗೆ ಬಂದಿತು. ಪೃಥ್ವಿಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕ"[೩] ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಆರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಂದಲೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ರಾಬರ್ಟ್ ಭಿಪಾಲ್ಡ ಎನ್ನುವರು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಆದಿವಾಸಿ ಗುಂಪಿನ ಹೆಸರು ಚರೋರೆ. ಅವರ ಒಂದು ದಂತ ಕಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ "ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯವನ್ನು ಹುಡುಕಿದಳು. ಸಾಯುವಾಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯು ತಾನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ನೆಲದ ಮೇಲಿಂದ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಅವಳ ದೇಹ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆಲವನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿತೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬೆಳೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆದ್ದಿತು".[೪] ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ "ಮಾನವನ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ಪುರುಷರು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಗಾರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುಡಿಮೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಬೇಟೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಾರಂ ಭದಲ್ಲಿ ಬೇಟೆಯಾಡಿದ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಹಸಿಯಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದ ಬಳಿಕ ಬೇಯಿಸಿ ತಿನ್ನಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ನಂತರ ಪುರುಷರು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರು ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆಸಿ ಆಹಾರ ಬೇಯಿಸಿ ಹಂಚುವ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುವ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸವು ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಮಳೆ ಬಿಸಿಲು ಚಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಗುಡಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಮಹಿಳೆ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ-ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಇತರೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಮಾನವ ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆಯೂರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಕೃಷಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದು ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ".[೫] "ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯಬಹುದು. ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಉಚ್ಛಸ್ಥಾನವಿದೆಯೊ ಆ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉತ್ತಮಮಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕಾಣುವ ದೃಷ್ಟಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಂಚರು ಪ್ರೇಯಸಿರೆಂದು, ಜರ್ಮನ್ನರು ಮನೆಯೊಡತಿಯರೆಂದು, ಚೀನಿಯರು ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯರು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯರೆಂದು, ಮುಸ್ಲಿಮರು

ತಮ್ಮ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ".[೬] ಒಂದೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ದೇವತೆಗಳೆಂದು, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಅಮೇರಿಕಾದವರು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ದೇವತೆಗಳೆಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಫ್ರೆಂಚರು ಪ್ರೇಯಸಿಯರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಆದಿಕಾಲದಿಂದಲೂ ತಾಯಿಯಾಗಿಯೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದಿದ್ದಾಳೆ. ನಂತರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಮಗಳಾಗಿ, ತಂಗಿಯಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಕೆಲವೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯ ಮೂಲಕ ಅವಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅಚ್ಚೊತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಹನೆಯ ಮೂರ್ತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಗಣಿ ಎಂದು ಗಂಡಿನ ಪೂರಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ–ಪುರುಷರಿಗೆ ಅಸಮಾನತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷನಷ್ಟೆ ಸಮರ್ಥ ಳಾಗಿದ್ದಳು. ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪಠಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ವೇದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಕೂಡ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರು. ವೇದ ಕಾಲದ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವೇದಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿ ಮುಂದುವರಿದು ಬಿಡುವಳೆಂಬ ಭಯದಿಂದ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರ ನಿರಾಕರಿಸಿ ವೇದಪಠಣವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು. ವಿವಾಹದ ಆಯ್ಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಳ ಆಯ್ಕೆಗೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿರಾಗಿ, ಅವಿವಾಹಿತರಾಗಿ, ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ. ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ತನ್ನ ತಪ್ಪು ಇರದೇ, ಹೆಣ್ಣು ಬಲಿಪಶುಯಾಗಿದ್ದಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಹೆಂಡತಿ ರೇಣುಕಾ, ಗೌತಮನ ಹೆಂಡತಿ ಅಹಲ್ಯೆ, ರಾಮಯಣದ ಸೀತೆ ಆದರ್ಶಗಳಾಗಿದ್ದರು. ರಾಮನಿಂದಾಗಿ ಸೀತೆ ಕಾಡು ಪಾಲಾದಳು. ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿ ಅರ್ಜುನನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ವಿವಾಹವಾದರೂ, ಐದು ಜನರೊಡನೆ ಜೀವಿಸ ಬೇಕಾಯಿತು. ದ್ರೌಪದಿ ತಂದೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇಲ್ಲಿ ಪುತ್ರಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯತೆಯಿದ್ದ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ೧೧ ಜನ ಪುರುಷರೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡುರಾಜ ನಿರ್ವೀರ್ಯನಾಗಿದ್ದ. ಆತ ಕುಂತಿ ಮತ್ತು ಮಾದ್ರಿ ಎಂಬಿಬ್ಬರನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಕೇವಲ ಭೋಗದ ವಸ್ತು, ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯಳಾಗಿದ್ದಳು ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

"ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾ ಬಂದು ಸ್ತ್ರೀಯು ಪತಿಯನ್ನು ಪೂಜ್ಯಭಾವನೆಯಿಂದ 'ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆ' ಎನ್ನುವ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಂಧನಗೊಳಪಡಿಸಿದರು. ಮನುಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ "ಯತ್ರನಾರ್ಯಸ್ತು ಪೂಜ್ಯಂತೇ ರಮತಿ ತತ್ರದೇವತಾ" ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಶ್ಲೋಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪೂಜ್ಯ

ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ ಯಾದರೂ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ "ನ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮರ್ಹತಿ" ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬಗೆಗೆ ದ್ವಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮೂಡಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಇನ್ನು ಲಜ್ಜೆ ಮಾಡದೆ ಬೆತ್ತಲೆ ತಿರುಗುವ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನುಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ನುಡಿಯುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ವೇದ ಮಂತ್ರ ಪಠಿಸಬಾರದೆಂದು, ವೇದವನ್ನು ಓದಬಾರದೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಯಜ್ಞೋಸವತ ಧರಿಸಿ ಯಜ್ಞಯಾಗದಿಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ, ಯಜಮಾನ್ಯ ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರದ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಗೆ, ವೇದಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಲು ಬಾರದೆಂಬ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನಿಯಮ ಮಾಡಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಆಕೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು".[೭] ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ 'ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜ' ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರು ಈಗ ಮಹಿಳೆ ಪುರುಷನಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣಿನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ವೀಣೆ ನಿಸರ್ಗ ಸಹಜವಾಗಿಯೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ಹದಗೊಳಿಸಲು ಆಕೆಯ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಗಂಡಸು ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೆನ್ನಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿಯಾಗಿ ಆಕೆಯಿಂದ ಹಾಡಿಸುವ, ಶೃತಿಗೊಳಿಸುವ ವಕ್ತೃನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬದುಕಿನ ವೀಣೆಯ ತಂತಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹರಿಯುವ, ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುವ ಅಪಸ್ವರಗೊಳ್ಳುವುದೆಲ್ಲ ಚರಿತ್ರೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮಾನವ ತಮ್ಮ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದ್ದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಕೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. "ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ವರ್ತುಲಾಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ಇರುವುದೆ ಪುರುಷ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಾರತಮ್ಯ ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಆಯೋಗದ ವರದಿಗಳು ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ".[೮]

ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿದವಳು ಮಹಿಳೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿಯ ಮೂಲಕ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಮಹಿಳೆಗೆ ವಿರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಅವಳು ಮಡಿಕೆ ಕುಡಿಕೆಗಳ ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಮನೆಕಟ್ಟುವಿಕೆ, ನೂಲುವಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಕೊಂಡಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುರಿಗಳ ತುಪ್ಪಳದಿಂದ ದಾರ ತಯಾರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಮಹಿಳೆಯೆ ಕಂಡುಕೊಂಡಳು. ಮಹಿಳೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪುರುಷರ ಕೈ ಸೇರಿ ಇದು ಪುರುಷರಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾದದ್ದು ಎಂದು ಅಚ್ಚು ಹೊಡೆಯಲಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಡಿನ ಸಮಾನಳಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವಳನ್ನು ಆದಾಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ

ಒಳಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವಳು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹೆತ್ತು ಸಂಸಾರ ನಡೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡತನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿದರೂ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರಣ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕೂಲಿ

"ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ 'ಕೂಲಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು".[೯] ಹಿಂದೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ವಸ್ತುಗಳ ವಿನಿಮಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಿತ್ತು. ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿದರೆ, ಆ ದುಡಿತದ ಬೆಲೆಯು ಹಣದ ಬದಲಾಗಿ ಕಾಳುಗಳನ್ನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಭತ್ತ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಇತರೆ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಕೂಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ದುಡಿತವು ವಿನಿಮಯ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪರಂಪರೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಇಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ದುಡಿಯುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕೂಲಿಯನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಕೂಲಿಯ ವಿಧಗಳು: ೧. ಕೃಷಿಕೂಲಿ ೨. ದಿನಗೂಲಿ (ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳು)

ಕೃಷಿಕೂಲಿ

ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೂಲ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತಃ ಬಡವರಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಆಸ್ತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಇವರು ಬೇರೆಯವರ ಹೊಲ, ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೇವಲ ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರೂ ಕೂಡಾ ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮುದಾಯದ ಮಹಿಳೆ ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು, ಕುರಿ, ಕೋಳಿಗಳ ಹಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿ ಆಹಾರ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ, ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರ ತಿಂದು, ಗಂಡನಿಗೆ ಬುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಚಿತ್ರಣ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ಐದು ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಪೈರು ಕೊಯ್ದು ರಾಶಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಫೆಬ್ರವರಿಯಿಂದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗುವುದು ಅಪರೂಪ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಗಂಡಸರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾಹಿತಿದಾರರು ವಿವರಣೆ ನೀಡಿದರು.

"ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜೊತೆಗೆ ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಹತ್ತಿರವಾದವು. ಇಂತಹ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಯುಗಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಮಗಳಾಗಿ, ಸೊಸೆಯಾಗಿ... ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಜೀವನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿದಳು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದವು".[೧೦] ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಮಹಿಳೆ, ಕೃಷಿ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕೃಷಿ, ಮನೆಗೆಲಸ, ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ, ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. "ಜಗತ್ತಿ ನಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರ ಜೀವನವು ಹೆಚ್ಚು-ಕಡಿಮೆ ವರ್ತುಲಾಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುವ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗ. ಆರ್ಥಿಕ ರಂಗವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರ ಇರುವುದು ಪುರುಷ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಾರತಮ್ಯ ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಆಯೋಗದ ವರದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ".[೧೧] ಹೀಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ೧೯೪೮ರ ಕನಿಷ್ಠ ಕೂಲಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಯಾದ ಕೂಲಿಯು ಸಿಗದೆ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಸಜೆ ಅಥವಾ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ದಂಡಾರ್ಹ ಅಪಾರಾಧ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಮಹಿಳೆ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು

ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು, ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವುದು, ಭತ್ತ ಕೊಯ್ಯುವುದು, ತೆನೆ ಮುರಿಯುವುದು,ರವದಿ ಹಾರಿಸುವುದು, ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು, ಕಣ ಮಾಡುವುದು, ಕಣ ಸಾರಿಸುವುದು,

ಜಿನ್ ಹಾಕಿಸುವುದು, ಎಡಿಕುಂಟಿ ಹೊಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಮಣ್ಣು ಎತ್ತುವುದು, ರಾಶಿ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು, ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಏರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ

ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದು : ಕೃಷಿಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾಲ, ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆಯ ಸಮಯ ಹಾಗೂ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹೊಲಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಂತಕ್ಕಂತ ಕಸ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು, ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಪೈರಿನ ಮಧ್ಯ ಬೆಳೆದ ಕಸವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮುಂಜಾನೆ ಎದ್ದು ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೨೫ ರೂ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಭತ್ತ ಕೊಯ್ಯುವುದು : ಭತ್ತದ ಫಸಲು ಬಂದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೊಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ದಿನಗೂಲಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಭತ್ತ ಕೊಯ್ಯುವ, ಭತ್ತದ ತೆನೆಯ ಹೊರೆಗಳನ್ನು ಹೊರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವುದು : ಬಿತ್ತನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತುವ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಲು ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಬೀಜ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ರವದಿ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಯ : ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಈರುಳ್ಳಿ, ಆಲುಗಡ್ಡೆ, ಶೇಂಗಾ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೆಂಗಸರೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದ ತೆನೆಯ ಮೇಲಿನ ರವುದಿ, ಕಬ್ಬಿನ ರವುದಿ ಸುಲಿದು ಅದನ್ನು ಸ್ವಚ್ಚವಾಗಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಸಕ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸುವುದು : ಬೆಳೆದು ನಿಂತ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿಯ ಹತ್ತಿ ಬಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಸುಗ್ಗಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೫೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಗಳಿಂದಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು, ಆರು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಅರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ

ಕೂಲಿಯಿದ್ದು ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯಿರದೆ ಉಪವಾಸವಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬ ಗಳಲ್ಲಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ವರ್ಷವಿಡಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳು ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಕೆಲ ಮಹಿಳೆಯರು ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ನಗರಗಳತ್ತ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವವರು ಮಳೆಯನ್ನೆ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿದ್ದರೆ ವರ್ಷದ ಹನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯ ಮೂಲಕ ಬದುಕುವವರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗೆ ಬಹಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ದುಡಿದರೂ ಗಂಡನ ಹತ್ತಿರ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ ಹಣ ಕೇಳುವುದು ದುರಂತವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು.

ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳು

ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಗಾರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ, ನಗರದ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗಾರೆ ಕೆಲಸ : ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹೊರುವುದು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದು, ಗೋಡೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದು ಈ ಕೆಲಸಗಳು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದು ಪುರುಷನಷ್ಟೇ ದುಡಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಕೂಲಿಯ ಹಣ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೨೫ ರೂ.ಗಳಂತೆ ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆಯು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ಥಿ : ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ದುಡಿಯು ತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಬಡತನ. ಗಂಡ ದುಡಿಯದೆ ಇದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆ ರಸ್ತೆ ದುರಸ್ಥಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥಳಾದರೂ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಮಹಿಳೆ ಹೀಗೆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು : ಉದ್ಯೋಗವಿರದೆ ಇದ್ದಾಗ ಕೆಲವರು ಗೋವಾ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ, ಕಾರವಾರ, ಮಂಗಳೂರು, ಉಡುಪಿ, ದಾಂಡೇಲಿ, ಹಳಿಯಾಳ ಇತರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ

ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಬ್ಬ ಅಥವಾ ಜಾತ್ರೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮರಳಿ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ವಾಪಸ್ಸಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅವಳ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯದೆ ಬಡವರಾಗಿಯೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿದವರಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕುಟುಂಬದ ಸಮೇತ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಬಡತನ. ಇವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬದ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖರ್ಚುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದ್ದು, ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಗಂಡನ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪಶುಪಾಲನೆ

ಪಶುಪಾಲನೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಮುಖ ವೃತ್ತಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡ ಬೇರೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಕುರಿ, ಕೋಳಿ, ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಹಾಗೂ ಮಾರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವರು. ಈ ವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ಅವಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಇಂದು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬುತ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದನ, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ ಮೇಯಿಸಲು ಹೋಗುವರು. ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಆದಾಯ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇತರೆ ಸಮುದಾಯದವರು ಹೋಗಿ ಕೋಳಿ ಹಾಗೂ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಇತ್ತಿತ್ತಲಾಗಿ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಮೇಕೆ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆ ನೀಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕುರಿಗಳ ತುಪ್ಪಳ, ಚರ್ಮ ಹಾಗೂ ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿಕರು ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಕರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ದಿನ ಕುರಿ ಕೆಡವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕುರಿಗೊಬ್ಬರ ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯ ಫಲವತ್ತತೆಗೆ ಕುರಿಗೊಬ್ಬರ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕು. ಕುರಿಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೋಳಿ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಆಡುಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಗಂಡಸರು

ಕುರಿಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸದಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮನೆಯ ಯಜಮಾನ ಕುರಿಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದಿದ್ದರೂ ಮಹಿಳೆಯರೆ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರತಿದಿನ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಆಡು ಮೇಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಆಡಿನ ಹಿಕ್ಕಿ ತೆಗೆದು ಅದನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅವುಗಳ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಂಗಸರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಾಪಾರ

ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಮನೆಗೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಅಂಗಡಿ ವ್ಯಾಪಾರ, ತರಕಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣ ಅವಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಅವಳ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ಗಂಡನಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡಿಯದೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕುಡಿತ, ಜೂಜಾಟದ ಸಹವಾಸ ಮಾಡಿ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಗಂಡನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ದುಡಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಂತೆ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ. ಬಡತನ, ನಿರುದ್ಯೋಗ, ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೇ ಬೆಳೆನಾಶ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸ್ತ್ರೀಯರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೂಲತಃ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವ್ಯಾಪಾರದ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬೇಟೆ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟದ ಮೂಲಕ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ವ್ಯಾಪಾರ ಎನ್ನುವುದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅನ್ಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಾಗಿ ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ವ್ಯಾಪಾರದ ಸಾಹಸವನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಈ ವ್ಯಾಪಾರ ವೃತ್ತಿಯು ಸಹ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ ಮಾಡುವಂತಹದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಮಹಿಳೆಯರು ಚಿಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಗಳಾದ ತರಕಾರಿ ಮಾರಾಟ, ಪಾನ್‌ಶಾಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ಅವಳು ಪುರುಷನ ಅಧೀನಳು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚಿತಳಾಗಿದ್ದು, ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಪುರುಷರ ನಡುವೆ ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆ. "ಭಾರತದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ

ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸ ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೂ ಪುರುಷರ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ನಡುವೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಅಸಮಾನ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯು ದುಡಿಮೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ೨೧ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಜೀನವದ ಆರಂಭದಿಂದಲೂ ಅವಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಅವಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಶ್ರಮವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು".[೧೨] ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದು, ಅಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಇಬ್ಬರು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ದಿನಗಳಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಅವಕಾಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆರ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸ್ಮೃತಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಿದ್ವತ್ ಸ್ಥಾನವಿತ್ತು. ಆ ದಿನಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶೋಷಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಂದು ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಉದ್ದೇಶವೆನೆಂದರೆ ಸಹಭಾಗಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಎಂದರೆ (ಸ್ವಂತ ದುಡಿಮೆ) ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯ (ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವುದು) ಎಂದರ್ಥ. ಇದು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ, ಮಾನವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ಸಶಕ್ತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಒದಗಿಸುವ ದಾನಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅನುಷಾವಿನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. "ಹನಿ ಹನಿ ಗೂಡಿದರೆ ಹಳ್ಳ; ತೆನೆ ತೆನೆ ಕೂಡಿದರೆ ಬಳ್ಳ" ಎಂಬ ನಾಣ್ಣುಡಿಯಂತೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಂಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರಾಗಿಸುವುದು ಈ ವಿಧಾನದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೆತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವ ಗುಂಪು ನಿಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಗುಂಪು ಆಧಾರಿತ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತು. ಉಳಿತಾಯವಲ್ಲದೆ, ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಗುಂಪಿನ ಒಟ್ಟು ನಿಧಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡುವುದು ರೂ. ೫೦೦ ರಿಂದ ೩೦,೦೦೦ ಗಳವರೆಗೆ. ಈ ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಎರಡು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ೧೮ ರಿಂದ ೬೦ ವರ್ಷದವರೆಗಿನ ೩೦ ಜನರ ಸದಸ್ಯರೊಳಗೊಂಡ ಗುಂಪು ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಧಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಖಜಾಂಚಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಸದಸ್ಯರ ಅನುಮೋದನೆಯೊಂದಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಣವನ್ನು ಖಜಾಂಚಿಯು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿನ ಆರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಗುಂಪಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಠೇವಣಿಯಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕು ಮೊತ್ತದ ೪-೫ ಪಟ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಠೇವಣಿಯಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕ ಠೇವಣಿ ಮೊತ್ತದ ೪-೫ರಷ್ಟು ಸಾಲವನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪಿಗೆ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಗುಂಪಿನ ಸದಸ್ಯರು ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೧೦೦ರಷ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಖಾತ್ರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತ ಬಡ ಮಹಿಳೆಯರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಿ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಗಂಡನ, ಕುಟುಂಬದ ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ.

ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸ
- ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಖಚಿತ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶ, ಮೊತ್ತ, ಮರುಪಾವತಿ ಅವಧಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದಾಗ ಬಹಿಷ್ಕಾರ ಹಾಕುವುದು
- ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಸ್ವಯಂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿದೆ.
- ಕುಟುಂಬದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಸತಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ, ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ, ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ಪದ್ಧತಿ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ, ಮಹಿಳೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ, ಪುರುಷರ ಮದ್ಯಪಾನ ಮುಂತಾದ ಘಟನೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಪ್ರೇರೆಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ನಗರಸಭೆ, ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ನಾನು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಕೈಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಹಳಿಯಾಳ, ದಾಂಡೇಲಿ, ಶಿರಸಿ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮೈನಳ್ಳಿ, ಭಾಗವತಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ

ಗುಂಪುಗಳಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಕಚ್ಚೆ ಗೌಳಿಗರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಗುಂಪುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಗುಂಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಸ್ತ್ರೀಯರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಮಾಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ

- ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವಂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವುದು.
- ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಊರಿನ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳು ೧೫ ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಇವರು ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಊರಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಸಂಘವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬಲವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ತ್ರೀ-ಶಕ್ತಿ ಸಂಘಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದುದ್ದರಿಂದ ಅವರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು, ಅವರು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಖರ್ಚು-ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದು ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಪಶುಪಾಲನೆ, ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಗೆ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆದಾಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ದಿನ ನಿತ್ಯದ ಖರ್ಚುಗಳನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸತಿ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಪಶುಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿ, ಜೊತೆಗೆ ಹಬ್ಬ- ಹರಿದಿನಗಳು, ಜಾತ್ರೆ, ಮದುವೆ, ಮೊದಲಾದ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರಿಗೆ

ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆದಾಯದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರುವ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದು ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಕಲಾ ತಂಡಗಳು

ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಪಾರಂಪರಿಕ ಕಲೆಯಾದ ಡಮಾಮಿ ಹಾಗೂ ಪುಗಡಿ ನೃತ್ಯಗಳ ಕಲಾ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಂಡದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಬ್ಬರು ಪುರುಷರು ಡೋಲು ಬಾರಿಸಲು ಈ ತಂಡದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಂಡಗಳು ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಅಂಕೋಲಾ, ಹಳಿಯಾಳ, ಮುಂಡಗೋಡ ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ತಂಡಗಳಿವೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ೫ ರಿಂದ ೧೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೆ ಗೌರವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನ, ಮದುವೆ ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಂಗಸರು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಇತರೆ ಸಮುದಾಯದವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಧ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಹಿಳಾ ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದುದರ ಪರಿಣಾವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮೈ ಚಳಿ ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕಲೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸಾರದ ಎಲ್ಲ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಗಲಿರಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ದುಡಿದರೂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪುರುಷ ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲದವಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಲ.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೧. ದೇವಿಪ್ರಸಾದ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಯ, ಮಾತೆಯ ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ, ಪು. ೨೩-೨೪

೨. ಅದೇ ಪು. ೨೪-೨೫

೩. ಅದೇ ಪು. ೨೫

೪. ಅದೇ ಪು. ೨೫-೨೬

೫. ಹೇಮಲತಾ ಎಚ್.ಎಂ, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ-೩, ಪು. ೧೧

೬. ನಂಜಮ್ಮಣ್ಣಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪು. ೧೮೮

೭. ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ, ಬೊಗಸೆ, ಪು.೧೩೪

೮. Anant, Suchitra, Women at Work in India, 1998, P.12

೯. ಕೆ.ಡಿ. ಬಸವ, ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಪು. ೩೫೭

೧೦. Ramegowda A., Gender Ineguality, P.50

೧೧. Anant, Suchitra, Women at Work in India, P.12

೧೨. ಗಾಯತ್ರಿ ಎನ್. ಮಹಿಳೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ಪು. ೧೨೧

ಅಧ್ಯಾಯ ೬

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಅಧ್ಯಾಯ ೬

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತದ ಮೂಲಕ ೨೦೧೧-೧೨ರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ 'ವಜ್ರಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಂಬಗಾವಿ, ಕಲ್ಚೆ, ವಜ್ರಳ್ಳಿ, ಬೇಗಾರ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು 'ಕನ್ನಿಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ, ಕನ್ನಿಗೇರಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು 'ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ' ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮವನ್ನು 'ಕುಂದರಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹುಣಸೆಮನೆ, ಹುಲ್ಲರಮನೆ, ಭರತನಹಳ್ಳಿ, ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದರಗಿ, ಬೀಜನಕೊಪ್ಪ, ಜಡಿಗದ್ದೆ ಮತ್ತು ಸವನೆ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ೯ ಗ್ರಾಮಗಳು ಯಲ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನುಳಿದ ೯ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಗರದಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಒಂಬತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ "ಸಂಕಸಾಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ" ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ, ಸಂಕಸಾಲಾ ಮತ್ತು ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು "ಡೋಂಗ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ" ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಗ್ಗಾರು, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ, ಕಮ್ಮನಿ, ಡೋಂಗ್ರಿ, ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಕುಂಟಗಣಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಐದು ಗ್ರಾಮಗಳು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಮೀಪವಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳು ನಗರದಿಂದ ದೂರದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿವೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಅದರಲ್ಲಿ 'ಡೋಣಗಿರಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶೇವ್ಕರ್, 'ಕೆರೆಸೂರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗರಡೊಳ್ಳಿ, 'ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಮಪುರ, ಜತಗಾ, ದೊಡ್ಡಕೊಪ್ಪ, ಮೊದಲಗೇರಾ, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಗರದಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 'ನಂದಿಗಟ್ಟಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಮತ್ತು ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ಎರಡೂ ಗ್ರಾಮಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ.

ಒಟ್ಟು ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ೪೪ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬಗಳ ವಿವರ: ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂಬಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಕಲ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ೧, ವಜ್ರಳ್ಳಿ ೨, ಬೇಗಾರ ೨, ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ ೧೯, ಕನ್ನಿಗೇರಿ ೪, ಕನ್ನಡಗಾಲ ೩೬, ಮದ್ನೂರು ೨೩, ಬೆಳ್ಳಂಬಿ ೭, ಉಚಗೇರಿ ೫೫, ಹುಣಸೇಮನೆ ೨, ಹುಲ್ಲರ ಮನೆ ೧, ಭರತನಹಳ್ಳಿ ೨೪, ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ೮, ಕುಂದರಗಿ ೬, ಬೀಜನಕೊಪ್ಪ ೧, ಜಡಿಗದ್ದೆ ೭ ಹಾಗೂ ಸವನೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯ ೧ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯ ೨೩೩ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ ೧೨, ಸಂಕಸಾಲಾ ೧, ಅಚವೆ ೩೫, ಹೆಗ್ಗಾರು ೨೩, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ೮೪, ಕಮ್ಮಣ್ಣಿ ೩೩, ಡೋಂಗ್ರಿ ೯, ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ೨೮ ಹಾಗೂ ಕುಂಟಗಣಿ ಗ್ರಾಮದ ೮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಹತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ೨೧೮ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶೇವ್ಕರ್ ೧೦, ಗರಡೊಳ ೮೬, ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ೧೩, ಭಾಗವತಿ ೫೬, ರಾಮಪುರ ೧, ಜತಗಾ ೨, ದೊಡ್ಡಕೊಪ್ಪ ೧೮, ಮೊದಲಗೇರಾ ೧, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ೫, ಮತ್ತು ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೨೬ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೫ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಸೊನಗಿಮನೆ ೧೯, ಕೋಟೆ ಮನೆ ೧, ತೋಟದಕಲ್ಲಳ್ಳಿ ೧, ಸೀಗೆ ಮನೆ ೧, ಹಾಗೂ ಕಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೩ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೬ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಹಾಗೂ ಮೈನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೩೮ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು, ಈ ಎಲ್ಲ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಜನಸಂಖ್ಯೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯ ೨೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೮೩೭ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೪೫೨ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ೪೮೫ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ೨೩೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೨೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೪೭೭ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ೪೪೫ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಂತ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗದು.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ೧೯ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ೨೧೮ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೯೪೭ ಇದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೪೬೨ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ೪೮೫ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಾಮಗಳ ೨೫ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೧೧೨ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೫೭ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ೫೫ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ೫೬ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೭೦ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩೨ ಗಂಡು ಹಾಗೂ ೧೩೮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೫ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ೭೪೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೩೦೮೮ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೫೩೯ ಗಂಡಸರು ಹಾಗೂ ೧೫೪೯ ಹೆಂಗಸರಿದ್ದು, ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ, ಒಂದು ಕುಟುಂಬದ, ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. "ಶಿಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒರೆ ಹಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಉಳುವಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ನೈಪುಣ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ."[೧] ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ

ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅಕ್ಷರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನೀಡುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿತ್ತೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಗಿಡ, ಮರ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳು, ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಲನವಲನ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಣಿ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ, ಕಾಡು, ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನ ಆದಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಇಂದು ಆಧುನಿಕತೆ, ನಗರೀಕರಣ, ವೈಜ್ಞಾನೀಕರಣಗಳಿಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಕಾಡು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಾಡೇ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ನಿಜವಾದ ಕಾಡು ರಕ್ಷಕರಾದ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉಪಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ನಾಡಿನ ಜನರ ಜೊತೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಬರೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಡಿನಿಂದ ನಾಡಿಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಇಂದು ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲೇಬೇಕು.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ. ಬುಡಕಟ್ಟೇತರ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಜರಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಮೊದಲೇ ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿಯುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡವರಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವರನ್ನು ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಸಲು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರ ಆದಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿ ನಾಡಿನ ಕಡೆಗೆ ದೂಡಿದ ನಂತರ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಅತಂತ್ರವಾಯಿತು. ನಾಗರಿಕ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಹಿರಿಯರು ತಾಳಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿ "ನೀವು ಯಾಕೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು" ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರೆ "ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೃಷಿ, ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಬೇಟೆ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ವರ್ಷದುದ್ದಕ್ಕೂ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯನ್ನದೇ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರಿಂದ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಬಂದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಬದುಕು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅಂದು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವೇ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಂದೂ ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಿನಿಂದ ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಒಂದರಿಂದ ಮೂರು ಎಕರೆ ವರೆಗೆ ಒಣಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿ ಇಂದು ಉಪಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಗೋವಾದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೂ ಇಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

"ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಲಾಗಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಸತಿ, ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಮುಂತಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಾಯಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಆದಿವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಬಿಡುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಪಾದನೆ, ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆ, ಋತುಮಾನದ ವಲಸೆ, ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇಂದಿಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ

ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. "ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹಲವಾರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಪೋಷಕರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಹೊರೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಓದಿದವರೇ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಓದಿ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಕೆಲ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆತು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕು, ಉತ್ತಮ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದೇ ದುಸ್ತರವಾದಾಗ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು" [೨] ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪಿ. ವೀರಭದ್ರನಾಯ್ಕ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ವರೂಪವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೇ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ತೀರ ಕಳಪೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳು : ಲೋಯಲಾ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರ, ಮುಂಡಗೋಡ ಮತ್ತು ಹೋಲಿ ಕ್ರಾಸ್ ಸೋಸಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸೆಂಟರ್, ಮೈನಳ್ಳಿ ಇವರು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಮೈನಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಗುಂಜಾವತಿ, ಮೈನಳ್ಳಿ, ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ, ಸಾಣೆಹಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀಗೆರೆ, ಜೋಡೆಕಟ್ಟಾ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿಶಾಲೆಗಳು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಒಂದರಿಂದ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಈ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೌಳಿಗರ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಕ್ಕಳು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಗೆ ಮುಂಡಗೋಡದ ಲೋಯಲಾ ವಿಕಾಸ ಕೇಂದ್ರದ ವಸತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ವಸತಿನಿಲಯದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಯಲಾ ಎಜ್ಯುಕೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆ

ಗೌಳಿಗರ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತಲೂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೩೫ರಷ್ಟು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸಿದ್ದಿಯರಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯ ೭೪೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ೩೦೮೮ ಜನರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಏಳು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು : ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವ ಹಾಗೂ ಸಹಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಜನರನ್ನು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ : ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವಯಸ್ಕರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೂ ಇವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನತೆ ಇದೆ. ಇವರು ಸಹಿಗಾಗಿ ಹೆಬ್ಬೆರಳನ್ನು ಬಳಸದೇ ಅಕ್ಷರದ ಮೂಲಕ ಸಹಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ನೋಟಕ್ಕೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕರಿಗೆ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರು ಕನ್ನಡದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಓದಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ : ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಐದನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅಂಥವರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ವಯಸ್ಕರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುರೆಸಿದವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ : ಆರರಿಂದ ಏಳನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೌಢಶಿಕ್ಷಣ : ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಓದಿದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಓದುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಈ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ : ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ ಪಾಸಾಗಿ ಪಿಯುಸಿ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಓದಿರುವ ಮತ್ತು ಓದುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇತರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳು : ಇಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪಡೆದ ಮತ್ತು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರ ವಿವರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್., ಐ.ಟಿ.ಐ., ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಮುಂತಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿವರಗಳು : ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ೧೮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ೮೩೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೨೯೭ ಜನರು ಅನಕ್ಷರಸ್ತರಿದ್ದಾರೆ. ೧೦೦ ಜನರು ಪೂರ್ವಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ೨೨೪ ಜನ, ೯೯ ಜನ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೭೫ ಜನ ಪ್ರೌಢ, ೩೧ ಜನ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದವರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಪದವಿ ಪಡೆದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಿನ, ಮಧ್ಯೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ೮೩೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೬೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ೧೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೨೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೭೮ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ೩೧೭ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೨೩೬ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೭೭ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೬೭ ಪ್ರೌಢ, ೩೪ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದವರು, ೭ ಜನ ಪದವೀದರರು, ಐಟಿಐ ೪ ಜನ ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೨೦೫ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೧೧ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೪೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೪೨ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ೧೧೧ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೪೦೨ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೨೮ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೧೧೦ ಪ್ರೌಢ, ೨೮ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದವರು, ೮ ಜನ ಪದವೀದರರು ಹಾಗೂ ೩ ಜನ ಟಿ.ಸಿ.ಎಚ್. ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ೨೦೪ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವವರು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೭ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೧೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೩೯ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ೩೯ ಜನ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೧೦ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೧೭ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೪ ಪ್ರೌಢ, ೨ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದವರು, ಒಬ್ಬರು ಪದವಿ ಪಡೆದವರು ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ೧೮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ೨ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೨೭೦ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೭೩ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು. ೫೯ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೭೪ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ೨೬ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ೨೦ ಪ್ರೌಢ, ೧೩ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿ ಪಾಸಾದವರು, ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬರು ಪದವಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಿದ್ದಾರೆ. ೭೯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ, ಪ್ರೌಢ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲೋಯಲಾ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಿಯರಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಡೆಯಲು ಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೃಷಿಕ ಅಥವಾ ಸಾಗುವಳಿದಾರ : ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲ. ಇವರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಮಾಲೀಕರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಜೀತ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದವರು. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಈಗ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಡನ್ನು ಅತಿ ಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಸಹ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಜಮೀನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟಿವೆ. ಉಳಿದ ಕೃಷಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳೆಲ್ಲ ಮಳೆ ಕಂಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. "ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿ ಕೃಷಿಕರು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಕೃಷಿಕರೂ ಸಹ ಹವ್ಯಕರ, ಭೂಮಾಲೀಕರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಲಕ್ಷಿಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೩೨ ಕುಟುಂಬದವರು ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೩೨ ಕೃಷಿಕರು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೭ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಐದು ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯ ೧೯ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೧೧

ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೧೭೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂಮಿ ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೩೩ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ತಮ್ಮ ಮೂಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೃಷಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೯೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉಳಿದ ૩೭ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಇತರರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಅಚವೆ, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೧೩೪ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ೨೧೮ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೫೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಾತ್ರ ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೫೫ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ೮೬ ಕುಟುಂಬಗಳಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ೨೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೬೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ೨೫ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೭ ಕುಟುಂಬಗಳು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಮಾತ್ರ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇತರರು ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ೫೬ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೭ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೫೬ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೧೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ೧೨ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ಕೃಷಿಕ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ૩೭ ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕೈಗೊಂಡ ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೭೪೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೨೪೦ ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಕೃಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೭೪೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೨೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಪಟ್ಟಾ ಇರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ೨೯ ಕುಟುಂಬಗಳು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೭೪೩ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೫೩೨ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಅನೇಕ ಕುಟುಂಬಗಳು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಕೃಷಿಕೂಲಿ : ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಿನದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಗುಲಾಮರಾಗಿ, ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಭೂಮಾಲಿಕರ ತೋಟ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದವರು. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತರೆ ಆದಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮುಕ್ರಿಯರು, ಹಸಲರು, ಹಾಲಕ್ಕಿಯರೂ ಸಹ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಮುಂದುವರೆದ ಸಮುದಾಯಗಳ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಯ ಬೆಲೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು "ಸೋವಿ ಆಳುಗಳು" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮದಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತೋಟ ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿ ಮಾತ್ರ ತೀರ ಕಡಿಮೆ. ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಬದುಕಲು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಗೋವಾ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅತಿಕ್ರಮಣದ ಸ್ವಂತ ಕೃಷಿಗಿಂತ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಲತಃ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದವರು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ನಂಬಿ ಬದುಕು ಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಟ ೪ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಏಳೆಂಟು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡು ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ, ಔಷಧಿ ಇತರೆ ಕೃಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕೃಷಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಲು ಇವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಅದೇ ದಿನ ಅಥವಾ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೂಲಿ ಹಣ ಪಡೆದು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ವಂತ ಕೃಷಿಗಿಂತ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೮೩೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೨೪ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡಸರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೦೦ ರಂತೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. ೧೫೦ ರಂತೆ ಕೂಲಿ ಹಣ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ರಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಅಥವಾ ಐದರ ವರೆಗೆ ಇವರು ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ, ಹುಲ್ಲುಕೊಯ್ಯುವ, ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವ, ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸುವ, ಬೆಳೆಕೊಯ್ಯುವ, ಉತ್ತುವ, ಬಿತ್ತುವ, ನೀರು ಹಾಯಿಸುವ ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಅಂಬಗಾವಿ ಮತ್ತು ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಬಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೪೭ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೧೪ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೪೪ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ೯೨೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೫೨ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೫೨ ಜನರಲ್ಲಿ ೮೧ ಜನರು ಹಾಗೂ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ೧೦೮ ಜನರಲ್ಲಿ ೬೮ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೯೪೭ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೭೫ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಗರಡೊಳ್ಳಿ, ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗರಡೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೧೭ ಜನರಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ೧೯ ಜನರು ಹಾಗೂ ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೫ ಜನರಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೧೬ ಜನ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೧೨ ಜನರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೩೪ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಸೋನಗಿನಮನೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮೪ ಜನರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಇವರಲ್ಲಿ ೨೬ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೭೦ ಜನರ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೩೭ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೭೫ ಸಿದ್ದಿಯರಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೈನಳ್ಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ವೃತ್ತಿಯಾದದ್ದರಿಂದ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚೆಗೌಳಿಗರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಚ್ಚೆಗೌಳಿಗರು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯ ಒಟ್ಟು ೩೦೮೮ ಜನರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೨೨ ಜನರು ಕೃಷಿಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಮೂಲಕವೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು : ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಸಹ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹೆಚ್ಚು ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟರಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಕೆ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಫಸಲನ್ನು ಕೀಳುವವರು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು, ಮರದ

ದಿಮ್ಮೆಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು, ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು, ಇಟ್ಟಿಗೆ ಭಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದು, ಭತ್ತ ಇತರೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಟ್ರಕ್ಕು ಅಥವಾ ಟ್ರಾಕ್ಟರಗಳಿಗೆ ತುಂಬುವುದು, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೆಲಸ, ಮರಳು ತುಂಬುವ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರನ್ನು ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಯವರಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೂಲಿ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರೆಲ್ಲರೂ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಾದವರು ಆದರೂ ಇವರಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಿಷ್ಠರಾದವರು. ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೆಂಗಸರು ಈ ಕೆಲಸಗಾರರಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. ೩೦೦ ರಿಂದ ೪೦೦ ರೂಗಳವರೆಗೆ ಆದಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಶೇ.೭೫ ರಿಂದ ೮೦ರಷ್ಟನ್ನು ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೩ ಜನ, ಅಂಕೋಲಾದಲ್ಲಿ ೩೫ ಜನ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೭೫ ಜನ ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗರಡೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ೫೪ ಜನ ಹಾಗೂ ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೧೮ ಜನ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೧ ಜನ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೪೩ ಜನ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಮುಂಡಗೋಡದ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ೧೩ ಜನ ಹಾಗೂ ಮೈನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಜನ ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ).

ಕೂಲಿ : ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್, ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ, ಮನೆಕೆಲಸ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೊಳಿಸುವ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವವರು ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಡಾಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ರೂ. ೨೦೦ರವರೆಗೆ ಹೆಣ್ಣಾಳಿಗೆ ರೂ. ೧೫೦ರವರೆಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ.(ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂ. ೧೭೭ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ).

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅನೇಕರು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ದಿನಾಲು ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೧೭೩ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಉಚಗೇರಿಯ ಒಟ್ಟು ೨೦೧ ಜನರಲ್ಲಿ ೭೦, ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೫೩ ಜನರಲ್ಲಿ ೫೯, ಲಾಲ್‌ಗುಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೮೭ ಜನರಲ್ಲಿ ೨೦ ಹಾಗೂ ಭರತನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೮೮ ಜನರಲ್ಲಿ ೧೫ ಜನರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೬೨೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೩೭ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೨೪ ಜನರಿದ್ದು, ೫೭ ಜನರು ಕೂಲಿಕೆಲಸ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ೮೦ ಜನರಿರುವ ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೨೨ ಜನ, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೫೨ ಜನರಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೪ ಜನರು ಹಾಗೂ ೧೦೮ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೊಂದಿರುವ ಕಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ೧೨ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಒಟ್ಟು ೯೪೭ ಜನರಲ್ಲಿ ೧೩೧ ಜನರು ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ೨೨೪ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ೯೯ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಯ ಮೂಲಕ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹಳಿಯಾಳ ಹಾಗೂ ದಾಂಡೇಲಿಯಂತಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೫೬ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಜನರು ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ೧೧೨ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ೨೭೦ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫ ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ೫ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯ ೩೦೮೮ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ೪೪೧ ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಉಪಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಆದಾಯ ತಿರ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿಯ ಶೇ. ೬೫ ರಿಂದ ೭೫ರಷ್ಟು ಹಣ ದುಶ್ಚಟಗಳ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಶೋಚನಿಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಗೃಹ ಕೆಲಸ : ಸಿದ್ದಿಯರ ಅನೇಕ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಗೃಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಹೊರಗೆ ದುಡಿಯಲು ಹೋಗದೆ ಮನೆಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೪೨೬ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೧೭೯ ಮಹಿಳೆಯರು ಗೃಹಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ೧೦೨ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೩೫ ಜನ, ಭರತನಹಳ್ಳಿಯ ೫೦ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೧೯, ಲಾಲ್‌ಗುಳಿಯ ೪೧ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೧೪, ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮದ ೮೪ರಲ್ಲಿ ೧೮, ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದ ೫೫ ಹೆಂಗಸರಲ್ಲಿ ೧೨ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಉಳಿದ ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಗಂಡಸರಂತೆ ಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೪೪೫ ಸಿದ್ದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೧೩೦ ಜನ ಮಾತ್ರ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಾಲೂಕಿನ ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ ೧೬೯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೫೧ ಮಹಿಳೆಯರು ಗೃಹಕೃತ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಡೋಣಗಿರಿ ಗ್ರಾಮದ ೧೮ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಯಾವ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೇ

ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕಮ್ಮಣ್ಣಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೩೨ ಜನ ಹೆಂಗಸರಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ೧೬ ಜನ ಮನೆಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೪೮೫ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೬೪ ಜನರು ಮಾತ್ರ ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ವಯಸ್ಕರಾದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಆದಾಯ ತರುವ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೫೫ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ೨೦ ಜನರು ಗೃಹಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ೧೩೭ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ೫೪ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ೫ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೧೫೪೯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೩೯೭ ಸಿದ್ದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಉಳಿದ ೧೧೫೨ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿ, ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಇತರೆ ವೃತ್ತಿಗಳು

ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೃತ್ತಿಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ, ಕೂಲಿ, ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲ ಸಿದ್ದಿಯವರು ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗೌಂಡಿಕೆಲಸ : ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಇಂದು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಗೌಂಡಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಈ ಮೂವರು ಯಡೋಗಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೊಡ್ಡಕೊಪ್ಪ, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮೂರು ಜನರು ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ವಾಹನ ಚಾಲಕರು : ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಜನರು ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಪರವಾನಿಗೆ ಪಡೆದು ವಾಹನ ಚಾಲಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕಾರು, ಜೀಪ, ಟ್ರಾಕ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೫ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಈ ವಾಹನ ಚಾಲಕರು ಕನ್ನಿಗೇರಿ ಉಚಗೇರಿ ಮತ್ತು ಭರತನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಕ, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಕಾರು ಚಾಲಕರು, ಒಬ್ಬ ಲಾರಿ ಚಾಲಕ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಮೈನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವಾಹನ ಚಾಲಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಾಹನ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ೧೧ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಾಹನ ಚಾಲಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿ : ಸಿದ್ದಿಯರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರ್ಕಾರದ 'ಸಿ' ಮತ್ತು 'ಡಿ' ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಪೋಲೀಸ್, ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರು ನರ್ಸ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು 'ಸಿ' ದರ್ಜೆ ನೌಕರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ದಿನಗೂಲಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬರು ಮಿಲ್ಟ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಡಿ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟು ೩೦೮೮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಿ' ಮತ್ತು 'ಡಿ' ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು : ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ನಂತರ ನರ್ಸರಿ ಟೀಚರ್ಸ್ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರು ಅಥವಾ ಪಡೆಯದೇ ಇದ್ದವರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗೌರವಧನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಮೂವರು ಮಹಿಳೆಯರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ಹಾಗೂ ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು. ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಮೈನಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳೊಬ್ಬಳು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.

ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ವಿವಿಧ ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಚ್‌ಮನ್ ಆಗಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅರೆಕಾಲಿಕ ನೌಕರರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಆಶ್ರಿತರು/ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರು : ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಯಸ್ಕರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮೩೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೪೭ ಜನರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸದೇ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ೬೩ ಜನ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ೮೪ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೇ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೯೨೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೧೨ ಜನರು ಆಶ್ರಿತರಿದ್ದು, ಇವರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೪೭ ಇದ್ದು, ೬೫ ಜನರು ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೯೪೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ३೦३ ಜನರು ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಯಸ್ಸಾದವರ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ೧೭೯ ಇದ್ದು, ೧೨೪ ಜನರು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೧೧೨ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಜನರು ಆಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೧೩ ಜನ ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೨೭೦ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ವಿವರ ಪಡೆದಿದ್ದು. ಇವರಲ್ಲಿ ३३ ಜನರು ಆಶ್ರಿತರಾಗಿದ್ದು ೧೫ ಜನರು ವಯಸ್ಸಾದವರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ ಬಳಕೆ : ३೦೮೮ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಯಿತು.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೮३೭ ಜನರಲ್ಲಿ ೧३ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ಥಿರದೂರವಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ೬೭ ಜನರು ಮೊಬೈಲ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಲಾಲ್‌ಗುಳಿಯಲ್ಲಿ ೧೧ ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೭, ಹಾಗೂ ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೪ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೯೨೨ ಜನರಲ್ಲಿ ३೭ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇತರರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ೧೪३ ಜನರು ಮೊಬೈಲನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ೬೧ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು

ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ಹಾಗೂ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ೯೪೭ ಜನರಲ್ಲಿ ೫೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ೧೩೩ ಜನರು ಮೊಬೈಲ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತಾಲೂಕಿನ ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪೧೭ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದು, ೫೨ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ ಹಾಗೂ ೫೯ ಜನರು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇತರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗಿಂತ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ೨೭೮೦ ಜನರಲ್ಲಿ ೫೨ ಜನರು ಮೊಬೈಲ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಮೈನಳ್ಳಿ ೩೬ ಹಾಗೂ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೬ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೧೧೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ಥಿರ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ೩೦೮೮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ೪೦೩ ಜನ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವರದಿಯಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ಬಳಕೆ : ವೈಜ್ಞಾನೀಕರಣ, ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಜನರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಯುವಕರು ಟಿ.ವಿ., ಮೊಬೈಲ್, ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೆಲ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೊಬೈಲ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದವರು ಮಾತ್ರ ಟಿ.ವಿ. ಮತ್ತು ಮೊಬೈಲ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ತಪ್ಪು. ತರಕಾರಿ ಮಾರುವವರು, ಕೂಲಿ ಮಾಡುವರು, ಹಮಾಲರು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಮೊಬೈಲ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆರಳೆಣಿಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರ ಯುವಕರು ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನ ಬಳಸುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದ್ದು, ಇವರ ಆದಾಯವೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೦ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳಿರುವುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೨, ಜಡಿಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೨, ಉಚಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ೨, ಬೆಳ್ಳಂದಿ, ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಿ, ಕುಂದರಗಿ ಹಾಗೂ ಸವನೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೪ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೯ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧೦, ಡೋಣಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ೩, ಕಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ೩, ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ೨, ಹಾಗೂ ಕಮ್ಮಣ್ಣಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧ ವಾಹನ ಇರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೧೩ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿದ್ದು ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ೪, ಭಾಗವತಿಯಲ್ಲಿ ೩, ಗರಡೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೨, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ೨, ದೊಡ್ಡಕೊಪ್ಪ ಮತ್ತು ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸೊನಗಿಮನೆಯ ೪ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ೧ ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟು ಐದು ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೪೭ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಾಹನಗಳ ಬಳಕೆ : ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ೪ ಚಕ್ರ ವಾಹನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರೂ ವಾಹನ ಬಳಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೮ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ವಾಹನಗಳಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೬ ವಾಹನಗಳು ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಡೊಣಗಿರಿ ಮತ್ತು ಕಮ್ಮಣ್ಣಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ೬ ವಾಹನಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ೪ ವಾಹನಗಳು ಶೇವ್ಕರ್ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಉಳಿದೆರಡು ವಾಹನಗಳು ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿವೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ವಾಹನ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ವಾಹನ ಹೊಂದಿದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಈ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ವಾಹನಗಳು ಲಗ್ಗೇಜನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವಾಹನಗಳು ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರವಾಹನ ಹೊಂದಿದ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಇತರೆ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಅಂಕೋಲಾ, ಹಳಿಯಾಳ, ಶಿರಸಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ೭೪೨ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೭೩೬ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ಮನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಭಾಗವತಿಯಲ್ಲಿ ೩ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಕುಟುಂಬ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ

ವಾಸವಾಗಿವೆ. ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂಬಗಾವಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಮನೆ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಮನೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಹಸಿಯಾದ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಟ್ಟು ೨೧೧ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಠಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ೪೫ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಕೊಠಡಿ, ೧೦೨ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು, ೪೪ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿಗಳು, ೧೯ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿ, ೨ ಮನೆಗಳು ಐದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಹಾಗೂ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದು, ಕೆಲ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮನೆಯ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಹೊದಿಕೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಆರ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ೧ ಕುಟುಂಬ ಮಾತ್ರ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದವರೆಲ್ಲ ಸ್ವಂತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರ ೨೩೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೊಠಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ೨೩೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ೧೨ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಕೊಠಡಿ, ೧೩೬ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಕೊಠಡಿ, ೫೩ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿ, ೧೬ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿ, ೧೦ ಮನೆಗಳು ಐದು ಕೊಠಡಿ, ೩ ಮನೆಗಳು ಆರು ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಮನೆ ಏಳು ಮತ್ತು ಎಂಟು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ೨೧೮ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ೫ ಕುಟುಂಬಗಳು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ೨೧೩ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ೨೧೮ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ೫ ಮನೆಗಳು ೧ ಕೊಠಡಿ, ೨೮ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಕೊಠಡಿ, ೯೭ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿ, ೬೫ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿ, ೨೨ ಮನೆಗಳು ಐದು ಕೊಠಡಿ, ೨ ಮನೆಗಳು ಆರು ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ೧ ಮನೆ ಏಳು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ೨೫ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಕೊಠಡಿಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ೧೦ ಮನೆಗಳು ಒಂದು

ಕೊಠಡಿ, ೮ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಕೊಠಡಿ, ೨ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿ, ೪ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ೧ ಮನೆ ಐದು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೨೫ ಕುಟುಂಬಗಳು ಸ್ವಂತ ಮನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ೫೬ ಕುಟುಂಬಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕೊಠಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ೨೭ ಮನೆಗಳು, ಎರಡು ಕೊಠಡಿ, ೨೪ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ೫ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿತು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಅಂಕೋಲ, ಶಿರಸಿ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ೭೪೨ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ೭೨ ಮನೆಗಳು ಒಂದು ಕೊಠಡಿ, ೩೦೨ ಮನೆಗಳು ಎರಡು ಕೊಠಡಿ, ೨೨೦ ಮನೆಗಳು ಮೂರು ಕೊಠಡಿ, ೧೦೫ ಮನೆಗಳು ನಾಲ್ಕು ಕೊಠಡಿ, ೩೩ ಮನೆಗಳು ಐದು ಕೊಠಡಿ, ೮ ಮನೆಗಳು ಆರು ಕೊಠಡಿ, ೨ ಮನೆಗಳು ಏಳು ಕೊಠಡಿ ಹಾಗೂ ೧ ಮನೆ ಎಂಟು ಕೊಠಡಿ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಂದರಿಂದ ಎರಡು ಕೊಠಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮನೆಗಳ ಮೇಲ್ಛಾವಣಿ ಹುಲ್ಲು ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊಚ್ಚಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ೩ ರಿಂದ ೮ ಕೊಠಡಿಯ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತ ಮಾಡಿಸಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೦೧. ವೀರಭದ್ರನಾಯ್ಕ ಪಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಪು.೧

೦೨. ಅದೇ ಪು ೩ ಮತ್ತು ೪

ಅಧ್ಯಾಯ ೭

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ ೭

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಂತೆ ರಾಜಕಿಯವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮಿಷಿನರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರಾದರೂ, ಅದರಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸಾಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಇಂದಿಗೂ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಸುಳಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಸಹ ಇಂದಿಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಂಬುದು ಮರಿಚೀಕೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳು

ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗಾಗಿ ೧೯೭೪-೭೫ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಸತಿ, ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ, ರಸ್ತೆ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ ೨೭೫(೧) ರ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದ ೨೧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ೪ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ಸರಕಾರವು ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೭೬-೭೭ ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಅವರ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅವರ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ದಕ್ಕೆ ತರದೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಲಾಗಿದೆ.

ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

೧. "ಸಮಗ್ರ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಮೇಲೆ ತರಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತಹ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

೨. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತಹ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು.

೩. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಕಾಲೋನಿ ಮತ್ತು ಹಾಡಿಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಟ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

೪. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ತೊಡಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದು.

೫. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು; ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ವಸತಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಕಾಲನಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚಕ್ತಿ ಸಂಪರ್ಕ, ರಸ್ತೆ, ಚರಂಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

೬. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕಾನೂನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುವುದು.

೭. ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬಡಕಟ್ಟು ಅಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು."[೧]

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ನಿಗಮ ಮಂಡಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋಜನಾ ಆಯ-ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೩ ರಷ್ಟನ್ನು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಟ್ಟು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಬಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕಾ ಪಂಚಾಯತ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ೦೭-೦೧-೧೯೯೯ ರಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳ್ಳಲು "ಪರಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ"ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು

ಕೃಷಿ

ಇಂದು ಅನೇಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇವರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿ ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿಯುವಂತಾಗಿದೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಇಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಬಲರಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

- ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಣಜಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಶೇಕಡಾ ೭೫ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಕೃಷಿಗೆ ನಿರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಡೀಸೆಲ್ ಅಥವಾ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಪಂಪಸೆಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ. ೧೦,೦೦೦/- ವರೆಗೆ ಹಾಗೂ ಜಲಂತರ್ಗತ ಪಂಪಸೆಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ. ೨೫,೦೦೦/- ವರೆಗೆ ಶೇ.೭೫ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನ ಮಂಜೂರ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ತುಂತುರು ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳ, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ನೀರು ತಡೆಯ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ರಚನೆ, ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯ ಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಪವರ್ ಟಿಲ್ಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಶೇ. ೭೫ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ೫೦,೦೦೦/- ರೂಗಳ ವರೆಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಕೈಚಾಲಿತ ಸಸ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ೧೦೦೦ ರೂಗಳನ್ನು ಶೇ.೭೫ ಸಹಾಯ ಧನದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ನಬಾರ್ಡ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಮತ್ತು ಉಳಿಮೆ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ನಬಾರ್ಡ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕುರಿ ಮತ್ತು ಹಂದಿ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಶೇ.೭೫ ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ ತೆಂಗು ಅಥವಾ ಕಾಲು ಎಕರೆ ಗುಲಾಬಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆ ತೋಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೋಟವು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕಾ

ಇಲಾಖೆಯ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ೧೦೦೦ ರೂ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿಯ ನೀಡುವಾಗ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ೨೫೦/- ರೂ ಶಿಷ್ಯವೇತನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅರಣ್ಯ

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ನೆಡುತೋಪು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅರ್ಧ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ೨೫೦೦/- ರೂ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಜೇನು ಕೃಷಿ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಆದಿವಾಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೧೭೫೦/- ರೂಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ೫ ಜೇನುಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಬೆತ್ತದ ಕರಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರತಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ೫೦೦ ಬೆತ್ತ ಹಾಗೂ ೫೦೦ ಬಿದಿರುಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಆಸಕ್ತ ಬುಡಕಟ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಜೇನುಸಾಕಾಣಿಕೆ, ಬಡಗಿತನ, ಬಿದಿರು ಮತ್ತು ಬೆತ್ತದ ಕರಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ, ಸೈಕಲ್ ರಿಪೇರಿ, ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರ, ಕಮ್ಮಾರಿಕೆ, ಗಾರೆ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ತರಬೇತಿ, ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೃಹ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ೨೫,೦೦೦/- ರೂಗಳ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಮೀನುಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಬಲೆ, ದೋಣಿ, ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತಿತರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯ ಧನದ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿವಿಧ ತಳಿಯ ಮೀನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ

ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿವೆ.

- ಹಿಪ್ಪು ನೇರಳೆ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ೨೦,೦೦೦/- ರೂಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ರೇರಿಂಗ್ ಹೌಸಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ಆಫ್ ಬೆನಿಫಿಟ್ಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.
- ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಹಾಗೂ ಐ.ಪಿ. ಸೇವೆಗಳ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿವೆ.
- ರೇಷ್ಮೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮ

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಸರಣ ನಿಗಮದ ಮೂಲಕ ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ.

- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ತೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಜನರ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪಸೆಟಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಉದ್ಯೋಗಗಳ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿ ಅವರು ಉದ್ಯೋಗದ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಉದಾ. ಟೈಲರಿಂಗ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ರೂ ಗಳ ಮಾಸಿಕ ಶಿಷ್ಯವೇತನವನ್ನು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಯಶಸ್ವಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಯಂತ್ರ, ಟೂಲ್ ಕಿಟ್ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಾಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳು

"ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಂದಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಭೂ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿದವರಲ್ಲ. ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳ ಭೂ ಒಡೆತನದ ಕನಸು ನನಸಾಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಾಮುದಾಯಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳು ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

ಅನುಸೂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಪಾರಂಪರಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವ) ಅಧಿನಿಯಮ ೨೦೦೬ (೨೦೦೭ ರ೨) ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು-೨೦೦೮ರ ಅನ್ವಯ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರದಿಂದ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮೇಲಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೩-೧೨-೨೦೦೫ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮುಂಚೆ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ೩ ತಲೆಮಾರಿನವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೭೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯದ ಅಥವಾ ಅರಣ್ಯಗಳ ಜಮೀನಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಮುದಾಯ ಅದರಂತೆ ಅರ್ಹ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳು, ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ದಾಖಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಿದೆ. ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇತ್ಯರ್ತಗೊಳಿಸಲು ಎಫ್ ಆರ್ ಸಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕು ಸಮಿತಿ ಉಪವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರವು ರಚಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಉಪವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅರ್ಹ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ."[೨].

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಬುಡಕಟ್ಟು ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತಿದೆ. ಭೂ ಒಡೆತನದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾರುವಂತಿಲ್ಲ. ಮಾರುವುದು ಅಥವಾ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭಂದ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ಮುಖೇನ ಪಡೆದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ, ಕಾಫಿ, ಕಿತ್ತಳೆ ತರಕಾರಿ ಭತ್ತ ಇತ್ಯಾದಿ ನಿಗದಿತ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಮುದಾಯ ಹಕ್ಕಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾದ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾದ ಜೇನು, ಶೀಗೆಕಾಯಿ, ಕವಳಿಕಾಯಿ, ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ, ಮರುಪಾಚಿ, ಮಾಗಳಬೇರು ಮುಂತಾದ ನಿಗಧಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಗಿರಿಜನರ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ತಾಲೂಕು	ಪ.ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು	ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳು
೧	ಜೋಯಿಡಾ	೧೦	೬
೨	ಅಂಕೋಲಾ	೧೨೬	೮೪
೩	ಕುಮಟಾ	೧	–
೪	ಹೊನ್ನಾವರ	೧	–
೫	ಕಾರವಾರ	೬	–
೬	ಶಿರಸಿ	೪೫	೪೫
೭	ಭಟ್ಕಳ	೧೩	–
೮	ಮುಂಡಗೋಡ	೭೧	೬೦
೯	ಯಲ್ಲಾಪುರ	೩೯೩	೩೬೦
೧೦	ಹಳಿಯಾಳ	೯೯	೬೨
೧೧	ಸಿದ್ದಾಪುರ	–	–
	ಒಟ್ಟು	**೭೬೬**	**೬೧೭**

ವಸತಿ ಇಲಾಖಾ ಯೋಜನೆಗಳು

ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ವಸತಿ ರಹಿತ ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಮನೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶ್ರಯ ಯೋಜನೆ, ನೆರಳಿನ ಭಾಗ್ಯಯೋಜನೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ ವಸತಿ ಯೋಜನೆ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸೂರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ದಿ ಪಂಚಾಯತ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ

ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಅಭಿವೃದ್ದಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

- ಸ್ವರ್ಣ ಜಯಂತಿ ಶಹರಿ ರೋಜಗಾರ ಯೋಜನೆ
- ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಂಚಾಯತಗಳ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಅನುದಾನ
- ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ

ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಹಾಗೂ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಬಲತೆ ನೀಡಲು ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ "ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ (LAMPS)ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ತಾವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಕಾಡಿನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಕೊಡಗು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮಂಡ್ಯ ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೨೧ ಗಿರಿಜನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಗಳಿಸುವ ಲಾಭವನ್ನು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೇ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವನ್ನು ನೀಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ೧೯೮೭ ರಲ್ಲಿ ಟ್ರೈಫೆಡ್ (Tribal co-operative marketing development federation of India) ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದೆ.

ಇತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ, ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ನೀಡಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರೀಡೆ ಯುವಜನ ಸೇವಾ ಇಲಾಖೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಾಗಿ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಕ್ರೀಡಾ ಶಾಲೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಜಾನಪದ ಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಧನ ಅವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಗಳು ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ರೀಪೇರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳ ಶಿಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು

೧. ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಕೇಂದ್ರಗಳು: ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಅಭ್ಯಾಸ ರೂಢಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೩ರಿಂದ ೫ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಇಂತಹ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನರ್ಸರಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಬ್ಬರು ನೌಕರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳು: ಆದಿವಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಊಟ, ವಸತಿ, ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಲೇಖನ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇತರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಎಲ್ಲ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ ಆಗಿದ್ದು ಶೇಕಡಾ ೫೦ರಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಅದು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೧ನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ೫ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆದಿವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೭ನೆಯ ತರಗತಿಯವರೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಮುತ್ತಲಿನ ಆದಿವಾಸಿ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಬಹುದಾಗಿದೆ.

೩. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು: ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ೫ ರಿಂದ ೧೦ ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯದ ಬಾಲಕ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು, ಅಡುಗೆಯವರು, ಅಡುಗೆ ಸಹಾಯಕರು, ಕಾವಲುಗಾರರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ೭೫೦ ರೂ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅರ್ಜಿ ಪಡೆದು, ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಾಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

೪. ಮೆಟ್ರಿಕ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ: ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೆಟ್ರಿಕ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ೮೫೦ ರೂ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವೆಚ್ಚವನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರವೇ ಭರಿಸುತ್ತದೆ.

೫. ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಮಾದರಿ ವಸತಿ ಶಾಲೆಗಳು: ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ೧೯೯೬-೯೭ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿತು. ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಪ್ರವೇಶಾನುಪಾತ ೫೦:೫೦ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ವಸತಿ ಜೊತೆ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ೫೦೦ ರೂ ಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ, ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ, ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ: ಅನುದಾನಿತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳು ಸಹ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಅನುದಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗರಿಷ್ಠ ೨೫೦೦೦ ರೂ ಗಳ ವರೆಗೆ ಅನುದಾನ ನೀಡಲು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅನುದಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ.

೭. ನವೋದಯ ಶಾಲೆಗಳು: ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನೀಡಲು ನವೋದಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ೬ರಿಂದ ೧೦ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳ ಅನುಸಾರ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ೫೦ ಗಂಡು ೫೦ ಹೆಣ್ಣು ಈ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಊಟ ಮತ್ತು ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.

೮. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳು: ಮೆಟ್ರಿಕ ಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವಾಗಿ ೧ರಿಂದ ೭ನೇ ತರಗತಿಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ೭೫/- ರೂ ಹಾಗೂ ೮ ರಿಂದ ೧೦ ನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ೧೦೦/- ರೂ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ೧೦೦/- ರೂ. ಅನ್ನೂ ೫೦೦/- ರೂಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೯. ಪ್ರತಿಭಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ: ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವ ತುಂಬಲು ಪ್ರತಿಭಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ ೬೦% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಪಡೆದ ೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦ ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೧೦. ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ: ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. ೬೦% ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ ಆದಿವಾಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೫೦೦೦/- ಹಾಗೂ ಶೇ.೭೫ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ.೧೦,೦೦೦./- ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಧನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಆದಾಯದ ಮಿತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೧೧. ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲು: ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ

ನೀಡಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನೆ ಪಡೆಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪೋಷಕರ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ ೭೫,೦೦೦/- ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು.

೧೨. ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ: ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಬಂಧನೆ ಮೇರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ರೂ. ೧,೪೫,೦೦೦/- ಮೀರದಿದ್ದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

೧೩. ನಗದು ಬಹುಮಾನ: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ❖ ಎರಡನೇ ಪಿ.ಯು.ಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ – ೭೫೦/-
- ❖ ಪದವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ – ೧೦೦೦/-
- ❖ ಎಂ.ಎ. ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ. ಎಂ.ಕಾಂ ಪದವಿಗಳಿಗೆ – ೧೨೫೦/-
- ❖ ತಾಂತ್ರಿಕ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಕೃಷಿ, ಪಶುವೈದ್ಯ ಪದವಿಗೆ – ೧೫೦೦/-

ಈ ನಗದು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆಯಲು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಮೂಲಕ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಗಳ ನೆರಳಚ್ಚು ಪ್ರತಿಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಸಮನ್ವಯಾಧಿಕಾರಿ/ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಾಧಿಕಾರಿ/ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಲಗತ್ತಿಸಬೇಕು.

೧೪. ಎಂ.ಟೆಕ್ ಮತ್ತು ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫೆಲೋಷಿಪ್: ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಳ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲು ಎಂ.ಟೆಕ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೮೦೦೦./- ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧೦,೦೦೦/- ಇಲಾಖೆ ವತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೧೫. ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ: ವೈದ್ಯಕೀಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ವೃತ್ತಿಪರ ವಿಷಯಗಳು, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ, ಪಶುವಿಜ್ಞಾನ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಯುಕ್ತ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪುರಸ್ಕೃತ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಬುಕ್ ಬ್ಯಾಂಕನಿಂದ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

೧೬. ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ನೆರವು: ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ವೃತ್ತಿಪರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ರೂ. ೧೦೦೦/- ನೀಡಲಾಗುವುದು.

೧೭. ತರಬೇತಿ: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೧೮. ಇಂಜನೀಯರಿಂಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಸರಬರಾಜು: ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದವಿ, ಡಿಪ್ಲೋಮಾ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್, ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕುಲೇಟರ್, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

೧೯. ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನ: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡರ ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ರೂ. ೧೦೦೦./–ದಂತೆ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಪದವೀದರರಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಲಿ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ರೂ. ೧೦೦೦/–ದಿಂದ ರೂ. ೨೦೦೦/–ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

೨೦. ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ: ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಕಾನೂನು ಪದವೀಧರರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ವಕೀಲರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ನೊಂದಾಯಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ೫೦೦೦/– ರೂ.ಗಳ ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

೨೧. ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಧನ ಸಹಾಯ: ವಿದೇಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಆಯ್ದ ಕೋರ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯುವ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ನೀಡಲಾಗುವುದು, ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೧೦ ಲಕ್ಷಗಳು ೩ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ

- ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರಬೇಕು. ಪದವಿ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ. ೬೦ ರಷ್ಟು ಅಂಕ ಗಳಿಸಿರಬೇಕು. ವಿದೇಶದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ತೊರೆದರೆ ತಕ್ಷಣ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ವ್ಯಾಸಂಗದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತೀರ್ಣವಾದರೆ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕು.

- ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕುಟುಂಬದ ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರು ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರಬಾರದು, ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ವಯಸ್ಸು ತರಬೇತಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ೩೫ ವರ್ಷ ಮೀರಿರಬಾರದು.
- ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ಕುಟುಂಬದ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ೧.೪೪ ಲಕ್ಷ ರೂ ಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಇರಬೇಕು. ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಕುಲಕಸುಬು ಅವರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡದೇ ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ತರುವಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

- ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ೫,೬,೭,೮,೯,೧೦ ಮತ್ತು ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಮೊದಲ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದವರಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ಅರ್ಹ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ.
- ನವೋದಯ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಮೂಲಕ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಬಯಸುವವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧನ ಸಹಾಯ ಘೋಷಿಸಿದೆ.
- ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರಿಕ್ ನಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗಾಗಿ ಉಚಿತ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗೊಂಡಿವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

೨೨. **ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತರಬೇತಿ:** ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಯುವಕ/ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಲಘು ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ಆಟೋರಿಕ್ಷಾ ಚಾಲನೆಗೆ ೧ ತಿಂಗಳ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ರೂ. ೧೫೦ ಮತ್ತು ೩೦೦ ರೂಗಳ ಶಿಷ್ಯವೇತನ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

ಭೂ ಒಡೆತನದ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಯಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನೇ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳಾ ಪಲಾಪೇಕ್ಷೆಗೆ ೨ ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಅಥವಾ ೧ ಎಕರೆ ತರಿ ಜಮೀನನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಇಲಾಖೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಬೆಲೆಗೆ ನಿಗಮದಿಂದ ಖರೀಧಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೫೦ ಭಾಗ ಸಹಾಯ ಧನ ಮತ್ತು ಶೇ. ೫೦ ಭಾಗ ಅವಧಿ ಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ೬% ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಎನ್.ಎಸ್.ಟಿ.ಎಫ್.ಡಿ.ಸಿ ಯಿಂದ ಪಡೆಯುಲಾಗುವುದು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ ಇದ್ದು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೈಕ್ರೋ ಕ್ರೆಡಿಟ್ (ಕಿರುಸಾಲ ಯೋಜನೆ): ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಗ್ರಾಮೀಣ, ಅರೆನಗರ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಕುಶಲ ಅಥವಾ ಕುಶಲವಲ್ಲದ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಜನರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಾತ್ರ ರೂ. ೧೦,೦೦೦/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೫೦೦೦/- ಸಹಾಯ ಧನ ಮತ್ತು ರೂ. ೫೦೦೦/-ಗಳ ಅಂಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಅಂಚಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಶೇ. ೪ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪರಿಶಿಷ್ಠ ವರ್ಗದ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಜನರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಅಂಗಡಿ, ಸೈಕಲ್ ಶಾಪ್, ಹೈನುಗಾರಿಗೆ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ, ಮತ್ತು ಇತರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ರೂ. ೫೦,೦೦೦/- ಒಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ ಮೂಲಕ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಶೇ ೫೦ % ಭಾಗವನ್ನು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೨೫,೦೦೦/- ರೂಗಳ ಸಹಾಯ ಧನವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡದೇ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಠಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ಐ.ಎಸ್.ಬಿ): ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಠ ಪಂಗಡದ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ. ೫೦,೦೦೦/- ದಿಂದ ರೂ. ೧,೦೦,೦೦೦/- ದ ವರೆಗೆ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸರಕು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವಾಹನ, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಗಮದಿಂದ ಶೇ. ೨೦ರ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. ೧,೦೦,೦೦೦/- ವರೆಗೆ ಅಂಚಿನ ಹಣ

ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುವುದುರಿದರಲ್ಲಿ ಶೇ. ೭೫ ಭಾಗ ಬ್ಯಾಂಕ ಸಾಲವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಶೇ. ೨೫ರ ಭಾಗವನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ವಂತಿಕೆಯಾಗಿ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಫಲಾನುಭವಿಯು ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂ. ೪೦,೦೦೦/- ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರೂ. ೫೫,೦೦೦/- ಗಳನ್ನು ಮೀರಿರಬಾರದು.

ನೇರ ಸಾಲ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮದ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚವು ರೂ. ೫೮,೫೦೦/- ದಿಂದ ೧೦ ಲಕ್ಷ ದೊಳಗಿನ ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಧನ ೨೫,೦೦೦/- ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇ ೨೦ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ೧೦,೦೦೦/- ಅಂಚಿನ ಹಣ ಶೇ ೫% ಭಾಗ ಫಲಾನುಭವಿ ಭರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಉಳಿದ ಭಾಗ ಅವಧಿ ಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆ: ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ನದಿ, ತೊರೆ, ಹಳ್ಳ ಮತ್ತು ನಾಲೆಗಳ ನೀರಾವರಿ ಮೂಲದಿಂದ ಪೈಪ ಲೈನ್ ಅಳವಡಿಸಿ ನೀರೆತ್ತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡದವರ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ೮.೦೦ ಎಕರೆ ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನಿನ ಘಟಕಕ್ಕೆ ರೂ. ೨.೫೩ ಲಕ್ಷದಲ್ಲಿ ೧೫.೦೦ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನ ಘಟಕಕ್ಕೆ ३.೪೯ ಲಕ್ಷ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪೈಪಲೈನ್, ಪಂಪಸೆಟ್ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗುವುದು

ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೀರಾವರಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ಯೋಜನೆ: ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯಿಸಿ, ಪಂಪಸೆಟ್ ಅಳವಡಿಸಿ, ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಘಟಕ ವೆಚ್ಚ ರೂ. ೧.೫೦ ಲಕ್ಷ ವಿದ್ದು ಇದರಲ್ಲಿ ೧.೦೦ ಲಕ್ಷ ಸಹಾಯ ಧನವಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ರೂ. ೫೦,೦೦೦/- ಅವಧಿ ಸಾಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

- ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಟ ೨ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರಬೇಕು.
- ಬಾವಿ ಕೊರೆಯುವ ಬಿಂದುವಿನಿಂದ ಸುತ್ತಲೂ ೮೨೫ ಅಡಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿ ಇರಬಾರದು.
- ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸುಸ್ತಿದಾರರಾಗಿರಬೇಕು.
- ಅರ್ಜಿದಾರರು ಸ್ವಂತ ಖಾತೆದಾರರಾಗಿರಬೇಕು.

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ ಪ್ಯಾರಾಮೆಡಿಕಲ್ ಕೋರ್ಸ, ವೃತ್ತಿ ತರಬೇತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿವಿಧ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಾಗ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಬೇಕು ಬೇಡಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ದಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಯೋಜನೆಗಳು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಅವುಗಳ ಸಾಧಕ ಭಾದಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಡಿಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

೦೧. ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಭಾಕರ (ಸಂ), ಆದಿವಾಸಿ ಅಖ್ಯಾನ, ಪುಟ. ೫೨೬

೦೨. ಬದುಕು ಬೆಳಕಾಯಿತು, ೨೦೧೧-೧೨ ಪ್ರಕಟಣೆ: ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸಮಾರೋಪ

ಸಮಾರೋಪ

ಆಫ್ರಿಕಾದಿಂದ ಗುಲಾಮರಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಗುಲಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಇಂದು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಶೋಷಣೆ, ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಬಂದಿರುವ ಸಿದ್ದಿಗಳು, ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಪ್ರಬಲ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಇಂದು ಅರೆ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಅರಸಿ ಬೇರೆಡೆ ಮುಖ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಪಲುಪುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತರುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಈ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಂಕೋಲಾ, ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಮುಂಡಗೋಡ, ಶಿರಸಿ ಮತ್ತು ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೧೬೦ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನ ಡೋಣಗಿರಿ, ಗರಡೊಳ್ಳಿ, ಭಾಗವತಿ, ರಾಮಪುರ, ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಅಂಬಗಾವಿ, ಲಾಲ್ಗುಳಿ, ಕನ್ನಿಗೇರಿ, ಜಕ್ಕೊಳ್ಳಿ, ಬೀಜನಕೊಪ್ಪ, ಜಡೆಗದ್ದೆ, ಹುಣಸೆಮನೆ, ವಜ್ರಳ್ಳಿ, ಮತ್ತು ಕುಂದರಗಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನ ಸಂಕಸಾಲಾ, ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ, ಡೋಣಗಿರಿ, ಹೆಗ್ಗಾರು, ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ, ಕಮ್ಮನಿ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೪೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನ ಸೋನಗಿಮನೆ, ಕೋಟೆಮನೆ, ತೋಟದ ಕಲ್ಲಳ್ಳಿ, ಸೀಗೆಮನೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನ ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ, ಮತ್ತು ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ೨೦ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಿತಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

೧. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಅತೀ ಸಣ್ಣ ಭೂ ಹಿಡಿವಳಿದಾರರಿವುದು ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು

ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

೨. ಸಿದ್ದಿಯರು ಒತ್ತುವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿದಾಗ ಶೇ೫೩.೧೩ರಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ೧ ರಿಂದ ೨ ಎಕರೆವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೩. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಶೇ. ೪೬.೮೭ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಹಕ್ಕುಪತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮುದಾಯದ ಕೃಷಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೇ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೫. ಸಿದ್ದಿಯರು ಇಂದೂ ಸಹ ಸಾಂಪ್ರಾದಾಯಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ದಿಯರು ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೬. ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪುರುಷರು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ಇತರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೭. ಸಿದ್ದಿಯರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಾಗ ಶೇ. ೦೭.೫೧ ರಷ್ಟು ವೃತ್ತಿಪರ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೮. ಸಿದ್ದಿಯರು ಕನಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶೇ. ೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ಜನರು ಸರಕಾರಿ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಡಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ.

೯. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದ ಆದಾಯವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೧೦. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರೇ ಮತ್ತು ಋತುಮಾನ ಉದ್ಯೋಗ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು, ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಇವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

೧೧. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯಗಳನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ, ಪುರುಷರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪುರುಷರು ಮಹಿಳೆಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ತರುವ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

೧೨. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಶೇ. ೦೦.೬೨ ರಷ್ಟು ತುಂತುರ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

೧೩. ಈ ಸಮುದಾಯದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನ ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

೧೪. ಅವಶ್ಯಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯ ತೀರಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಇದು ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೧೫. ಸಿದ್ದಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಶೂನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಎ.ಪಿ.ಎಲ್. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಯ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿದ್ದು ಅದು ಈ ಜನರ ಕನಿಷ್ಠ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಶೇ. ೦೫.೧೨ ರಷ್ಟು ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದದೆ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರದ ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

೧೬. ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಆಹಾರ, ಬಟ್ಟೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದಾಗ, ಅವರು ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ರೂ. ೫೦೦೦/- ಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೧೭. ಐಷಾರಾಮ ವಸ್ತುಗಳಾದ ಫ್ರಿಜ್, ವಾಷಿಂಗ್‌ಮಸಿನ್, ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳು ಈ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿದಾರರ ಕುಟುಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೧೮. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರ ಹಲವಾರು ಕಲ್ಯಾಣಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಮನೆ ರಹಿತ ಸಿದ್ದಿಯರು ಸರಕಾರದ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಸ್ವಂತ ಅಧಿಕೃತ ನಿವೇಶನ ಪಡೆದಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕೃತ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದುದು ಕಡ್ಡಾಯ. ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೊಂದಿರುವ ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಈ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವಂತಾಗಿದೆ.

೧೯. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ಸರಕಾರದಿಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿವರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ, ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ, ಉಚಿತ ಕೃಷಿ ಸಲಕರಣೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ, ವಿದ್ಯುತ್, ಬಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಿದ್ದರೂ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ವಂಚಿತರಾಗಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

೨೦. ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿದಾರರು ನೀಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ತಂಬಾಕು, ತಂಬಾಕಿನ ಇತರೆ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸೇವನೆ, ಮದ್ಯಪಾನ, ಮುಂತಾದ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ದೂರವಿದ್ದವರು ಕೇವಲ ಶೇ. ೨೧.೮೭ ರಷ್ಟು, ಉಳಿದವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಶೇ. ೭೮.೧೩ ರಷ್ಟು ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನೇಕ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದಲೇ ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ಥರದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಇಡೀ ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿದೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೧. ಸಿದ್ದಿಯರ ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೨. ಸಿದ್ದಿ ಜನರ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಡತನ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ಜೀವನ ಕ್ರಮವೂ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಓದುವ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೂ ಬಡತನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಓದು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ದುಡಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಚಿತ್ರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವುದೂ ಸಹ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೩. ಸಿದ್ದಿ ಆಳುಗಳು 'ಸೋವಿ ಆಳುಗಳು' ಎಂಬ ಮಾತು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಯಲ್ಲಾಪುರ, ಹಳಿಯಾಳ, ಶಿರಸಿ, ಅಂಕೋಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ 'ಸೋವಿ' ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಸಿದ್ದಿ ಆಳುಗಳು ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಾರೆ

ಎಂದು ಅರ್ಥ. ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು ಶ್ರಮಿಕ ಜೀವಿಗಳು ಅವರು ಶ್ರಮವನ್ನು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಖರೀದಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಉನ್ನತಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸೋವಿ ಆಳುಗಳು ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದಿಯರೇ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೇಳಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಸಾಗುವಳಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ರಮ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ.

೫. ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅರಣ್ಯ ಅತಿಕ್ರಮಣದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರದು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಭೂಮಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ RTC ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಹಕ್ಕು ಪತ್ರವನ್ನು ವಿತರಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಪತ್ರವು ಅನೇಕ ನಿಬಂಧನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿದೆ.

೬. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೃಷಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿಯೇತರ ಕೂಲಿಗಳನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಹೊಂದಿದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಭೂಮಾಲೀಕರ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರು ದುಡಿಮೆಗಾಗಿ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಅಂಶ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

೭. ಇರುವ ತುಂಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕನೆ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ. ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಕರಣೆಗಳ ಬಳಕೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಳಕೆ, ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

೮. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಾಯ ಗಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳು ಅರಣ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಉದಾರಹಣೆ : ಜೇನು ಸಂಗ್ರಹ ಸಿದ್ದಿಯರ ಒಂದು ಆದಾಯದ ಮೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಜೇನು ತೆಗೆಯಲು ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಟೆಂಡರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನ ಇರದ ಮತ್ತು ಟೆಂಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ನೀಡಿ ಟೆಂಡರ್ ಪಡೆಯುವಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇರದ

ಸಿದ್ದಿಯರು ಇದರಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಜೇನು ತೆಗೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೯. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸಿದ್ದಿಯರು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಮನೆಯ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೀತದಾಯಕತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪೂರ್ವಜರು ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿದ ಯಾತನೆಯನ್ನು ಈ ಹೊಸ ಜೀತ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಲಾಗದೆ ಅವರ ತೋಟ–ಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೧೦. ಗಿರಿಜನರ ವಿಕಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವು ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಮುಂಗಡ ಪಾವತಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಘ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಷ್ಟವನ್ನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದೆ.

೧೧. ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನು ಪಡೆಯಲು ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಾತ್ಮಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಇವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೨. ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ನೀರು, ಆರೋಗ್ಯ, ರಸ್ತೆ, ಸಾರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮೊದಲಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ.

೧೩. ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಭಾವ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟಿವೆ. ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಯಾವುದೇ ಲೇವಾದೇವಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಅನೇಕ ಮೋಸಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೧೪. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ದೂರದ ಮಾತಾಗಿತ್ತು. ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ್ತಲೇ ಅವರನ್ನ ಜೀತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗ ೩೦ ರಿಂದ ೪೫ ವಯೋಮಾನದವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ೧ ರಿಂದ ೫ ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕಲಿತಿದ್ದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರು ಕಡಿಮೆ. ೫೦ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರ ಪ್ರಮಾಣ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೧೫. ಇಂದು ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಲವು ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಗಳು ಅವರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಹಳ ದೂರದಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರೌಢ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಹಲವಾರು ಮೈಲಿ ನಡೆದೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ ಅವರು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೬. ಸಿದ್ದಿಯರ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ. ಸಿದ್ದಿಯ ಜೀವನಾಧಾರ ಎಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಒಂದೇ, ಆದರೆ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವರ್ಷವಿಡೀ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಗಳು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸಿದ್ದಿಯರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

೧೭. ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಸಲ ಬಸ್ಸಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಂತ ವಾಹನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಸಿದ್ದಿಯರು ಅನಿರ್ವಾಯವಾಗಿ ಕಾಲ್ನಡಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮರ್ಪಕ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಭಾವವೂ ಸಹ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

೧೮. ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇನ್ನೂ ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಶ್ರಯ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ, ಇಂದಿರಾ ಆವಾಸ, ಬಸವ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬಗಳು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ತೊಡಕುಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಸವ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ೧೦೦೦೦/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಉಳಿದ ೫೦,೦೦೦/- ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಸಾಲ ನೀಡಲು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದವರೆಗೆ ಗೃಹ ಸಾಲ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವಂತ ನಿವೇಶನ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಗತ್ಯ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರ ನಿವೇಶನಗಳು

ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೯. ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಗಳ ಔಷಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತೀರಾ ಗಂಭೀರ ರೋಗಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ.

೨೦. ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಇವರಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಅವಘಡಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದರೆ ತುರ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಲ್ಲ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಲ್ಲ. ಇರುವಂತಹ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲ. ತುರ್ತು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಇದೆ.

೨೧. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಬಡತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಕೆಲ ಕುಟುಂಬಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆ ಬಿಡಿಸಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೋಟೇಲು, ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ, ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

೨೨. ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೇರಿಗಳು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ಸಮರ್ಪಕ ಪೂರೈಕೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ದೀಪಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ ಕಡಿತ ಹಾಗೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ತಂತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮರಗಳು ಬಿದ್ದು ದುರಸ್ತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವರ್ಷವಿಡೀ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಇವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೨೩. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಕುಡಿತ ಮತ್ತು ಜೂಜು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದುಡಿದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ವ್ಯಸನಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿಯುವುದಲ್ಲದೇ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಯಾವುದೇ ಸಶಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

೨೪. ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಡಿ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಮತ್ತು ಸೋಮಾರಿತನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದು ಕೆಲ ಸಿದ್ದಿಯರು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಆಸೆ ತೋರಿಸಿ ಕೆಲವು ಶಕ್ತಿಗಳು, ಅಕ್ರಮ ಮರ ಸಾಗಾಟದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಿದ್ದಿಯರು ಇವರ ಕೈಗೊಂಬೆಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳೆಂಬ ಹಣೆ ಪಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೧. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಇತರ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಮಡಿ- ಮೈಲಿಗೆಗಳ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುವ ಜನರು ಇವರನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಊಟ ಹಾಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಸಿದ್ದಿಯರಿಗೆ ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಪಡಸಾಲೆಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ಹಿಂದುಗಡೆ ಇರುವ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೋ ಬಾಳೆ ಎಲೆ ಅಥವಾ ಅಡಿಕೆಯ ಹಾಳೆಯಲ್ಲಿ ಊಟ ಬಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಊಟ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಾವು ಊಟ ಮಾಡಿದ ಎಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ, ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೀರಿನಿಂದ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಅಸ್ಪ್ರಶ್ಯತೆಯ ಆಚರಣೆ ಇವರು ವಾಸಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಸಿದ್ದಿಯರು ಮಾನಸಿಕ ಹಿಂಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ತಾವು ಕೆಳ ಜಾತಿಯವರೆಂಬ ಕೀಳರಿಮೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ.

೨. ಸಿದ್ದಿಯರು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಅನೇಕ ಸಿದ್ದಿಯರು ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಪರವಾಗಿ ದನಿ ಎತ್ತಲು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲ ಸಿದ್ದಿಯರು ಒಂದೂ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವಾದರೂ ಅದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

೩. ಸಿದ್ದಿಯರು ದೈಹಿಕವಾಗಿಯಷ್ಟೇ ದಷ್ಟಪುಷ್ಟರಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಬಹಳ ಮುಗ್ಧರು. ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಕಾಡನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಡೆಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೇ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಸ್ವಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಸಿದ್ದಿಯರ ಈ ಮುಗ್ಧತೆಯನ್ನು ಅದೆಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಸಮಾಜದ ಇತರೆ ವರ್ಗದವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ವೈವಾಹಿಕ ಸಂಬಂಧ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಕೆಲ ದಿನ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಿ ಆ ನಂತರ ಬೇರೆಯಾದ ಮತ್ತು ಮರು ಮದುವೆಯಾದ ಹಲವಾರು ಮಾಹಿತಿಗಳು ಕೇಳಿಬರುತ್ತವೆ. ಗಂಡಸರಲ್ಲಿ ಬಹುಪತ್ನಿತ್ವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೆಲ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಗಂಡನಿಂದ ದೂರವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

೫. ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿರುವ ನಿಗ್ರೋ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತಿಗೊಳಿಸಿದ ಎಷ್ಟೋ ದೇಶಗಳು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಳಿಯರು ಮತ್ತು ಕರಿಯರು ಎಂಬ ಬೇಧಭಾವ ಆಳವಾಗಿದ್ದ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಯುರೋಪಿಯನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ನಿಗ್ರೋಗಳಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಿದ್ದಿಗಳು ಕ್ರೀಡಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲಾ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಕ್ರೀಡೆಯ ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮೌಲ್ಯಯುಕ್ತವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಲಿಖಿತ ರೂಪ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವು ನಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕೇವಲ ಹಿರಿಯರ ಬಾಯಿಂದ ಕೇಳಿದ ಕತೆಗಳು, ಹಾಡುಗಳು ಅಲಿಖಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಮನರಂಜನಾ ಸಾಧನಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಜನಪದ ಕತೆ, ಹಾಡು ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳು ಸಿದ್ದಿಯರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ.

೭. ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಧ್ಯೋತಕವಾದ ಮೂಲ ಕಲೆಗಳು ನಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಡಮಾಮಿ ಕುಣಿತ ಮತ್ತು ಕೆಂಪಿರುವೆಗಳ ಚಟ್ನಿ ಇವು ಮಾತ್ರ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮೂಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆಚರಣೆಗಳು. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಡಮಾಮಿ ಕುಣಿತವು ತನ್ನ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಈ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕುಣಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧನಗಳ ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯುವಕರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕಲೆಗಳಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೮. ಸಿದ್ದಿಯರು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳ ದಾಸರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು ಮನೆ ಮಾಡಿವೆ. ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಭೂತಪ್ರೇತಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಂಬಿ, ಜ್ವರ ಬಂದರೂ ಮಂತ್ರವಾದಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತದೆ.

೯. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಆಧುನಿಕತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭದ್ರತೆಯ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಇವರು ಸಮಾಜದ ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

೧೦. ಸಿದ್ದಿಯರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತೀರ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮತದಾನವೊಂದೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ.

೧೧. ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿದ್ದಿಯರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಮೀಸಲಾತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿದೆಯೇ ಹೊರತು, ಸ್ವಂತ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಸಿದ್ದಿಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಾಸಿಸುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಮೀಸಲಾತಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

೧೨. ಸಿದ್ದಿಯರು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವು ಕೇವಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯತ್ವದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಮೇರಿ ಸಿದ್ದಿ ಎಂಬುವವರು ತಾಲೂಕಾ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ, ವಿಧಾನಸಭೆ, ವಿಧಾನ ಪರಷತ್ತು ಮತ್ತು ಲೋಕಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ (ಅನು), ಬುಡಕಟ್ಟು ನ್ಯಾಯ, ೧೯೮೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.
- ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನ, ಜಾನಪದ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು, ೧೯೯೪, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಆಗ್‌ಬರ್ನ್ ನೀಮ್‌ಕಾಫ್, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಿನಾಥಯ್ಯ .ಡಿ.ಹೆಚ್, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಕೈಪಿಡಿ, ೧೯೮೫, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಮೈಸೂರು.
- ಕಮಲ ಎಂ.ಆರ್, ಕಪ್ಪು ಹಕ್ಕಿಯ ಬೆಳಕಿನ ಹಾಡು, ೨೦೦೪, ಕಥನ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕಮಲಾ ಹಂಪನಾ, ಬೊಗಸೆ, ೨೦೦೩, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕಮಲ ಎಂ.ಆರ್, ಕಪ್ಪು ಹಕ್ಕಿಯ ಬೆಳಕಿನ ಹಾಡು-೨ ಉತ್ತರ ನಕ್ಷತ್ರ, ೨೦೦೭, ಕಥನ ಪ್ರಕಾಶನ, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕರಿಶೆಟ್ಟಿ ರುದ್ರಪ್ಪ, ಮ್ಯಾಸನಾಯಕರು ಒಂದು ಜನಾಂಗೀಯ ಅಧ್ಯಯನ, ೧೯೯೫, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕಲ್ಲೂರು ಎಂ.ಎಸ್., ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ೨೦೦೦, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ ಮತ್ತು ಹಿ.ಚಿ.ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಗಿರಿಜನ ಕಾವ್ಯ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕುಮಾರ ಆರ್.ಬಿ., ಮುದ್ದೆ ಕಂಬಾರರು, ೨೦೦೪, ಸಾರ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್, ಮೈಸೂರು.
- ಕುಲಕರ್ಣಿ ಎ.ಬಿ.ಎನ್., ಬಾಳಕುಂದ್ರಿಕರ್ ಎ ಬಿ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಮುಳುಗುಂದ, ಭಾರತದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪ್ರಕಾಶಕರು: ಆರ್ ಚಾಂದ ಮತ್ತು ಕಂಪನಿ, ಹೊಸ ದೆಹಲಿ ೧೧೦೦೦೨
- ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರ, ಜನಪದ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ಗೀತೆಗಳು, ೧೯೯೮, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಕೃಷ್ಣಯ್ಯಗೌಡ ಎಚ್.ಆರ್., ಭಾರತೀಯ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಭಾಗ ೧, ೨೦೧೦, ವಿದ್ಯಾನಿಧಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಗದಗ
- ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಗೊಂದಲಿಗರು, ೨೦೦೬, ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

- ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ೨೦೦೦, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಗಂಗಾಧರ ದೈವಜ್ಞ, ಮಾಳಿಂಗರಾಯನ ಕಾವ್ಯ, ೧೯೯೯, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಗಾಯತ್ರಿ ಎನ್., ಮಹಿಳೆ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ, ೧೯೯೧, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಂದ್ರಮತಿ ಸೋಂದಾ, ಸಿದ್ದಿಗಳು, ೧೯೮೬, ವೈಜಯಂತಿ ಮೈಸೂರು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ.
- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ಅಮರ್ತ್ಯಸೇನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಥನ, ೧೯೯೧, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಟಿ.ಆರ್., ಮಹಿಳೆ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ೨೦೦೧, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಚಕ್ಕೇರೆ ಶಿವಶಂಕರ್ (ಸಂ), ಗೊರವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೧೯೯೩, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನೃಪತುಂಗ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಕ್ಕೇರೆ ಶಿವಶಂಕರ್, ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ಪ್ರವೇಶ, ೨೦೦೬, ಸಾಗರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬನಶಂಕರಿ, ೧ ನೇ ಹಂತ, ೨ ನೇ ಫೇಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಲುವರಾಜ, ಜುಂಜಪ್ಪ, ೧೯೯೭, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಎಂ., ಜನ-ಜನಪದ-ಜಾನಪದ, ಚಿದಾನಂದ ಸಮಗ್ರ ಸಂಪುಟ-೩, ೨೦೦೨, ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ತುಂಗ ಕಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡ ಕೆ., ಭೂತಾರಾಧನೆ, ೧೯೯೦, ಮದಿಪು ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ.
- ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಗೋ.ರು., ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ, ೧೯೯೪, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ ಗೋ.ರು., ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ೧೯೭೭, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ತಪಸ್ವಿಕುಮಾರ್ ನಂ., ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಕಾಸ, ೨೦೦೦, ಚೇತನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಮೈಸೂರು.
- ದಸ್ತಗಿರ್ ಅಲಿಬಾಯ್, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಉರುಸುಗಳು, ೧೯೯೬, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.

- ದೇವಿಪ್ರಸಾದ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯ (ಮೂಲ) ಜಿ. ಕುಮಾರಪ್ಪ (ಅನು) ಮಾತೆಯು ಮಾನ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ, ೨೦೦೪, ನವಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಧಾರವಾಡಕರ್ ರಾ.ಯ., ಅಮೆರಿಕನ್ ನೀಗ್ರೋ ಕಥೆಗಳು, ೧೯೮೭, ಪ್ರೋಗ್ರೆಸಿವ್ ಪಬ್ಲಿಷರ್ಸ್, ಎ.ಡಿ.ಸಿ. ಧಾರವಾಡ.
- ದ್ವಾರಕಾನಾಥ ಸಿ.ಎಸ್., ಗಾಂಧಿ ಮೆಟ್ಟಿದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕಾ-ಡರ್ಬನ್ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ), ೨೦೦೫, ಪ್ರೆಸ್‌ಕ್ಲಬ್ ಪ್ರಕಾಶನ, ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ದೊಡ್ಡಮನೆ ಲೋಕರಾಜು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಎಸ್.ರಾವುಲೋಳ್, ಸಿಂಧೊಳ್ಳು, ೨೦೦೮, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ನಂಜಮ್ಮಣ್ಣಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ೨೦೦೩, ಕುವೆಂಪು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ
- ನಾಗೇಶ್ ಹೆಚ್.ವಿ., ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ, ೨೦೦೩, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
- ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ದಿ ಜನಾಂಗ, ೧೯೯೨, ಜನಪದ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ.
- ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜಾನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ೧೯೮೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
- ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
- ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಡವರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೨೦೦೧, ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊನ್ನಾವರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ.
- ನಾಯಕ್ ಎನ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಜಾನಪದ, ೧೯೮೯, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ.
- ನಾಯಕ್ ಡಿ.ಬಿ., ಗಿರಿಜನ ಸಿರಿ, ೨೦೦೩, ಪ್ರೊ. ಪಿ.ಕೆ.ಬಂಡೋಬ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಿತಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ.
- ನಾಗೇಗೌಡ ಎಚ್.ಎಲ್., ಜಾನಪದ ಜಗತ್ತು ಭಾಗ-೨, ೧೯೭೦, ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೆಂಗಳೂರು.

- ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಕೆ.ಪಿ., ಅಲೆಮಾರಿಯ ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ನೈಲ್, ೧೯೯೦, ಪರಿಸರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ.
- ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್., ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮೀಮಾಂಸೆ, ೨೦೦೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್, ಬುಡಕಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳು, ೨೦೦೦, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಪ್ರಭಾಕರ ಶಿಶಿಲ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ೧೯೯೭, ಕಲಾ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು
- ಪ್ರಭಾಕರ ಎ.ಎಸ್. (ಸಂ), ಆದಿವಾಸಿ ಆಖ್ಯಾನ, ೨೦೦೬, ಸಿದ್ದಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೊಸಪೇಟೆ.
- ಪಾರ್ವತಮ್ಮ, ಸಿ., ಆದಿವಾಸಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ೨೦೦೭, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಬಸಪ್ಪ ಕೆ.ಸಿ., ಅಮರ್ತ್ಯಸೇನರ ಆರ್ಥಿಕ ಚಿಂತನೆ, ೧೯೯೯, ಮೈತ್ರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳ, ನಂ. ೪೧೮೬, ಶಿವಾನಂದ ಕಾಲೋನಿ, ಅರಸೀಕೆರೆ.
- ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ, ೧೯೯೧, ಜನಸ್ನೇಹ ಪ್ರಕಾಶನ, ವಿಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಬಸವಾ ಕೆ.ಡಿ., ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ೧೯೮೫, ವಿದ್ಯಾವಾಹಿನಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
- ಭಟ್ಟ ಎಲ್.ಜಿ., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದ ಮುಕರಿಗಳು, ೧೯೮೮, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಭಟ್ಟ ಎಲ್.ಜಿ., ಹಾಲಕ್ಕಿ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ೧೯೮೬, ವೈಜಯಂತಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ, ಮೈಸೂರು.
- ಭೈರೇಗೌಡ ಎಂ., ಕಾಡು ಬಿಡಲೊಲ್ಲದವರು, ೨೦೦೫, ದಾಮಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಭೈರಪ್ಪ ಕೆ., ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜ, ೨೦೦೫, ಸಪ್ನ ಬುಕ್‌ಹೌಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಕಾಡು ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ, ೧೯೯೫, ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕಾಶನ, ಹೆಗ್ಗೋಡ ಸಾಗರ.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಕೋಶ, ೧೯೯೬, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಗಿರಿಜನರು, ೧೯೯೪, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.

- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಗೊಂಡರ ರಾಮಾಯಣ, ೧೯೯೯, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಗಿರಿಜನ ನಾಡಿಗೆ ಪಯಣ, ೧೯೯೧, ರಾಗಿರೊಟ್ಟಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಬುಡಕಟ್ಟು ದೈವಾರಾಧನೆ, ೨೦೦೦, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ನಮ್ಮೊಳಗೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಆಫ್ರಿಕಾ, ೨೦೦೦, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿ.ಚಿ., ಸಿದ್ದಿಯರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೧೯೯೩, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಮಧು ಗುಂಡ್ಲಪೇಟೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ೨೦೦೨, ಅಕ್ಷತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ನಗರ, ಮೈಸೂರು.
- ಮೈತ್ರಿ .ಕೆ.ಎಂ., ಬುಡಕಟ್ಟು ಕುಲಕಸುಬುಗಳು, ೨೦೦೨, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ್, ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ, ೧೯೯೯, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಯರ್ರಪ್ಪ ಡಿ., ಅಲೆಮಾರಿ ಕುರುಬ, ೨೦೦೮, ಕನ್ನಡ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ರಮೇಶ್ ಸ.ಚಿ., ಅಲೆಮಾರಿಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ೨೦೦೫, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ರಾಜಶೇಖರ ಎಚ್.ಎಂ., ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ, ೧೯೯೯, ಕಿರಣ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ರಾಮಯ್ಯ ಬಿ.ಪಿ., ಕೊರಮರ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು, ೨೦೦೪, ಸಿ.ವಿ.ಜಿ. ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಲಕ್ಕಪ್ಪಗೌಡ ಎಚ್.ಜೆ. (ಸಂ), ಕರ್ನಾಟಕ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಸಂಪುಟ ೧, ೧೯೯೩, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೆಲಗಾವಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಗಳು, ೧೯೯೯, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ವಿವೇಕ ರೈ ಬಿ.ಎ. ಮತ್ತು ಯದುಪತಿಗೌಡ ಡಿ., ಮಲೆಕುಡಿಯರು, ೧೯೯೬, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು.

- ವೀರಭದ್ರ ನಾಯಕ, ಪಿ., ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತ ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು, ೨೦೧೦, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ವೆಂಕಟ ರಂಗೋ ಕಟ್ಟಿ (ಅನು), ಗ್ಯಾಝೆಟಿಯರು-ಮುಂಬೈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ್ದು, ೧೯೮೪, ಏಶಿಯನ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್, ನವದೆಹಲಿ.
- ಶಂಕರರಾವ್ ಚ.ನ., ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪುಟ ೧, ೨೦೦೩, ಜೈಭಾರತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮಂಗಳೂರು.
- ಶಿವರಾಮ್ ಹೆಗಡೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕ ದರ್ಶನ, ೧೯೮೭, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಶೇಖರ್ ಎಂ.ಎಸ್., ನಮ್ಮ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, ೨೦೦೧, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಸವಿತಾ ನಾಯಕ್, ಬುಡಕಟ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆ, ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ.
- ಹುಚ್ಚಪ್ಪ ಮಾಸ್ತರ ಎನ್., ಕಾಳೆಗೌಡ ನಾಗವಾರ, ಗಿರಿಜನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ೨೦೦೦,
- ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹೆಗಡೆ ಎಲ್.ಆರ್., ಸಿದ್ದಿಯರ ಕಥೆಗಳು, ೧೯೭೮, ಜ್ಞಾನ ಸಾಧನ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ, ಕುಮಟ.
- ಹೆಗಡೆ ಎಲ್.ಆರ್., ಜನಪದ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಕಥೆಗಳು, ೧೯೯೦, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ನವದೆಹಲಿ.
- ಹೆಗಡೆ ಎಲ್.ಆರ್., ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಿದ್ದಿ ಜನರು, ೧೯೮೨, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹೇಮಂತ್ ನಾಯ್ಕ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕ ದರ್ಶನ, ೧೯೮೭, ಐ.ಬಿ.ಎಚ್. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
- ಹೇಮಲತಾ ಎಚ್.ಎಂ., ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಯನ-೩, ೨೦೦೬, ಡಿ.ವಿ.ಕೆ, ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು.
- ಬದುಕು ಬೆಳಕಾಯಿತು, (ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ ಸಮುದಾಯದ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಚಿತ್ರಣ. ೨೦೧೧-೧೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು) ಪ್ರಕಟಣೆ,
- ನಿರ್ದೇಶಕರು, ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕೃತಿಗಳು

- Abishankar K., 1975 , **Karnatka State Gazzette**.

  Anant Suchitra, Women at Work in India,1998, Delhi press, New Delhi.
- Acharya K.V. 1977, **Vishwakarma Information Bureau**.
- Alexander J., 1981, **Issue of Caste Certificates to Scheduled Tribes,** No SWL 264 SET81, Bangalore.
- Amartya Sen, **"Hunger and Public Action"**, 2010, Oxford England New York , Clareden Press Oxford University Press (ISBN: 9780198289289)
- Amartya Sen, **"Inequality Reexamined"**, 1991, Publisher Penguin Books (ISBN 100198289286)
- Amartya Sen, **"Poverty and Famines''**, 1981, An Essay on entitlement and deprivation, Oxford England New York, Clareden Press Oxford University Press (ISBN: 9780198284635)
- Amartya Sen, **"Rationality and Freedom" (social choice)**, 2002, Cambridge, Massachusetts, Belknap Press (ISBN: 9780674013513)
- Anand K. Koomaraswamy, **Arts and Crafts of India**.
- Anand K. Koomarswamy, 1914, **Vishwakarma (Series),** Luihak, London and Thara Purala, Bombay.
- Ananda K. Koomara Swamy, 1913,**Arts and Crafts of India**, **Ceyion:** London, T.N. Foulis.
- **Ancient India Vol. 4**, Archaeological Survey of India.
- Anil R. Naik, 2013, **Technical Report of Uttar Kannada**, NRDMS, Center Karawar.
- Ayer Ananthakrishnan L.K., 1935, **The Mysore Tribes and Castes Vol. 1** Mysore University, Mysore.
- Basak D.N., 1994, **Tribel Demography of Karnataka State,** The Anthropological Survey of India.

- Bharadwaj R., **Planning for Social and Economic Development,** 1992, Sage Publications, New Delhi.
- Chaudhary Roy D., 1957, **Anthropometry of the Siddis** - The Negroid Population of North Kanara, India, Bulletin of The Dept. of Anthropology, Vol. VI, No. 1.
- Compbell J.M.(ed), 1883, **Bombay Gazetteer**, Vol XI Kolaba and Janjira,
- Das B.K., 1984, **Tribel Education in India,** Anthropological Survey of India.
- David N. Lorenjen, 1972, **Kapalikas and Kalamukhas,** Thamson perss Delhi.
- Dubois Abbe, 1978, **Hindu Manuers, Customs and Cermonies,** Oxford University Press.
- Dubois Abbe, **Eisenschmiede and Damonen,** Oxford University Press.
- Dumont Lovies, 1986, **A South Indian Sub-castes,** Oxford University Perss.
- Edgar Thurston & Rangachar K., 1987, **Cast and Tribes of South India**, Asian Educational Services, Delhi.
- Edgar Thurston, Rangachari K., 1987, **Caste and Tribes of Southern India**, Vol. 6 P to S, Asian Educational Services, New Delhi * Madras *.
- Enthoven R.E., 1990, **The Tribes and Castes of Bombay** Vol. 1, Asian Educational Services, New Delhi * Madras *.
- Friedrich Ratzel (Translated by A.J. Butter), 1989, **The History of Mankind,** Akashadeepa Publishing House, New Delhi.
- Ghurge G.S. 1990, **Cast and Race in India,** Popular Prakashana, Bombay.
- Ghurye G.S., 1995, **The Scheduled Tribes,** Popular Prashan Pvt. Tarbeu, Bombay.

- Havanur L.G., 1975, **Karnataka Backward Classes Commission Report,** Vol. I&II Govt. Karnataka.
- Hayavadna Rao, 1988, **India Caste System - A Study**, Asain Educational Seruices, New Delhi.
- Iyer L.K.A., 1988, **The Mysore Tribes and Castes,** Vol. 4, Mittal Publications, Delhi.
- Jain P.C., **Planned Development Among Tribals,** 1999, Rawat Publications, New Delhi.
- Kiran Kamal Prasad, **IN SEARCH OF AN IDENTITY** (An Ethnographic Study of the Siddis in Karnataka) 2005, Jana Jagrati Prakashana, Bangaluru.
- Kokali Paul, 2004, **Development Programmes and Tribals** – Some Emerging Issues, Kalpaz Publications, Delhi.
- Manasa Chatterjee, 2005, **Tribes in India,** Vol. 2, RBSA Publishers, 340 Chaura Rasta, Jaipur.
- Mann R.S., 2005, **Andaman and Nicobar Tribes restudied – Encounters and Concerns,** Mittal Publications, New Delhi.
- Nayak G.C., 2004, **The Urban Political Elite in Tribal India,** Kalpaz Publications, Delhi.
- Palakshappa T.C., 1976, **Siddi's of North Kanara,** Sterling Publishers, New Delhi.
- Palakshappa T.C., 1976, **The Siddis of North Kanara,** Sterling Publishers, Pvt. Ltd., New Delhi.
- Prasad R.R. & Jahagirdar M.P., **Tribal Situation in Forest Villages,** 1993, Discovery Publing house, New Delhi.
- Raha M.K., Palash Chandra Coomar, 1989, **Tribal India – Problem, Development Prospect,** Gain Publishing House, New Delhi.

- Ram Singh Meena, **Tribal Development Progress,** 2006, Published by, Prof. R K Dixit, Ritu Publication, Jaipur.
- Ray Choudhary D., **Anthopometry of the Siddi's** – The Nigroied Population of North Canara, India, Bulletin of the Department of Anthropology.
- Sanjay K. Roy, 2005, **Tribes Education and Gender Questions,** Northern Book Centre, New Delhi.
- Srinivas M.N., 1992, **Caste in Modern India,** Media Promoters and Publishers Pvt. Ltd., Bombay.
- Trivedi .R.K., Siddi - 1961, **A Nigroied Tribe of Gujarath,** Ethnographic Survey of Gujarat.
- Vidyarthi L P & Rai B K, 1977, **The Tribal Culture of India**, Concept, Publishing Company, Delhi.

Web Sites

- www.panchatantra.govt.nic.in
- districtatglance.uttarkannada
- des.kr.nic.in
- www.population.co.in

ಮಾಹಿತಿದಾರರ ವಿವರಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
	(ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು)				
೦೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಗಿಡ್ಡಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಭರತನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾಗಪ್ಪ ಸಿದ್ದಿ	೪೩	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಚಿನಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೩	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಗೋಪಾಲ ಸಿದ್ದಿ	೪೦	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಲಿಂಗದಬೈಲ್ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಂಪ್ರಾ ತಮಾಶಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೬	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೫	ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗವೇಣಿ ನಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೫	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಸೋಮನಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೬	ಲಕ್ಷ್ಮಣ ನಾಗ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ	೪೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹಂಸನಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಮಾನ್ವೇಲ್ ಸಿದ್ದಿ	೩೩	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ತೆಲಂಗಾರ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೮	ಶ್ರೀಮತಿ ಬಾಕ್ಕಿಲಾ ಸುಬ್ಬಾ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ತೆಲಂಗಾರ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೦೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾ ಚಿದಂಬರ ಸಿದ್ದಿ	೩೬	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಗುಳ್ಳಾಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೦	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾನಕಿ ರಾಮು ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಗುಳ್ಳಾಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಬೇಬಿ ಸಿದ್ದಿ	೬೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಕಿರವತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೨	ಸಂತಾನ್ ಮಾಥೇಶ್ ಸಿದ್ದಿ	೨೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಡ್ರೈವರ್	ಕಿರವತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೩	ಅಲ್ಲಾಬಕ್ಷ ಸಯೀದಸಾಬ ನಾಯಕರ್	೨೫	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಗೌಂಡಿ	ಕಿರವತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೪	ರಾಮು ಗಿಂಡಿ ಸಿದ್ದಿ	೬೫	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	ಕುಮುದಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೫	ಅಶೋಕ ಬಾಬು ಸಿದ್ದಿ	೪೧	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಕಲಸಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೧೬	ಶ್ರೀಮತಿ ದೇವಕಿ ನಾ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಕಲಸಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೨೯	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಅರೆಬೈಲ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೮	ಚಿನ್ನರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	೩೫	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಅರೆಬೈಲ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೧೯	ಮಹೇಶ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೨೫	ಹಿಂದೂ	ವ್ಯಾಪಾರ	ಅರೆಬೈಲ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೦	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಅರೆಬೈಲ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಕೋಟೆಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಉಮಚಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೨	ನಾಗರಾಜ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೨೫	ಹಿಂದೂ	ಖಾಸಗಿ ಕಂಪನಿ	ತೆರನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೩	ಶ್ರೀಮತಿ ದೇವಕಿ ರಾಮು ಸಿದ್ದಿ	೩೩	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ತೆರನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಇಡಗುಂದಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಶಶಿಕಲಾ ಮರಿಯಾನಿ ಸಿದ್ದಿ	೨೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಮನೆಗೆಲಸ	ಬಲ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೫	ಶ್ರೀಮತಿ ಕೊಸ್ತ ಸುಬ್ಬಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ಬಲ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೬	ಶ್ರೀಮತಿ ರೋಜಿನಾ ಅಲ್ಬರ್ಟ ಸಿದ್ದಿ	೨೬	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಬಲ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾಜ ಕಲಂದರಸಾಬ್	೪೨	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಚಿಕ್ಕೊತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೮	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಜೂಬಿ ಅದಂಸಾಬ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೂಲಿ	ಚಿಕ್ಕೊತ್ತಿ ಗ್ರಾಮ, ಕಂಪ್ಲಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೨೯	ನಾಗೇಂದ್ರ ಅನಂತ ಸಿದ್ದಿ	೨೩	ಹಿಂದೂ	ಹೋಂ ಗಾರ್ಡ	ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಿತ್ಲಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೦	ಶ್ರೀಮತಿ ಜೆನ್ಸಿಸಿಯಾ ಮಂಜುನಾಥ	೨೬	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಅಂಗನವಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕಿ	ಬಿದ್ರೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಿತ್ಲಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೧	ಈಶ್ವರ ರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ಮಾವಿನ ಮನೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೩೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಶಶಿಕಲಾ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೮	ಹಿಂದೂ	ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕಿ	ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೩	ದತ್ತು ರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	೩೦	ಹಿಂದೂ	ಬ್ಯಾಂಕ ಉದ್ಯೋಗಿ	ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗಿ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೬	ಹಿಂದೂ	ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ	ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೫	ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಯತ್ರಿ ಪು ಸಿದ್ದಿ	೨೯	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೬	ಸುರೇಶ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕಾರು ಚಾಲಕ	ಉಚಗೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ಕುಂದರಗಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೭	ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೭೫	ಹಿಂದೂ	ಹಿರಿಯ ವಕ್ತೃ	ಮಾಗೋಡು ಗ್ರಾಮ, ನಾಡೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೮	ರಾಮಾ ನಾಗ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೦	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಚಾಂದಗುಳಿ ಗ್ರಾಮ, ನಾಡೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೩೯	ಶ್ರೀಮತಿ ರೋಜಿ ಜಿರೋನಿ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಕನ್ನಡಗಾಲು ಗ್ರಾಮ, ಕನ್ನಿಗೇರಿ ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
೪೦	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಿದ್ದಿ	೨೩	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಮದ್ನೂರು ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು
	ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು				
೪೧	ದಾವಲ್‌ಸಾಬ ಗುಂಜಾವತಿ	೪೯	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೨	ಖಲೀಲ್‌ಸಾಬ ದಾವಲ್‌ಸಾಬ	೩೦	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೩	ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿಬಿಜರಾ ಖಲೀಲ್‌ಸಾಬ	೨೩	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಆಶಾಬಿ ಫಕ್ರುಸಾಬ ಜಮಾದಾರ	೩೫	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೫	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಯರಮಲ ಸಿದ್ದಿ	೩೩	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೪೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಫಾತಿಮಾ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಿದ್ದಿ	೩೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೭	ಶ್ರೀಮತಿ ರಶೀದಾ ಸಲೀಂ ಗಡಿಯಾಳ್ಕರ್	೨೩	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೮	ಸಂತಾನ್ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೪೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಗ್ಮಾ ಭೀಮಾರಿ ಸಿದ್ದಿ	೫೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ	ಭಾಗವತಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೦	ಸಂತಾನ್ ರೋಜಾಯ್ ಮಂಗಳವಾಡ್ಕರ್	೪೩	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೧	ಶ್ರೀಮತಿ ನೆಸ್ಸಿ ಸಂತಾನ್ ಮಂಗಳವಾಡ್ಕರ್	೩೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಮನೆಗೆಲಸ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೨	ವಿಕಾಸ್ ರೆಡ್‌ಮಾಟ ಶೈನಿ	೩೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೩	ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾತೀಮಾ ಡಿಸೋಜಾ	೫೧	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೪	ಜೂಜ್ ಇಂತ್ರೋಜ್ ಹಂಚಿನಮನಿ	೫೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೫	ಮನ್‌ವೆಲ್‌ಕಾರಾ ಹಂಚಿನಮನಿ	೪೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ, ಭಾಗವತಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೬	ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ವಾಲಂತಿ ಹಂಚಿನಮನಿ	೪೬	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ/ಕೂಲಿ	ಬಾಳಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಭಾಗವತಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೭	ರಖೇಲಾ ತಿನತ್ ಹಂಚಿನಮನಿ	೬೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ/ಕೂಲಿ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೮	ಅಂತೋನ್ ಖ ಸಾಲಗತಿ	೩೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೫೯	ಲುಡ್ವಿನ್ ಸಾಲು ಡಿಸೋಜಾ	೩೬	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ವೆಲ್ಡ್ ಮಿಶನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ	ನಾಗಶೆಟ್ಟಿಕೊಪ್ಪ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೦	ಈಶಾಂತ ಮ. ಗಾಡೇಕರ	೨೬	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೧	ಹುಸೇನಸಾಬ ಬಾಬಾಸಾ ಮುಜಾವರ	೫೧	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೃಷಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೬೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಹಸೀನಾಬಿ ಹು ಮುಜಾವರ	೩೮	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೩	ಶಾಹೂ ಅಂತೋನಿ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೪	ಸುನೀಲ ಮೇತೇಶ ಸಿದ್ದಿ	೨೭	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೫	ಇಸುಬರ್ ಲ್ಯಾಬಸ್ತಾವ ಸಿದ್ದಿ	೬೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ/ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೬	ನಾಮದೇವ ಶಂಭಾಜಿ ಗಡಿಯಾಳ್ಕರ್	೩೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೭	ರುಜಾಯ ಮೋನಪ್ಪ ಸಿದ್ದಿ	೬೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೮	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ಪರಶುರಾಂ ಸಿದ್ದಿ	೩೪	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೬೯	ಪ್ರಕಾಶ ಅಂತೋನಿ ಸಿದ್ದಿ	೨೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಗೌಂಡಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೦	ರಮೇಶ ಮೋನು ಫಾಡಿ	೪೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೆಸರೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಕೌಸಂಬಿ ಮುಜಾವರ	೯೫	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಹಿರಿಯ ಮಹಿಳೆ	ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೆಸರೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ರಮೇಶ ಫಾಡಿ	೪೦	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೆಸರೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೩	ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾವಲಿನ ಮೋಹನ ದೊಡ್ಡಮನಿ	೪೮	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಗರಡೊಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಕೆಸರೊಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೪	ಶಾಮ ನಿಕ್ಲಾಂವ ಬಿರ್ಜೆ	೬೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೫	ಸಿಮಾಂವ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಬಿರ್ಜೆ	೬೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಮರಿಯಾನಿ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಬಿರ್ಜೆ	೩೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೭	ಜುವಾಂವ ಕೈತಾನ ಡಿಗ್ಗಿಕರ್	೪೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ/ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೭೮	ಅಗೋಸ್ಸಿನ್ ಮರಿಯಾಸ್ ಬಿರ್ಜೆ	೨೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಮಿಲಿಟರಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೭೯	ಇಸೆಂತ ಸಂ ಡಿಸೋಜಾ	೫೦	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ವಾಹನ ಚಾಲಕ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
೮೦	ಗೋಪಯ್ಯ ತಮ್ಮು ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ರಾಮಪುರ ಗ್ರಾಮ, ಯಡೇಗಾ ಅಂಚೆ, ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕು
	ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕು				
೮೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಭೂದೇವಿ ಶಂಕರ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೩೬	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೩	ಗಣಪತಿ ಗುಂಡು ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೪	ಅನಂತ ಗುಂಡು ಸಿದ್ದಿ	೫೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಅಚವೆ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೫	ನಾರಾಯಣ ಪಿಟ್ಟಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಜಾಹ್ನವಿ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೮	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಿ ತಮ್ಮು ಸಿದ್ದಿ	೪೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೮	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕಾಳಿ ನಾಗ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ	೪೮	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೮೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾಬು ಸಿದ್ದಿ	೭೭	ಹಿಂದೂ	ಹಿರಿಯ ಅಜ್ಜಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೦	ನಾರಾಯಣ ಬಾಬು ಸಿದ್ದಿ	೩೪	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಶೇವ್ಕರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕಾಳಿ ಹಸನ ಸಿದ್ದಿ	೫೭	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಕುಂಟಣಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಿಲ್ಲೂರು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಾ ಸುಬ್ಬು ಸಿದ್ದಿ	೫೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಕುಂಟಣಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಿಲ್ಲೂರು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೯೩	ರಾಮ ದೇವು ಸಿದ್ದಿ	೫೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಕುಂಟಣಗಿ ಗ್ರಾಮ, ಹಿಲ್ಲೂರು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಕಾಳಿ ನಾಗಪ್ಪ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೫	ಸಬ್ಯಾ ಸಣ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೬	ಪರಮೇಶ್ವರ ಸುಬ್ಬಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೦	ಹಿಂದೂ	ವಾಹನ ಚಾಲಕ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೭	ಕೃಷ್ಣಾ ಸುಬ್ಬಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೮	ಸುಬ್ರಾಯ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೯೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಅಕ್ಕಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶ ಸಿದ್ದಿ	೨೪	ಹಿಂದೂ	ಮನೆಗೆಲಸ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೦	ರಾಮಾ ಗಣಪ ಸಿದ್ದಿ	೨೫	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಗಿರಿಜಾ ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೫೦	ಹಿಂದೂ	ವ್ಯಾಪಾರ	ಹಾಳ್ವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೨	ಅನಂತ ಸಣ್ಯಾ ಸಿದ್ದಿ	೬೪	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಸಂಕಸಾಲಾ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೩	ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾರ್ವತಿ ಅನಂತ ಸಿದ್ದಿ	೬೩	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಸಂಕಸಾಲಾ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತಾ ಶಂಕರ ಸಿದ್ದಿ	೩೨	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಕೊಡ್ಲಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಸಂಕಸಾಲಾ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೫	ಕೃಷ್ಣ ರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಹಿಂದೂ	ಅರೆಕಾಲಿಕ ನೌಕರಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೬	ರಾಮ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೦೮	ರವಿ ಸಿದ್ದಿ	೩೧	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೧೧೯	ಮಂಜುನಾಥ ಸಿದ್ದಿ	೨೬	ಹಿಂದೂ	ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್ ಕೂಲಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೦	ಗೋವಿಂದ ಸಿದ್ದಿ	೩೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೧	ರವಿ ಸಿದ್ದಿ	೩೨	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಹೆಗ್ಗಾರು ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತ ದತ್ತ ಸಿದ್ದಿ	೪೪	ಹಿಂದೂ	ಮನೆ ಕೆಲಸ	ಡೋಣಗಿರಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೩	ಶಂಕರ ಫಕೀರ ಸಿದ್ದಿ	೩೪	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಡೋಣಗಿರಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೪	ಜುಮ್ಮ ಫಕೀರ ಸಿದ್ದಿ	೪೯	ಮುಸ್ಲಿಂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಡೋಣಗಿರಿ ಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೫	ಮಹೇಶ ಪರಮೇಶ್ವರ ಸಿದ್ದಿ	೨೦	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಕಮ್ಮನಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾದೇವಿ ವಿಷ್ಣು ಸಿದ್ದಿ	೨೯	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಕಮ್ಮನಿ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಿ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಸಿದ್ದಿ	೩೭	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೮	ಗಣಪತಿ ನಾಗಪ್ಪ ಸಿದ್ದಿ	೨೬	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೧೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಸಿದ್ದಿ	೨೪	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
೧೨೦	ನಾರಾಯಣ ನಾಗು ಸಿದ್ದಿ	೪೦	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಕಲ್ಲೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮ, ಡೋಣಗಿರಿ ಅಂಚೆ, ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕು
	ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು				
೧೨೧	ಸುಬ್ಬಾ ಪುಟ್ಟಾ ಸಿದ್ದಿ	೪೪	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನ ಗ್ರಾಮ, ಕೊಡ್ನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮಿತಾ ಸುಬ್ಬಾ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನ ಗ್ರಾಮ, ಕೊಡ್ನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೧೨೩	ಶ್ರೀಮತಿ ನೀಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೫೦	ಹಿಂದೂ	ಅಂಗನವಾಡಿ ಸಹಾಯಕಿ	ಮುಸ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೪	ಸಂತೋಷ ಸಿದ್ದಿ	೩೩	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಮುಸ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೫	ನಾಗೇಂದ್ರ ಗಣಪ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಮುಸ್ಕಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಗಣಪ ಸಿದ್ದಿ	೫೪	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಕಕ್ಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೭	ಗಣೇಶ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೨೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ	ಕಕ್ಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೮	ನರಸಿಂಹ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೩೯	ಹಿಂದೂ	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಕಕ್ಕಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೨೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾಗೀರಥಿ ಶಂಕರ ಸಿದ್ದಿ	೪೮	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಶಿರಿಗನಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೦	ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯ ಗಣಪ ಸಿದ್ದಿ	೨೯	ಹಿಂದೂ	ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ	ಶಿರಿಗನಿ ಗ್ರಾಮ, ವನಳ್ಳಿ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೧	ರಘು ಸಣ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೪	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಕಲ್ಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೨	ನಾರಾಯಣ ಸಿದ್ದಿ	೫೪	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಕಲ್ಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೩	ಶ್ರೀಮತಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ಸಿದ್ದಿ	೪೪	ಹಿಂದೂ	ಮನೆ ಕೆಲಸ	ಕಲ್ಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೪	ಶ್ರೀಮತಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿ ಸಿದ್ದಿ	೨೮	ಹಿಂದೂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಕಲ್ಲಗದ್ದೆ ಕೆಂಚಗದ್ದೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೫	ಕೃಷ್ಣ ಕುಂಬಾರ ಸಿದ್ದಿ	೩೫	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಸುನಂದ ಕೃಷ್ಣ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೭	ಗಣಪ[ತಿ ಅಂಬಾರ ಸಿದ್ದಿ	೫೩	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೩೮	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ಅಂಬಾರ ಸಿದ್ದಿ	೪೦	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೧೩೯	ಚಂದ್ರ ಅಂಬಾರ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
೧೪೦	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾದೇವಿ ಚಂದ್ರು ಸಿದ್ದಿ	೩೦	ಹಿಂದೂ	ಕೂಲಿ	ಸೊನಗಿನಮನೆ ಗ್ರಾಮ, ಕೋಡನಗದ್ದೆ ಅಂಚೆ, ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕು
	ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು				
೧೪೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಾಲು ಪಿದಾಲ್ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಅಂಜಲಿನ್ ಸಾಲು ಸಿದ್ದಿ	೩೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಮನೆಗೆಲಸ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೩	ಕೈತಾನ್ ಥಾಮಸ್ ಸಿದ್ದಿ	೫೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೪	ಜೂಜ್ ಗುಸ್ತಿನ್ ಸಿದ್ದಿ	೬೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೫	ಜೂಜ್ ಬಾರಕೇಲ್ ಸಿದ್ದಿ	೬೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿಕೂಲಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೬	ಶ್ರೀಮತಿ ಬೆಂಜಿತ್ ಮರಿಯಾನಿ ಸಿದ್ದಿ	೭೯	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕಳು	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೭	ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಗಲಾ ಜೂಜ್ ಸಿದ್ದಿ	೭೯	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೮	ಸುರೇಶ್ ಮಂಗಲ್ ಸಿದ್ದಿ	೩೮	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೪೯	ರಾಜೇಸಾಬ ಫಕೀರಸಾಬ ಮುಜಾವರ	೩೩	ಮುಸ್ಲಿಂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೦	ಶರೀಫಸಾಬ ಫಕೀರಸಾಬ ಮುಜಾವರ	೩೫	ಮುಸ್ಲಿಂ	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೧	ಶ್ರೀಮತಿ ಖಾತುನಬಿ ನಾನಾಸಾಬ ಸಿದ್ದಿ	೪೯	ಮುಸ್ಲಿಂ	ಕೃಷಿ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೨	ಶ್ರೀಮತಿ ಜೋಸ್ವಿನ್ ಜೋನ್ ಸಿದ್ದಿ	೪೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೩	ಜೋನ್ ರಾಮಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಿ	೪೫	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸಗಾರ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಹೆಸರು	ವಯಸ್ಸು	ಧರ್ಮ	ವೃತ್ತಿ	ವಿಳಾಸ
೧೫೪	ಶ್ರೀಮತಿ ರಮೀಲಾ ಗಣಪತಿ ಸಿದ್ದಿ	३೧	ಹಿಂದೂ	ಖಾಸಗಿಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕಿ	ಮೈನಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮ, ಗುಂಜಾವತಿ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೫	ಸಂತಾನ ಕಿಸ್ತೋಜ ಸಿದ್ದಿ	೭೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೬	ಕಾರ್ಮಿಲಿನ್ ಸಂತಾನ ಸಿದ್ದಿ	೬೪	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೭	ಪಾವಲು ಇಂತ್ರೋಜ ಸಿದ್ದಿ	३೯	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಕೃಷಿ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೮	ಸಾಲು ಸಂತಾನ ಸಿದ್ದಿ	೭३	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೫೯	ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲಿಜಾ ಪ್ರಕಾಶ್ ಸಿದ್ದಿ	३೧	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ಮನೆಗೆಲಸ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು
೧೬೦	ಶ್ರೀಮತಿ ರೋಜಿ ಸಿಮಾಂವ ಸಿದ್ದಿ	೫೨	ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್	ದೈಹಿಕ ಕೆಲಸ	ಉಗ್ಗಿನಕೇರಿ ಗ್ರಾಮ, ನಂದಿಕಟ್ಟಾ ಅಂಚೆ, ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕು

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ದಿನಾಂಕ:

೧. **ಗ್ರಾಮದ ಹೆಸರು** :

ಪಂಚಾಯತ್:

ತಾಲೂಕು :

೨. **ಫಲಾನುಭವಿಯ ಹೆಸರು** :

೩. **ಲಿಂಗ** ಪುರುಷ / ಮಹಿಳೆ

೪. **ವಯಸ್ಸು**
ಅ. ೨೫ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಆ. ೨೫ ರಿಂದ ೩೫
ಇ. ೩೫ ರಿಂದ ೪೫ ಈ. ೪೫ ರಿಂದ ೫೫
ಉ. ೫೫ ಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ

೫. **ಶಿಕ್ಷಣ**
೧. ಅನಕ್ಷರಸ್ತ ೨. ಅಕ್ಷರಸ್ತ
೩. ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ೪. ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ
೫. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ೬. ಪದವಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

೬. **ಧರ್ಮ**
೧. ಹಿಂಧೂ ೨. ಮುಸ್ಲಿಂ
೩. ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ೪. ಇತರೆ

೭. **ಜಾತಿ / ಪಂಗಡ**
೧. ಎಸ್.ಸಿ./ಎಸ್.ಟಿ ೨. ಇತರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ
೩. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ೪. ಸಾಮಾನ್ಯ

೮. **ವೃತ್ತಿ**
೧. ಕೂಲಿ ೨. ಗೃಹಿಣಿ
೩. ವ್ಯಾಪಾರ ೪. ನೌಕರ
೫. ಇತರೆ

೯. **ಕುಟುಂಬದ ವಿಧ**
೧. ವಿಭಕ್ತ ೨. ಅವಿಭಕ್ತ

೧೦. **ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ**
೧. Single ೨. ವಿವಾಹಿತ
೩. ಅವಿವಾಹಿತ ೪. ವಿಧವೆ
೫. ವಿಚ್ಛೇದಿತ ೬. Separate

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಮಾಹಿತಿ

೧೧. ಕುಟುಂಬ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರ ಹೆಸರು :

೧೨. ಫಲಾನುಭವಿಯೊಂದಿಗಿನ ಸಂಬಂಧ :

ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮಾಹಿತಿ (ಕುಟುಂಬದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನೊಳಗೊಂಡು)

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಹೆಸರು	ಮುಖ್ಯಸ್ಥನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ	ವಯಸ್ಸು	ಲಿಂಗ ಹೆ/ಗಂ	ವೈವಾಹಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಶಿಕ್ಷಣ	ವೃತ್ತಿ ಮುಖ್ಯ/ಉಪ	ವಲಸೆಗಾರರ ಮಾಹಿತಿ
೧								
೨								
೩								
೪								
೫								
೬								
೭								
೮								
೯								

೧೩. ಉದ್ಯೋಗ : ೧. ಕೂಲಿ ೨. ಕೃಷಿ ೩. ಕೈಗಾರಿಕೆ ೪. ಕುಶಲಕರ್ಮಿ ೫. ವ್ಯಾಪರ ೬. ನೌಕರಿ ೭. ಇತರೆ

೧೪. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. ______________

೧೫. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳು ೧. ಪೂರ್ಣ ಸಂತೃಪ್ತಿ ೨. ಸಂತೃಪ್ತಿ ೩. ಭಿನ್ನತೆ ೪. ಭಾರ ೫. Very happy ೬. Not Happy

೧೬. ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ೧. ನಾನು ೨. ಗಂಡ ೩. ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ೪. ಕುಟುಂಬದ ಹಿರಿಯ

೧೭. ವಸತಿ ಸೌಲಭ್ಯ

೧. ವಸತಿ ಮಾಲಿಕತ್ವದ ನಮೂನೆ ಅ. ಸ್ವಂತ ಆ. ಬಾಡಿಗೆ ಇ. ಇತರೆ

೨. ವಸತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅ. ಕಚ್ಚಾ ಆ. ಪಕ್ಕಾ

೩. ಅಡುಗೆ ಪರಿಕರ ಅ. ಗ್ಯಾಸ್ ಆ. ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಇ. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಈ. ಇತರೆ

೪. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು — ಅ. ಬಾವಿನೀರು ಆ. ನಳದ ನೀರು
ಇ. ಕೈ ಪಂಪ್ ಈ. ಎರಡೂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
ಉ. ಇತರೆ

೫. ಶೌಚಾಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ — ೧. Dry Latrine ೨. Flush Toilet
೩. Manual ೪. Openground

೬. ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಕೆ — ೧. ಇದೆ ೨. ಇಲ್ಲ

೭. ಕುಟುಂಬದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಯಾರು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. — ೧. ಸ್ವತಃ ೨. ಗಂಡ
೩. ಮಕ್ಕಳು ೪. ತಂದೆ/ತಾಯಿ/ಅತ್ತೆ/ಮಾವ
೫. ಇತರೆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು

೯. ಪರಿಕರಗಳು :

ಪಾತ್ರೆ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೌಲ್ಯ	ಇತರೆ
೧. ತಾಮ್ರ			
೨. ಹಿತ್ತಾಳೆ			
೩. ಸ್ಟೀಲ್			
೪. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಂ			
೫. ಮಣ್ಣಿನ			

೧೦. ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳು :

	ಸಂಖ್ಯೆ	ಮೌಲ್ಯ	ಇತರೆ
೧. ನಾಯಿ			
೨. ಬೆಕ್ಕು			
೩. ಕೋಳಿ			
೪. ಎತ್ತು/ಆಕಳು			
೫. ಎಮ್ಮೆ			
೬. ಕುರಿ/ಆಡು			

೧೧. ನಿಮ್ಮ ಆಹಾರ

	ಧಾನ್ಯ	ಸಾಂಬಾರ	ತರಕಾರಿ	ಇತರೆ
ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ				
ಸ್ವಂತ ಬೆಳೆಯುವ				
ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಲಭ್ಯವಿರುವ				

೧೨. ಸುಖದಾಯಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಂಖ್ಯೆ ಮೌಲ್ಯ ಇತರೆ

೧. ಟಿ.ವ್ಹಿ (ಕಪ್ಪುಬಿಳುಪು/ ಕಲರ)

೨. ದೂರವಾಣಿ

೩. ಮೊಬೈಲ

೪. ಫ್ಯಾನ್

೫. ಮೋಟರ್ ಸೈಕಲ್

೬. ಬೈಸಿಕಲ್

೭. ಚಕ್ಕಡಿ

೮. ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರ ವಾಹನ

೧೮. ಸರಕಾರದ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೊಂದಿರುವಿರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಅ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಪ್ರಕಾರ ೧. ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ೨. ಎ.ಪಿ.ಎಲ್

ಇ. ಪಡೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

ವಿವರ	ಸಮಯದ ಅಂತರ	ಪ್ರಮಾಣ	ಬೆಲೆ	ಇತರೆ

ಈ. ಮತದಾನದ ಗುರತಿನ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವಿರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಉ. ವಾಹನ ಚಾಲನೆ ಲೈಸೆನ್ಸ ಪಡೆದಿರುವಿರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಊ. ಬ್ಯಾಂಕ ಪಾಸ್‌ಬುಕ್ ಹೊಂದಿರುವಿರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಋ. ಯಾವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಖಾತೆ ಇದೆ?

೧. ____________________

೨. ____________________

೩. ____________________

೪. ____________________

ಎ. ಆಧಾರ ಕಾರ್ಡ ಹೊಂದಿರುವಿರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

೧೯. ನಿಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ______________

೨೦.ಇತರರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಭಾಷೆ ______________

೨೧.ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಿಂದ ಕೆಳಕಾಣಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳ ಅಂತರವನ್ನು (ಕಿ. ಮೀ) ತಿಳಿಸಿ.

೧. ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ______________

೨. ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ______________

೩. ಹತ್ತಿರದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ______________

೪. ಹತ್ತಿರದ ನಗರ ______________

೫. ಹತ್ತಿರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ______________

೬. ಹತ್ತಿರದ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಶಾಖೆ ______________

೭. ಹತ್ತಿರದ ಅಂಚೆ ಕಛೇರಿ ______________

೮. ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕೇಂದ್ರ ______________

೯. ಹತ್ತಿರದ ಧಾನ್ಯಗೋದಾಮು ಸೌಲಭ್ಯ ______________

೧೦. ಹತ್ತಿರದ ಡಾಂಬರೀಕರಿಸಿದ ರಸ್ತೆ ______________

೧೧. ಹತ್ತಿರ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ ______________

೧೨. ಹತ್ತಿರದ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ ______________

೧೩. ಹತ್ತಿರದ ಆಟದ ಮೈದಾನ ______________

೧೪. ಹತ್ತಿರದ ಖಾಸಗಿ ದವಾಖಾನೆ ______________

೧೫. ಹತ್ತಿರದ ನಾಟಿ ವೈದ್ಯರು ______________

೧೬. ಹತ್ತಿರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ______________

೧೭. ಹತ್ತಿರ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ ______________

೧೮. ಹತ್ತಿರದ ಪಶುಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ ______________

೧೯. ಹತ್ತಿರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಹಾರ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರ ______________

೨೦. ಹತ್ತಿರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ದೂರವಾಣಿ ಸೌಲಭ್ಯ ______________

೨೧. ಹತ್ತಿರ ಪಂಚಾಯತ್ ಕೇಂದ್ರ ______________

೨೨. ನೀವು ಯಾವದೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ.

ಕ್ರಸಂ.	ಸಂಘದ ಹೆಸರು	ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ	ಸ್ಥಾಪನೆ ವರ್ಷ	ಉದ್ದೇಶ	ಇತರೆ
೧					
೨					
೩					
೪					
೫					

೨೩. ನೀವು ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವದೇ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

ಕ್ರಸಂ.	ವರ್ಷ	ಸೌಲಭ್ಯ	ಯಾವರೂಪದ ಸಹಾಯ	ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯ	ಇತರೆ
೧					
೨					
೩					
೪					
೫					
ಒಟ್ಟು					

೨೪. ನಡುವಳಿಕೆಗಳು (ಧೋರಣೆಗಳು)

ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆಯೇ?

೧. ವರದಕ್ಷಿಣೆ

೨. ಅಂತರ್ಧರ್ಮ ವಿವಾಹ

೩. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ

೪. ಅನುಮತಿ ವಿವಾಹ

೫. ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ

೬. ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ

೭. ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ

೮. ವಿಚ್ಛೇದನ

೯. ಸಂಪೂರ್ಣ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ

೧೦. ದುರ್ಬಲವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ/ವೃತ್ತಿ ಮೀಸಲಾತಿ

೧೧. ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ

೧೨. ಮಾತೃಪ್ರಧಾನ / ಪಿತೃಪ್ರಧಾನ ಕುಟುಂಬ

೨೫. ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಆದಾಯ

೧. ಕೂಲಿ
೨. ಕೃಷಿ
೩. ಸ್ವಂತ ಕೈಗಾರಿಕೆ
೪. ಕುಶಲಕಾರ್ಮಿಕ
೫. ವ್ಯಾಪಾರ
೬. ನೌಕರಿ
೭. ಇತರೆ

೨೬. ಕೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮಾಹಿತಿ

೧. ಯಾವ ವಲಯದಲ್ಲಿ

ವಲಯ	ಮಾಹಿತಿ
ಅ. ಕೃಷಿ	________
ಆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ	________
ಇ. ಸೇವಾ	________

೧. ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯ ರೂ. ________

೨. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುದಿನ ಕೆಲಸ ದೊರಕುತ್ತದೆ? ________

೩. ದಿನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗಂಟೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ________

೪. ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಲಿಕಾರರಾಗಿದ್ದೀರಿ? ೧. ದಿನಗೂಲಿ ೨. ವಾರಕೂಲಿ ೩. ಮಾಸಿಕ ಕೂಲಿ ೪. ಆಧಾರಕೂಲಿ

೫. ನಿಮ್ಮ ಸಂಬಳದ ಪ್ರಕಾರದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ
೧. ಕೂಲಿಯ ನಂತರ ಸಂಬಳ
೨. ಕೂಲಿಯ ಮೊದಲು ಮುಂಗಡ
೩. ಪೂರ್ವ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಲಿ.

೬. ನೀವು ಜೀತದಾಳ ಆಗಿದ್ದೀರಾ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

೭. ನೀವು ಜೀತದಾಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಮಯದಿಂದ ________

೨೭. ಇತರ ಉದ್ಯೋಗ / ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಿವೆಯೇ ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

೧. ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರಿ.

ಮಾಹಿತಿ ವಿವರ	ಕೈಗಾರಿಕೆ	ಕುಶಲಕರ್ಮಿ	ವ್ಯಾಪಾರ	ನೌಕರಿ	ಇತರೆ
೧					
೨					
೩					
೪					
೫					

೨೮. ನಿಮ್ಮ ವೆಚ್ಚದ ವಿವರ

೧. ನಿಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವೆಚ್ಚ ______________

೨. ನಿಮ್ಮ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಆದಾಯ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದೆಯೇ? ಹೌದು / ಇಲ್ಲ

೩. ನಿಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಕೊರತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ

ಅ. ಮುಂಗಡ

ಆ. ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಾಲ

೪. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಾಲ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿರಿ.

ಮೂಲ	ವರ್ಷ	ಮೊಬಲಗು	ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದೀರಿ?	ಸಾಲ ಬಾಕಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ರೂ.	ಇತರೆ ವಿವರ
ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು		೧. ರೂ. ೨. ೩. ೪. ೫.			
ಖಾಸಗಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ		೧. ರೂ. ೨. ೩. ೪. ೫.			
ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕು		೧. ರೂ. ೨. ೩. ೪. ೫.			

೨೯. ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ವಿವರ	ಸಮಸ್ಯೆಗಳು	ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ
ಅ. ವಸತಿ		
೧.	೧.	
೨.	೨.	
೩.	೩.	
ಆ. ಭೂಮಿ	೧.	
	೨.	
	೩.	

ಇ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು	೧.
	೨.
	೩.
ಈ. ಕೂಲಿ	೧.
	೨.
	೩.
ಉ. ಕೃಷಿ	೧.
	೨.
	೩.
ಊ. ಆಹಾರ	೧.
	೨.
	೩.
ಋ. ಆರ್ಥಿಕ	೧.
	೨.
	೩.
ಎ. ಆರೋಗ್ಯ	೧.
	೨.
	೩.
ಏ. ಸಾರಿಗೆ	೧.
	೨.
	೩.
ಐ. ಶಿಕ್ಷಣ	೧.
	೨.
	೩.
ಒ. ಸಂಪರ್ಕ	೧.
	೨.
	೩.
ಓ. ಇತರೆ	೧.
	೨.

೩೦. ನಿಮ್ಮ ಇತರೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

೧.

೨.

೩.

೪.

೩೧. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು

೧.

೨.

೩.

೪.

೫.

೩೨. ಸಂಶೋಧಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ

____

____

____

____

____

*****

ದ್ವಿಚಕ್ರ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಯುವಕ

ವಾಹನ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಚಾಲಕ

ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ ಒಣಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಚಿತ್ರಣ

ಸಿದ್ದಿ ಕುಟುಂಬ

ಸಿದ್ದಿ ಮಗು

ಸಿದ್ದಿ ರೈತ

ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆ

ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳು

ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಿದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳು

ಅಂಗನವಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳು

ವಾಲಿಬಾಲ ಆಡುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ಮಕ್ಕಳು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕಿರಾಣಿ ಅಂಗಡಿ

ವ್ಯಾಪಾರ ನಿರತ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆ

ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ

ಕೂಲಿಗೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು

ಕೂಲಿಗೆ ಹೊರಟ ಮಹಿಳೆ

ಅರ್ಧಾಂಗವಾಯು ಪೀಡಿತ ಸಿದ್ದಿ

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಿದ್ದಿಯರ ಮಸೀದಿ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗುರುನಾನಕ್ ಮಂದಿರ

ಸಿದ್ದಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮತ್ತು ರೈತ

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತ ಸಿದ್ದಿ ಪುರುಷರು

ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ರೈತ ಕುಟುಂಬ

ಸಿದ್ದಿಯರು ಬೆಳೆದಿರುವ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳ

ಸಿದ್ದಿಯರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭತ್ತದ ಭೂಮಿ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಬಾಳೆ ತೋಟ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆ

ಕೃಷಿ ಕೂಲಿಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಮಹಿಳೆಯರು

ಕೈ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳೆ

ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆ

ಕೂಲಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತ ಸಿದ್ದಿ ಪುರುಷರು

ಬಿದಿರನ್ನು ಹದ ಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ

ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತ ಸಿದ್ದಿಯರು

ಕುರಿ ಮೇಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರು

ಕುರಿ ಸಾಕಾಣೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ

ಪಶುಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆ

ಸಿದ್ದಿಯರ ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ

ಸಿದ್ದಿಯರ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ

ಹಾಳಾದ ಮನೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆ

ಸಿದ್ದಿ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರು

ಸಿದ್ದಿಯರ ಹೋರಾಟ

ಸಿದ್ದಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಕಲಾ ತಂಡದ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಹಿಮ್ಮೇಳ

ಕಲಾ ಪ್ರದರ್ಶನದ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿ ಯುವಕ

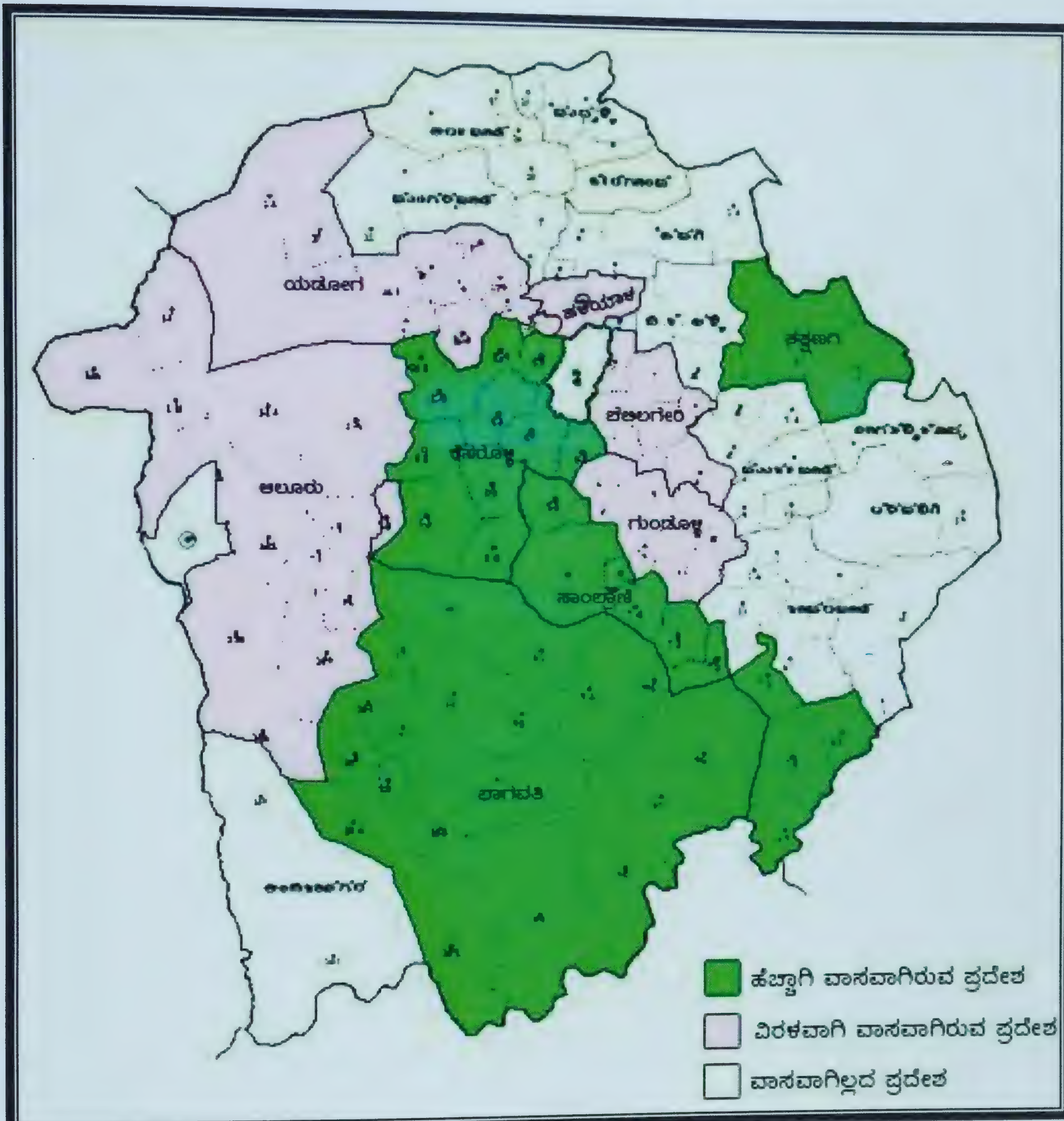
ಸಿದ್ದಿಯರು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಾಳಾದ ರಸ್ತೆ

ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ನಕಾಶೆ

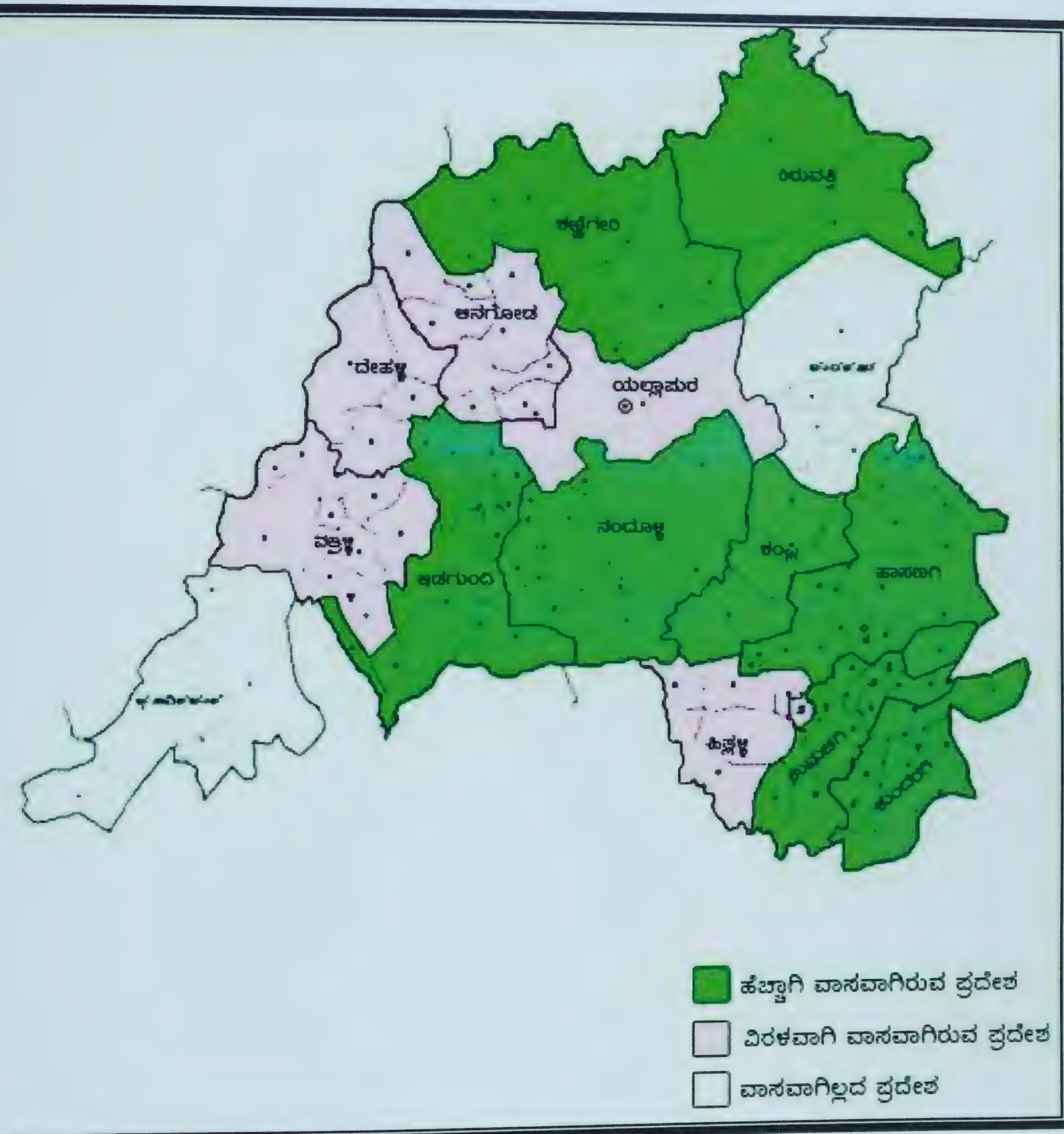
ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳು

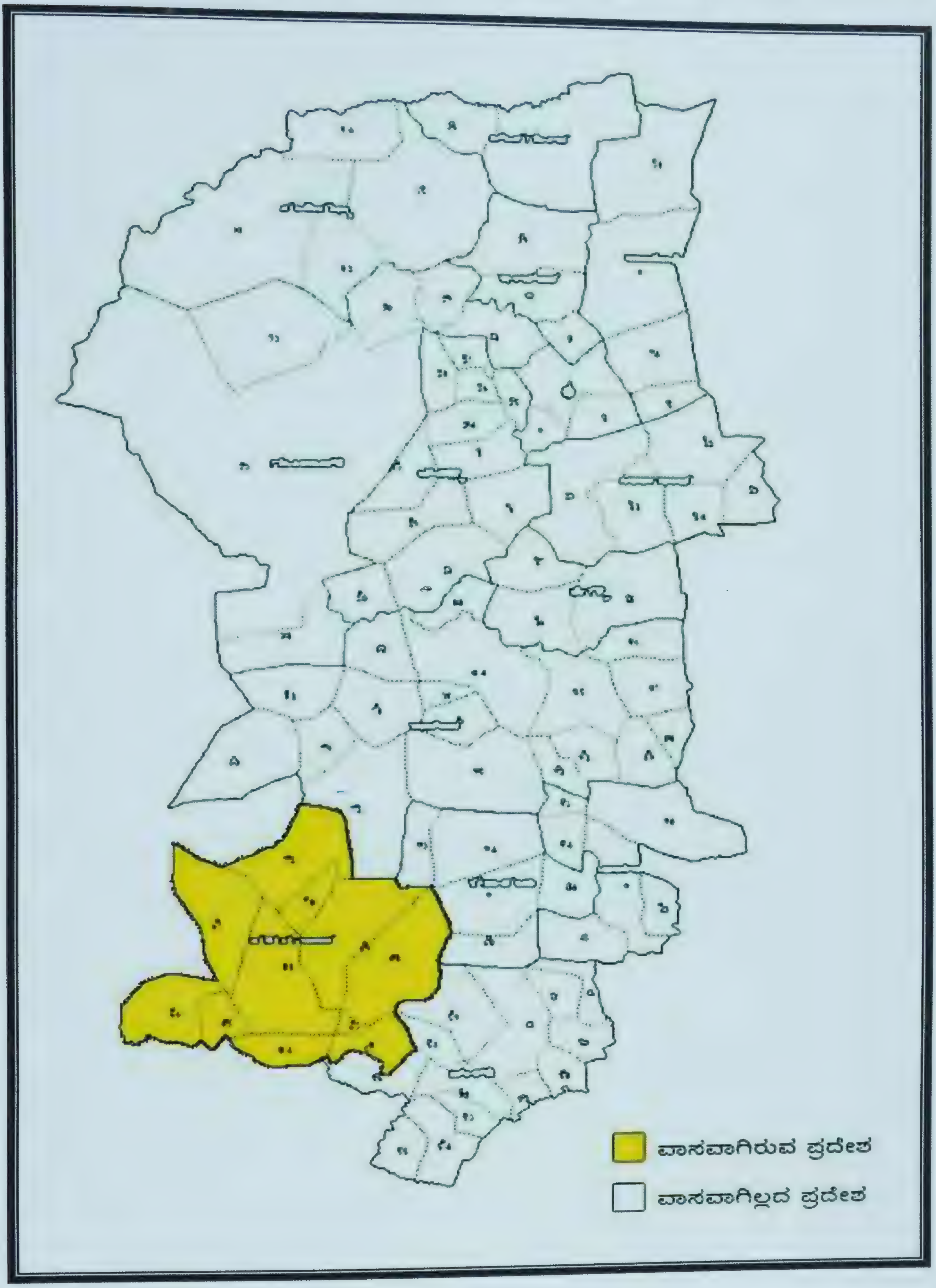
ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಯಲ್ಲಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿದ್ದಿಯರ ಪ್ರದೇಶಗಳು

049492

AKSHARA GRANTHALAYA

ACC.NO. 049492